

Lapsiperheiden huolenaiheet sekä kokemuksia palvelujen saatavuudesta ja tuen riittävydestä Lohjalla

Nordfors, Niina

2017 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Lapsiperheiden huolenaiheet sekä kokemuksia palvelujen
saatavuudesta ja tuen riittävydestä Lohjalla

Niina Nordfors
Hoitotyön koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Marraskuu, 2017

Niina Nordfors

Lapsiperheiden huolenaiheet sekä kokemuksia palvelujen saatavuudesta ja tuen riittävyydestä Lohjalla

Vuosi 2017 Sivumäärä 128

Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa, kuinka perheet saavat apua Lohjan palveluista ongelmatilanteissa. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää lohjalaisten lapsiperheiden palvelujen käyttöä ja saatavuutta sekä perheiden huolenaiheita ja tuensaamista. Opinnäytetyön tilaajina toimivat lohjan perhekeskuksen johtava hoitaja sekä Iloa vanhemmuuteen hankkeen projektityöntekijä.

Tietoperustana opinnäytetyölle oli erilaisia kirjallisia lähteitä, jotka käsittelivät vanhemmuutta, lapsiperheen arkea, hyvinvointia sekä talouden vaikutuksia perheisiin. Internetistä löydetty lähteet käsittelivät samoja teemoja kuitenkin lisänä palvelujen saatavuus ja avun riittävyys vanhempien näkökulmasta sekä kehittämistarpeet lapsiperheiden palveluissa niin vanhemman, hoitajan kuin johtajankin näkökulmasta.

Opinnäytetyössä analysoitiin valmiita tutkimusvastauksia. Internet-pohjainen kysely oli toteutettu talvella 2015 tilaajan toimesta. Tässä opinnäytetyössä valmis kysely ja kyselyn vastaukset analysoitiin Webropol kyselytyökalulla.

Tulosten mukaan vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvistä asioista vanhempia huolestutti perheen taloudellinen tilanne, parisuhdeongelmat, jatkuva syyllisyyden tunne vanhempana, maltin menettäminen ristiriitatilanteissa sekä oma tai läheisen mielenterveysongelma. Vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvissä huolissa apua haettiin äitiys -ja lastenneuvolasta, päivähoidon tai esiopetuksen henkilöstöltä, terveyskeskuksen tai sairaalan lääkäriltä sekä avoimesta päiväkodista/avoimista kerhoista. Lohjalaiset lapsiperheet käyttivät lapsiperheiden palveluista eniten kulttuuri -ja liikuntapalveluita, kerhojen, leikkipuistojen sekä perhekahvilan palveluita, neuvolapalveluita, hammashuollon/suunterveydenhuollon palveluita sekä päivähoidon palveluita. Lohjalaiset lapsiperheet halusivat matalan kynnyksen palveluita kuten apua lasten hoitoon sekä siivoukseen. Myös palvelujen saatavuutta haja-asutusalueilla tulisi parantaa. Erityisesti lasten liikunta mahdollisuuksia tulisi lisätä.

Asiasanat: lapsiperhe, lapsiperheiden palvelut, vanhemmuus.

Niina Nordfors

Worries of families with children and experiences of the availability of services and adequacy of support in Lohja

Year	2017	Pages	128
------	------	-------	-----

The objective of the thesis was to produce information how the families get help from the services of Lohja in problem situations. The purpose of the thesis was to clarify the use and availability of family services in Lohja and the worries of families and availability of support. The head nurse of the family center and Joy to Parenthood project worker acted as the subscribers of the thesis.

The information foundation of thesis consisted of different written sources which deal with parenthood, the workday of the family with children, welfare and effects of the economy on the families. However, the sources that had were found on the Internet deal with the same themes. They also dealt with the availability of services and the adequacy of the help from the point of view of parents and development needs in services of families with children from parent's, nurse's and leaders' point of view.

In the thesis previous study answers were analyzed. The Internet based inquiry had been carried out in the winter 2015 by the subscriber. In this thesis the inquiry and the answers of the inquiry were analyzed with the inquiry tool, Webropol.

According to the results which are related to parenthood or family parents were worried by the economic situation of the family, the problems with relationship, the constant feeling of guilt as a parent, losing of composure in conflict situations and own or next of kin's mental problems. In the worries which are related to parenthood or family, help was searched from motherhood and child health centre, the staff of day care or preschool education, a doctor of the health center or of the hospital and an open day nursery/open clubs. The most used family services in Lohja were culture and physical services, clubs, adventure playgrounds and family diners, child welfare clinic services, dental care and services of the day care. The families with children in Lohja would want services with low threshold, such as help with child care and cleaning. Also the availability of services should be improved in the non-built-up areas. Especially the possibilities of children's physical education should be increased.

Keywords: family with children, services for the families with children, parenthood.

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Keskeiset käsitteet ja tietoperusta	2
2.1	Vanhemmuus	2
2.2	Lapsiperhe	4
2.3	Hyvinvointi	6
2.4	Lapsiperheiden palvelut	7
3	Tutkimuskysymykset	9
4	Tutkimusmenetelmä	9
5	Tulokset	12
5.1	Taustatiedot	12
5.2	Perheiden huolenaiheet ja avun saaminen	14
5.3	Tuen saaminen lapseen tai vanhemmuuteen liittyvissä asioissa	33
5.4	Palvelujen käyttö ja saatavuus	50
5.5	Tiedotus lapsiperheille suunnatuista palveluista	108
5.6	Palvelujen toiminnan kehittäminen yhdessä lapsiperheiden kanssa	109
6	Pohdinta	112
6.1	Luotettavuus ja eettisyys	113
	Lähteet	115
	Taulukot	119
	Liitteet	120

1 Johdanto

Opinnäytetyön nimi on Lapsiperheiden huolenaiheet sekä kokemuksia palvelujen saatavuudesta ja tuen riittävydestä Lohjalla. Valitsin aiheen siksi, että lapsiperheiden palvelut Lohjalla kiinnostavat minua. Tuoretta tietoa Lohjan lapsiperheiden palveluista, niiden saatavuudesta sekä asiakkaiden tyytyväisyydestä ei juurikaan ollut. Aiheen valintaan vaikutti myös aiheen ajankohtaisuus muuttuvien ikä - ja palvelurakenteiden vuoksi. Opinnäytetyön käsitteet ovat vanhemmuus, lapsiperhe, lapsiperheiden hyvinvointi sekä lapsiperheiden palvelut.

Opinnäytetyö pohjautuu Iloa vanhemmuuteen - lapsiperheiden toimiva palvelukokonaisuus hankkeeseen. Hanke on suunnattu lapsiperheille ja se toimii seitsemässä eri kunnassa: Lohjalla, Porvoossa, Hangossa, Loviisassa, Lapinjärvellä, Askolassa sekä Kotkassa. Hankkeessa on mukana ammattikorkeakoulu Laurean lisäksi muun muassa sosiaali- ja terveystoimen lapsiperheiden palvelut, varhaiskasvatus, kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut, Verso sekä Mannerheimin lastensuojeluliitto. Hanke sai valtionavustusta Kaste 2012-2015 ohjelman Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluja uudistetaan -osa-ohjelmaan pohjautuen. Hankkeen sekä Kaste-ohjelman yhteisiä tavoitteita ovat riskiryhmien mahdollisuus parempaan osallisuuteen, hyvinvointiin ja terveyteen, palvelurakenteiden ja peruspalveluiden uudistaminen sekä palvelurakenteen uudistusta ja työnhyvinvointia tuetaan johtamisella. Hankkeen keskeisenä ajatuksena on lapsen henkisen, sosiaalisen ja fyysisen hyvinvoinnin kehittymisen mahdollistaminen vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa. Lapsen lähipiiriin kuuluvien aikuisten tulisi tunnistaa lapsen tarpeet ja löytää keinoja pitää lapsen hyvinvoinnista mahdollisimman hyvää huolta. Hanke kannustaa henkilöstöä tutustumaan lapseen ja perheen taustoihin paremmin, jotta voitaisiin tarjota kokonaisvaltaisempaa hoitoa ja kohtaamista arjenpalveluissa. Iloa vanhemmuuteen hankkeen tavoitteina on 1) Perheet kohdataan nykyistä kokonaisvaltaisemmin arjen palveluissa ja he saavat tukea ja kannustusta arjen haasteisiin 2) Perheet saavat nopeasti apua ongelmatilanteissa sekä 3) Toiminnan johtaminen perustuu yhteisiin arvoihin perheiden osallisuuteen ja arviointiin. (Makkonen 2015.)

Lohjan perhekeskus on mukana Iloa vanhemmuuteen hankkeessa. Perhekeskus aloitti toimintansa 1.10.2013. Lohjan perhekeskuksessa on tarjolla erilaisia maksuttomia palveluita lapsiperheille. Lohjan perhekeskuksesta löytyy muun muassa äitiys- ja lastenneuvola, perheneuvola, nuorten ehkäisyneuvontaa, toimintaterapeutti, puheterapeutti sekä psykologin palvelut. (Lohja 2016.) Toimintaa on jo runsaasti, mutta sen kehittämiseksi tarvitaan asiakkaiden osallistamista toiminnan kehittämiseen ja arviointiin. Lohja on mukana myös Suomen Mielenterveysseuran Turvallisin mielin- hankkeessa, jonka tavoitteena on tukea ja

vahvistaa lasten mielenterveyttä ja sosiaalista hyvinvointia yhteistyössä alakoulujen, päiväkotien sekä neuvoloiden kanssa. (Makkonen 2015.)

Opinnäytetyön tavoitteet ja tutkimuskysymykset mukailevat Iloa vanhemmuuteen hankkeen tavoitteita. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa, kuinka perheet saavat apua Lohjan palveluista ongelmatilanteissa. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Lohjalaisten lapsiperheiden palvelujen käyttöä ja saatavuutta sekä perheiden huolenaiheita ja tuensaamista. Opinnäytetyön tarkoitus pohjautuu Mitä toivoisit lapsiperheiden palveluilta Lohjalla? - kyselyn kohtiin 15-21. Kysely toteutettiin Lohjalla internetin välityksellä osana Iloa vanhemmuuteen hanketta vuonna 2015. Kyselyä oli tekemässä ja jakamassa Laurea Lohjan opiskelijoita. Kyselyn analysointi rajattiin yhteistyössä työelämänedustajan kanssa käsittelemään perheiden huolenaiheita ja tuen saamista sekä palvelujen käyttöä ja saatavuutta. Vastauksien tulkinnessa huomioitiin vastaajien taustatiedot kuten ikä, sukupuoli sekä koulutustaso. Opinnäytetyön tilaajina toimivat perhekeskuksen johtava hoitaja Satu Meriläinen-Porras sekä Iloa vanhemmuuteen hankkeen projektityöntekijä Pauliina Saarinen-Hollander.

2 Keskeiset käsitteet ja tietoperusta

Opinnäytetyön keskeiset käsitteet ovat vanhemmuus, lapsiperhe, lapsiperheiden hyvinvointi ja lapsiperheiden palvelut. Keskeiset käsitteet ovat yhteydessä opinnäytetyön nimeen, tarkoitukseen ja tavoitteisiin.

2.1 Vanhemmuus

Vanhemmuudella voidaan tarkoittaa biologista, juridista, psyykkistä tai sosiaalista vanhemmuutta. Biologinen vanhemmuus liittyy lapsen ja tämän vanhemman kuten äidin biologiseen suhteeseen ja geeniperimään. Juridinen vanhemmuus liittyy yhteiskunnan tuomiin oikeuksiin ja velvollisuuksiin kuten lapsella on oikeus perintöön. Juridinen vanhemmuus perustuu usein biologiseen vanhemmuuteen, mutta se on mahdollista myös adoptiossa. Psyykinen vanhemmuus tarkoittaa aikuista, jonka lapsi kokee tunnetasolla vanhemmakseen ja on kiintynyt tähän häntä hoitavaan aikuiseen. Sosiaalinen vanhemmuus viittaa aikuiseen, joka elää lapsen rinnalla ja huolehtii lapsen hyvinvoinnista. Sosiaalinen vanhempi voi olla esimerkiksi isän tai äidin puoliso. (Vilen, Seppänen, Tapio & Toivanen 2010.)

Vanhemmuuteen liittyy laaja skaala erilaisia tunteita: iloa, onnistumisia, surua sekä haasteita. Vanhemmuus on elämänpituinen tehtävä, joka alkaa jo heti lapsen syntymästä ja kehittyy vuorovaikutuksessa lapsen kanssa. Vanhemmuus on jokaisen vanhemman sekä lapsen

oma, henkilökohtainen kokemus. Hyvä vanhemmuus tukee paitsi yhden lapsen kehittymistä, se on myös yhteiskunnallisesti tärkein elämän jatkuvuuteen vaikuttava tekijä. (Rautiainen 2001.)

Vanhemmuus kehittyy koko elämän ajan, se ei ole koskaan valmis. Vanhemmat kasvavat ja kehittyvät. Tähän kasvuun vanhemmat tarvitsevat tietoa lapsen kasvusta ja kehittymisestä, luonteenpiirteistä ja herkkyydestä huomata lapsen tarpeet. Vanhemmuus on rooli, joka muuttuu koko elämän ajan elämäntilanteen ja perheen voimavarojen myötä. (Järvinen, Lankinen, Taajamo, Veistilä, Virolainen 2007.) Perhe ja vanhemmuus kirja perustuu tutkimustietoon suomalaisen perhe-elämän arjesta 2000 luvun alussa. Vanhempana toimimisen edellytykset ovat muuttuneet erityisesti työelämän ja taloudellisten muutoksien myötä. Muita vanhemmuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat olleet muun muassa sosiaalisten verkostojen puuttuminen sekä perherakenteiden monimuotoisuus. (Kinnunen & Rönkä 2002.)

Anna-Maija Poikkeus ja Anna Rönkä (2002) ovat tutkineet murrosikäisten nuorten perhesuhteita. Tutkimuksessa he kysyivät nuorilta mihin nuoret tarvitsevat vanhempiaan ja millaista yhdessäoloa he saavat vanhemmiltaan ja millaista he itse toivovat vanhemmiltaan. Tutkimuksen mukaan nuoret odottivat eniten vanhemmiltaan perushoivaa ja huolenpitoa kuten ruoanlaittoa ja menojen maksamista. Tärkeänä he pitivät myös yhdessäoloa vanhemman kanssa sekä vanhemman ”saatavilla” olemista, mutta kokivat jatkuvan ”niskaan hengittämisen” tarpeettomana. Henna Raution (2014) Pro gradu tutkimuksessa selviää, että lasten mukaan hyvä vanhemmuus voitaisiin kiteyttää ruokaan, rajoihin ja rakkauteen. Hyvään vanhemmuuteen kasvetaan yhdessä lapsen kanssa. Se vaatii kiireetöntä yhdessäoloa lapsen kanssa, huolehtimista, mutta ei ylihuolehtimista, aitoa mielenkiintoa lapsen asioita kohtaan sekä vanhemman huolehtimista myös itsestään. Tuula Tammisen (2004) mukaan nykypäivänä lasten huolenpidossa ongelma ei ole niinkään huolenpidon puute, vaan itseasiassa lasten ylihoivaaminen. Lapsille ostetaan mielin määrin tavaroita ja tehdään heidän puolestaan asioita, joita lasten tulisi itse kokea ja tehdä oppiakseen tärkeitä elämisen taitoja. Myös itse lapset ja nuoret ovat sitä mieltä, että vanhemman ei tulisi huolehtia liikaa: jo neljäsluokkalaiset lapset ovat huomioineet, ettei ylihuolehtiminen ole hyvää huolenpitoa.

Lastensuojelulaki (417/2007) ja laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (316/1983) määrittelevät vanhemman velvollisuuksia ja tehtäviä lapsen turvallisen ja hyvän hoidon takaamiseksi. Lapselle tulee turvata elinolot, joissa lapsi voi kasvaa tasapainoiseksi aikuiseksi. Lapselle on tarjottava turvaa, ymmärrystä, huolenpitoa sekä hellyyttä. Lasta ei saa kurittaa fyysisesti tai alistaa henkisesti. Lapsen kasvua ja itsenäistymistä aikuisuuteen tulee tukea ja edistää.

Autoritaarinen eli emotionaalisesti etäisesti toimiva vanhempi saattaa käyttää rangaistuksia, joita ei kykene sanallisesti perustelemaan toiselle. Vanhemman vuorovaikutus on ehdotonta ja määräilevää. Vihamieliseen vanhemmuuteen linkittyvät ankarat kasvatukseen joita vanhemmat käyttävät kuten pakottamista ja rankaisemista. (Metsäpelto & Pulkkinen 2004.) Vihamielillä vanhemmuudella on yhteyksiä lapsen epäsuotuisaan kehitykseen. Tutkimuksen mukaan ankara vanhemmuus linkittyi reaktiiviseen ja proaktiiviseen aggressiivisuuteen ja vihamielinen vanhemmuus ja perheympäristö vaikutti lapsen aggressioon ja sen ylläpitämiseen. (Vitaro, Barker, Boivin, Brendgen & Tremblay 2006.) Wallerin ym. (2012) mukaan ankaralla vanhemmuudella on yhteyksiä lapsen kylmään ja tunteettomaan käytökseen. Esimerkiksi lapsen sääntöjä uhmaava ja peloton käytös lisääntyy. Tällainen käytös saattaa provosoida vanhempaa käyttämään entistä kovempia rangaistusmenetelmiä. Elisa Niemisen (2015) Pro gradussa ilmenee, että vihamielinen vanhemmuus on yleisempää epätyypillistä työaikaa tekevillä kuin päivätyötä tekevillä vanhemmilla. Vihamieliseen vanhemmuuteen liittyy myös korkea vanhemmuuden stressiä.

Vanhemmuuteen liittyy useita uhka -ja riskitekijöitä, jotka voivat vaarantaa lapsen tasapainoisen kasvun ja kehityksen. Tällaisia ongelmia ovat esimerkiksi vanhemman nuori ikä, päihteiden kohtuuton käyttö sekä mielenterveysongelmat. Tiedetään, että Suomessa erityisesti päihteet ja mielenterveysongelmat ovat laaja ja todellinen uhka vanhemmuudelle. (Rautio 2014.) Yleisin äitien käyttämistä päihteistä raskaudenaikana on alkoholi, joka aiheuttaa sikiövaurioita. Lastensuojelulain (417/2007, 25 c §) mukaan on mahdollista tehdä ennakkollinen lastensuojeluilmoitus ennen lapsen syntymää, jos epäillään, että lapsi tulee tarvitsemaan lastensuojelun tukitoimia heti syntymänsä jälkeen esimerkiksi äidin päihde -tai mielenterveysongelman vuoksi. Ennakollisen lastensuojeluilmoituksen tarkoituksena on turvata ensisijaisesti odottavien äitien ja lapsien riittävät tukitoimet jo raskaudenaikana. (Räty 2010.)

THL:n raportissa Miten lasten ja perheiden palvelut vastaavat tarpeita Vanhempien näkökulma kuvataan, että pikkulasten vanhemmista yli puolet kokevat huolta omasta jaksamisestaan. Muita huolenaiheita ovat omat vanhemmuuden taidot, perheen yhteisen ajan riittäminen sekä maltin menettäminen riitatilanteissa. Vanhemmat kokevat saavansa huonosti apua vanhemmuuteen liittyviin huoliin kuten parisuhdeongelmiin sekä yksinäisyyteen. (Halme, Nykänen, Perälä & Salonen 2011.)

2.2 Lapsiperhe

Lapsiperheiksi luokitellaan ne perheet, joissa asuu alle 18-vuotiaita lapsia. Lapsiperheeseen kuuluu usein lapsi/lapset ja lapsen viralliset huoltajat/huoltaja. Virallinen huoltaja voi olla lapsen biologinen vanhempi tai huoltajuus voidaan määrätä perheen ulkopuoliselle henkilölle,

joka kykenee huolehtimaan lapsen tarpeista ja hyvinvoinnista. (Vilen, Seppänen, Tapio & Toivanen 2010.) Tilastokeskus määrittelee lapsiperheeksi avo -tai avioliitossa sekä rekisteröidyssä parisuhteessa elävät henkilöt ja heidän yhteiset tai toisen puolison alle 18-vuotiaat lapset. Tilastokeskus määrittelee lapsiperheeksi myös yhden vanhemman yksinhuoltaja perheet, joissa on alaikäisiä lapsia. (Tilastokeskus 2010.) Perheeksi katsotaan ydinperheen lisäksi yksinhuoltaja lapsineen, samaa sukupuolta olevat vanhemmat sekä uusperhe, jonka muodostavat avio tai avioliitossa elävä pariskunta, jolla voi olla lapsia toisen tai kummankin kumppanin aikaisemmista suhteista sekä heidän nykyisestä suhteestaan (Ruoppila 1995). Perhe määritellään myös kahden aikuisen muodostamaksi kumppanuudeksi, johon ei välttämättä kuulu lapsia ollenkaan (Hurme 1995). Kysyttäessä suomalaisilta mitä perhe heille tarkoittaa, vastauksiksi on saatu perheen merkitsevän vastuuta muista ihmisistä, yhdessä olemista, pysyvyyttä sekä henkistä tukea (Paajanen 2007).

Keurulainen (1998) määrittelee perhetyypit lapsiluvun mukaan siten, että pienperheeseen kuuluu ainoastaan yksi lapsi, tyyppiperheeseen kaksi lasta ja suurehkosta perheestä voidaan puhua, kun perheeseen kuuluu kolme lasta. Suurella perheellä tarkoitetaan perhettä, johon kuuluu neljä lasta tai sitä useampi lapsi. Suomessa perheen perustamista lykätään usein taloudellisen epävarmuuden takia ja ensisynnyttäjien keski-ikä onkin tänä päivänä 28 vuotta. Monissa Euroopan maissa matala syntyvyys on ongelma ja se liittyy erityisesti ensisynnyttäjien korkeaan ikään, joka lyhentää lastensaantiaikaa ja toisaalta lisää myös lapsettomuuden riskiä. Syinä lastensaannin lykkäytymiselle on epäilty eurooppalaista arvomaailmaa sekä taloudessa ja työelämässä tapahtuneita muutoksia. Nuoret pariskunnat haluavat edetä urallaan ja he haluavat ammatillisen menestyksen näkyvän heidän elämäntyylissään. Useat perheet saavat vain yhden lapsen, sillä näin onnistuu vielä muun muassa kouluttautuminen, ammatillinen eteneminen, matkustelu sekä korkeatasoisen asunnon hankkiminen. Syntyvyyden parantumiseen ovat vaikuttaneet parannetut perhepoliittiset tuet sekä tuettu lastenhoito. (Kontula 2004.) Puhakan (2003) mukaan Suomen pääkaupunkiseudun lähikuntien haja-asutusalueille muuttaneet lapsiperheet perustelevat muuttoa maalle lapsen etuna, sillä kaupunki koetaan uhkaavana erityisesti pienille lapsille. Maaseutu koetaan näiden perheiden mielestä lapsimyönteisempänä ympäristönä. Maaseudulla asuminen vaatii aktiivista elämäntyyliä vanhemmalta, sillä matkakustannukset ovat usein korkeat.

Suomessa pienituloisuus koskettaa erityisesti lapsiperheitä, sillä niukat taloudelliset resurssit ovat läsnä yhä useamman perheen arjessa. Suomessa lapsiperheiden köyhyys on moninkertaistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana: 1990-luvun talouslaman jälkeen lapsiköyhyys kasvoi nopeasti, ja köyhissä perheissä elävien lasten määrä lähes kolminkertaistui 2000 luvulle tultaessa. (Moisio 2008.) Suomessa köyhyys ei ole välttämättä tilapäinen asia, sillä Suomessa eli vuonna 2011 hieman alle puoli miljoonaa pitkittyneessä

köyhyydessä elävää henkilöä. Pitkittynyt köyhyys on riski perheen hyvinvoinnille - vanhempien taloudelliset ja terveydelliset ongelmat heijastuvat myös lasten hyvinvointiin. (Forsen 2012.)

2.3 Hyvinvointi

Ihminen kokee voivansa hyvin, kun hän kuuluu osaksi yhteisöä ja voi vaikuttaa elämäänsä. Hyvinvointi koostuu elintasosta, ystävyysuhteista sekä itsensä ilmaisusta. (Törrönen 1994.) Sana terveys ja hyvinvointi ovatkin jokaisen henkilön itse kokemia tiloja pohjautuen heidän arvomaailmaansa ja arkielämän kokemuksiin. Terveuden kokemukseen sisältyy usein niin sanottu ”yleinen terveys”, joka viittaa terveyteen sairauden poissaolona ja yksilöllisenä hyvän voinnin tunteena. Terveystietoon kuuluu usein myös opittu tieto terveydestä eli normatiivinen terveystieto. Perheessä yksilöllä on omat käsityksensä omista sekä perheen yhteisistä voimavaroista ja hyvinvoinnista. Näihin käsityksiin vaikuttavat yksilön omat kokemukset sekä elämäntilanne. (Åstedt-Kurki 1992.)

Hyvinvointi koetaan kansallisesti ja kansainvälisesti ajankohtaisena aiheena. Kirjassa Onni on joka päivä Lapsiperheen arki ja hyvinvointi kuvataan aikuisen kokemaa hyvinvointia arjen keskellä. Tutkimuksen perheet ovat tavallisia suomalaisia perheitä, joilla on alle kouluikäisiä lapsia eli ne ovat niin sanottuja pikkulapsiperheitä. Kirjan haastateltavat jakautuvat koetun hyvinvoinnin mukaan kolmeen eri ryhmään: lujiin, heikentyneisiin tai heikkoihin luottamussuhteisiin. Lujiiin luottamussuhteisiin liittyy hyvä toimeentulo, asuminen vastaa omia toiveita, perheen terveys on hyvä, työnjaoista neuvotellaan, elämään suhtaudutaan positiivisesti, sukupolvisuhteet ovat kiinteät ja tasa-arvoiset sekä perhearvot ovat yksilölliset ja yhteisölliset. Tähän ryhmään kuuluvat kokevat elämänsä hyväksi ja mahdollisiin ongelmiin haetaan apua suhteellisen helposti. Heikentyneisiin ja heikkoihin luottamussuhteisiin liittyy taloudellista niukkuutta, terveys koetaan heikentyneeksi tai huonoksi, työnjako on joko tasa-arvoisen perinteistä tai yksin äidin vastuulla, yhteyttä pidetään vain äidin sukulaisiin, kun miehen suku jää etäämmälle tai mahdollisesti keskitytään vain ydinperheeseen. Hyvinvointi koetaan heikompana eikä ongelmiin osata hakea apua, vaikka sitä tarvittaisiinkin. Vanhemman masennus näkyy perheen arjessa, kun lapsi ei saa vanhemmaltaan tunteilleen vastakaikua eikä parisuhteessa puoliso saa henkistä ja seksuaalista kumppanuutta. (Törrönen 2002.)

Viime vuosikymmenten aikana suomalaislasten hyvinvointi on monilta osin parantunut, mutta samanaikaisesti osalla lapsista ja lapsiperheistä pahoinvointi on kuitenkin yleistynyt ja pienelle osalle väestöä on muodostunut jopa vaikeaa pahoinvointia. Pahoinvointi ilmenee muun muassa uni - ja mielenterveyshäiriöiden lisääntymisenä, erityisopetuksen sekä kasvatus- ja perheneuvolapalvelujen tarpeen lisääntymisenä sekä lastensuojelun avohuollon asiakkaiden ja huostaanottojen lisääntymisenä. (Rimpelä 2008.) Lasten ja nuorten hyvinvointia

tutkittaessa on hyvä huomioida lasten kouluhyvinvointi. Jaana Minkkisen (2015) väitöskirjan mukaan lasten emotionaaliseen hyvinvointiin voidaan vaikuttaa opettajan tuella ja koulun sosiaalisilla suhteilla. Opettajan tuki on merkittävä komponentti lapsen kouluviihtyvyyteen. Opettajan tuella alakouluikäisten masennusoireet vähenevät samoin kuin koulukiusaamisen tuottama mielipaha. Suomalaisten lasten kouluviihtyvyyttä tulisikin lisätä kysymällä lasten kokemuksia koulusta ja sen käytännöistä, käyttäen näitä tietoja koulutyön kehittämiseksi. Sosiaaliryönteilyn näkökulmasta lasten hyvinvointia rajoittavat erityisesti perheen taloudellinen tilanne, turvattomat ja vaihtuvat ihmissuhteet, impulsiivinen elämäntyyli sekä aikuisen vaikeus vastata lapsen tarpeisiin (Törrönen 1994). Suurena ongelmana tänä päivänä koetaan myös syrjäytyminen, joka on usein jo lapsuusiässä alkava prosessi, johon liittyy perheen taloudellista huono-osaisuutta. Pahoinvoivat perheet tarvitsevat apua. Perheiden auttamiseksi tarvitaan aloja ylittävää moniammatillista yhteistyötä sekä uusia näkökulmia. (Lammi-Taskula & Salmi 2009, Vaarama ym. 2010.)

Anne Vuoren väitöskirjassa selvisi, että arjen yhteisellä rytmittämällä perheet pyrkivät helpottamaan arjen sujumista ja hyvän voimien ylläpitoa, mutta liiallinen, joustamaton arjen rutiineista kiinnipitäminen vei myös voimia perheenjäseniltä. Perheen jäsenet kokivat tärkeänä, että eletään yhdessä päivä kerrallaan eikä mietitä liikaa menneitä tai tulevaa. Vanhempien tulisi osata hengähtää ja keskittyä myös omiin tarpeisiinsa arjen keskellä. Oma harrastus tai kaverien tapaaminen voi olla suuri voimavara arjesta selviämiseen. Vauva aistii häntä hoitavan aikuisen väsymyksen, jonka vuoksi vanhemman tulisi osata hakea apua lähimmiltään saadakseen hetken aikaa itsekseen - vaikkapa nukkuakseen muutaman tunnin. Vanhemman on voitava itse hyvin, jotta lapsi voisi hyvin. (MLL 2016.)

2.4 Lapsiperheiden palvelut

Lapsiperheiden palveluilla tarkoitetaan kunnan tarjoamia palveluita, jotka on kohdennettu lapsiperheille. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi äitiys- ja lastenneuvolapalvelut, perhekeskuksen palvelut, varhaiskasvatuksen palvelut, koulussa tehtävän perhetyöpalvelut, perheneuvolan palvelut, lastensuojelun palvelut, seurakunnan perhetyöpalvelut, perheasiainneuvottelukeskusten palvelut sekä järjestöjen ja yhdistysten perhetyöpalvelut. (Vilen, Seppänen, Tapio & Toivanen 2010.) Lapsiperheiden palvelujen keskeisenä tehtävänä on perheiden tukeminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä syrjäytymisen estäminen ja ongelmien varhainen toteaminen. Lapsilla ja nuorilla yksi tärkeimmistä lapsiperheiden palveluista on oppilashuolto. Koulun, kodin ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tulee tehdä yhteistyötä keskenään, jotta tieto kulkisi saumattomasti. (Lammi-Taskula, Karvonen & Ahlström 2009.)

Lapsiperheiden palvelut ovat kehittyneet ajan saatossa. Jo 1980-luvulta alkaen on lapsiperheille ja lapsille suunnattuja palveluita on pyritty kohdistamaan ennaltaehkäisyyn. Tänäkin päivänä palvelut ovat kohdistuneet ennaltaehkäiseviin palveluihin, joiden asiakaslähtöisyyttä ja järjestämistä suurempina kokonaisuuksina lähemmäs toisiaan pohditaan kuumeisesti. Väestön ikääntyminen ja ikärakenteen muutos vaikuttavat tulevien perheiden tilanteeseen sekä lapsiperheiden palveluihin, jotka ovat yhteiskunnallisessa keskustelussa tiuhaan esillä. (Rimpelä 2015.)

Isyyslain muutoksen jälkeen isyyden tunnustaminen tehdään tammikuusta 2016 lähtien äitiysneuvolassa. Isyyden tunnustaminen vahvistaa erityisesti ei avioliitossa syntyneiden lasten oikeuksia. Tunnustamisen myötä lapsi saa sukulaisuussuhteet isäänsä ja on oikeutettu isän puolen perintöoikeuksiin, lapsella on myös mahdollisuus saada isä huoltajakseen ja oikeus saada elatusta isältään 18 ikävuoteen asti ja senkin jälkeen kohtuullisesti koulutusta varten. Lapsella on mahdollisuus isänsä sukunimeen ja oikeus tavata isäänsä, jos vanhemmat asuvat erillään. Tunnustaminen tapahtuu äitiysneuvolassa terveydenhoitajalle äidin läsnä ollessa. Vanhemmille kerrotaan oikeudelliset vastuut ja varmistetaan ymmärtävätkö ja hyväksyvätkö vanhemmat nämä. Samalla käynnillä voidaan tehdä myös sopimus lapsen yhteishuollosta. (Lohja 2016.)

Laki paljon puhuttaneista äitiysavustuksista säädettiin vuonna 1937 ja jo seuraavana vuonna jaettiin ensimmäiset avustuspakkaukset. Tällöin avustuspakkauksiin olivat oikeutettuja vain vähävaraiset perheet. Vuodesta 1949 lähtien äitiysavustuksesta pääsivät nauttimaan kaikki Suomen äidit. Äitiyspakkauksen sisältö on muuttunut vuosien varrella ja se on saanut julkisuutta osakseen mediassa. (Lundvall 2013.) Suomea on keuhuttu kansainvälisissä vertailuissa: äitiys - ja lastenneuvolasta, oppivelvollisuudesta peruskoulussa, koulun terveydenhuollosta ja kouluruokailusta on keskusteltu jopa mahdollisina vientituotteina maailmalle (Rimpelä 2015).

Vuodesta 2015 lähtien lapsella on ollut oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksen vaihtoehtoina Suomessa ovat päiväkodit, päivähoito ja kerho -ja leikkitoiminta. Myös koulua edeltävä esiopetus on toiminnallista varhaiskasvatusta ja siihen osallistuminen on ollut velvoitettua 1.8.2015 lähtien. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää lapsen hyvinvointia. Varhaiskasvatusta järjestävät kunnat ja yksityiset toimijat. Lapsen ja vanhempien osallisuutta ja vaikuttamista varhaiskasvatukseen ollaan pyritty lisäämään. (Opetus ja kulttuuriministeriö 2016.)

Pienivaraiset perheet eivät saa jäädä palveluiden ulkopuolelle. Lapsiperheiden palveluiden tulee olla asiakasmaksuiltaan sellaisia, että pienivaraisimmillakin perheillä on varaa niihin. Erityisesti lasten päivähoidon ja koululaisten aamu - ja iltapäiväkerhojen asiakasmaksut

koetaan liian korkeina. Lasten ja nuorten harrastaminenkin on vähentynyt, sillä harrastusmaksut ovat nousseet. Kuntien tulisikin tarjota nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalveluita myös vähävaraisten lapsiperheiden ulottuville. (MLL 2008.) Lapsiperheillä on mahdollisuus saada kotipalvelua tai ehkäisevää perhetyötä toimintakykyä alentavan syyn tai perhetilanteen vuoksi (esimerkiksi sairaus, vamma, synnytys). Kotipalvelu ja ehkäisevä perhetyö ovat ennaltaehkäisevää tukea lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä jokapäiväiseen elämään kuuluvien askareiden hoitamiseen. Palvelumaksut määräytyvät perheen maksukyvyn ja kotipalvelun määrän perusteella. (Lohja 2016.)

3 Tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset olivat 1) Kokevatko lohjalaiset lapsiperheet huolta vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvistä asioista? 2) Mitkä asiat vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvistä asioista aiheuttavat huolta? 3) Miltä tahoilta vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvissä huolissa on saatu apua? sekä 4) Mitä palveluja lohjalaiset lapsiperheet käyttävät? Tutkimuskysymykset liittyivät opinnäytetyön tarkoitukseen ja tavoitteisiin. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Lohjalaisten lapsiperheiden palvelujen käyttöä ja saatavuutta sekä perheiden huolenaiheita ja tuensaamista. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa kuinka perheet saavat apua Lohjan palveluista ongelmatilanteissa.

4 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön menetelmä oli kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Määrällinen tutkimus mittaa muuttujien välisiä yhteyksiä kuten taustatietojen yhteyksiä vastaajan kokemaan tyytyväisyyteen hoidonsaamisesta tai kuten tässä opinnäytetyössä muuttujien välisiä yhteyksiä kuten sukupuolen yhteyksiä vastaajan kokemaan avun saamiseen lapsiperheiden palveluista. Määrällisellä tutkimuksella voidaan myös selvittää, miten paljon tiettyä ominaisuutta esiintyy tietyssä joukossa sekä minkä vuoksi tätä ilmiötä esiintyy. Ilmiötä voidaan tutkia määrällisesti, kun se on ennestään tunnettu ja siitä löytää aikaisempaa tutkimustietoa. (Kankkunen, Vehviläinen 2009.).

Määrällisen tutkimuksen tavallisin tiedonkeruumenetelmä on kyselylomake. Tutkittavan ilmiön tekijät muutetaan muuttujiksi, joita analysoidaan tilastollisin menetelmin. Tutkimuksessa käytettävillä määrällisillä mittareilla pyritään tuottamaan perusteltua, luotettavaa sekä yleistettävää tietoa ilmiöstä. Tätä varten teoreettiset käsitteet on muutettava mitattaviksi muuttujiksi. (Kananen 2011.)

Tässä opinnäytetyössä käytettiin tiedonkeruumenetelmänä internet-pohjaista kyselylomaketta. Internet-pohjaista kyselylomaketta käytettiin siksi että, se saavuttaa suuren määrän vastaajia, sillä yhä useampi ihminen käyttää internetiä. Vanhempi pystyi matalalla kynnyksellä vastaamaan kyselyyn, sillä hänen ei tarvinnut matkustaa sen vuoksi minnekään eikä kukaan valvonut häntä vastaamisen ajan, jolloin hän pystyi vastaamaan omien tuntemuksiensa pohjalta, tutussa ympäristössä. Internet-pohjainen kyselylomake oli lisäksi taloudellinen vaihtoehto, tulokset saatiin nopeasti ja tulosten liittäminen analysointiohjelmaan oli helppoa.

Kyselylomaketta laatiessa tulisi huomioida, että kyselylomake on ulkonäöltään houkutteleva ja siisti. Kysymykset on aseteltu niin, ettei lomake näytä täyteen ahdetulta. Jokaiselle vastaajalle tulisi löytyä hänelle sopiva vaihtoehto, jolloin tarvittaessa lisättävä kohta Muu, mikä? tai vaihtoehto en osaa sanoa. Kysymyksissä kysytään vain yhtä asiaa kerrallaan. Kysymysten tulisi olla lyhyitä, jotta ne on helppo hahmottaa. Kysymysten tulisi olla käsitteiltään myös yksiselitteisiä, sillä suomen kielessä sanat voivat tarkoittaa useampaa kuin yhtä asiaa. Internet-pohjaisissa kyselyissä väärinymmärtämisen vaara onkin suuri, sillä vastaajalla ei ole ketään keltä varmistaa, mitä kysymyksellä tarkoitetaan. Kyselyn ensimmäisten kysymysten tulisi olla helppoja, arkaluontoisemmat kysymykset ovat kyselyn loppu päässä. Lomake ei saa myöskään olla liian pitkä, jotta kysymyksiin jaksettaisiin vastata. Kysymykset tulisi esi-testata pienellä joukolla, jotta saadaan käsitys, onko kysymykset ymmärrettäviä, puuttuuko joku olennainen vastausvaihtoehto tai kysymys sekä onko kysely mitaltaan sopiva. Internet-pohjaisessa kyselyssä kyselyn kaikki vastaukset saadaan kyselylomakkeella, joten kysymysten tulisi olla sellaisia, että niillä saadaan vastauksia kaikkiin tutkimuskysymyksiin. (Heikkilä, 2014.)

Kyselylomakkeen teki Iloa vanhemmuuteen projektityöntekijä Pauliina Saarinen den Hollander. Kyselyn jakaminen tapahtui talvella 2015 hänen toimestaan. Kysely oltiin linkitetty Lohjan kaupunginnettisivuille. Kysely oli helposti kaikkien lohjalaisten lapsiperheiden saatavilla. Kyselylomaketta oli tekemässä ja jakamassa Laurean opiskelijoita. Kyselylomake tehtiin siksi että, tarvittiin lohjalaisten lapsiperheiden mielipide Lohjan kaupungin tarjoamista lapsiperheiden palveluista. Kyselyn tavoitteena oli voida vastata paremmin perheiden tarpeisiin. Opinnäytetyön kyselyn perusjoukko oli kaikki Lohjalaiset lapsiperheet ja otos eli tutkittava joukko oli se osa lapsiperheistä, jotka vastasivat internet-pohjaiseen kyselylomakkeeseen. Kyselylomakkeeseen vastanneita oli 203 ihmistä.

Määrällisessä tutkimuksessa otoksen kooksi suositellaan vähintään 100 ihmistä, jos kohderyhmä on suppea tai jos tuloksia halutaan tarkastella kokonaistasolla. Esimerkiksi kirjekyselyissä otoksen koon on oltava suuri, sillä vastausten kadon määrä on suuri. Jos perusjoukossa on eri ryhmiä, joiden välisiä eroavaisuuksia halutaan verrata, tulisi otos koon

oltava 200-300 henkilöä. Otantatutkimukseen päädytään usein, jos perusjoukko on suuri, sen tutkiminen maksaisi paljon, halutaan minimoida ei-otantavirheet tai jos halutaan tutkimuksen vastaukset nopeasti. (Heikkilä, 2014.) Internet-pohjaisessa kyselyssä on mahdotonta tietää, keitä kyselyyn vastanneet ovat. Tämän vuoksi populaatiota ei voida määrittää, tutkimukseen vapaaehtoisesti suostuneet ovat valikoituneet määrittelemättömällä tavalla. Kyselyn taustamuuttujien avulla voidaan kuitenkin päätellä, millaiset henkilöt ovat suostuneet kyselyyn. Tulosten luotettavuus jää kuitenkin arvailujen varaan internet-pohjaisessa kyselyssä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kerätyt tutkimustulokset olisivat väärä, vaan tilastollisesti ne ovat epäluotettavia. (Kananen, 2014.)

Kyselylomakkeen saatekirjeessä kuvattiin, että kyselyn avulla pyritään tarkastelemaan keinoja, jotka antavat lapsiperheille voimia arkeen ja vähentävät arjen kuormitusta. Vastausten avulla pyritään vastaamaan paremmin Lohjalaisten lapsiperheiden tarpeisiin. Kyselyyn vastaamisella oli myös se etu, että kyselyyn vastanneiden kesken järjestettiin arvonta Neidonkeitaan perhelipuista. Jos halusi osallistua arvontaan, tuli jättää yhteystiedot lomakkeen lopussa. Saatekirjeessä kerrottiin, ettei yhteystietoja yhdistetä kyselyn vastauksiin.

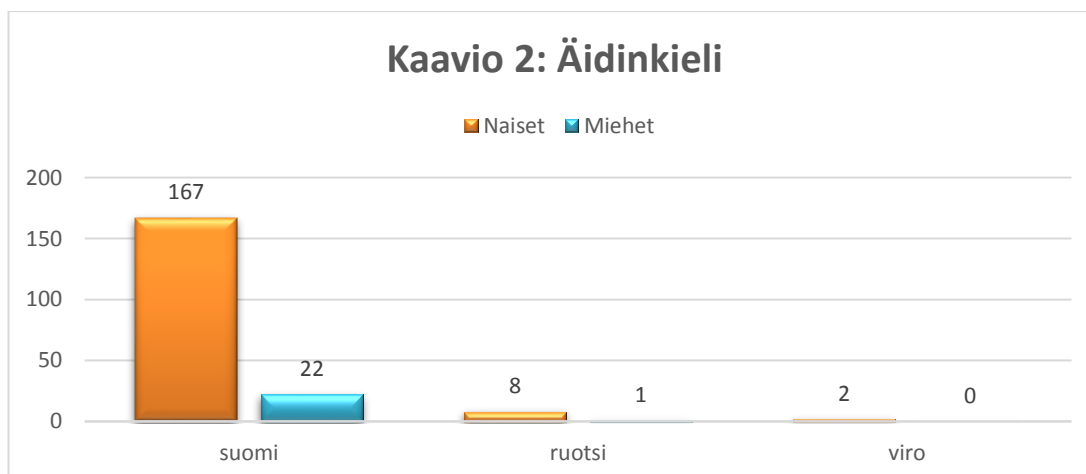
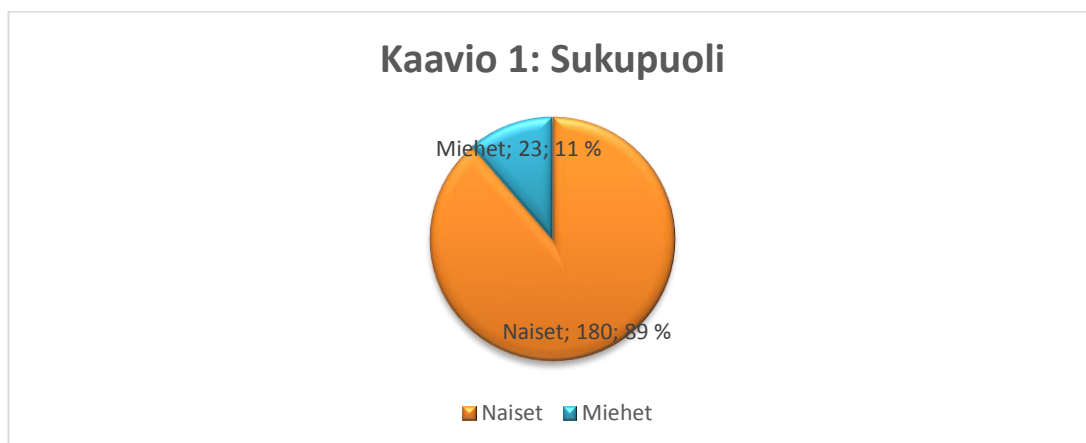
Opinnäytetyö oli määrällinen tutkimus myös siksi että, aiheesta oli jo aikaisempaa tietoa. Tämä auttoi käsitteiden määrittelemisessä sekä opinnäytetyön teoriapohjan luomisessa. Aiheesta löytyi luotettavia tutkimuksia, jotka olivat samoilla linjoilla opinnäytetyön tuloksien kanssa. Opinnäytetyön aihe oli mielenkiintoinen sen ajankohtaisuuden vuoksi. Ikärakenteet muuttuvat ja palveluita pyritään muuttamaan toimivimmiksi. Jotta palvelut voisivat muuttua toimivimmiksi, tarvitaan tietoa siitä millaisiksi lapsiperheet kokevat nykyiset palvelut.

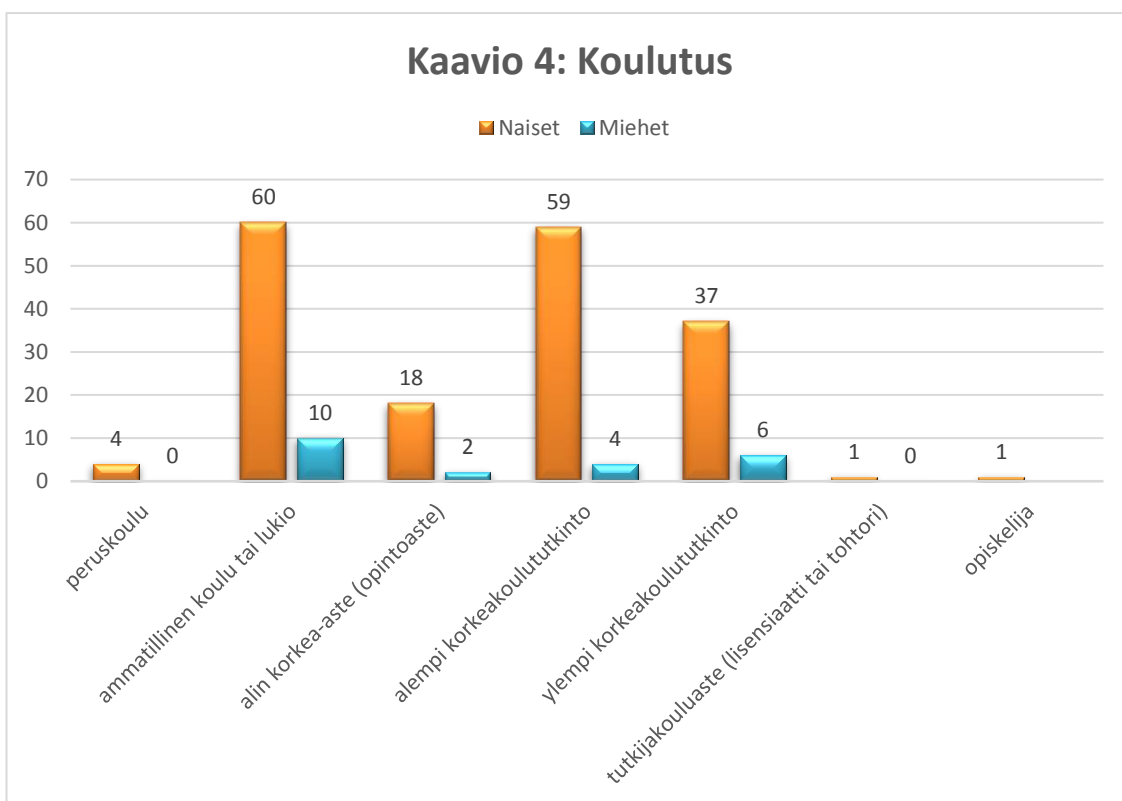
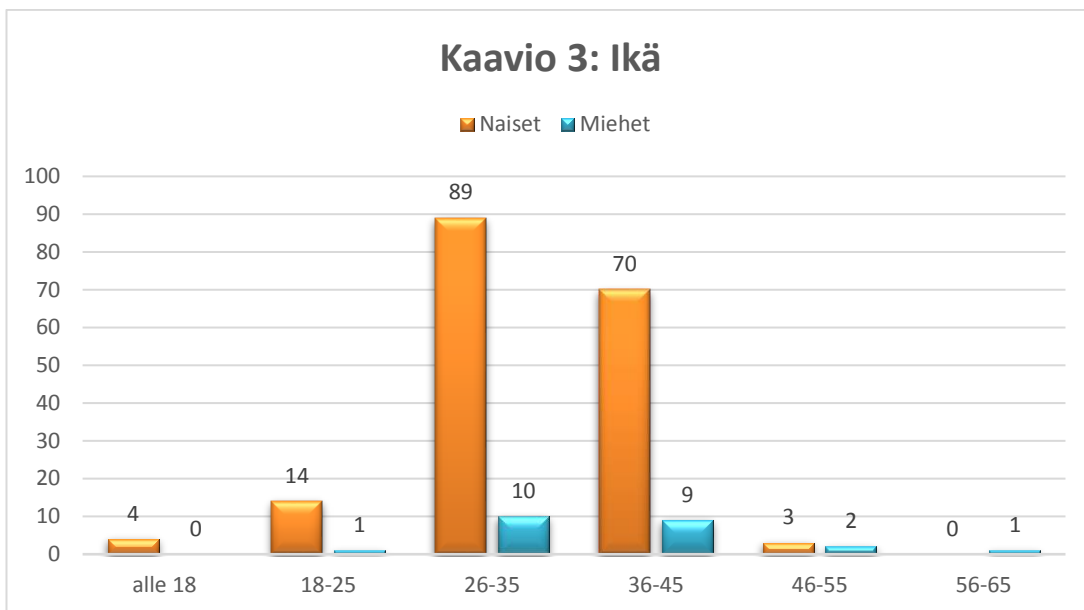
Valmiin kyselylomakkeen ja vastauksien analysoimiseen käytettiin Lohjan kaupungin suosituksesta Webropol kyselytyökalua. Webropol kyselytyökaluun oli valmiiksi liitetty kyselyn kaikki vastaukset, niistä sitten valittiin analysointia koskevat kohdat eli kysymykset 15-21. Webropol kyselytyökalulla sai vastaukset numeroina sekä eri taustamuuttujien mukaan kuten sukupuolen tai iän mukaan. Kyselyn tulokset ilmaistiin numerollisina, tekstinä sekä kuvioina, sillä tämä antaa mahdollisuuden tulosten nopeaan visuaaliseen havaitsemiseen sekä värikkäät kuviot tuntuvat luontevilta liittyen käsitteisiin ja aiheeseen. Tulosten analysoinnissa huomioitiin tulosten suhteita taustatietoihin kuten sukupuoleen ja pääasialliseen toimintaan.

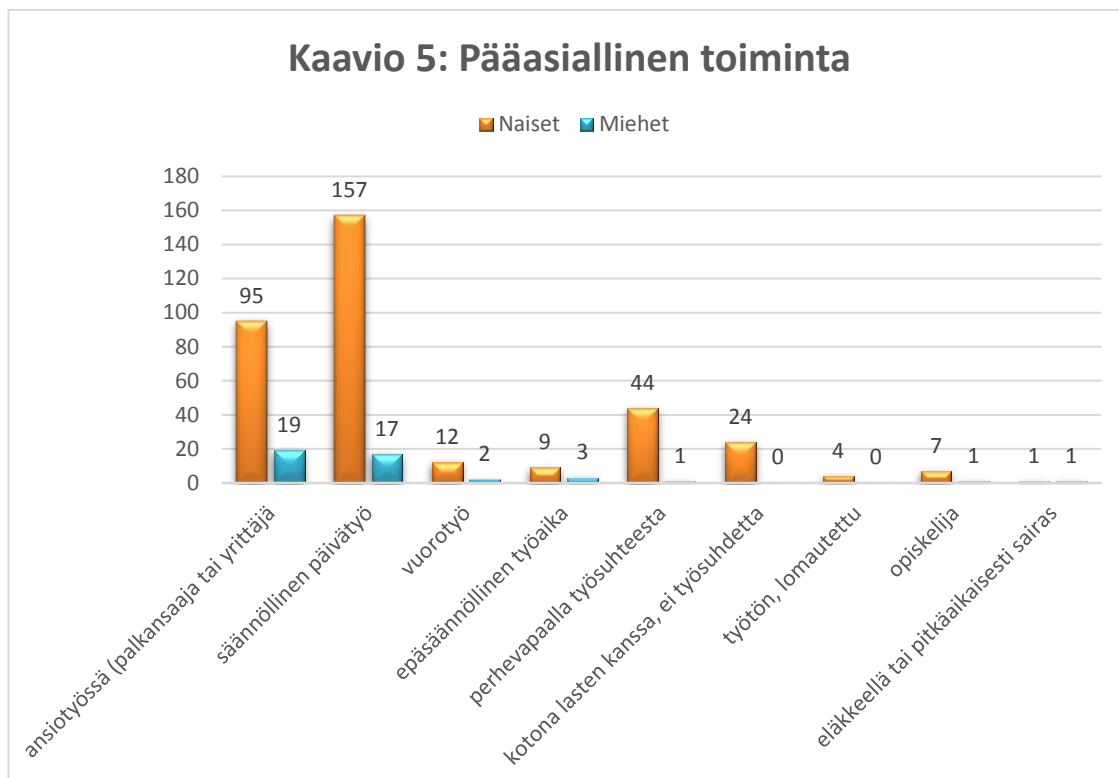
5 Tulokset

5.1 Taustatiedot

Kyselyyn vastasi 203 ihmistä, joista 89 % oli naisia ja 11 % miehiä (Kaavio 1). Vastaajamäärä vaihteli kysymyksen mukaan, sillä kysymyksen oli mahdollista ohittaa tai vastata useampaan kuin yhteen vaihtoehtoon. Vastaajista suurimman osan (94,5 %) äidinkieli oli suomi (Kaavio 2). Nuorimmat vastaajat olivat alle 18-vuotiaita (4 henkilöä) ja vanhin vastaaja oli 45-65-vuotias. Suurin osa vastaajista, niin naisista (43,8 %) kuin miehistäkin (4,9 %) oli iältään 26-35-vuotiaita (Kaavio 3). Ylin suoritettu tutkinto oli suurimmalla osalla naisista (29,7 %) kuin miehistäkin (5 %) ammatillinen koulu tai lukio (Kaavio 4). Vastaajista yli puolet (57,9%) oli ansiotyössä eli palkansaajana tai yrittäjänä. Ansiotyön yleisin työaikamuoto oli 87 prosentilla säännöllinen päivätyö (Kaavio 5).

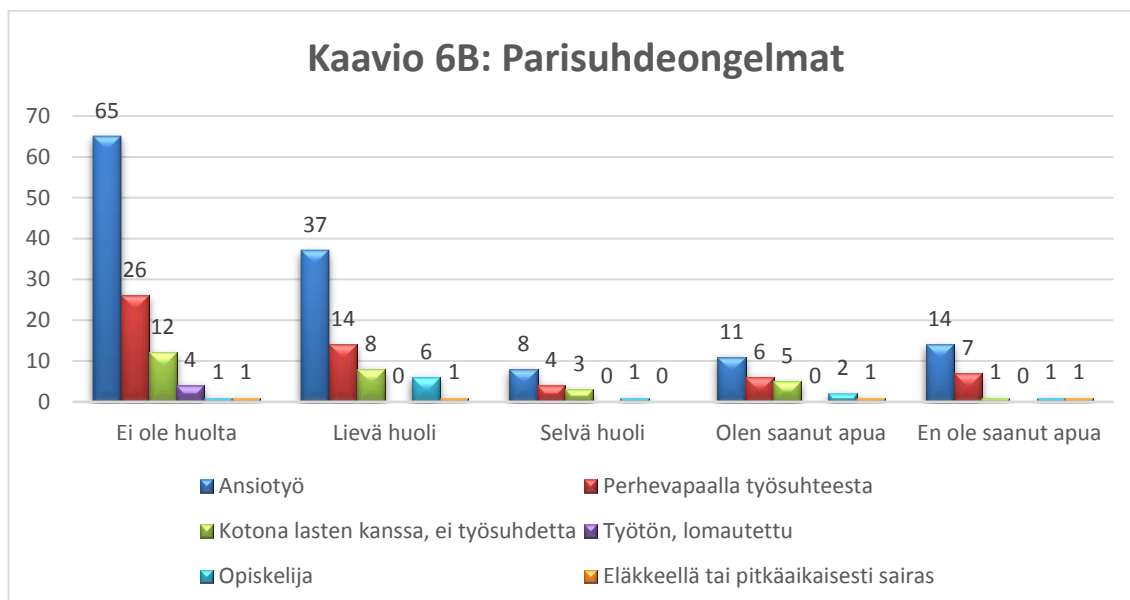
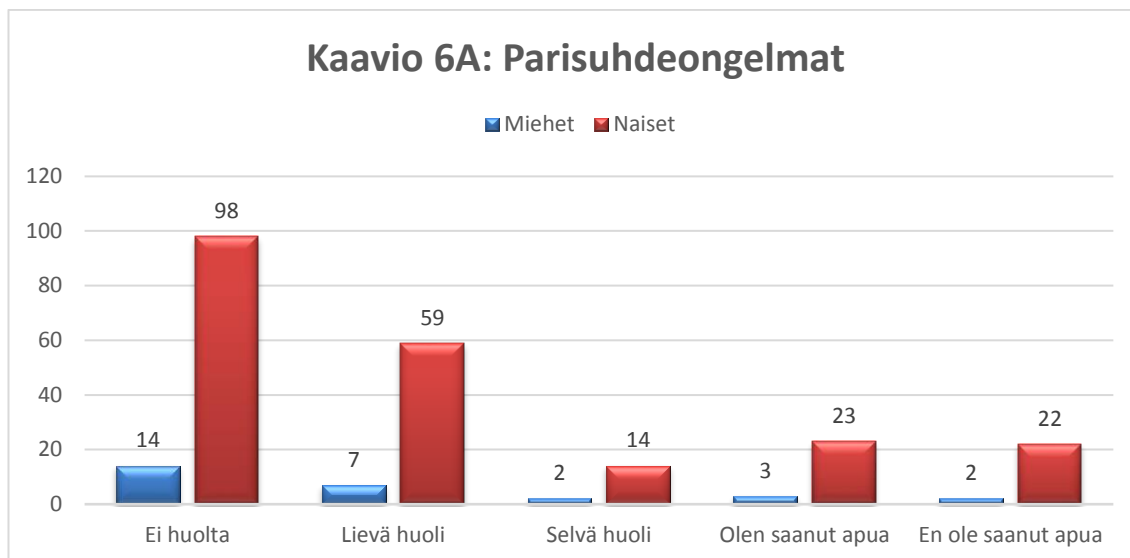

5.2 Perheiden huolenaiheet ja avun saaminen

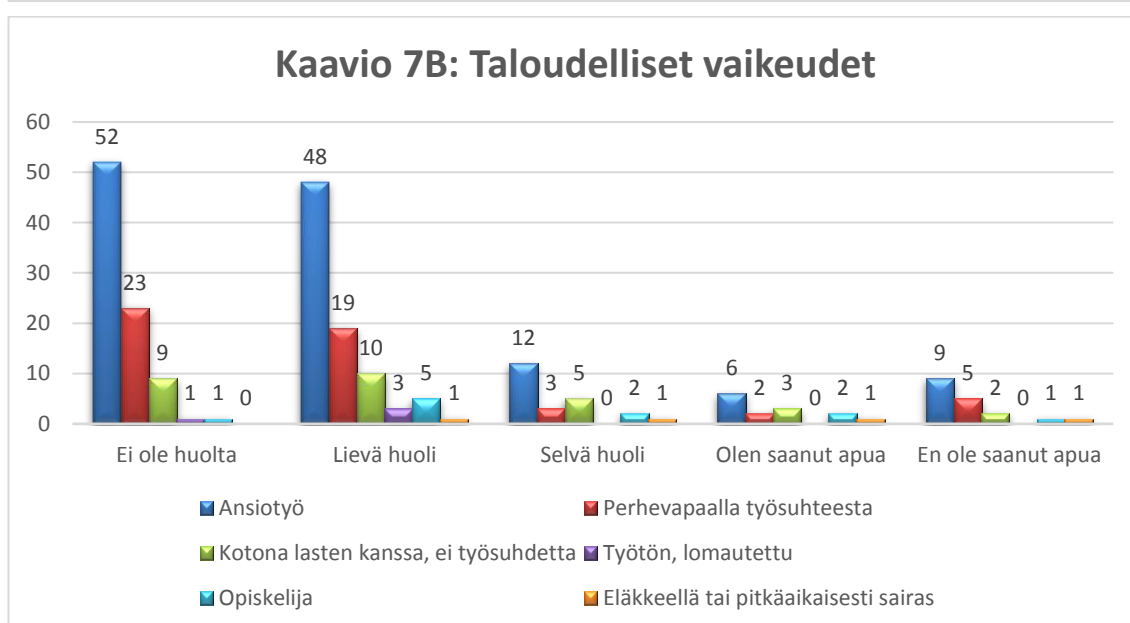
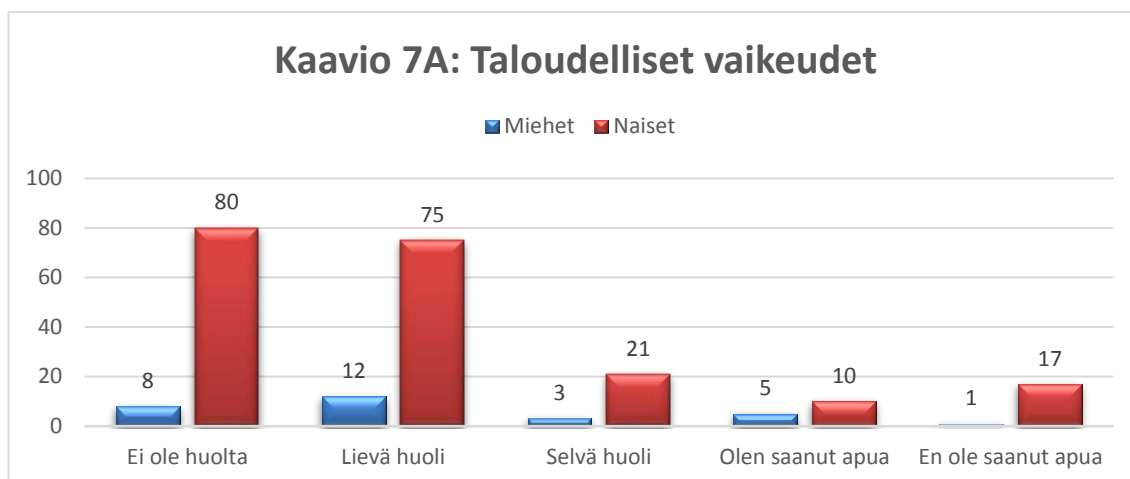
Lohjalaiset lapsiperheet kokevat huolta vanhemmuuteen ja perheeseen liittyvistä asioista. Tutkimuksen pohjalta nousi esiin, että yli puolet (57,7 %) vastaajista ei ollut huolissaan parisuhdeongelmista. Vastaajista 34 prosenttia oli lievästi huolissaan parisuhdeongelmista. Selvästi huolta kantoi 8,3 prosenttia vastaajista. Apua huoliinsa sai yli puolet vastaajista (52 %) Avunsaajista 88,5 prosenttia oli naisia ja 11,5 prosenttia miehiä (Kaavio 6A).

Ansioyötä tekevistä vastaajista 59,6 % ei kokenut huolta parisuhdeongelmista. Kuitenkin ansioyötä tekevät vanhemmat olivat jopa 50 prosentilla eniten selvästi huolta kantava pääasiallisen toiminnan ryhmä. 58,3 prosentilla ansiotyössä käyvät vanhemmat eivät saaneet apua parisuhdeongelmiin (Kaavio 6B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (3) ja olen saanut apua (1) kohdissa.

Taloudellisista vaikeuksista huolta ei kantanut 44,2 prosenttia vastaajista. Lievästi huolissaan oli 43,7 prosenttia vastaajista. Selvästi huolissaan oli 12,1 prosenttia vastaajista. Vastaajista 54,5 prosenttia jäi kaipaamaan tarvitsemaansa apua. Näistä 94,4 prosenttia oli naisia ja 5,6 prosenttia miehiä (Kaavio 7A).

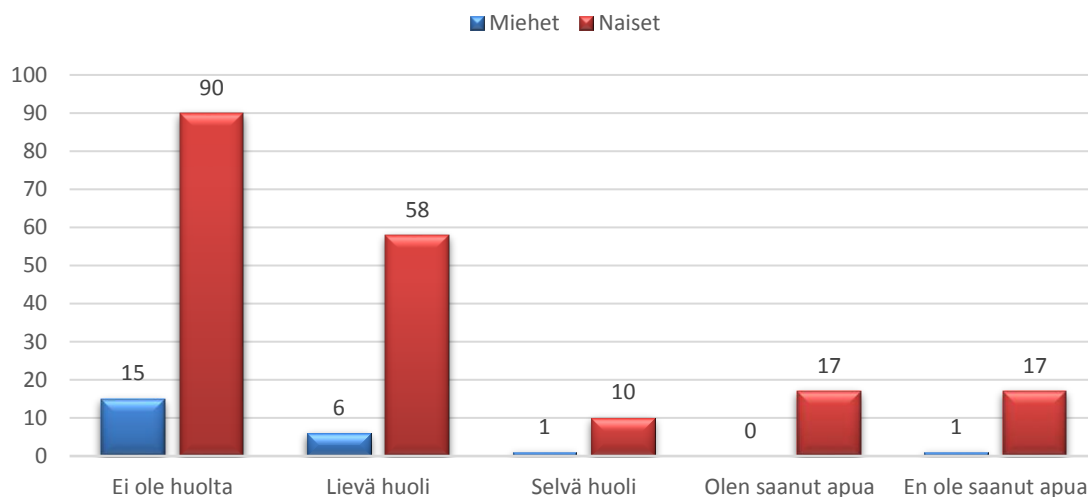
Ansiotyössä olevista vanhemmista 60,5 % ei ollut huolissaan taloudellista vaikeuksista. Lievää huolta esiintyi eniten (55,8 %) ansiotyössä käyvillä vanhemmilla. Myös selvää huolta ilmeni eniten (52,2 %) ansiotyössä käyvillä vanhemmilla. Apua sai eniten 42,9 prosentilla ansiotyössä käyvät vanhemmat (Kaavio 7B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (2), lievä huoli (1), selvä huoli (1) ja olen saanut apua (1) kohdissa.

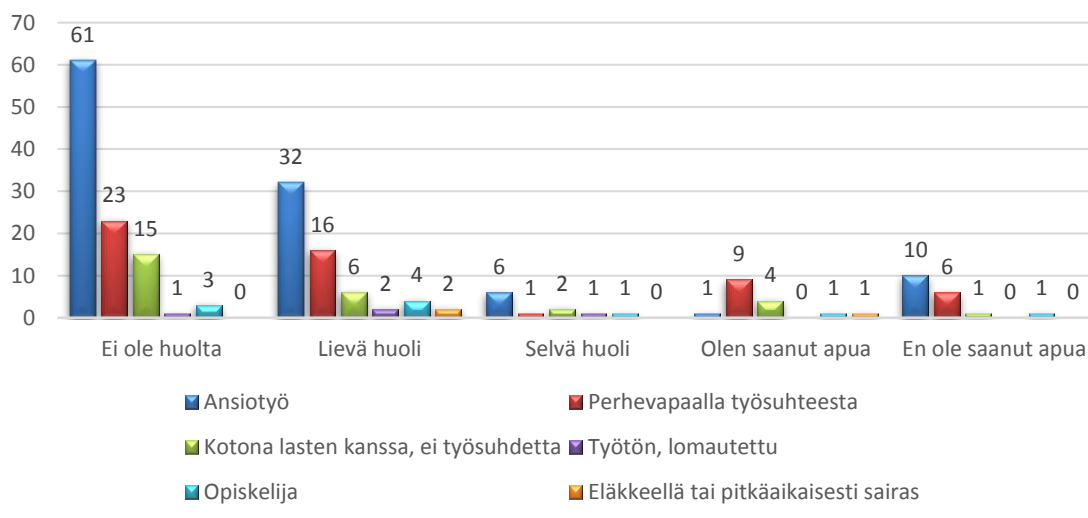
Maltin menettäminen ristiriitatilanteissa lapsen kanssa ei huolettanut 58,3 % vastaajista. 35,6 % vastaajista oli lievää huolta ja 6,1 prosentilla vastaajista oli selvää huolta. Yli puolet (51,4%) vanhemmista ei ollut saanut apua maltin menettämisen tuomiin huoliin. 48,6 prosenttia oli saanut apua huoliinsa, näistä kaikki olivat naisia (Kaavio 8A).

Ansiotyössä olevat vanhemmat olivat vähiten huolestuneita (60,5 %) maltin menettämisestä ristiriitatilanteissa lapsen kanssa. Pääasiallisen toiminnan ryhmistä eniten selvää huolta kantoi 52,2 prosentilla ansiotyössä käyvät vanhemmat. Ansiotyössä käyvät vanhemmat saivat 42,9 prosentilla eniten apua huoliinsa (Kaavio 8B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (2), lievä huoli (2) ja olen saanut apua (1) kohdissa.

Kaavio 8A: Maltin menettäminen ristiriitatilanteissa lapsen kanssa

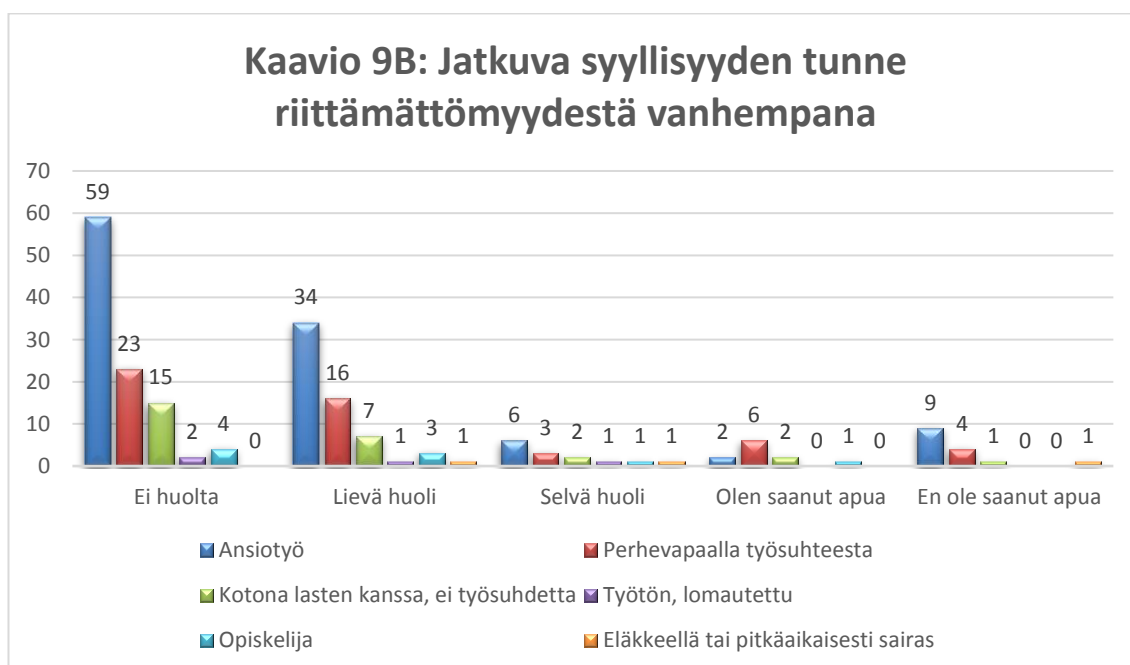
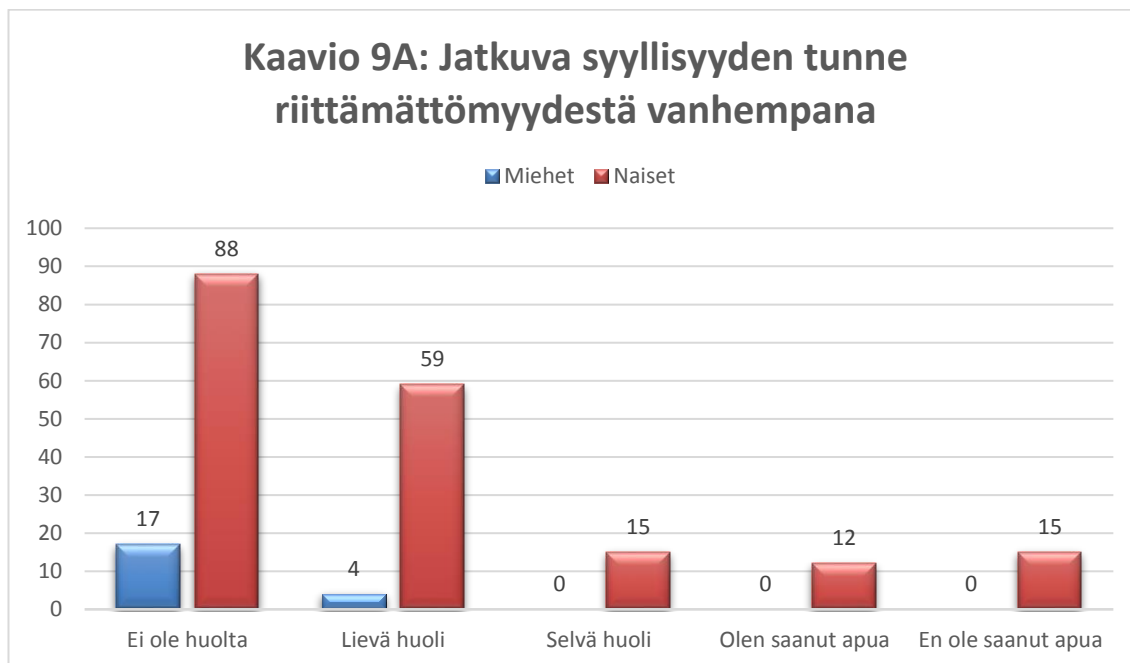
Kaavio 8B: Maltin menettäminen ristiriitatilanteissa lapsen kanssa

Jatkuva syällisyyden tunne riittämättömyydestä vanhempana ei huolestuttanut 57,4 prosenttia vastaajista. Lievää huolta ilmeni 34,4 prosentilla vastaajista. Selvästi huolissaan oli 8,2 prosenttia vastaajista, kaikki naisia. Vaille tarvitsemaansa apua jäi 55,6 % vastaajista, nämäkin kaikki naisia (Kaavio 9A).

Ansiotyössä olevat vastaajat kantoivat (57,3 %) vähiten huolta riittämättömyydestä vanhempana. Toiseksi vähiten huolta kantoivat perhevapaalla työsuhteesta olevat vastaajat (22,3 %). 43 prosentilla eniten selvää huolta ilmeni ansiotyössä käyvillä vanhemmilla.

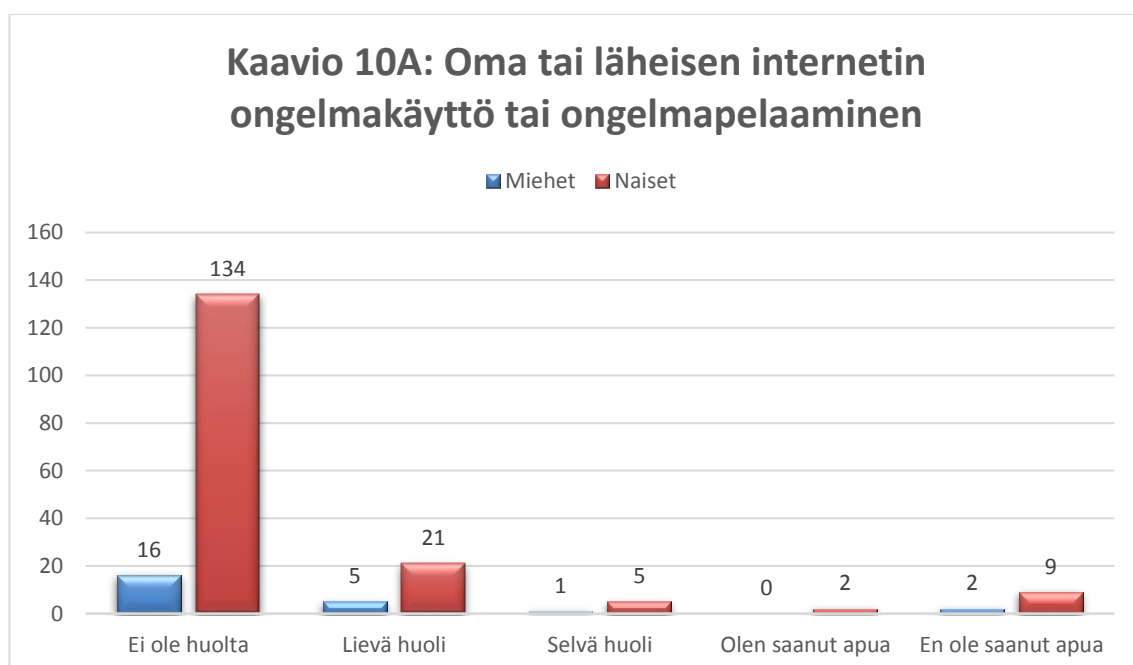
Huoliinsa eniten apua olivat saaneet perhevapaalla työsuhteesta olevat vastaajat (54,5 %). Toiseksi eniten apua olivat saaneet sekä ansiotyössä käyvät, että kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (18,2 %) (Kaavio 9B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (2), lievä huoli (1), selvä huoli (1) ja olen saanut apua (1) kohdissa.

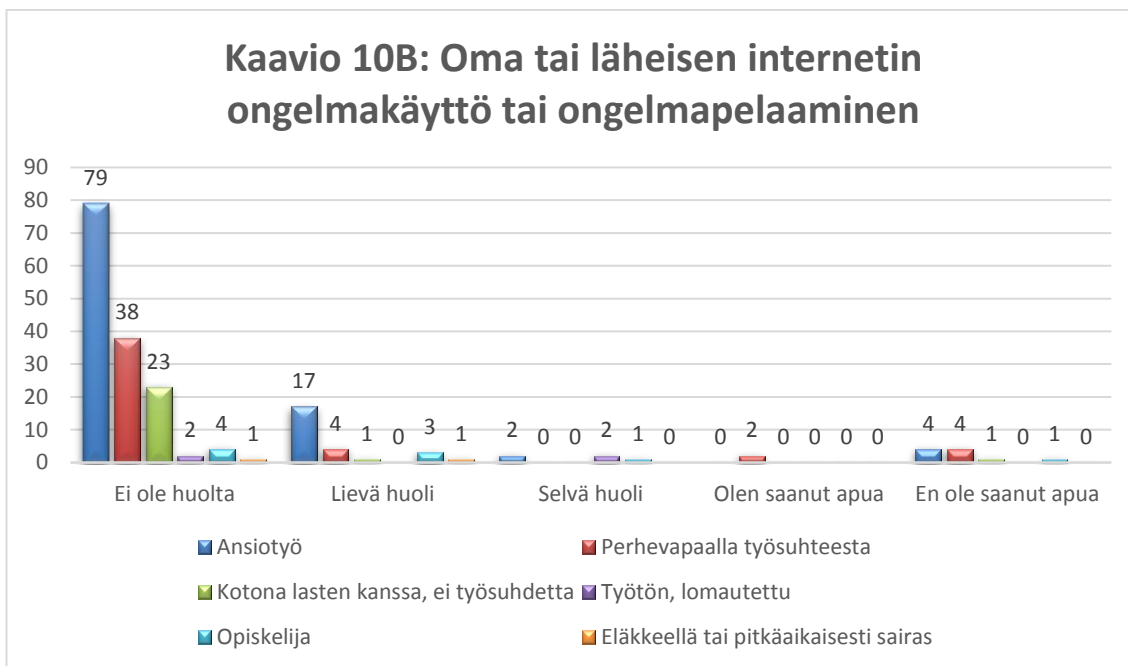

82,4 prosentilla vastaajista ei ollut huolta omasta tai läheisen internetin ongelmakäytöstä tai ongelmapelaamisesta. Lievää huolta oli 14,3 prosentilla vastaajista, selvää huolta vain 3,3 prosentilla vastaajista. 84,6 prosenttia vastaajista ei saanut tarvitsemaansa apua internetin

ongelmakäyttöön tai ongelmapelaamiseen. Näistä 81,8 prosenttia oli naisia ja 18,2 prosenttia miehiä (Kaavio 10A).

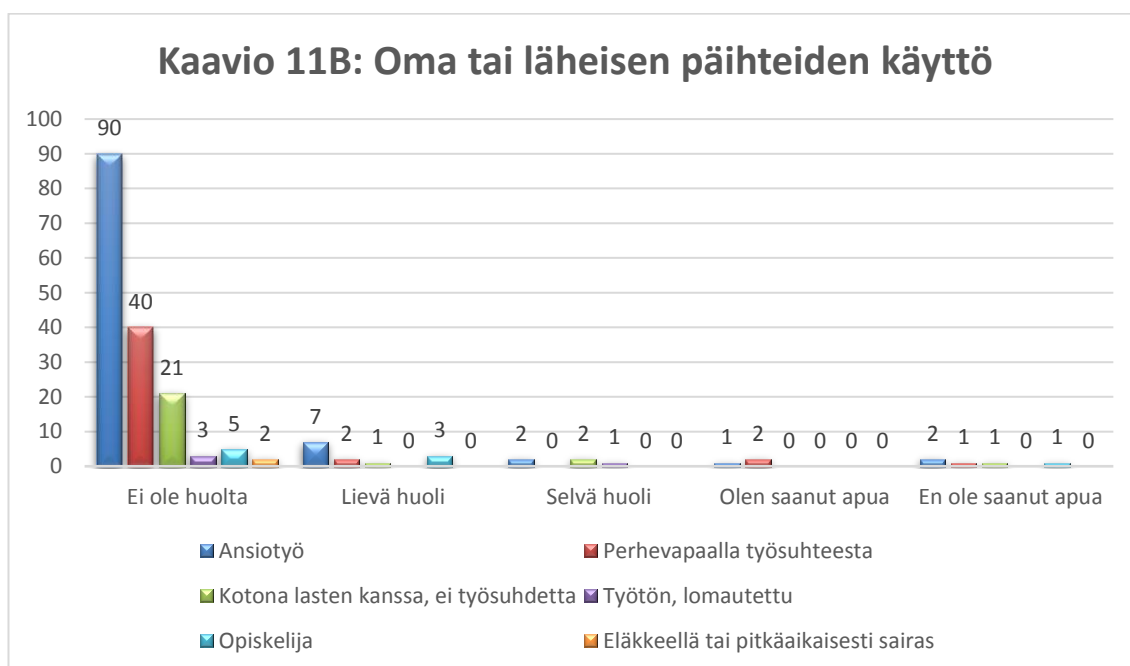
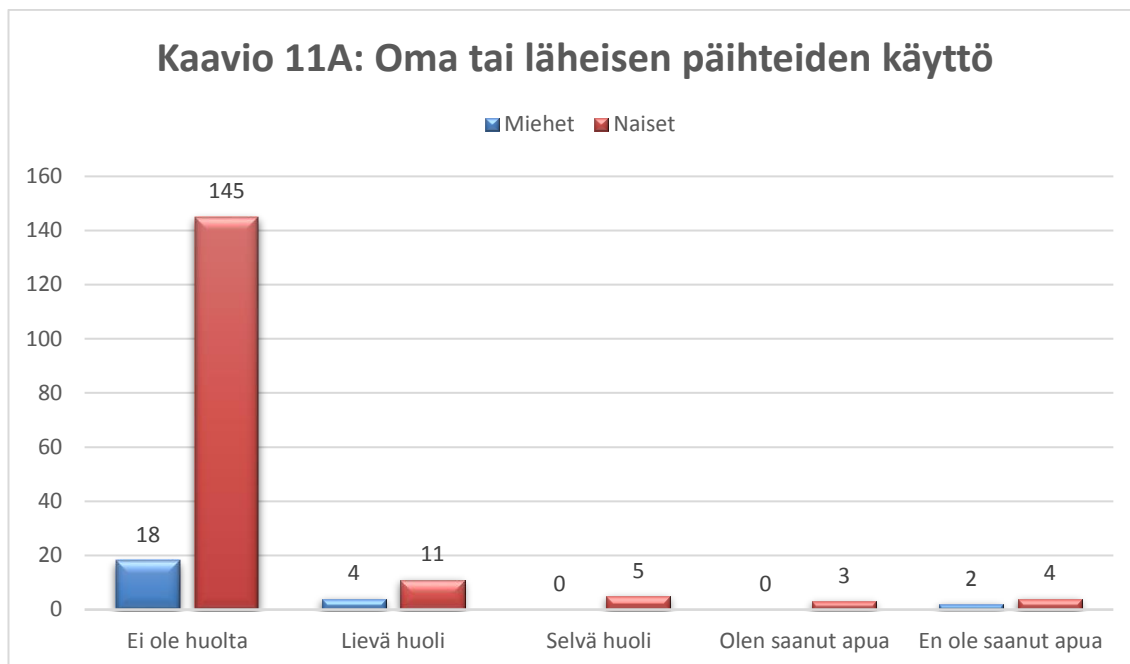
Lievää huolta omasta tai läheisen internetin ongelmakäytöstä tai ongelmapelaamisesta kantoivat eniten ansiotyössä olevat vastaajat (65,4 %). Toiseksi eniten lievää huolta kantoivat perhevapaalla työsuhteesta olevat vastaajat (15,4 %). Selvää huolta ilmeni eniten sekä ansiotyössäkäyvillä, että työttömillä vastaajilla (40 %). Apua olivat saaneet vain perhevapaalla työsuhteesta olevat vastaajat. Vaille apua olivat jääneet neljä ansiotyössä olevaa vastaajaa (40%), neljä perhevapaalla työsuhteesta olevaa vastaajaa (40%), kotona lasten kanssa oleva vastaaja (10%) ja yksi opiskelija (10%) (Kaavio 10B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (3), selvä huoli (1) ja en ole saanut apua (1) kohdissa.

89,1 prosentilla vastaajista ei ollut huolta omasta tai läheisen päihteiden käytöstä. 8,2 prosentilla vastaajista oli lievää huolta. 2,7 prosenttia vastaajista (kaikki naisia) oli selvästi huolissaan päihteiden käytöstä. Vastaajista yli puolet (66,7 %) ei ollut saanut apua päihteiden käytön tuomiin huoliin. Näistä vastaajista 66,7 prosenttia oli naisia ja 33,3 prosenttia miehiä (Kaavio 11A).

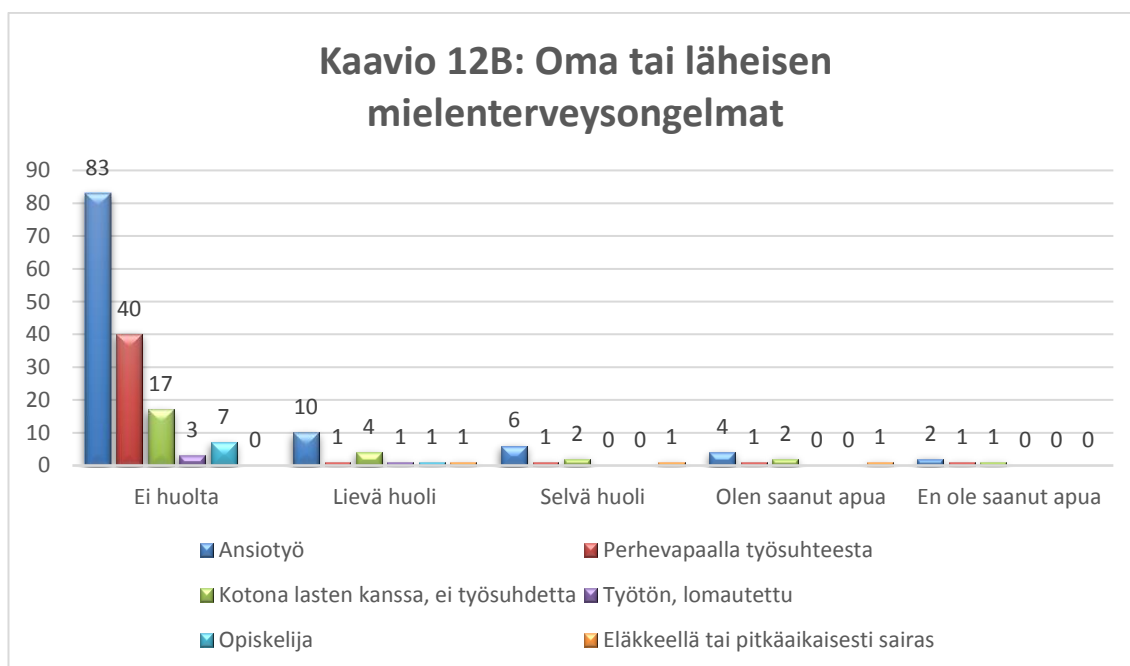
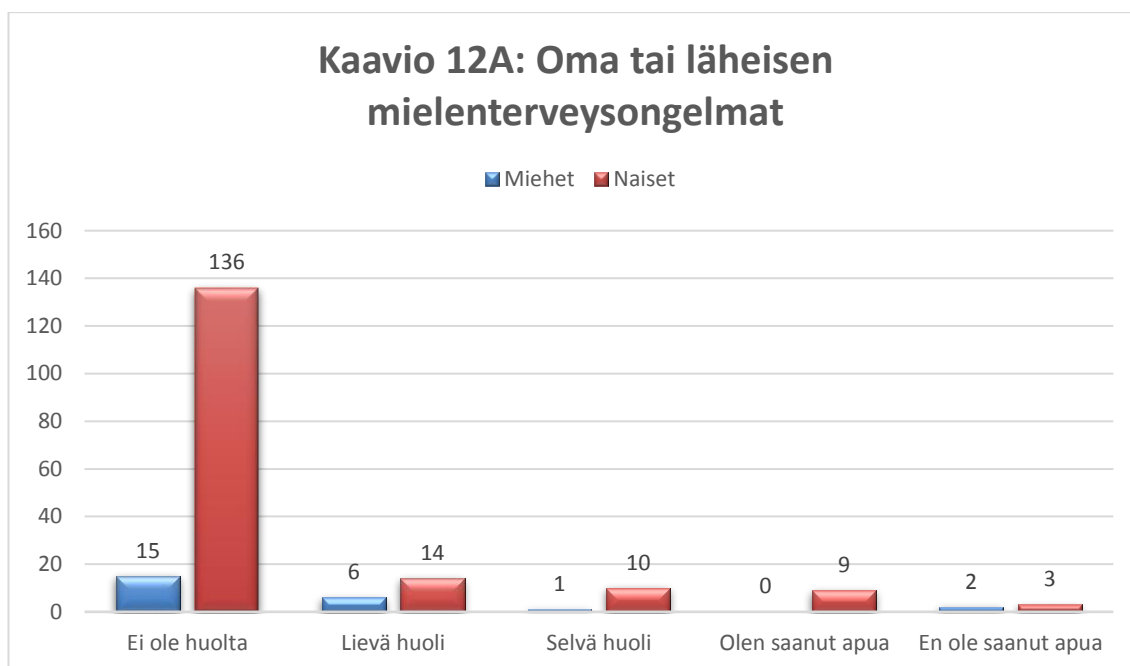
Lievää huolta päihteiden käytöstä kantoivat eniten ansiotyössä käyvät vanhemmat (53,8 %). Toiseksi eniten lievästi huolissaan olivat opiskelijat (23,1 %). Yhtä lailla selvästi huolissaan olivat sekä ansiotyössä käyvät vanhemmat, että kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (40 %). Apua huoliinsa sai yksi ansiotyössä käyvä vanhempi (33,3 %) sekä kaksi perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (66,7 %). Apua jäi kaipaamaan kaksi ansiotyössä olevaa vastaajaa (40 %), yksi perhevapaalla oleva vastaaja (20 %), yksi kotona lasten kanssa oleva vastaaja (20 %) sekä yksi opiskelija (20 %) (Kaavio 11B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (2), lievä huoli (2) ja en ole saanut apua (1) kohdissa.

83 prosenttia vastaajista ei ollut huolissaan omasta tai läheistensä mielenterveysongelmista. 11 prosenttia vastaajista oli lievästi huolissaan ja kuusi prosenttia selvästi huolissaan mielenterveysongelmista. Apua mielenterveysongelmiin oli saanut yli puolet (64,3 %) vastaajista. Kaikki avunsaajat olivat naisia (Kaavio 12A).

Lievää huolta omasta tai läheisen mielenterveysongelmista ilmeni eniten ansiotyössä käyvien vanhempien keskuudessa (55,6 %). Toiseksi eniten lievää huolta kantoivat kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (22 %). Myös selvää huolta ilmeni eniten ansiotyössä käyvillä vanhemmilla (60 %). Sekä toiseksi eniten selvästi huolestuneita vanhempia olivat kotona

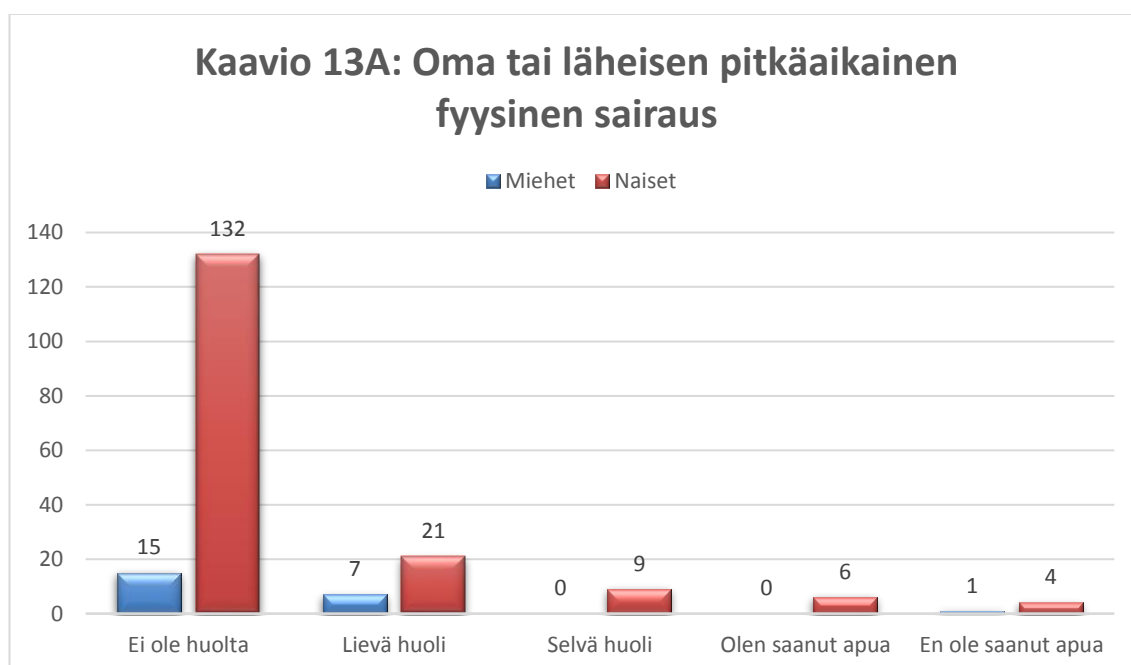
lastensa kanssa (20 %). Apua omiin tai läheisten mielenterveysongelmiin oli saanut 50 prosentilla eniten ansiotyössä käyvät vanhemmat. Vielä apua vaille olivat jääneet kaksi ansiotyössä käyvää vanhempaa (50 %), yksi perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (25 %) sekä yksi kotona lasten kanssa oleva vanhempi (25 %) (Kaavio 12B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (1), lievä huoli (2), selvä huoli (1), olen saanut apua (1) ja en ole saanut apua (1) kohdissa.

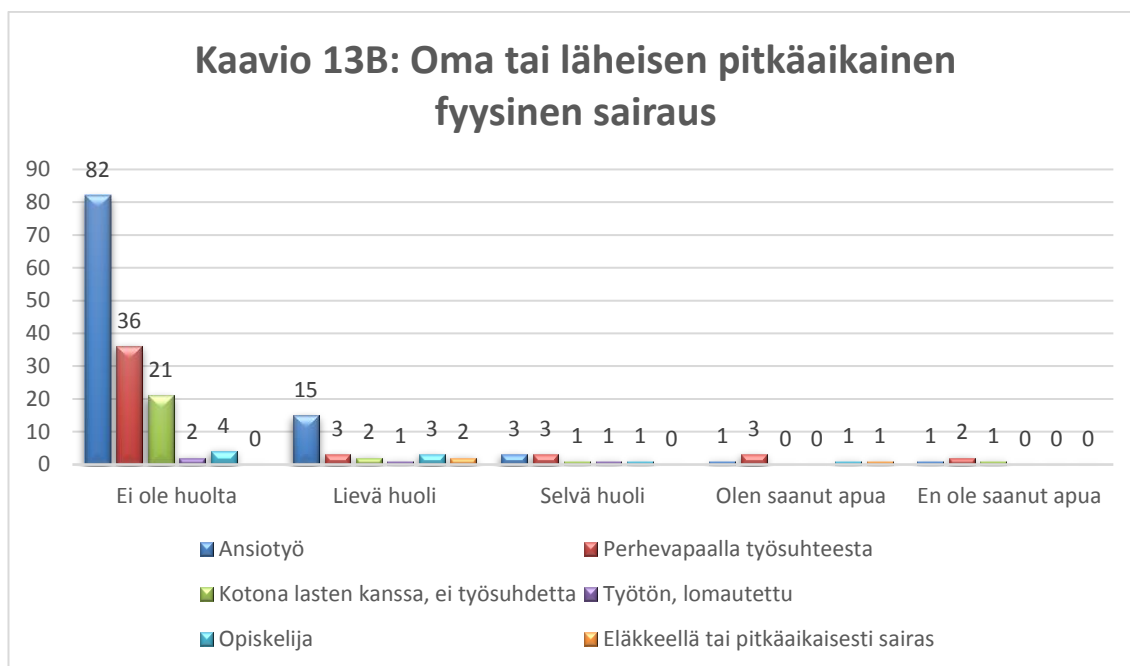

Vastaajista jopa 80 prosenttia ei kantanut huolta omasta tai läheisen pitkäaikaisesta fyysisestä sairaudesta. 15 prosentilla oli lievää huolta pitkäaikaisesta fyysisestä sairaudesta.

Viidellä prosentilla (kaikki naisia) oli selvää huolta pitkäaikaisesta fyysisestä sairaudesta. Vastaajista yli puolet (54,5 %) oli saanut apua fyysisen pitkäaikaissairauden tuomiin huoliin. Nämä kaikki avunsaajat olivat naisia (Kaavio 13A).

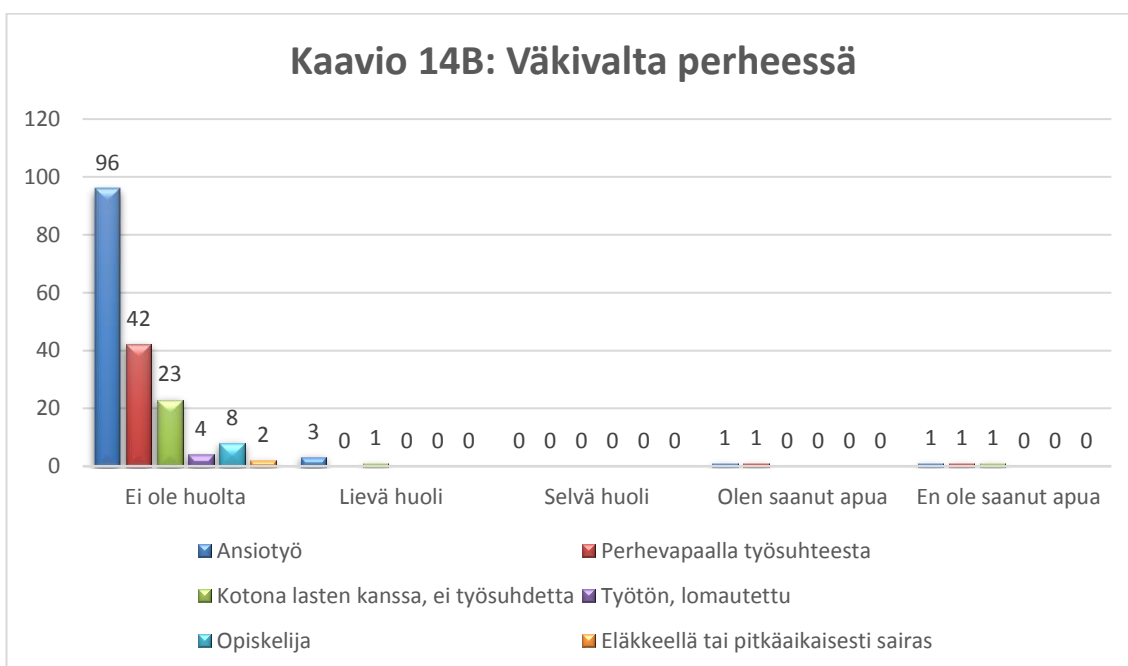
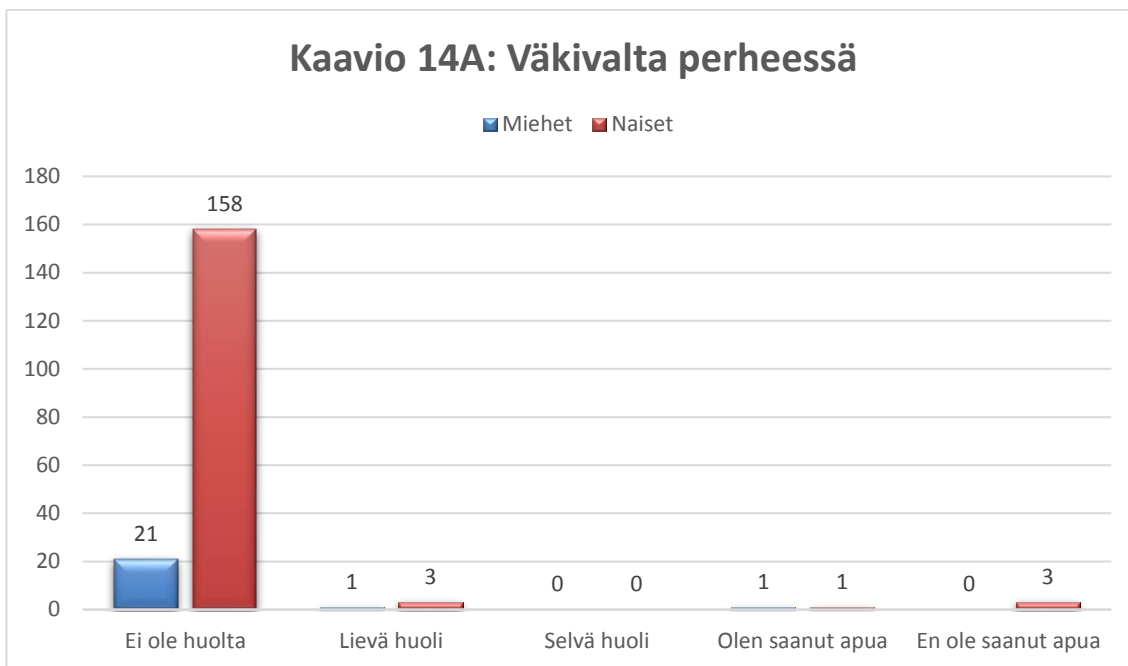
Lievää huolta omasta tai läheisen pitkäaikaisesta fyysisestä sairaudesta ilmeni eniten ansiotyössä käyvillä vanhemmilla (57,7 %). Toiseksi eniten lievää huolta kantoivat sekä perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat sekä opiskelijat (11,5 %). Selvästi huolissaan omasta tai läheisensä pitkäaikaisesta fyysisestä sairaudesta olivat sekä ansiotyössä käyvät vanhemmat, että perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat (33,3 %). Apua huoliinsa oli eniten saanut 50 prosentilla perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat (Kaavio 13B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (2), lievä huoli (2) ja en ole saanut apua (1) kohdissa.

97,8 prosenttia vastaajista ei ollut huolissaan väkivallasta perheessä. Lievästi huolissaan oli 2,2 prosenttia vastaajista. Näistä 75 prosenttia oli naisia ja 25 prosenttia miehiä. Yksikään vastaaja ei ollut selvästi huolissaan väkivallasta perheessä. Yli puolet vastaajista (60 %) ei ollut saanut apua väkivallan tuomiin huoliin. Näistä vastaajista kaikki olivat naisia (Kaavio 14A).

Lievää huolta eniten kokivat 75 prosentilla ansiotyössä käyvät vastaajat. Selvää huolta ei vastannut kokevansa yksikään vanhempi. Apua perheen sisäiseen väkivaltaan saivat yhtä paljon sekä ansiotyössä käyvä, että perhevapaalla työsuhteessa oleva vastaaja (50 %). Apua jäi kaipaamaan ansiotyössäkäyvä, perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi sekä kotona lasten kanssa oleva vanhempi (Kaavio 14B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (4) kohdassa.

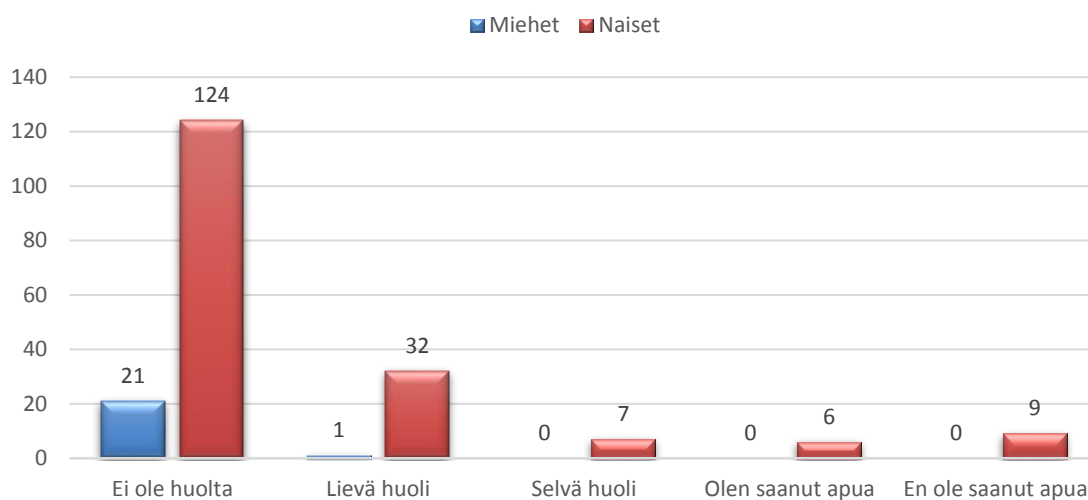

78,4 prosenttia vastaajista ei kokenut huolta yksinäisyydestä ja vastuunkantamisesta yksin vanhempana. Lievästi huolissan oli 17,8 prosenttia vastaajista. Selvää huolta ilmeni 3,8 prosentilla vastaajista. Näistä kaikki olivat naisia. 60 prosenttia vastaajista ei ollut saanut apua yksinäisyyden ja vastuunkantamisen tuomiin huoliin. Kaikki apua odottavat olivat naisia (Kaavio 15A).

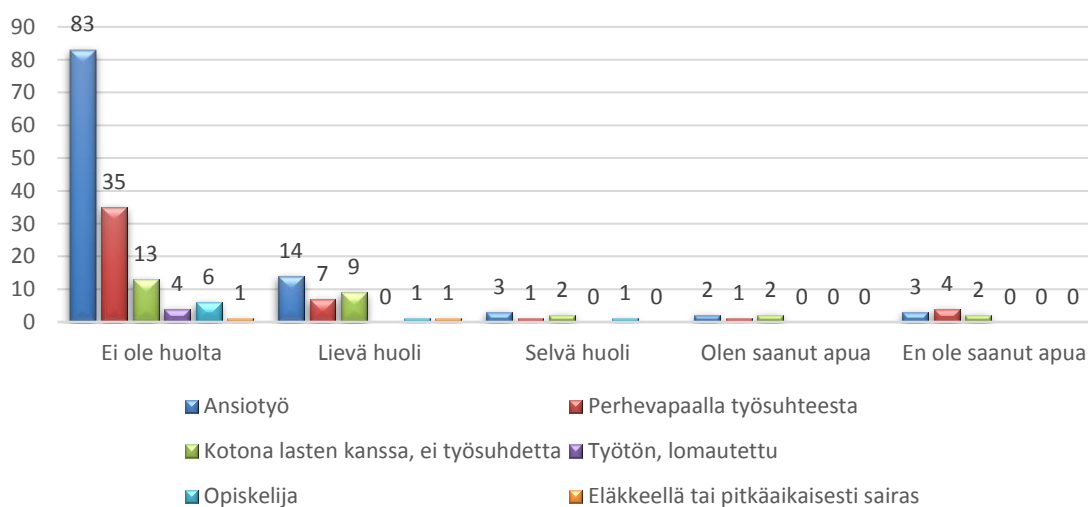
Lievää huolta yksinäisyydestä ja vastuunkantamisesta yksin vanhempana koki 43,8 prosentilla eniten ansiotyössä käyvät vanhemmat. Toiseksi eniten lievästi huolta ilmeni kotona lasten kanssa olevilla vanhemmilla (28,1 %). Ansiotyössä käyvät vanhemmat kokivat 42,8 prosentilla

yksinäisyyden ja vastuunkantamisen yksin vanhempana selvästi huolestuttavana asiana. Apua huoliinsa olivat yhtä paljon saaneet sekä ansiotyössä käyvät, että kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (40 %). 44,5 prosentilla apua eniten jäi kaipaamaan perhevapaalla työsuhteesta olevat vastaajat (Kaavio 15B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (3), lievä huoli (1) ja olen saanut apua (1) kohdissa.

Kaavio 15A: Yksinäisyys, vastuunkantaminen yksin vanhempana

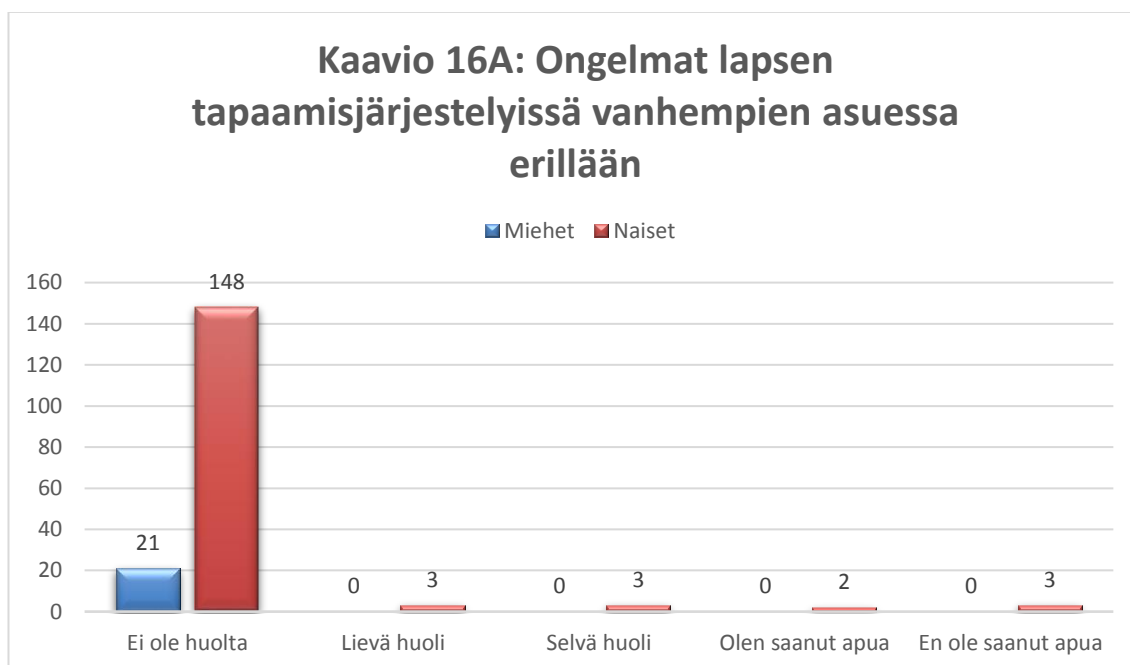

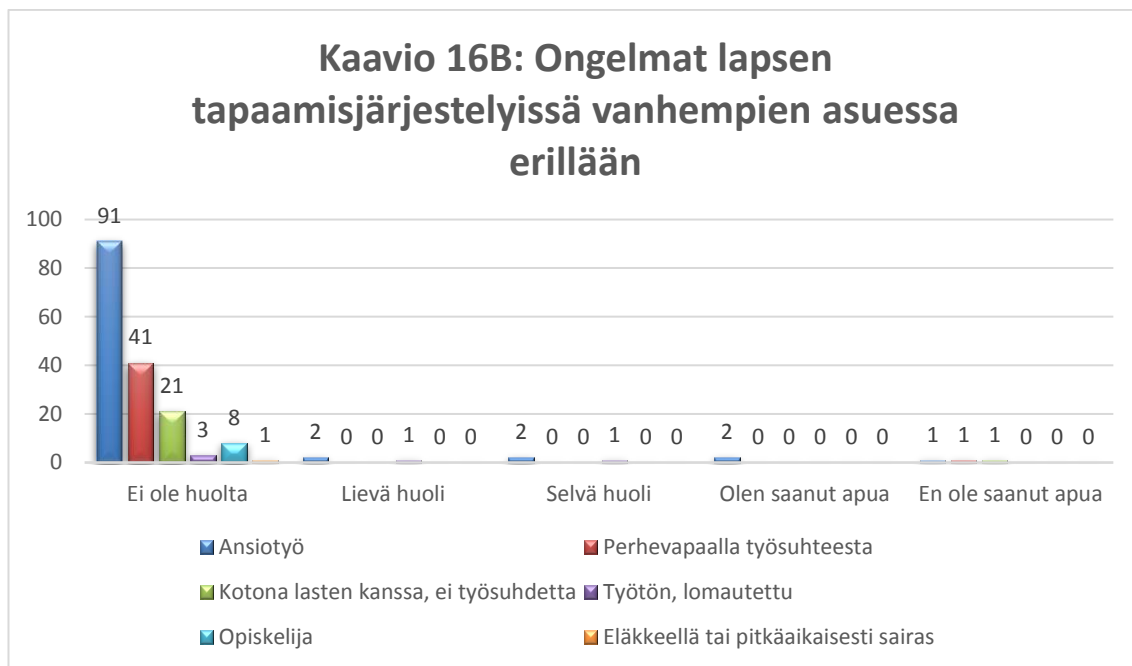
Kaavio 15B: Yksinäisyys, vastuunkantaminen yksin vanhempana

96,6 prosentilla vastaajista ei ollut huolta lapsen tapaamisjärjestelyistä vanhempien asuessa erillään. 1,7 prosenttia vastaajista oli sekä lievästi huolissaan, että selvästi huolissaan tapaamisjärjestelyistä vanhempien asuessa erillään. 60 prosenttia vastaajista ei ollut saanut apua tapaamisjärjestelyiden tuomiin huoliin. Näistä vastaajista kaikki olivat naisia (Kaavio 16A).

66,7 prosentilla tapaamisjärjestelyistä lievää sekä selvää huolta kantoivat eniten ansiotyössä käyvät vanhemmat. Apua huoliinsa saivat vain ansiotyössä käyvät vanhemmat. Apua huoliinsa jäi kaipaamaan ansiotyössä käyvä, perhevapaalla työsuhteesta oleva sekä työtön vanhempi (Kaavio 16B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (4) kohdassa.

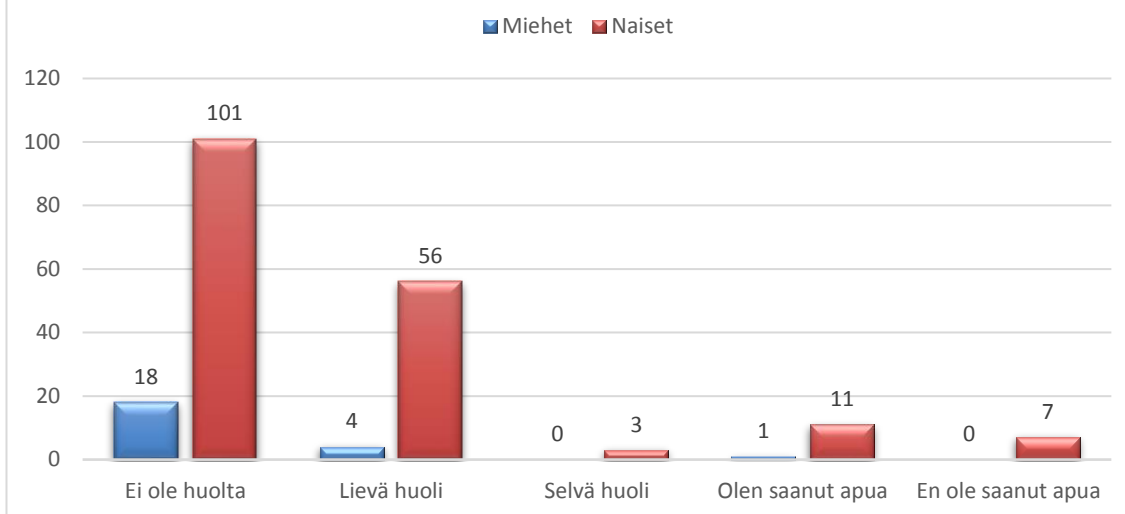

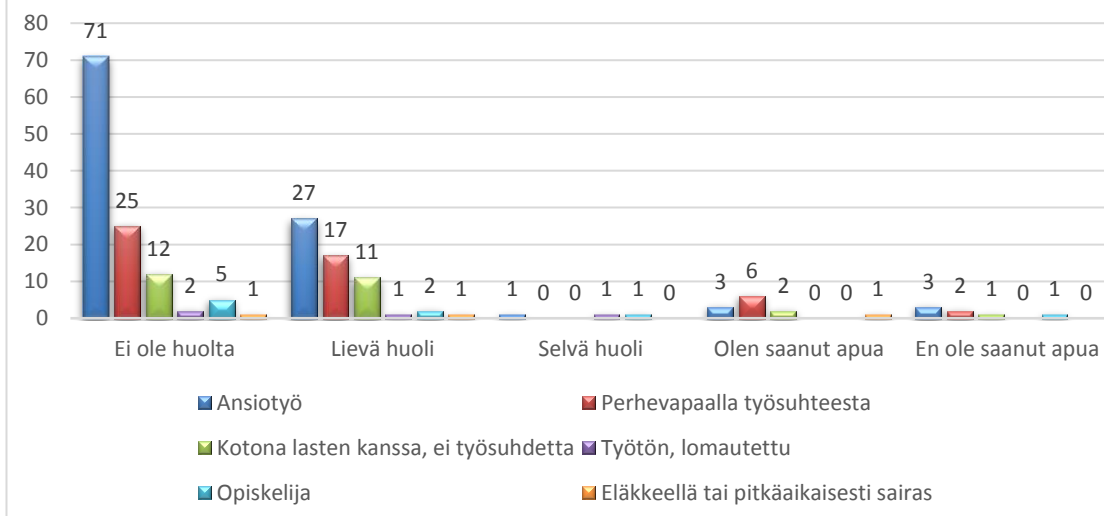
Omien taitojen riittävyys vanhemmuudessa ei huolestuttanut yli puolia (65,4 %) vastaajista. 33 prosentilla vastaajista oli lievää huolta ja 1,6 prosentilla selvää huolta omien taitojen riittävydestä vanhempana. Yli puolet vastaajista (63,2 %) olivat saaneet apua omien vanhemmuuden taitojen tuomiin huoliin. Näistä vastaajista 91,7 prosenttia oli naisia ja 8,3 prosenttia miehiä (Kaavio 17A).

Lievää huolta omien taitojen riittävydessä vanhempana ilmeni eniten ansiotyössä olevilla vanhemmilla (45,8 %). Selvästi huolissaan olivat kolme vanhempaa: ansiotyössä käyvä, työtön sekä opiskeleva vanhempi. Perhevapaalla työsuhteesta olevia vanhempia oli eniten kysyttäessä, jotka olivat saaneet apua huoliinsa (50 %). 42,9 % ansiotyössä käyvät vanhemmat olivat saaneet vähiten apua omien vanhemmuuden taitojen tuomiin huoliin (Kaavio 17B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (3) ja lievä huoli (1) kohdissa.

Kaavio 17A: Omien taitojen riittävyys vanhemmuudessa

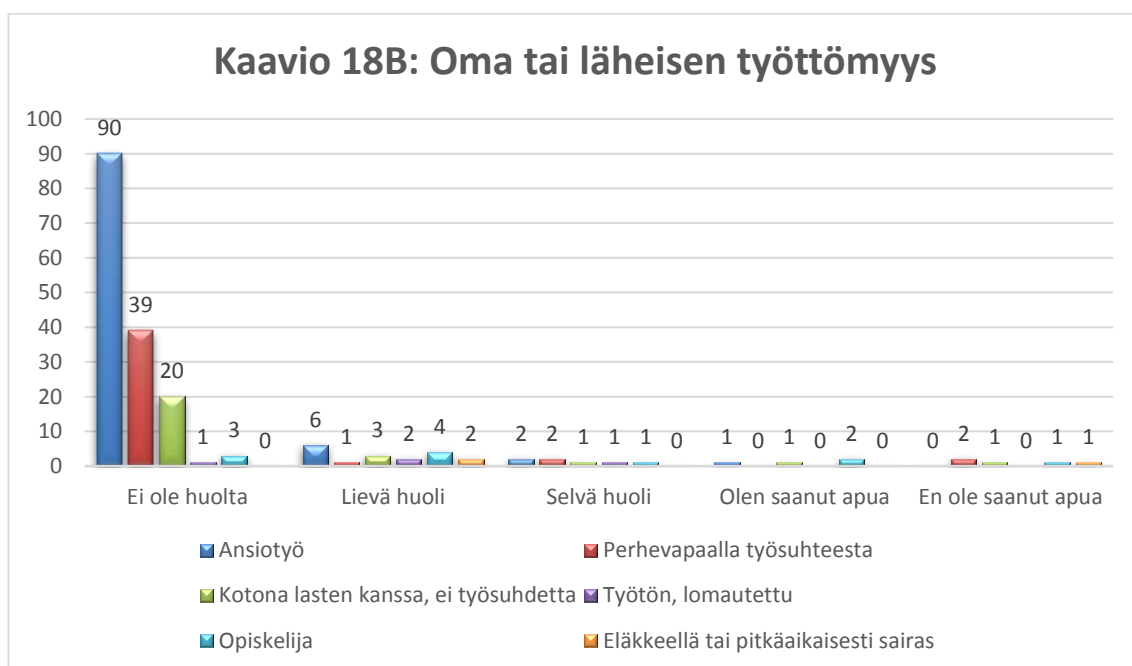
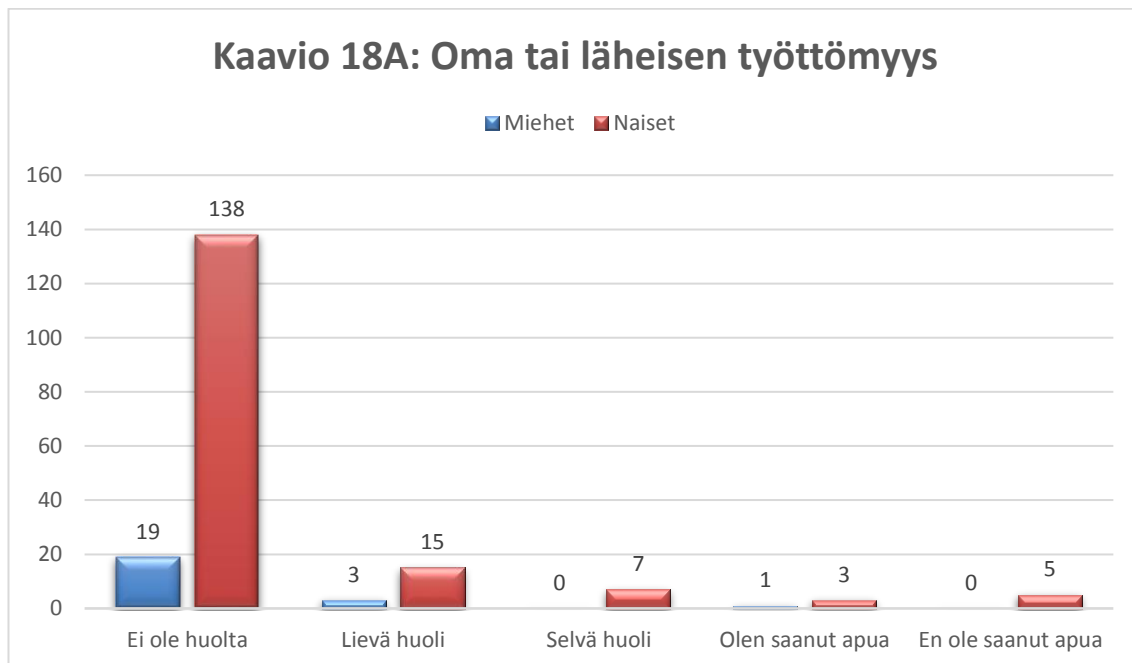
Kaavio 17B: Omien taitojen riittävyys vanhemmuudessa

Oma tai läheisen työttömyys ei huolestuttanut 86,3 prosenttia vastaajista. 9,9 prosenttia vastaajista oli lievästi huolissaan ja 3,8 prosenttia selvästi huolissaan omasta tai läheisen työttömyydestä. Vastaajista yli puolet (55,6 %) ei ollut saanut apua työttömyyden tuomiin huoliin. Kaikki apua odottavat oli naisia (Kaavio 18A).

Eniten lievää huolestuneisuutta omasta tai läheisen työttömyydestä ilmeni ansiotyössä käyvillä vanhemmilla (33,3 %). Yhtä lailla selvästi huolissaan omasta tai läheisen työttömyydestä olivat sekä ansiotyössä käyvät, että perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat (28,6 %). Opiskelijat olivat saaneet eniten apua työttömyyden tuomiin huoliin (50

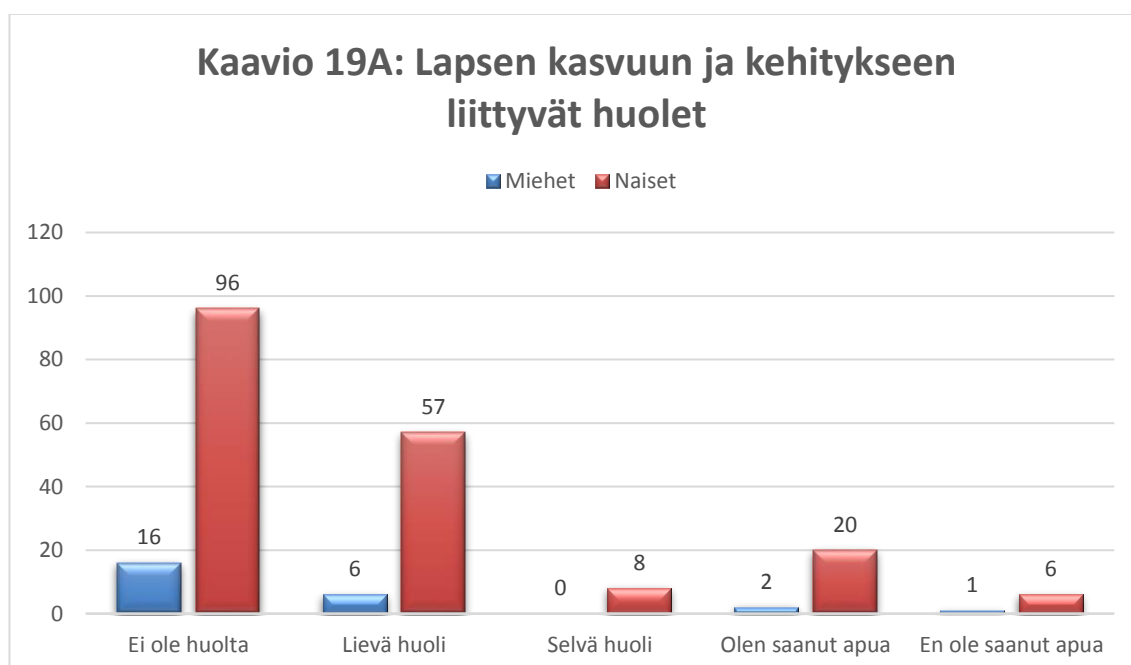
%) (Kaavio 18B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (4) kohtaan.

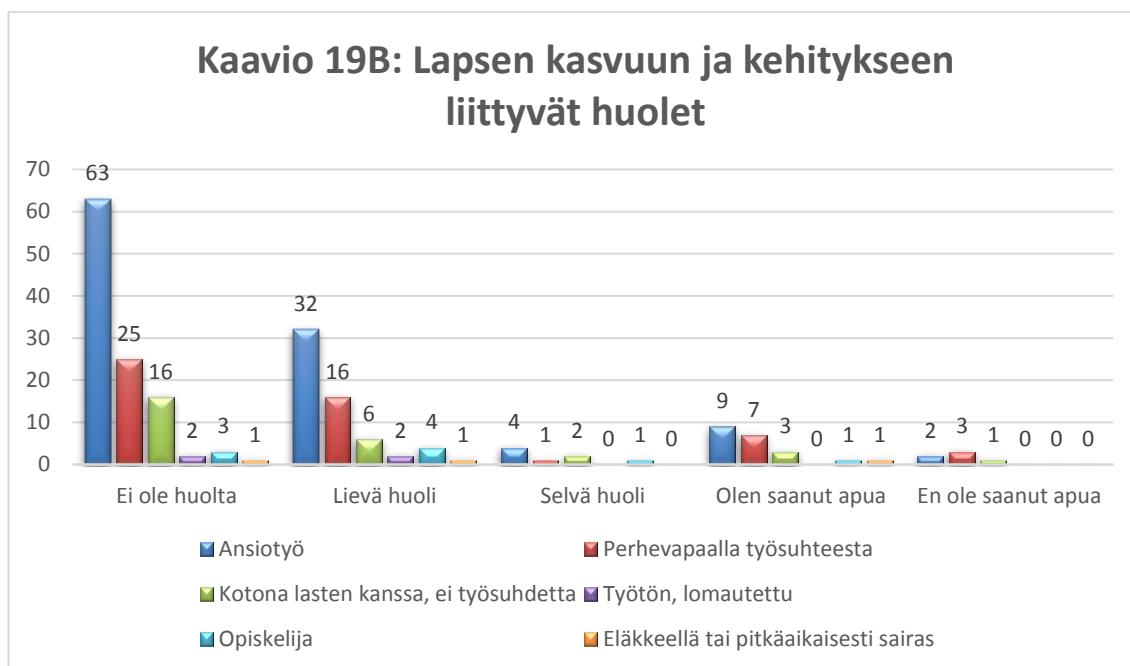

61,2 prosenttia vastaajista ei ollut huolestunut lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvistä asioista. 34,4 prosenttia vastaajista oli lievästi huolissaan lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvistä asioista. 4,4 prosenttia oli selvästi huolissaan lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvistä asioista. Nämä kaikki vastaajat olivat naisia. Reilusti yli puolet vastaajista (75,9 %)

oli saanut apua lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvissä asioissa. Avunsaajista 90,9 prosenttia oli naisia ja 9,1 prosenttia miehiä (Kaavio 19A).

Lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyviä lieviä huolia ilmeni eniten ansiotyötä tekevilla vanhemmilla (52,5 %). Ansiotyössä käyvistä, neljä vanhempaa (50 %) oli selvästi huolissaan lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvistä asioista. 42,9 prosentilla ansiotyössä käyvät vanhemmat saivat eniten apua lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvissä asioissa. Eniten apua jäi vielä kaipaamaan perhevapaalla työsuhhteesta olevat vanhemmat (50 %) (Kaavio 19B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään ei huolta (2), lievä huoli (2), olen saanut apua (1) ja en ole saanut apua (1) kohdissa.

Alla vielä kokoava kaavio (20) vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvistä huolenaiheista.

Kaavio 20: Vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvät huolenaiheet

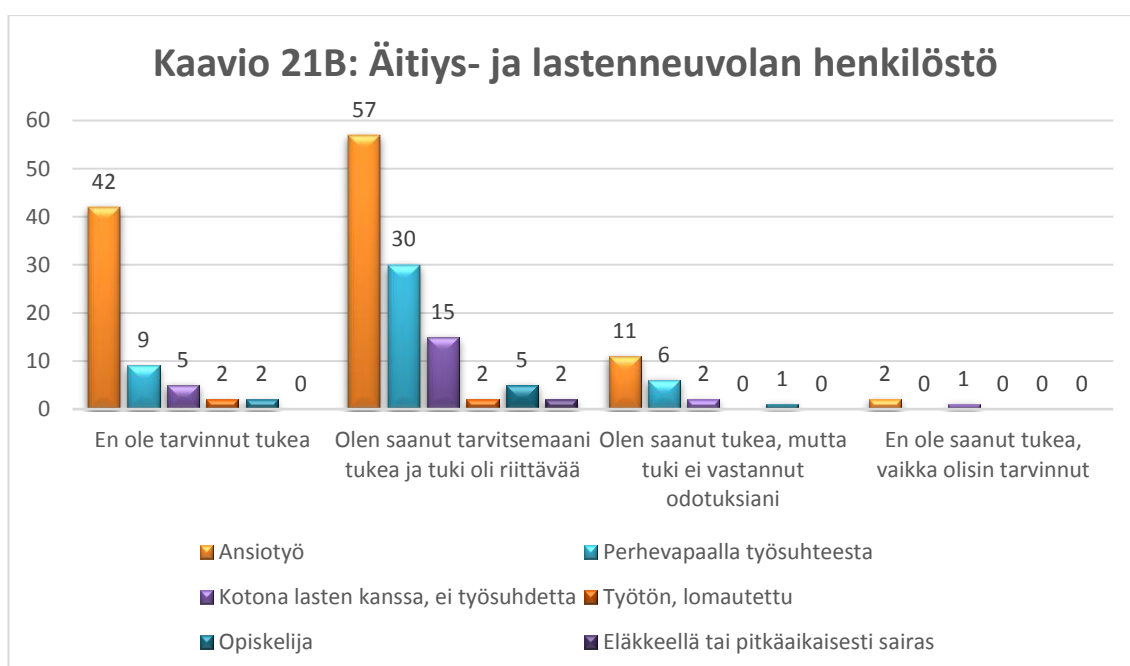
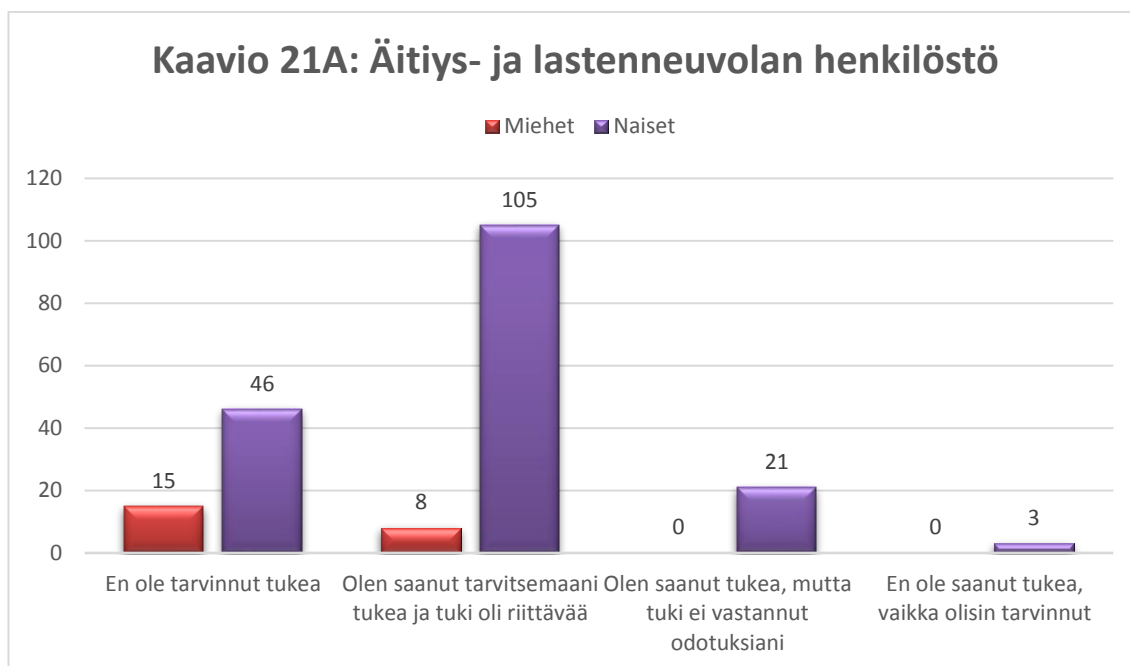
Vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvät asiat, jotka aiheuttavat huolta	Selvästi huolissaan (ihmisten määrä)
Taloudellinen tilanne	24
Parisuhdeongelmat	16
Jatkuva syyllisyyden tunne vanhempana	15
Maltin menettäminen ristiriitatilanteissa	11
Oma tai läheisen mielenterveysongelma	11
Oma tai läheisen pitkäaikainen sairaus	9
Lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvät asiat	8

Yksinäisyys ja vastuunkantaminen yksin vanhempana	7
Oma tai läheisen työttömyys	7
Internetin ongelmakäyttö tai ongelmapelaaminen	6
Oma tai läheisen päihteidenkäyttö	5
Tapaamisjärjestelyt	3
Omien taitojen riittävyys vanhempana	3
Väkivalta perheessä	0

5.3 Tuen saaminen lapsen tai vanhemmuuteen liittyvissä asioissa

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 61 ei ollut tarvinnut tukea äitiys- tai lastenneuvolasta lapsen tai vanhemmuuteen liittyvissä asioissa. Riittävää tukea huoliinsa oli saanut 113 vanhempaa, näistä 92,9 % oli naisia ja 7,1 % miehiä. Tukea joka ei vastannut vanhempien odotuksiin sai 21 äitiä (100 %). Kokonaan vaille tukea jäi kolme äitiä (100 %) (Kaavio 21A).

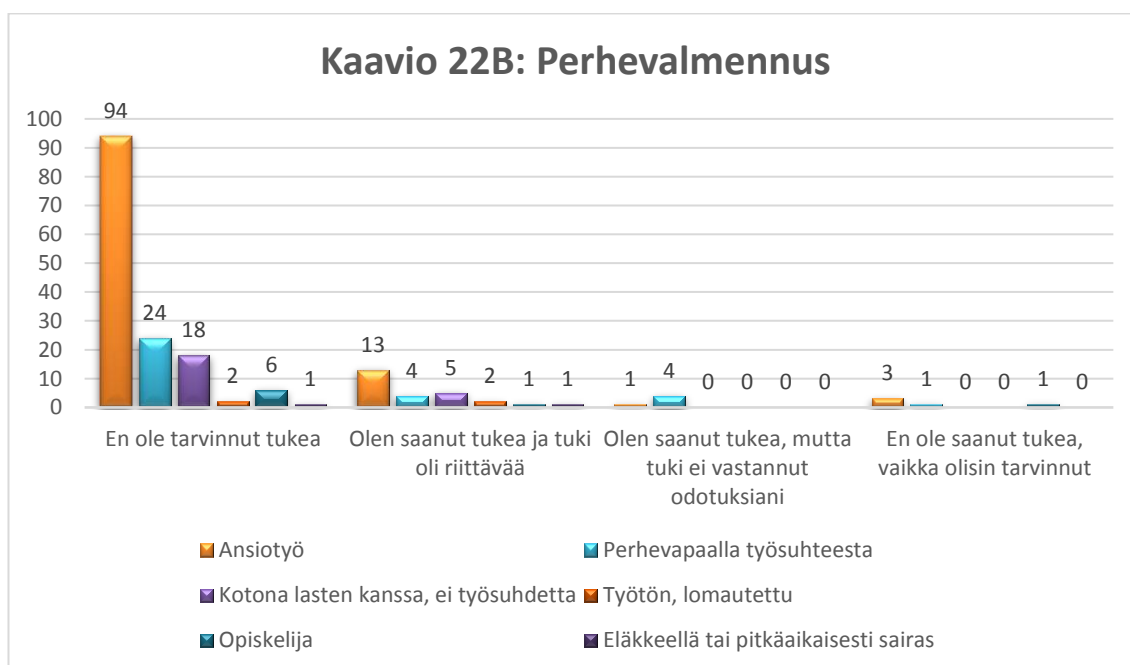
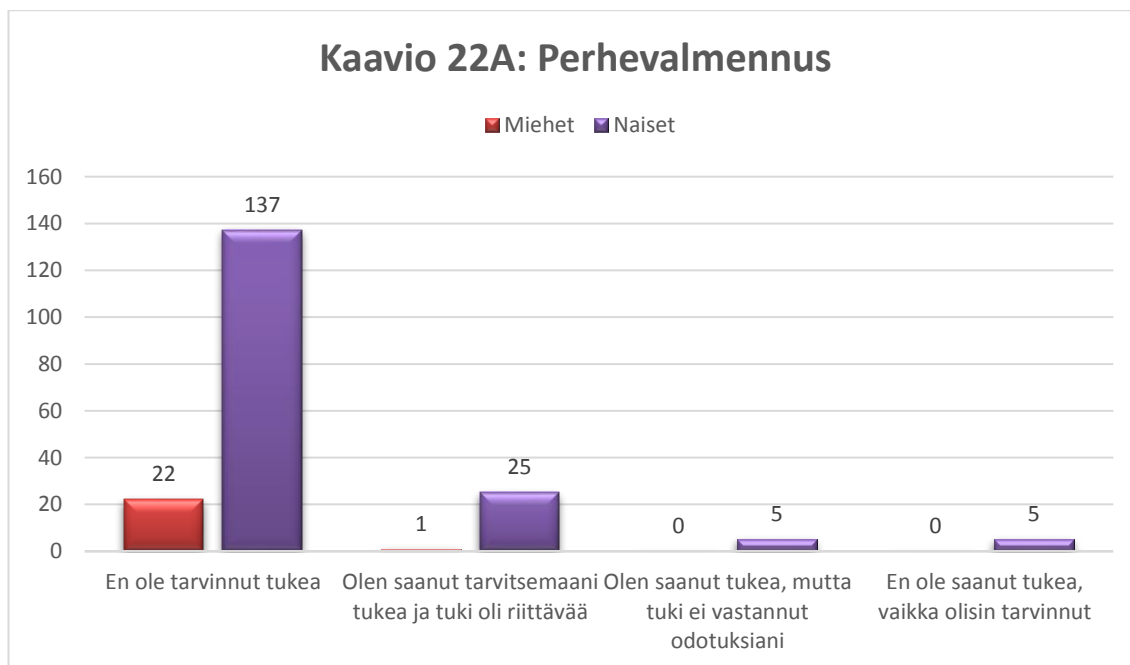
Riittävää tukea lapsen tai vanhemmuuteen liittyvissä asioissa äitiys- tai lastenneuvolasta sai eniten ansiotyössä käyvät vanhemmat (51,4 %). Kaikista eri pääasiallisen toiminnan ryhmistä sai ainakin yksi vanhempi riittävää tukea lapsen tai vanhemmuuteen liittyvissä asioissa. Tukea, joka ei vastannut vanhemman tarpeisiin sai eniten ansiotyötä tekevät vanhemmat (55 %). Eniten tukea jäivät kaipaamaan ansiotyössä käyvät vanhemmat (66,7 %) (Kaavio 21B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (1), olen saanut tukea ja se oli riittävää (2) ja olen saanut tukea mutta se ei vastannut odotuksiani kohdissa.

159 kyselyyn vastannutta vanhempaa ei ollut tarvinnut tukea perhevalmennuksesta lapsen tai vanhemmuuteen liittyvissä asioissa. Tukea joka oli riittävää, sai 26 vanhempaa, näistä 96,2 % äitejä ja 3,8 % isiä. Viisi äitiä sai tukea joka ei vastannut hänen odotuksiaan (100 %). Kokonaan vaille tarvitsemaansa tukea jäi viisi äitiä (100 %) (Kaavio 22A).

Riittävää tukea lapsen tai vanhemmuuteen liittyvissä asioissa sai jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ainakin yksi vanhempi. 50 prosentilla eniten riittävää tukea saivat ansiotyössä käyvät vanhemmat. Tukea joka ei vastannut vanhemman odotuksia ilmeni eniten

perhevapaalla työsuhteesta olevilla vanhemmilla (80 %). Kolme ansiotyössä olevaa vanhempaa (60 %), yksi perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (20 %) sekä yksi opiskeleva vanhempi (20 %) jäivät kokonaan vaille tarvitsemaansa tukea (Kaavio 22B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (4) kohdassa.

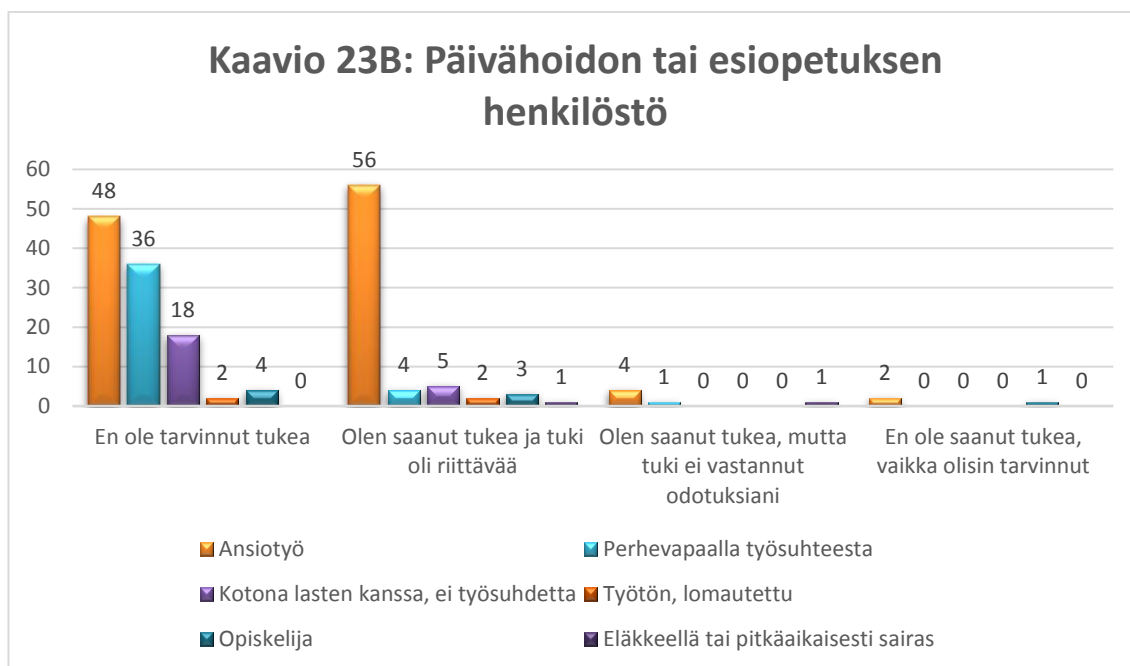

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 111 ei tarvinnut tukea päivähoidon tai esiopetuksen henkilöstöltä. Riittävää tukea päivähoidon tai esiopetuksen henkilöstöltä sai 72 vanhempaa,

87,5 % äitejä ja 12,5 % isiä. Vain äidit saivat tukea joka ei vastannut hakijan odotuksia. Vaille tarvitsemaansa tukea jäi kolme äitiä (100 %) (Kaavio 23A).

Riittävää tukea päivähoidosta tai esiopetuksesta saivat 78,9 prosentilla ansiotyössä käyvät vanhemmat. Kuitenkin jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä, ainakin yksi vanhempi oli saanut riittävää tukea päivähoidosta tai esiopetuksesta. Tukea joka ei vastannut hakijan odotuksia sai 66,6 prosentilla ansiotyössä käyvät vanhemmat. Vaille tarvitsemaansa tukea jäi kaksi ansiotyössä käyvää vanhempaa (66,7 %) sekä yksi opiskelija (33,3 %) (Kaavio 23B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (3) ja olen saanut tarvitsemani tukea ja tuki oli riittävää (1) kohdissa.

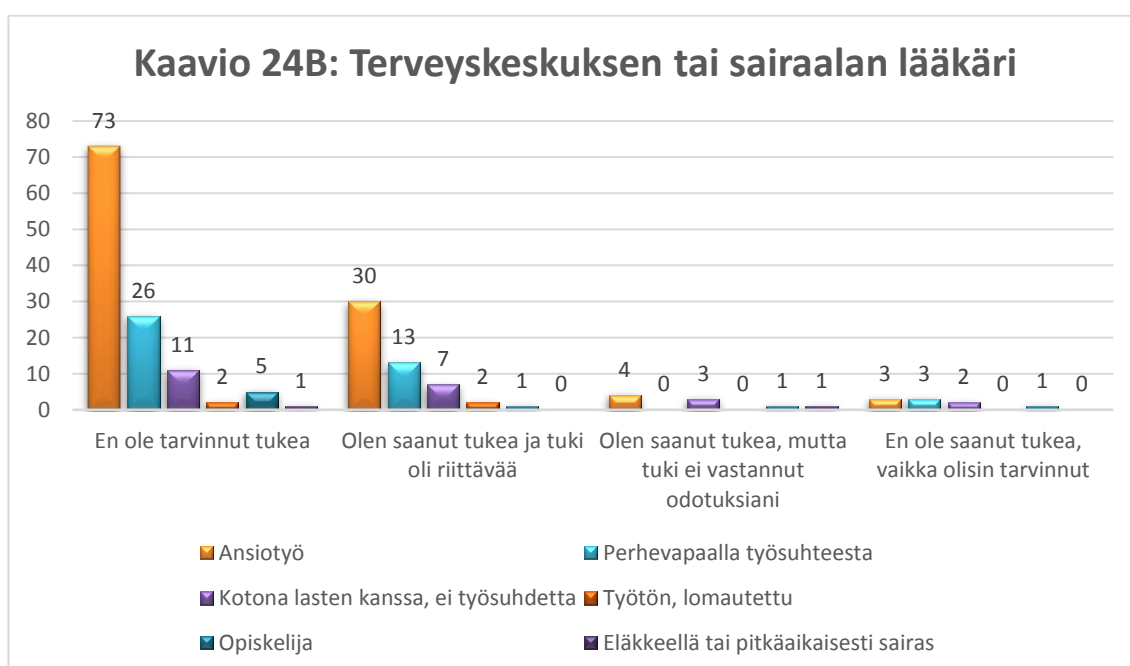
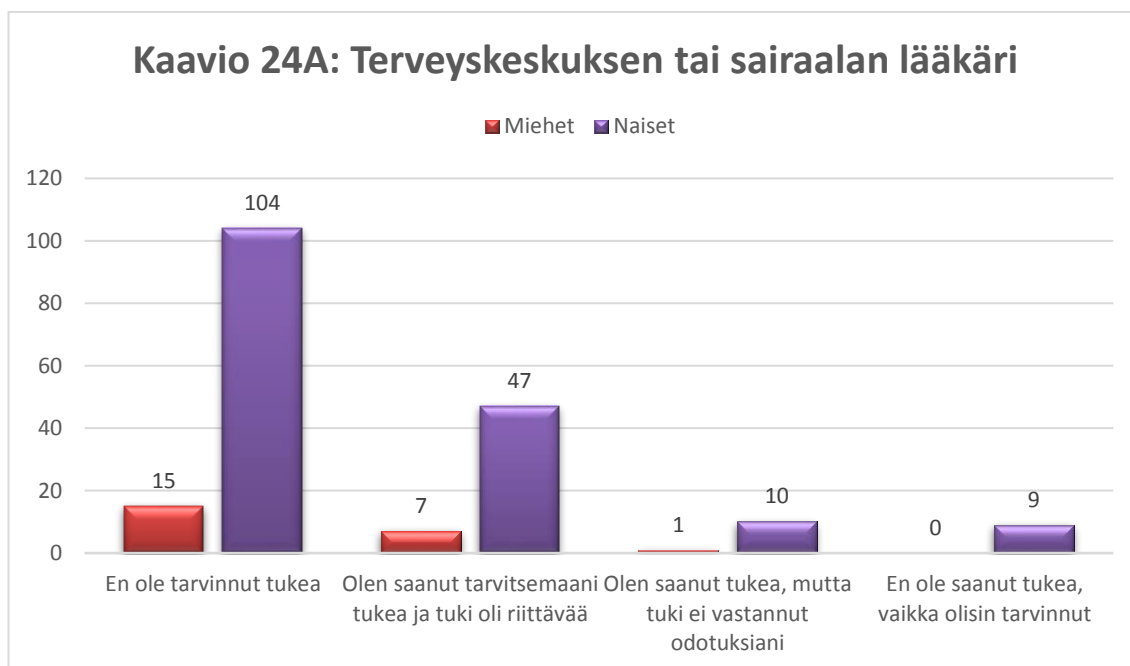

Terveyskeskuksen tai sairaalan lääkäriltä ei tarvinnut tukea 119 kyselyyn vastannutta vanhempaa. Äideistä 87 % ja isistä 13 % koki saaneensa riittävää tukea. Tukea joka ei vastannut hakijan odotuksia sai 11 vanhempaa: äideistä 90,9 % ja isistä 9,1 %.

Terveyskeskuksen tai sairaalan lääkäriltä tukea jäi vielä odottamaan yhdeksän äitiä (100 %) (Kaavio 24A).

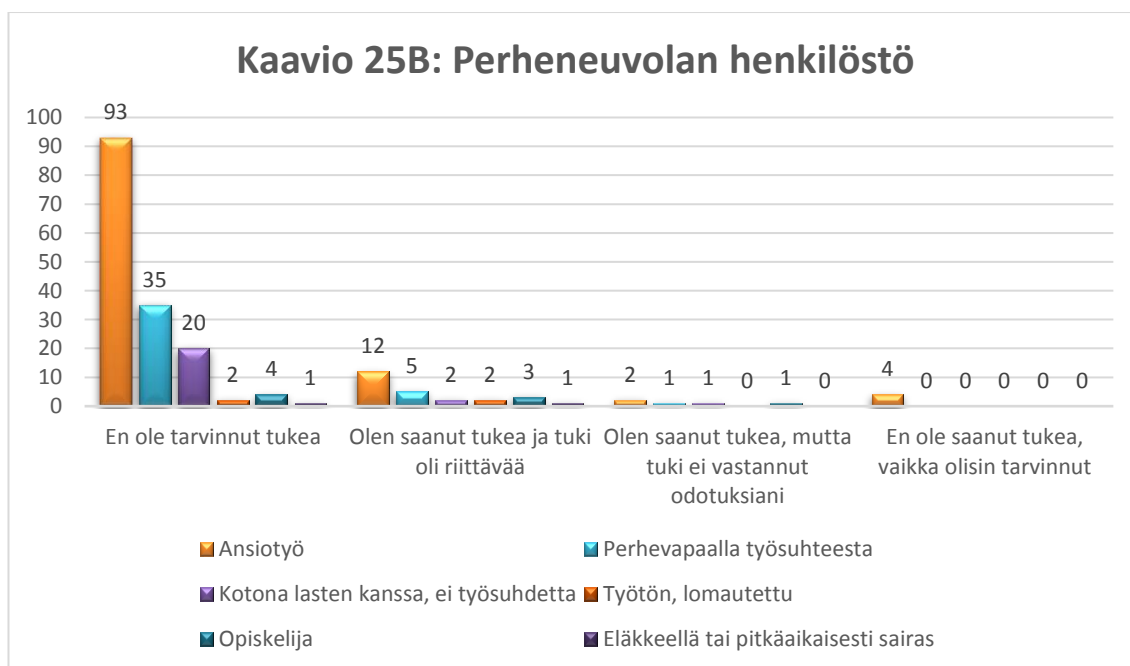
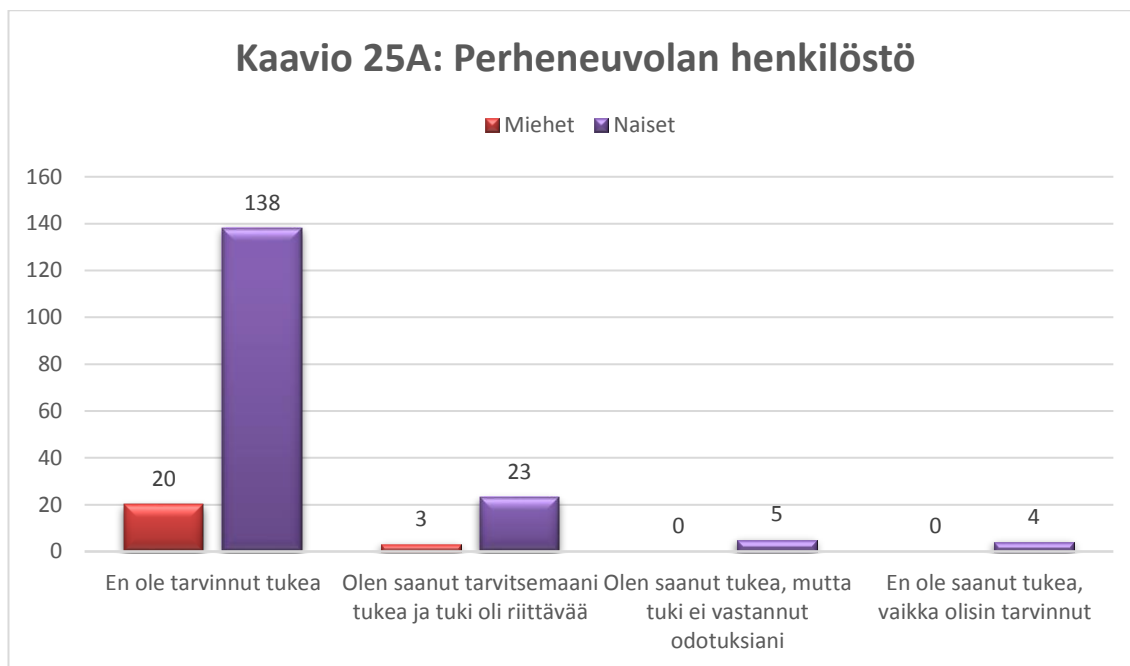
Terveyskeskuksen tai sairaalan lääkäriltä riittävää tukea sai eniten ansiotyössä käyvät vanhemmat (56,6 %). Toiseksi eniten riittävää tukea huoliinsa sai perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat (24,5 %). 44,5 prosentilla eniten tukea joka ei vastannut vanhemman odotuksia sai ansiotyössä olevat vanhemmat. Vaille tarvitsemaansa tukea jäivät yhtä lailla ansiotyötä tekevät kuin perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat (33,3 %) (Kaavio 24B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (1), olen saanut tarvitsemaani tukea ja tuki oli riittävää (1) sekä olen saanut tukea, mutta tuki ei vastannut odotuksiani (2) kohdissa.

158 kyselyyn vastannutta vanhempaa ei tarvinnut tukea perheneuvolan henkilöstöltä. 88,5 % naisia ja 11,5 % miehiä sai riittävää tukea perheneuvolan henkilöstöltä. Tukea joka ei vastannut vanhemman odotuksia sai viisi äitiä (100 %). Vain äitejä jäi odottamaan tarvitsemaansa tukea perheneuvolan henkilöstöltä (Kaavio 25A).

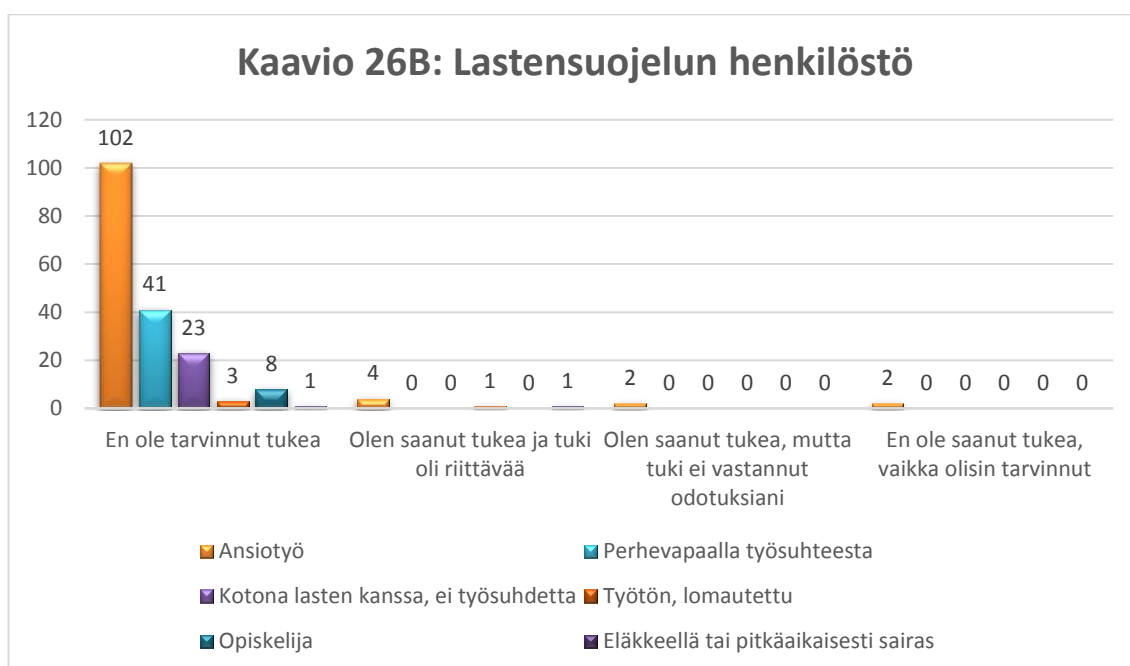
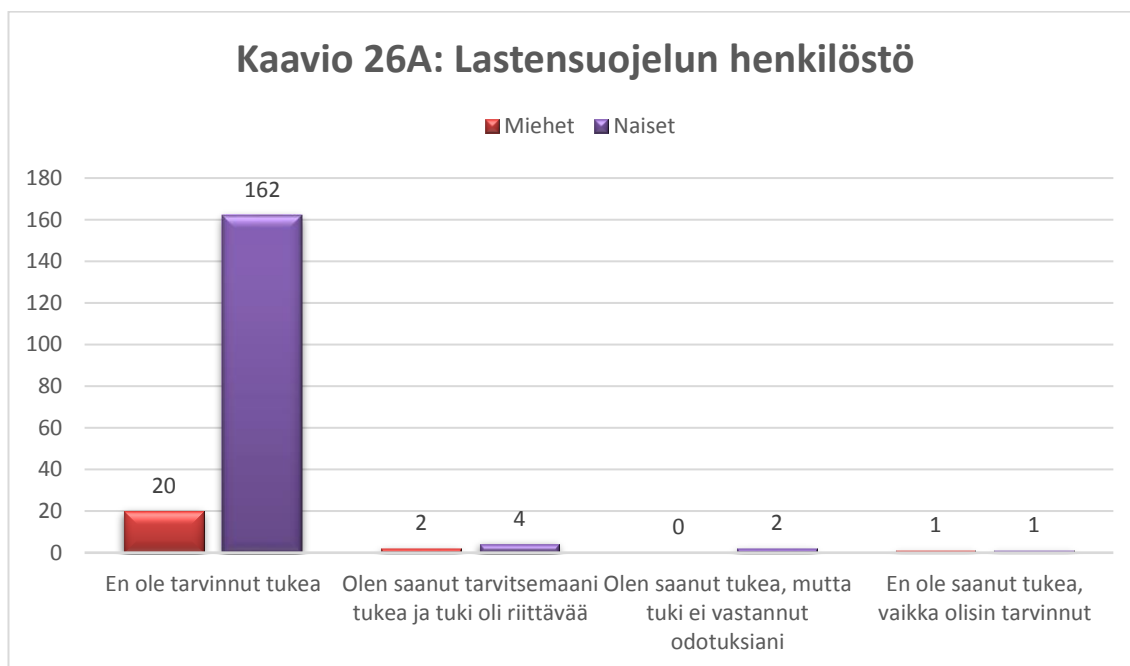
Perheneuvolasta riittävää tukea saaneita vanhempia oli jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä. Eniten vanhempia oli ansiotyössä (48 %), toiseksi eniten perhevapaalla työsuhteesta (20 %). 40 % ansiotyössä käyvät vanhemmat saivat eniten tukea joka ei vastannut heidän odotuksia. Vain ansiotyössä käyvät vanhemmat jäivät odottamaan tukea perheneuvolan

henkilöstöltä (Kaavio 25B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (3) ja olen saanut tarvitsemaani tukea ja tuki oli riittävää (1) kohdissa.

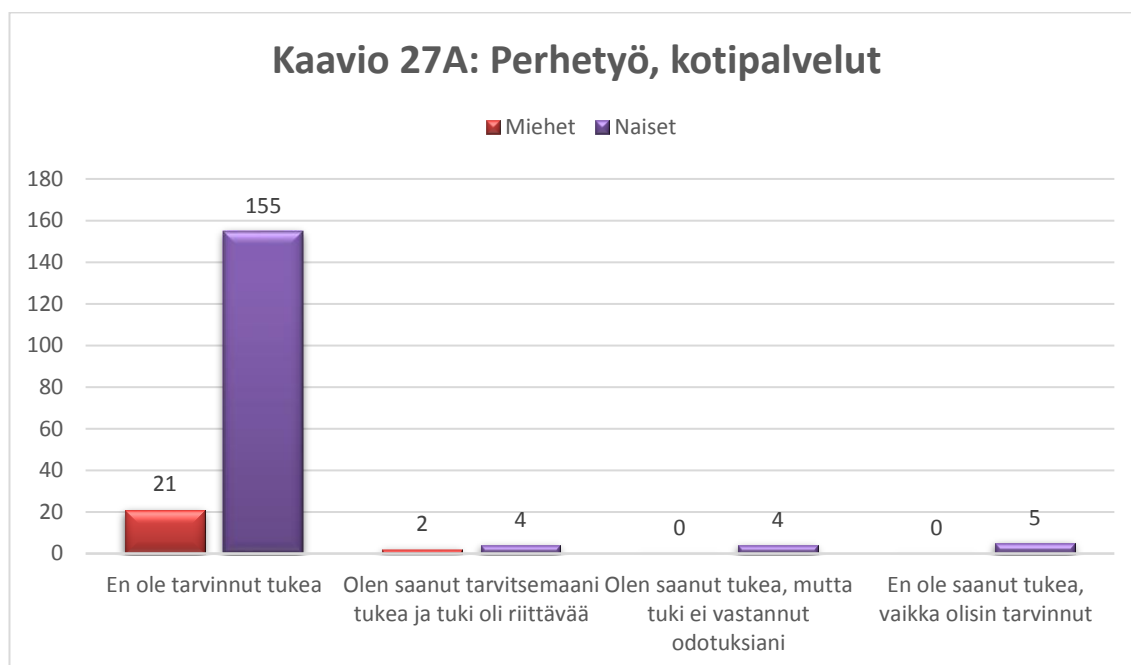
Lastensuojelun henkilöstöltä tukea ei tarvinnut 182 kyselyyn vastannutta vanhempaa. Tukea sai ja se oli riittävää: 66,7 % naisia ja 33,3 % miehiä. Tukea joka ei vastannut vanhemman odotuksia sai kaksi vanhempaa, molemmat naisia. Ilman tukea jäi kaksi vanhempaa, yksi äiti (50 %) ja yksi isä (50 %) (Kaavio 26A).

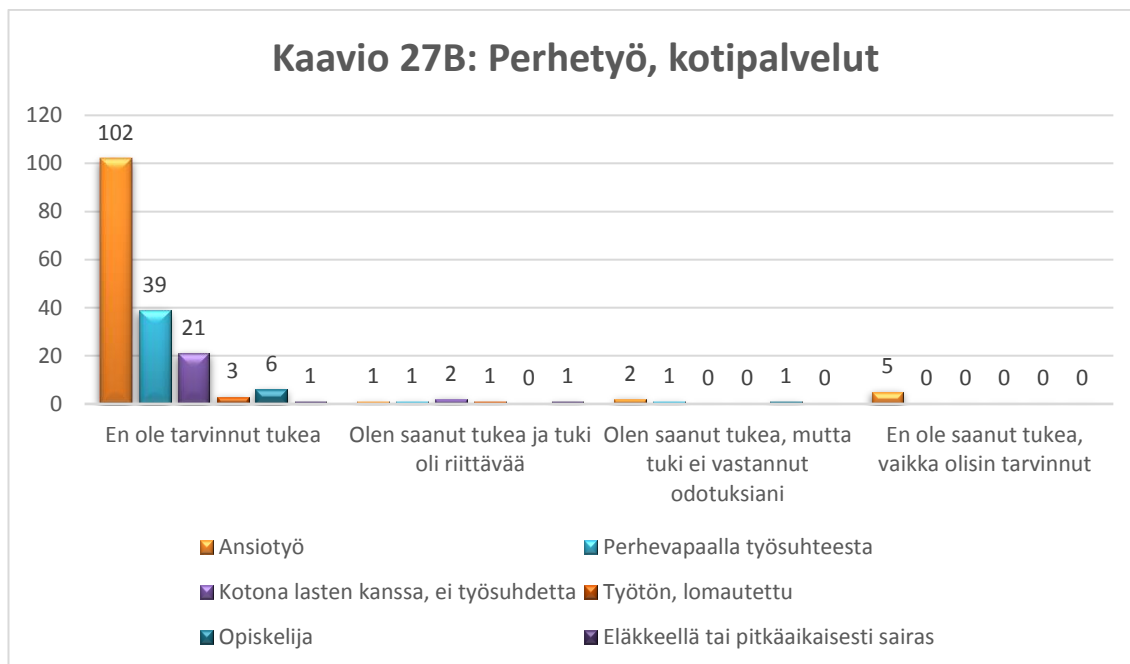
66,6 % ansiotyötä tekevät vanhemmat saivat eniten riittävää tukea lastensuojelun henkilöstöltä. Tukea joka ei vastannut hakijan odotuksia saivat vain ansiotyössä käyvät vanhemmat. Ansiotyössä käyvät vanhemmat olivat myös ainoa pääasiallisen toiminnan ryhmä, joka jäi kokonaan vaille tarvitsemaansa tukea (Kaavio 26B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (4) kohdassa.

176 vastaajaa ei ollut tarvinnut tukea perhetyöstä/kotipalveluista. Tukea oli saanut ja se oli riittävää: 66,7 % äitejä ja 33,3 % isiä. Perhetyöstä/kotipalveluista apua joka ei vastannut hakijan odotuksia sai neljä vanhempaa, kaikki äitejä. Vain äidit jäivät vaille tarvitsemaansa apua (Kaavio 27A).

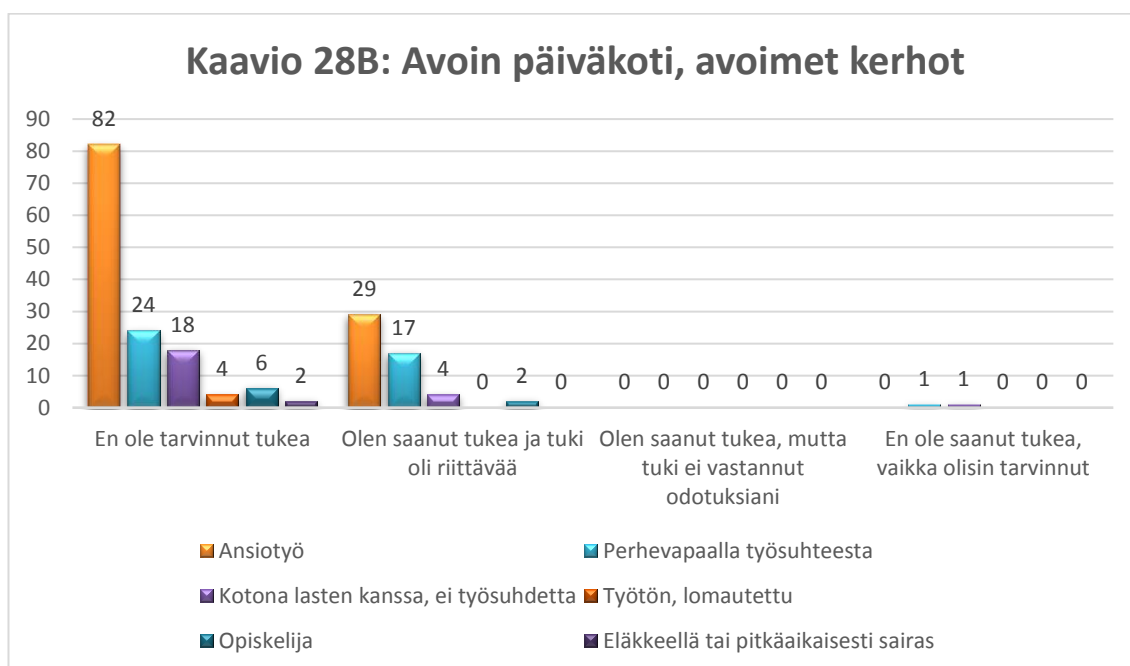
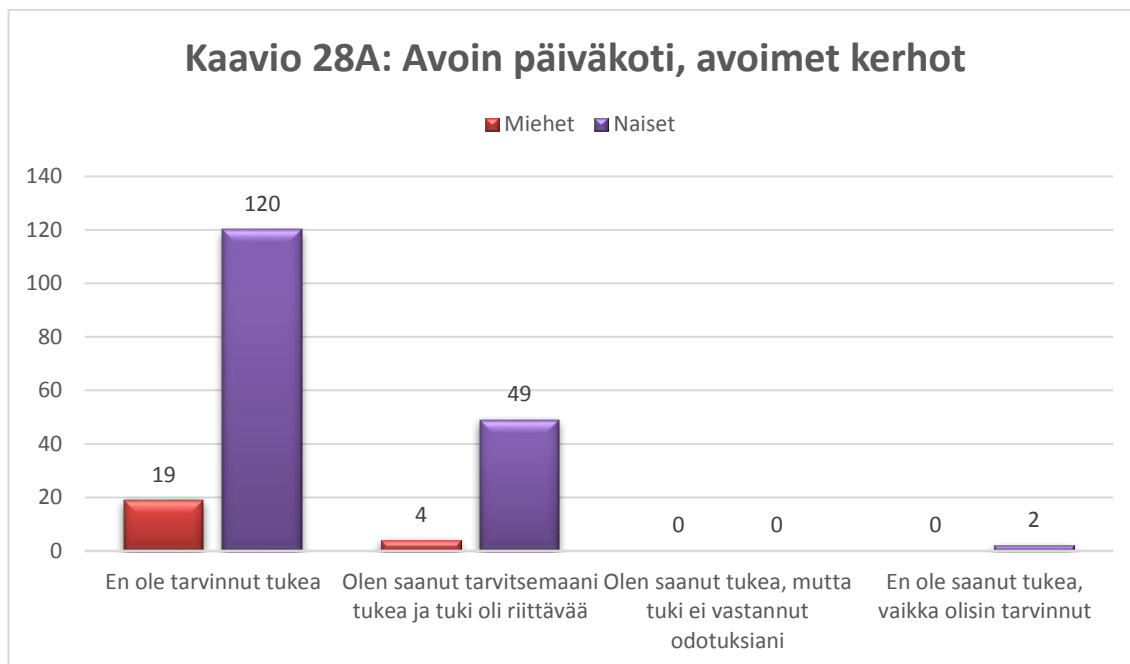
Perhetyöstä/kotipalveluista tukea joka vastasi hakijan odotuksia, sai kaikista muista pääasiallisen toiminnan ryhmistä ainakin yksi vanhempi paitsi opiskelijat (0). Tukea joka ei vastannut hakijan odotuksia sai 50 % eniten ansiotyössä käyvät vanhemmat. Ilman tukea jääneet vanhemmat olivat kaikki ansiotyössä (100 %) (Kaavio 27B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (4) kohdassa.

Avoimesta päiväkodista/avoimista kerhoista tukea ei tarvinnut 139 kyselyyn vastannutta vanhempaa. Kyselyyn vastanneista tukea sai ja se oli riittävää: 92,5 % äitejä ja 7,5 % isiä. Yksikään vanhempi ei saanut tukea joka ei olisi vastannut hänen odotuksiaan. Vaille tarvitsemaansa tukea jäi kaksi äitiä (100 %) (Kaavio 28A).

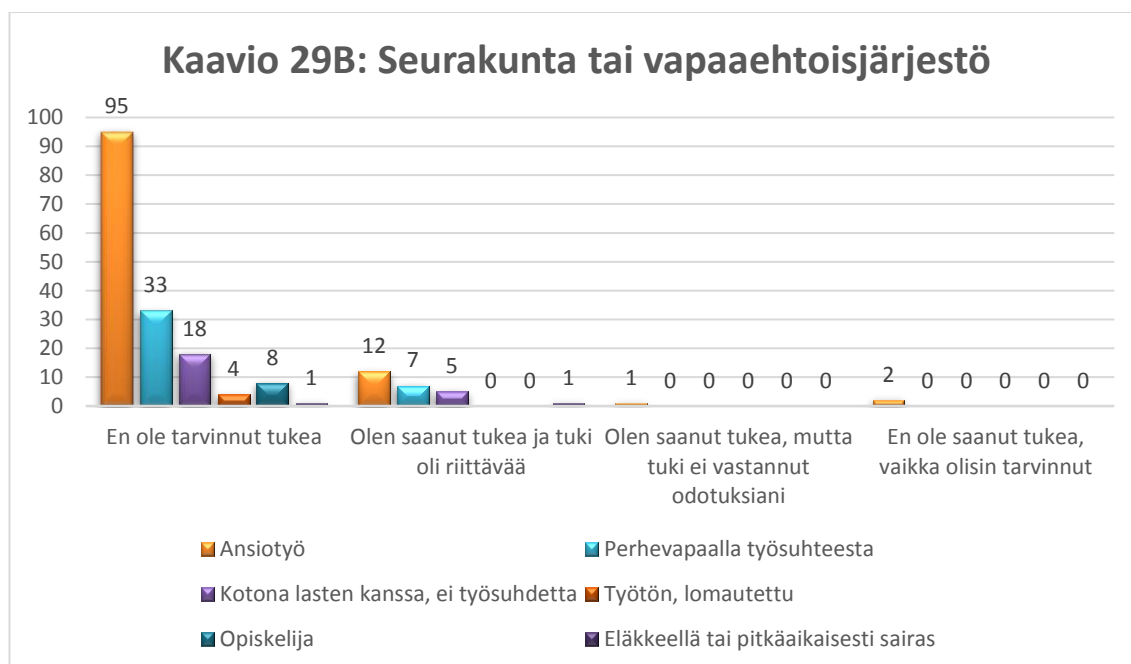
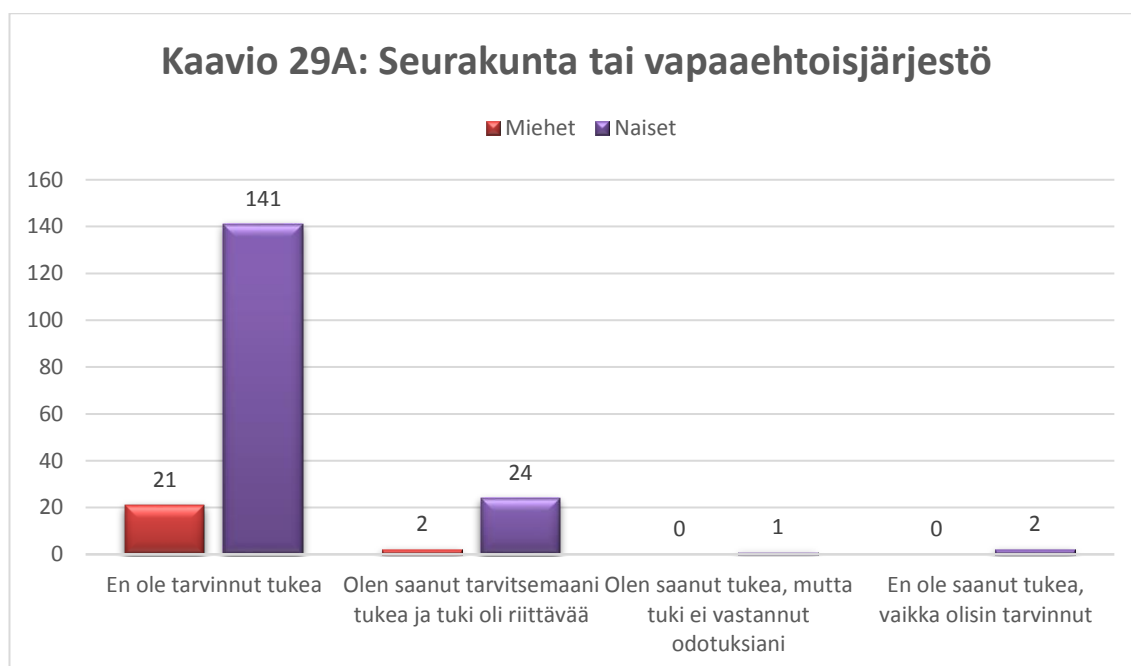
Pääasiallisen toiminnan ryhmistä eniten riittävää tukea saivat ansiotyössä käyvät vanhemmat (55,8 %) toiseksi eniten perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat (32,7 %). Tukea joka ei vastannut hakijan odotuksia ei saanut yksikään vanhempi. Tukea jäi vielä kaipaamaan yksi perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (50 %) sekä yksi kotona lasten kanssa oleva vanhempi (50 %) (Kaavio 28B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (3) ja olen saanut tarvitsemaani tukea ja tuki oli riittävää (1) kohdissa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 162 ei tarvinnut tukea seurakunnasta tai vapaaehtoisjärjestöstä. Apua joka oli vastaajasta riittävää, sai 92,3 % äitejä ja 7,7 % isiä. Tukea joka ei vastannut vanhemman odotuksia sai yksi äiti (100 %). Vain äidit jäivät vaille tarvitsemansa tuen (Kaavio 29A).

Ansiotyössä käyvät vanhemmat (48 %) saivat seurakunnasta/vapaaehtoisjärjestöstä riittävää tukea huoliinsa. Yksi ansiotyötä tekevä vanhempi ei saanut odotustensa mukaista tukea seurakunnasta/vapaaehtoisjärjestöstä (100 %). Ansiotyössä käyvät vanhemmat eivät saaneet apua huoliinsa seurakunnalta tai vapaaehtoisjärjestöstä (Kaavio 29B). Kyselyssä oli lisäksi

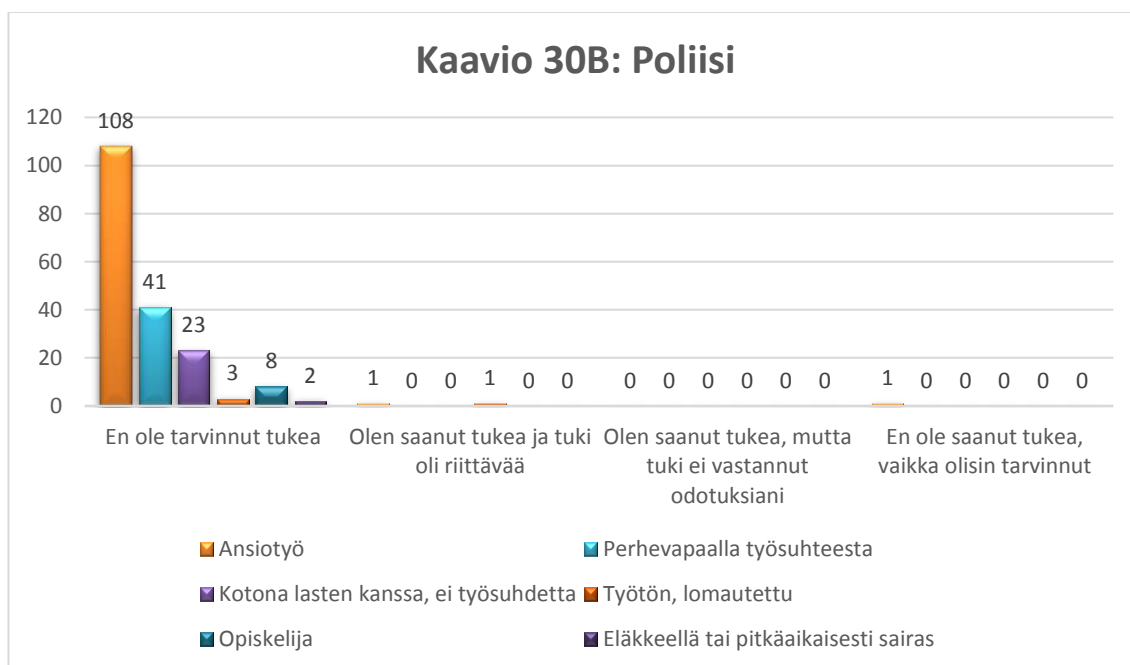
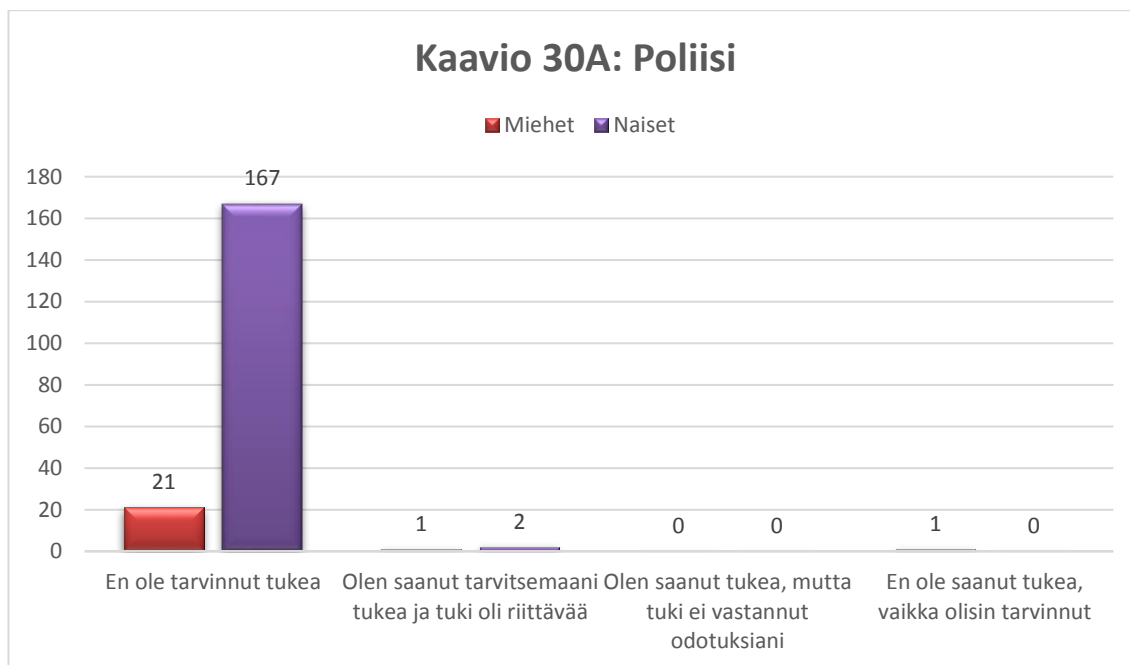
mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (3) ja olen saanut tarvitsemaani tukea ja tuki oli riittävää (1) kohdissa.

Poliisilta tukea ei tarvinnut 188 vanhempaa. Riittävää tukea huoliinsa sai äideistä 92,3 % ja isistä 7,7 %. Tukea joka ei vastannut hakijan odotuksia ei saanut yksikään vanhempi. Vain isä jäi vaille tarvitsemaansa tukea (100 %) (Kaavio 30A).

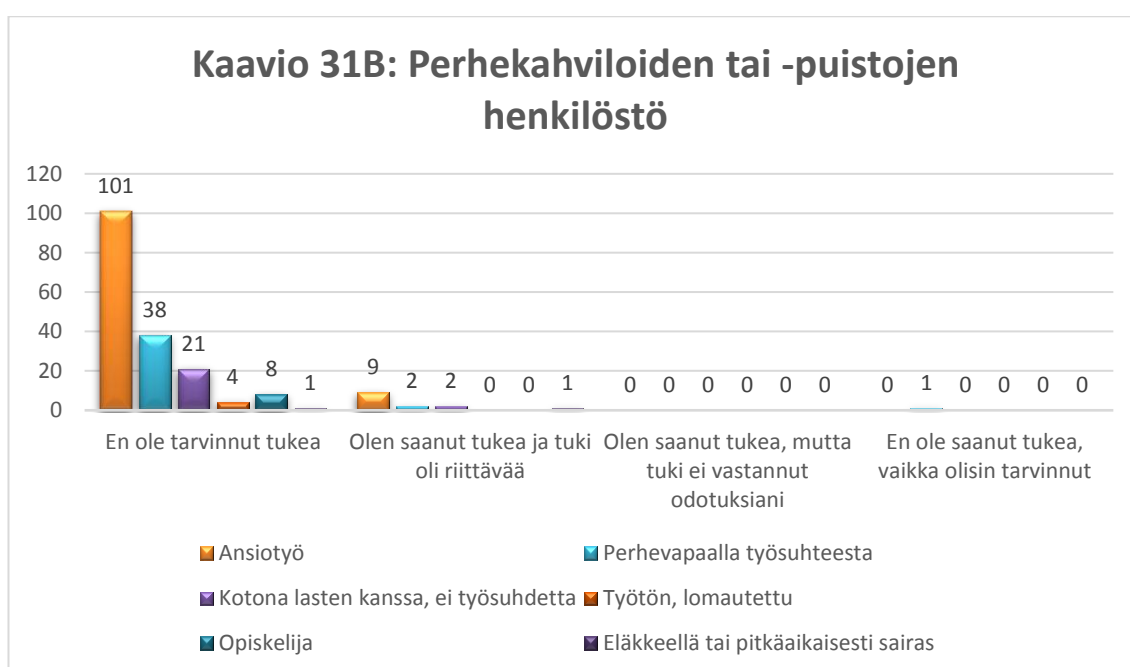
Ansiotyössäkäyvät (50 %) ja työttömät (50 %) olivat saaneet riittävää tukea huoliinsa poliisilta. Poliisilta saama tuki vastasi hakijoiden odotuksia. Yksi ansiotyötä tekevä vanhempi jäi vielä

odottamaan poliisilta apua huoliinsa (100 %) (Kaavio 30B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (3) ja olen saanut tarvitsemaani tukea ja tuki oli riittävää (1) kohdissa.

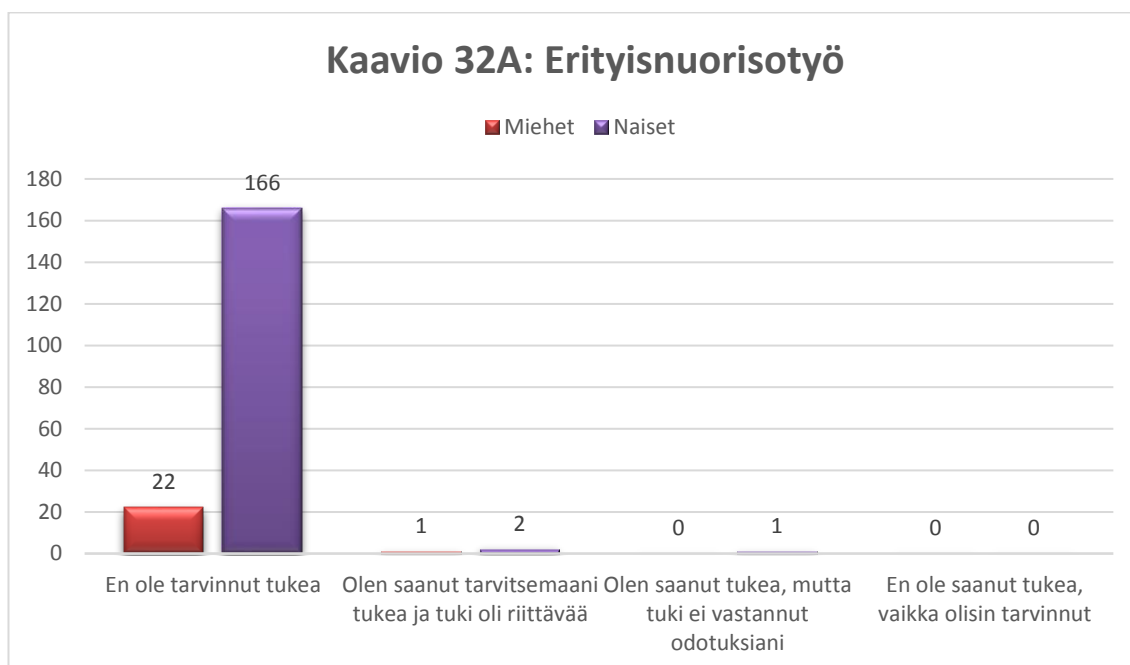
Perhekahviloiden tai -puistojen henkilöstöltä tukea huoliinsa ei tarvinnut 176 vastaajaa. Äideistä 92,3 % ja isistä 7,7 % kokivat saaneensa riittävää tukea huoliinsa. Kaikki apua saaneet vanhemmat kokivat avun vastanneen odotuksiaan. Ilman tarvitsemaansa tukea jäi vielä yksi äiti (100 %) (Kaavio 31A).

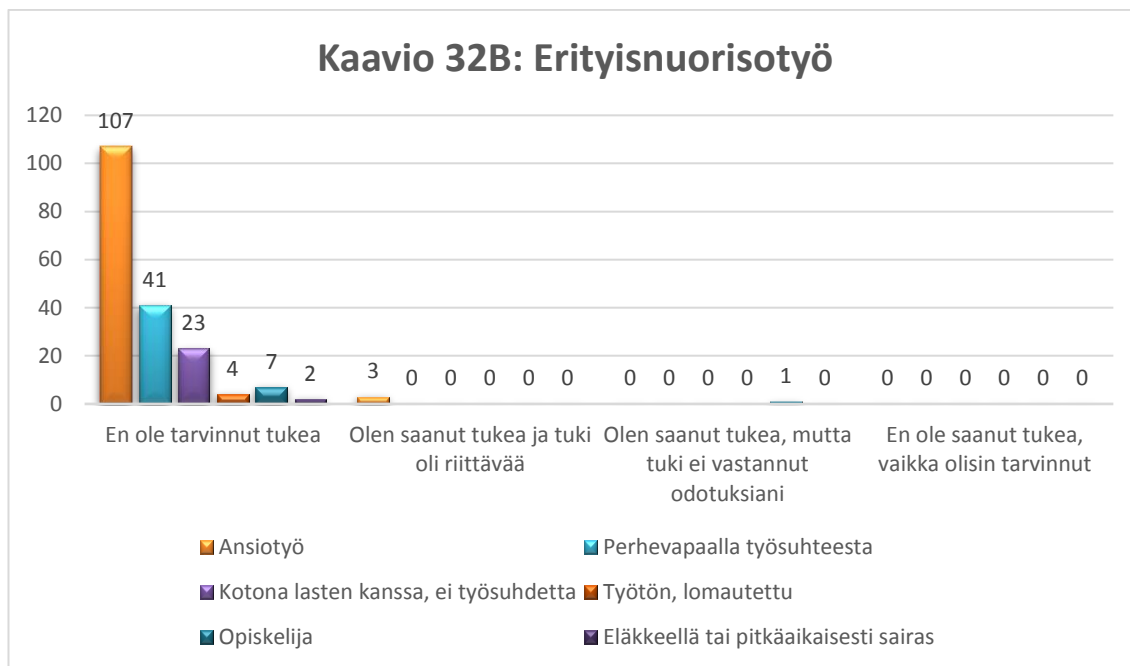
Ansiotyötä tekevää vanhemmat (64,3 %) saivat eniten tukea perhekahvilasta -tai puiston henkilöstöltä ja tuki oli riittävää. Yhtä lailla riittävää tukea saivat sekä perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat kuin kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (14,3 %). Yksikään vanhempi ei kokenut saamansa tuen olleen riittämätöntä. Yksi perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi jäi vielä kaipaamaan tukea perhekahvilan tai -puiston henkilöstöltä (100 %) (Kaavio 31B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (3) ja olen saanut tarvitsemani tukea ja tuki oli riittävää (1) kohdissa.

Erityisnuorisotyöstä ei tarvinnut tukea 188 vanhempaa. Äideistä 66,7 % ja isistä 33,3 % saivat erityisnuorisotyöstä riittävää tukea huoliinsa. Yksi äiti sai tukea erityisnuorisotyöstä, mutta tuki ei vastannut hänen odotuksiaan (100 %). Yksikään vanhempi ei jäänyt kokonaan vaille tarvitsemaansa tukea (Kaavio 32A).

Ansiotyössä käyvät vanhemmat saivat riittävää tukea huoliinsa erityisnuorisotyöstä. Vanhempi joka ei saanut odottamaansa tukea erityisnuorisotyöstä oli opiskelija (100 %). Vastaajista yksikään ei jäänyt kokonaan vaille tarvitsemaansa apua (Kaavio 32B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (4) kohdassa.

Vastaajista 44 kertoo ettei ole tarvinnut tukea muilta tahoilta kuin edellä mainituilta. 66,7 % äitejä ja 33,3 % isiä oli saanut tarvitsemaansa tukea muulta kuin edellä mainituilta tahoilta. Yhdenkään vanhemman muu taho ei ole pettänyt hänen odotuksiaan. Yksi äiti jäi vaille tarvitsemaansa apua (100 %) (Kaavio 33A).

Kaksi ansiotyössä käyvää vanhempaa (50 %), yksi perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (25 %) ja yksi opiskelija (25 %) olivat tyytyväisiä saamaansa tukeen. Yksikään vanhempi ei saanut muulta taholtaan tukea johon olisi ollut tyytymätön. Vaille tukea jäänyt vanhempi oli kotona lasten kanssa, ilman työsuhdetta (100 %) (Kaavio 33B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään en ole tarvinnut tukea (1) kohdassa.

Avoimet vastaukset kohdasta: Muu, mikä?

Olen saanut tarvitsemani tukea ja tuki oli riittävää

Miehet

-koulu, oppilashuolto (Ansiotyö)

Naiset

-Omat terapeutit, ammattilaisten kirjallisuus, omat ystävät, joilla perhe (Opiskelija)

-Työterveyspsykologi (Ansiotyö)

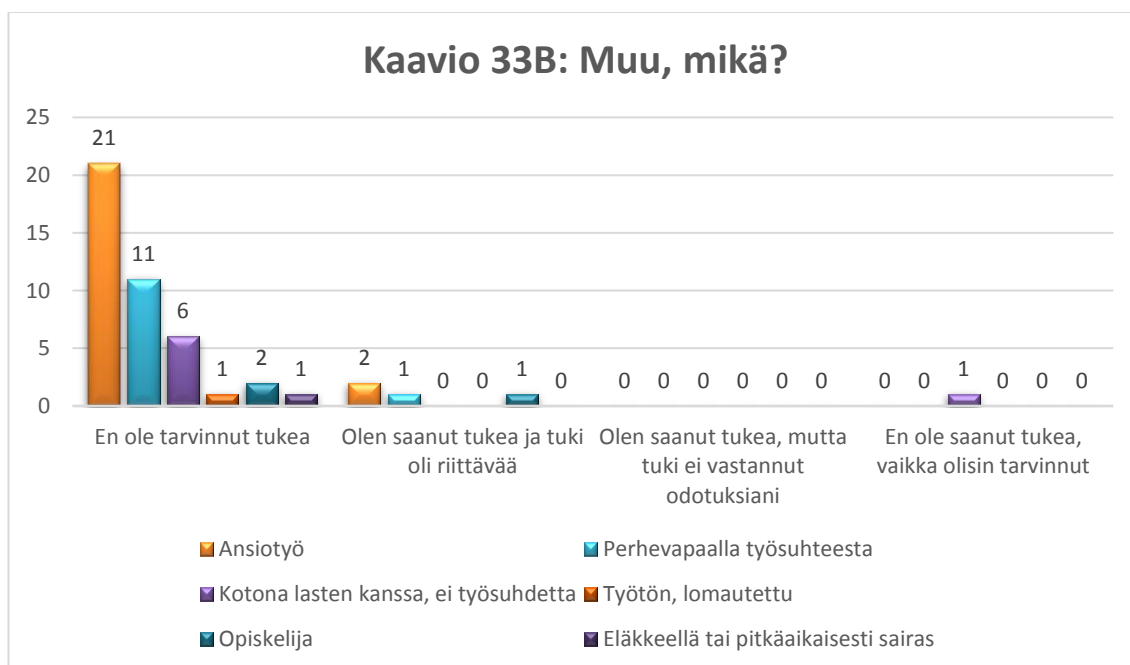
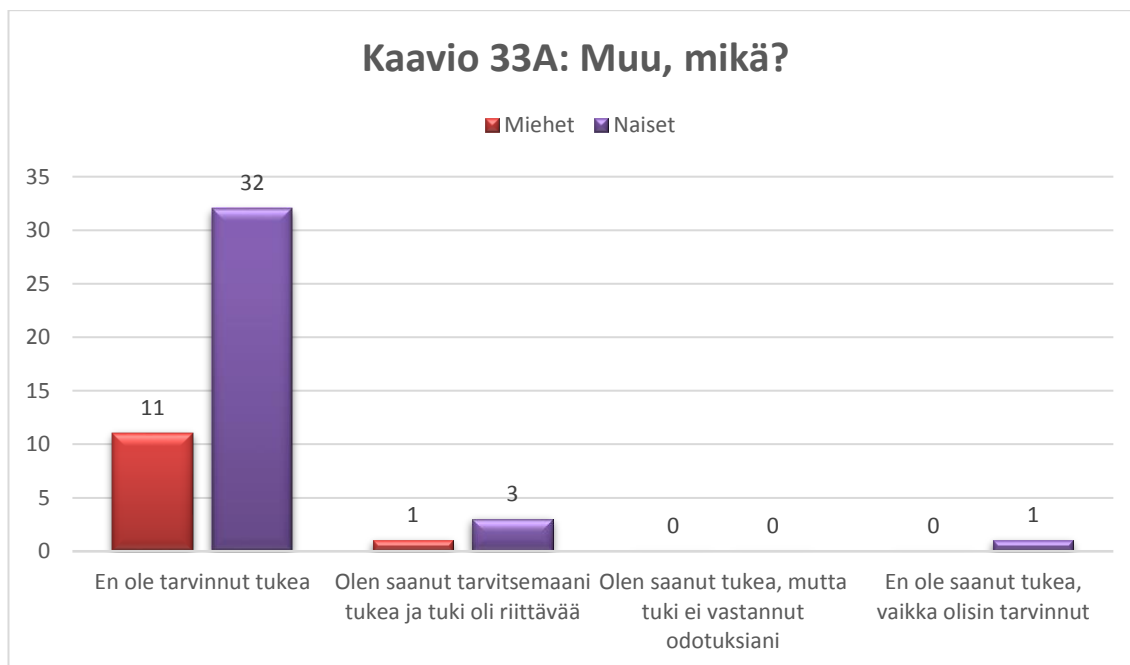
-Ystäviltä ja sukulaisilta, huolet eivät ole niin suuria, että olisin kaivannut muuta tukea

(Perhevapaalla työsuhteesta)

En ole saanut tukea, vaikka olisin tarvinnut

Naiset

-Äidin sairastuessa (lyhytaikainen), isä palkattomalla. Pikakotiapu ei kaupungilta. Suku tuli 60km säteeltä hätiin. (Kotona lasten kanssa, ei työsuhdetta)

Alla vielä kokoava kaavio (34) tahoista, joilta vanhemmat ovat saaneet tukea perheeseen tai vanhemmuuteen liittyvissä huolissa.

Kaavio 34: Tahot, joilta vanhemmat ovat saaneet tukea perheeseen tai vanhemmuuteen liittyvissä huolissa

Tahot joilta saatu apua vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvissä huolissa	Tukea huoliinsa sai (ihmisten määrä)
Äitiys- ja lastenneuvola	113
Päivähoidon tai esiopetuksen henkilöstö	72
Terveyskeskuksen tai sairaalan lääkäri	54
Avoin päiväkerho/avoin kerho	53
Perhevalmennus	26
Perheneuvolan henkilöstö	26
Seurakunta/vapaaehtoisjärjestö	26
Perhekahviloiden tai puistojen henkilöstö	15
Lastensuojelun henkilöstö	6
Perhetyö/kotipalvelu	6
Erityisnuorisotyö	3
Poliisi	3
Muut tahot	4

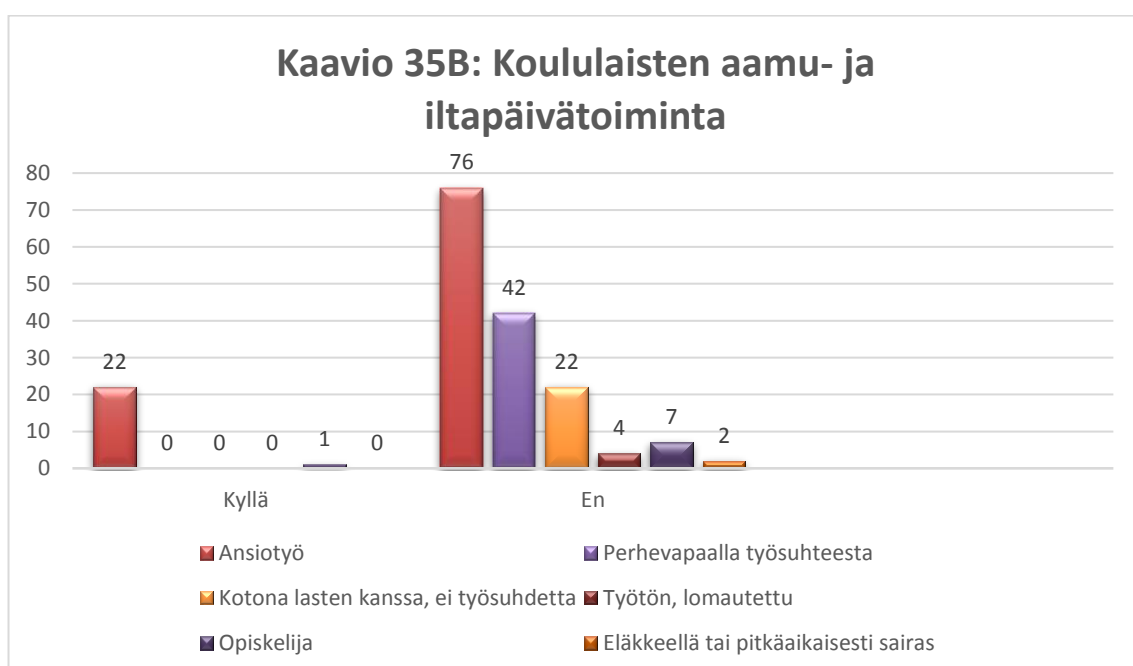
5.4 Palvelujen käyttö ja saatavuus

A. ARJEN TUKEA JA YHTEISÖLLINEN TOIMINTA

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 25 oli käyttänyt koululaisten aamu- ja/tai iltapäivätoiminnan palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. 157 vanhempaa, 138 äitiä (87,9 %) ja 19 isää (12,1 %) ei ollut käyttänyt koululaisten aamu- ja /tai iltapäivätoiminnan palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 35A).

Koululaisten aamu- ja/tai iltapäivätoiminta oli suosituinta ansiotyössäkäyvien keskuudessa (22; 95,7 %). Myös yksi opiskelija (4,3 %) kertoo käyttäneensä aamu- ja/tai iltapäivätoiminnan

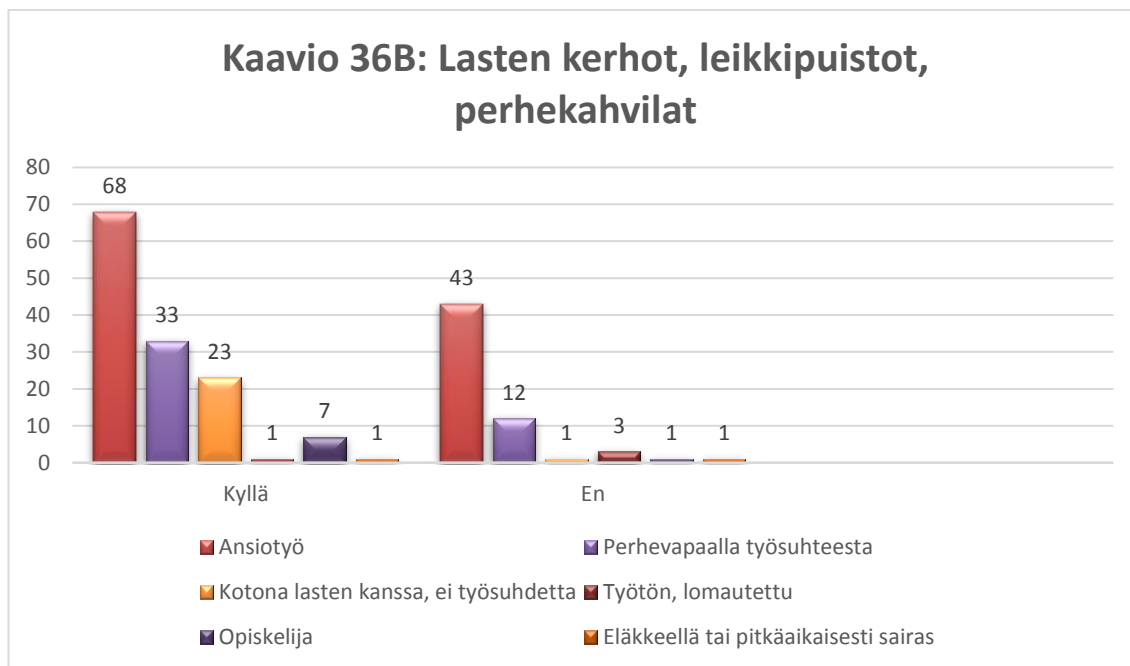
palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Koululaisten aamu- ja/tai iltapäivätoimintaan ei ollut käyttänyt viimeisen 12 kuukauden aikana yksikään kyselyyn vastannut perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi, pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi, työtön tai kotona lapsen kanssa oleva vanhempi (Kaavio 35B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään kyllä (2) ja en (4) kohdissa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 138 on vienyt lapsensa kerhoihin, leikkipuistoihin tai perhekahvilaan viimeisen 12 kuukauden aikana. 62 vanhempaa, 52 äitiä (83,9 %) ja 10 isää (16,1 %) ei ole käyttänyt kerhojen, leikkipuistojen tai perhekahviloiden palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 36A).

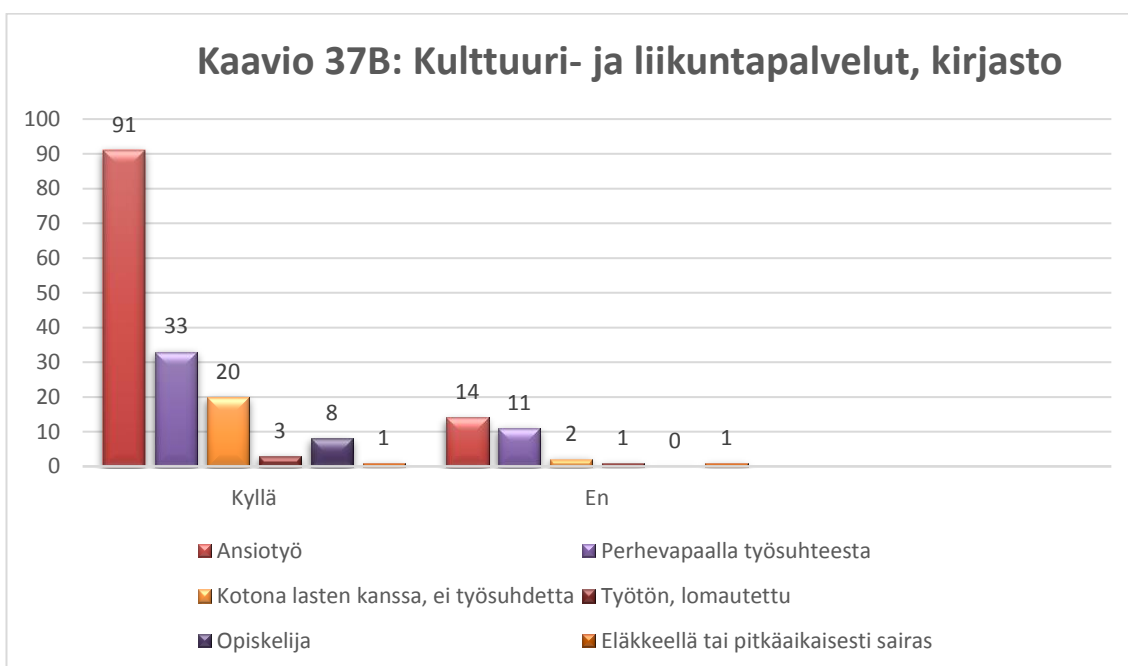
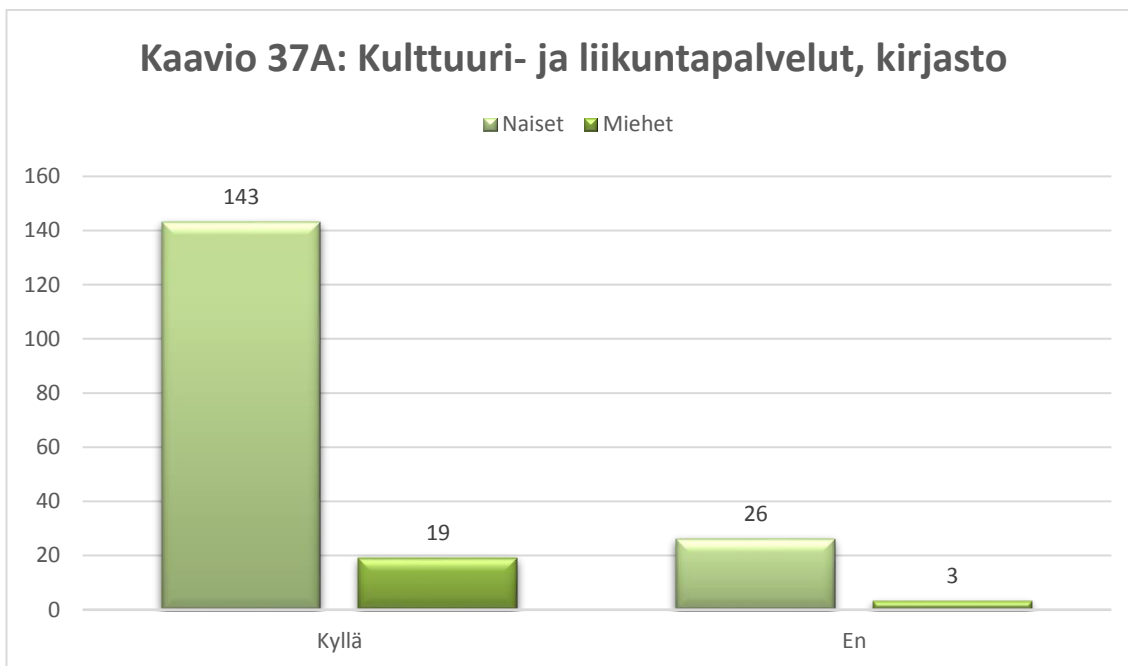
Jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ainakin yksi vanhempi on vienyt lapsensa kerhoihin, leikkipuistoon tai perhekahvilaan viimeisen 12 kuukauden aikana. Suosituimpia kerhot, leikkipuistot ja perhekahvilat olivat ansiotyössäkäyvien (68; 51,1 %), perhevapaalla työsuhteesta olevien (33; 24,8 %) sekä kotona lasten kanssa olevien vanhempien keskuudessa (23; 17,3 %) (Kaavio 36B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään kyllä (5) ja en (1) kohdissa.

162 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 143 äitiä (88,3 %) ja 19 isää (11,7 %) kertoo käyttäneensä kulttuuri- ja liikuntapalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. 29 vanhempaa, 26 äitiä (89,7 %) ja kolme isää (10,3 %) ei ollut käyttänyt kulttuuri- ja liikuntapalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 37A).

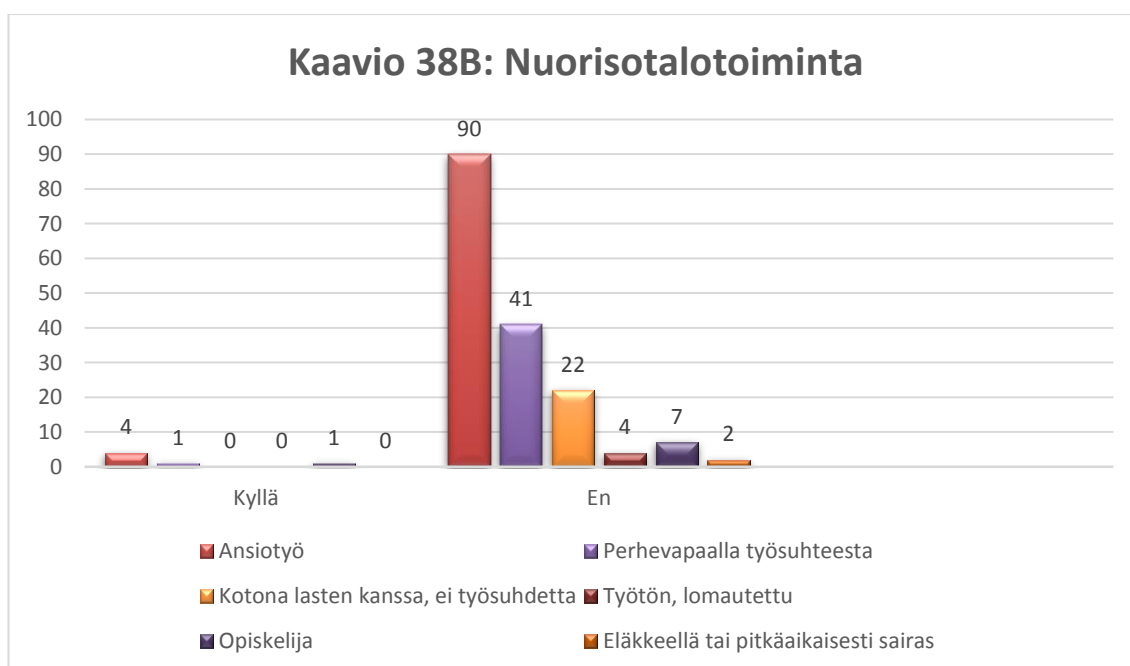
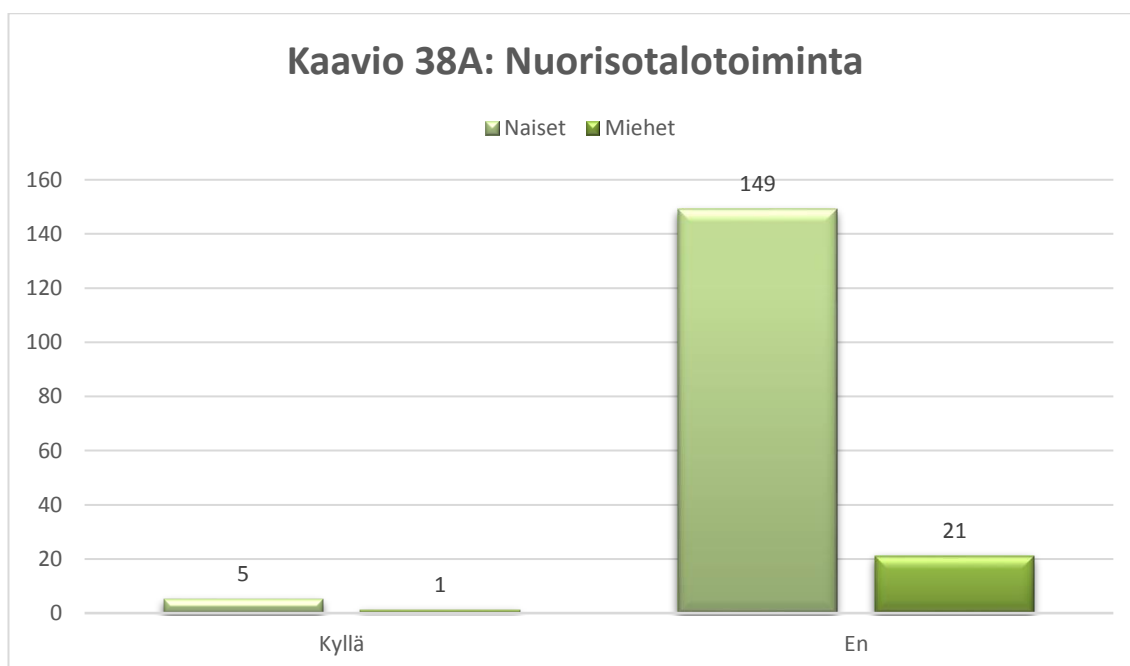
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut olivat suosittuja kaikkien pääasiallisen toiminnan ryhmien keskuudessa, jokaisesta ryhmästä ainakin yksi vanhempi oli käyttänyt kyseisiä palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Ansiotyössä käyvistä vanhemmista 98 (58,3 %), perhevapaalla työsuhteesta olevista vanhimista 33 (21,2 %) ja kotona lasten kanssa olevista vanhemmista 10 (12,8 %) oli käyttänyt kulttuuri- ja liikuntapalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista kaikki kahdeksan olivat käyttäneet kulttuuri- ja liikuntapalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 37B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään kyllä (6) kohdassa.

Kuusi kyselyyn vastannutta vanhempaa, viisi äitiä (83,3 %) ja yksi isä (16,7 %) kertoo käyttäneensä nuorisotalotoiminnan palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. 170 vanhempaa, 149 äitiä (87,6 %) ja 21 isää (12,4 %) ei ole käyttänyt nuorisotalotoiminnan palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 38A).

Ansiotyössä käyvistä vanhemmista neljä (66,6 %), perhevapaalla työsuhteesta olevista vanhemmista yksi (16,7 %) ja yksi opiskelija (16,7 %) kertovat käyttäneensä nuorisotalotoiminnan palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Yksikään kotona lasten

kanssa oleva vanhempi, eläkkeellä/pitkäaikaisesti sairastava vanhempi tai työtön ei ole tarvinnut nuorisotalotoiminnan palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 38B).

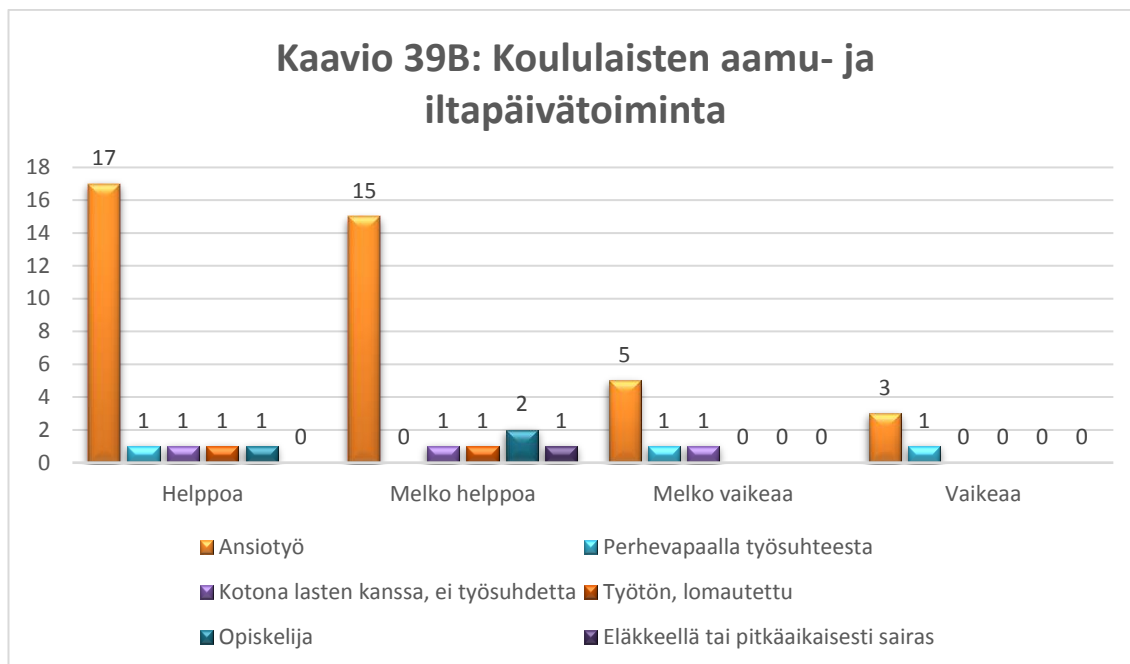
B. PALVELUJEN SAATAVUUS

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 21, 17 äitiä (81 %) ja neljä isää (19 %) koki palveluiden saamisen aamu- ja iltapäivätoiminnasta helpoksi. Melko helpoksi sen koki 22 vanhempaa, 14 äitiä (63,6 %) ja kahdeksan isää (36,4 %). Melko vaikeana palveluiden saamisen koki seitsemän

vanhempaa, kuusi äitiä (85,7 %) ja yksi isä (14,3 %). Neljä äitiä koki palveluiden saamisen aamu- ja iltapäivätoiminnasta vaikeana (Kaavio 39A).

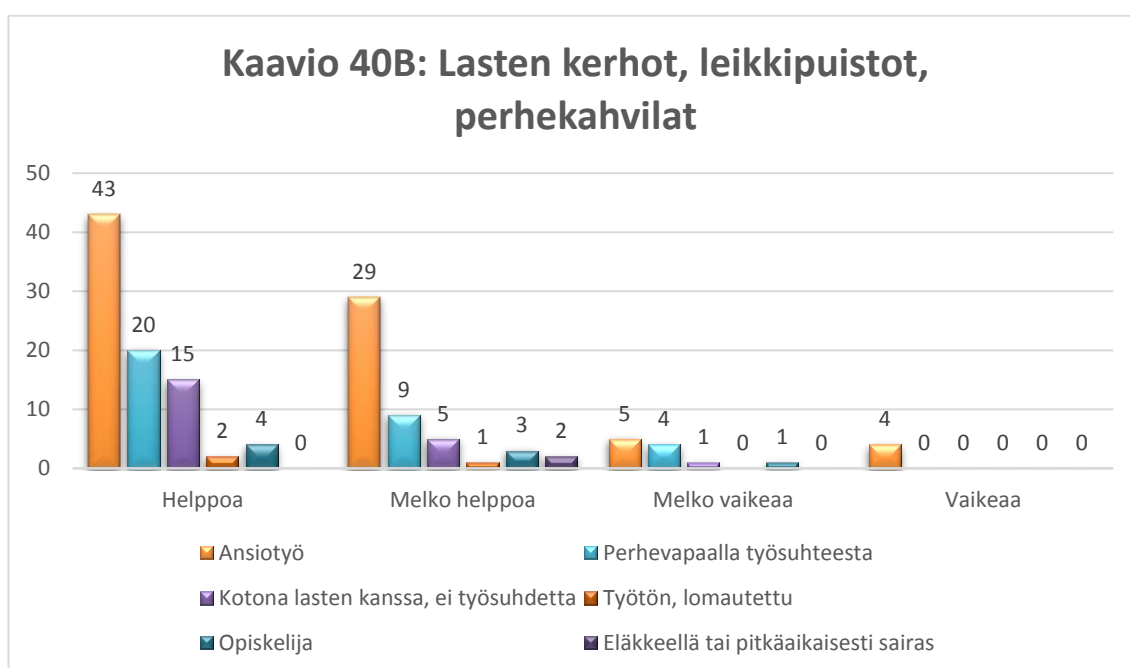
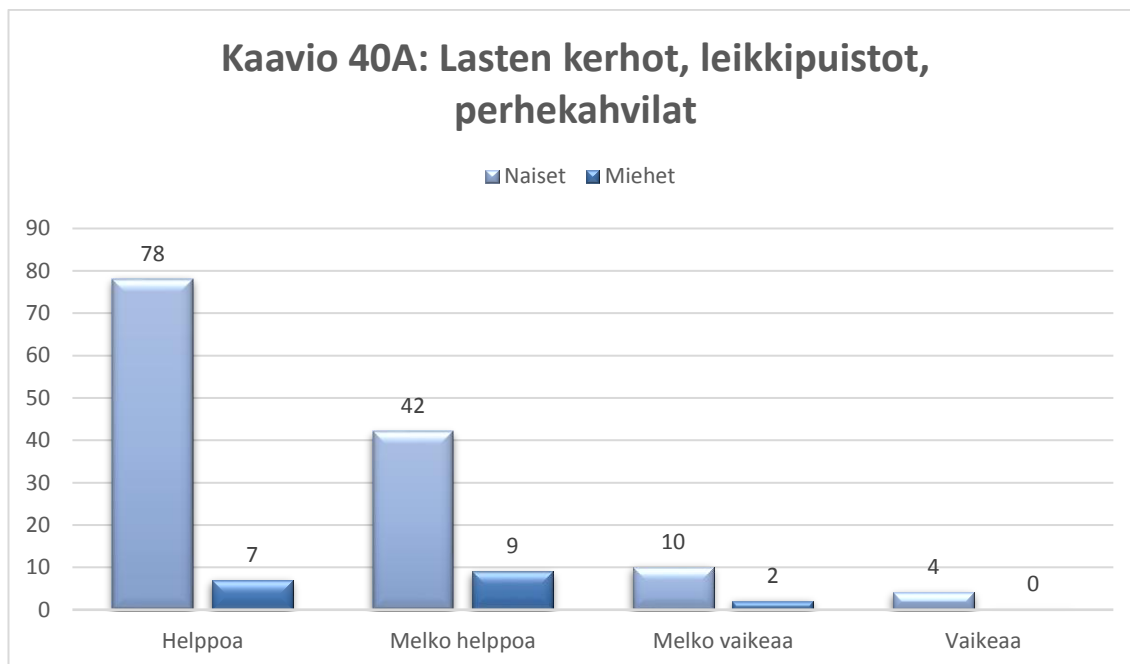
Kaikista muista pääasiallisen toiminnan ryhmistä paitsi pitkäaikaisesti sairastavat/eläkkeellä olevat vanhemmat ainakin yksi vanhempi koki aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluiden saamisen helpoksi. Melko helppona palveluiden saamisen koki kaikki muut ryhmät paitsi perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat. Viisi ansiotyössä käyvää (71,4 %), yksi perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (14,3 %) sekä yksi kotona lasten kanssa oleva vanhempi (14,3 %) kokivat palveluiden saamisen aamu- ja iltapäivätoiminnasta melko vaikeana. Kolme ansiotyötä tekevää (75 %) ja yksi perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (25 %) kokivat palveluiden saamisen aamu- ja iltapäivätoiminnasta vaikeana (Kaavio 39B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Melko helppoa (1) kohdassa.

85 vanhempaa, 78 äitiä (91,8 %) ja seitsemän isää (8,2 %) koki avun saamisen lasten kerhoista, leikkipuistoista ja perhekahviloista helppona. Melko helpoksi avun saamisen koki 51 vanhempaa, 42 äitiä (82,4 %) ja yhdeksän isää (17,6 %). 12 vanhempaa, 10 äitiä (83,3 %) ja kaksi isää (16,7 %) koki avun saamisen kerhoista, leikkipuistoista ja perhekahviloista melko vaikeana. Neljän äidin mielestä avun saaminen kerhoista, leikkipuistoista ja perhekahviloista oli suorastaan vaikeaa (Kaavio 40A).

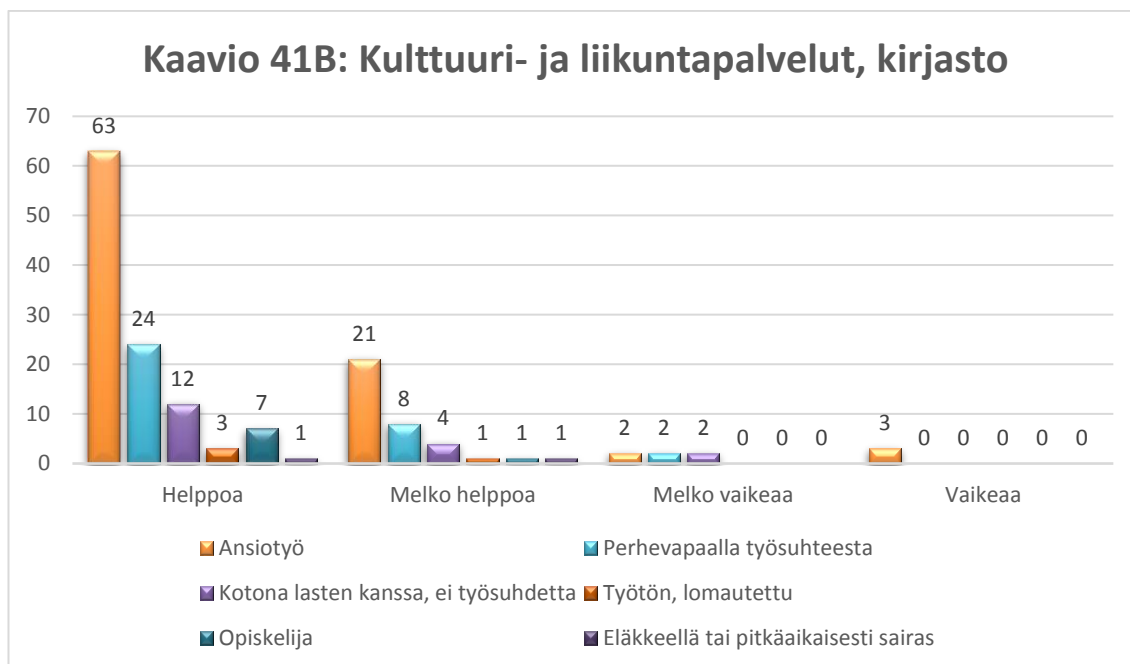
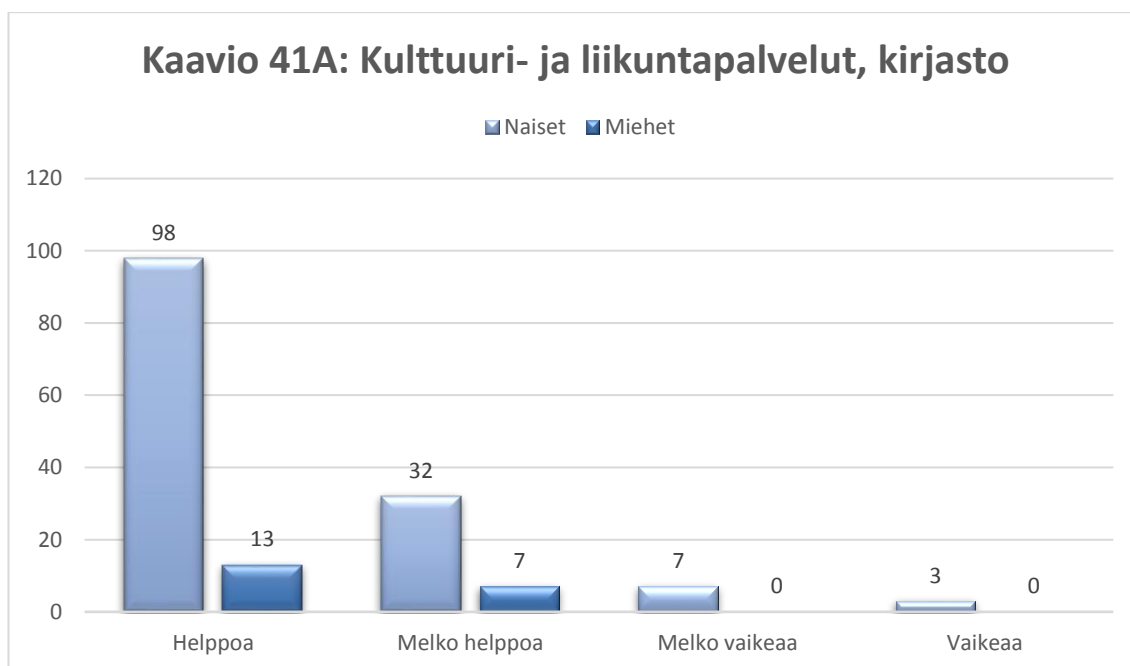
Kyselyyn vastanneista vanhemmista pitkäaikaisesti sairastavat/eläkkeellä olevat vanhemmat eivät kokeneet avun saamista helpoksi lasten kerhoista, leikkipuistoista tai perhekahvilasta. Melko helpoksi avun saamisen koki ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä. Melko vaikeaksi avun saamisen koki pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat sekä työttömät vanhemmat. Neljä ansiotyössä olevaa vanhempaa koki avun saamisen jopa vaikeana (Kaavio 40B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Helppoa (1), Melko helppoa (2) ja Melko vaikeaa (1) kohdissa.

Kulttuuri- ja liikuntapalveluista avun oli helposti saanut 111 vanhempaa, 98 äitiä (88,3 %) ja 13 isää (11,7 %). 39 vanhempaa, 32 äitiä (82,1 %) ja seitsemän isää (17,9 %) koki avun saamisen melko helppona. Vanhemmista seitsemän (äitejä) koki kulttuuri- ja liikuntapalveluista avun saamisen melko vaikeana. Kolme äitiä koki avun saamisen jopa vaikeana (Kaavio 41A).

Ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä koki avun saamisen kulttuuri- ja liikuntapalveluista helppona. Myös melko helpoksi avun saamisen koki ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä. Kaksi ansiotyötä tekevää

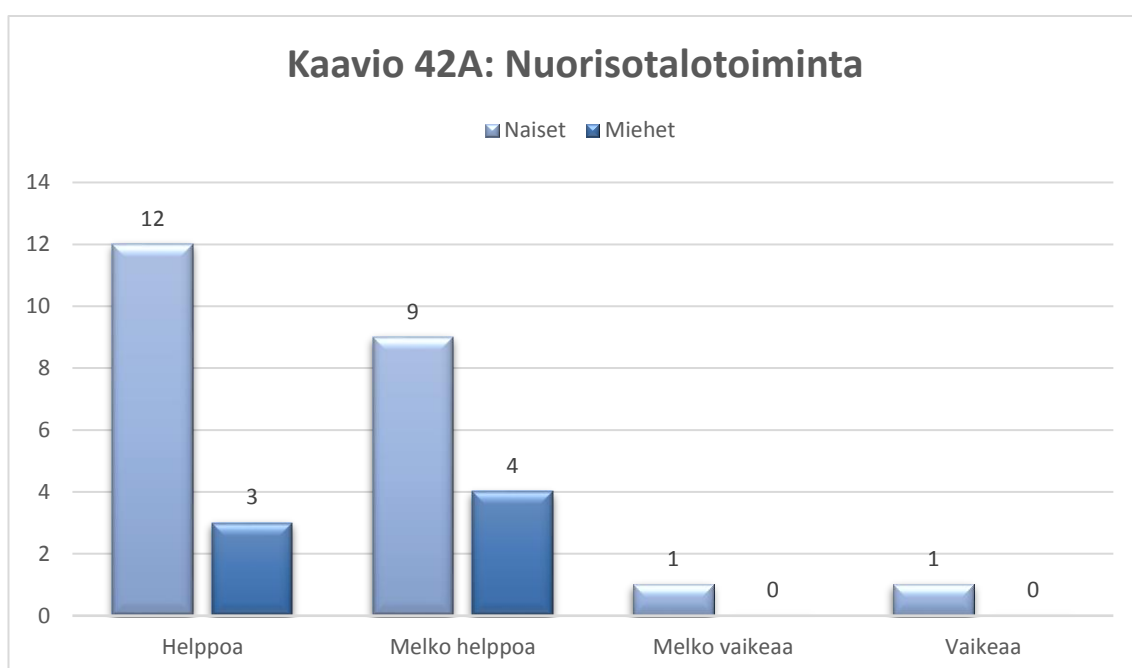
vanhempaa, kaksi perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa sekä kaksi kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa pitivät kaikki yhtä lailla kulttuuri- ja liikuntapalveluista avun saamista melko vaikeana. Vaikeana avun saamisen koki kolme ansiotyötä tekevää vanhempaa (Kaavio 41B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Helppoa (1), Melko helppoa (3) ja Melko vaikeaa (1) kohdissa.

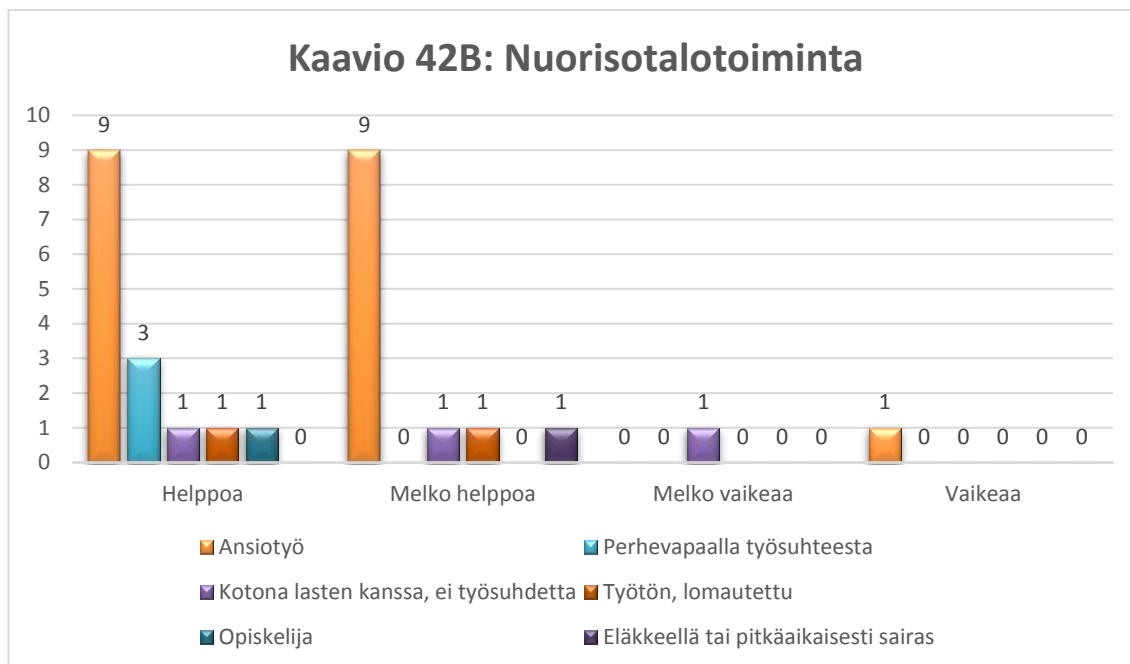

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 15, 12 äitiä (80 %) ja kolme isää (20 %) koki avun saamisen nuorisotalotoiminnasta helppona. 13 vanhempaa, yhdeksän äitiä (69,2 %) ja neljä isää (30,8 %)

koki avun saamisen melko helppona. Vanhemmista yksi koki avun saamisen nuorisotalotoiminnasta melko vaikeana ja yksi vanhempi jopa vaikeana (Kaavio 42A).

Pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat eivät kokeneet nuorisotalotoiminnasta avun saamista helppona. Perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat sekä opiskelijat eivät kokeneet avun saamista nuorisotalotoiminnasta melko helppona. Melko vaikeaksi avun saamisen nuorisotalotoiminnasta koki kotona lasten kanssa oleva vanhempi. Vaikeaksi avun saamisen nuorisotalotoiminnasta koki ansiotyötä tekevä vanhempi (Kaavio 42B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Melko helppoa (1) kohdassa.

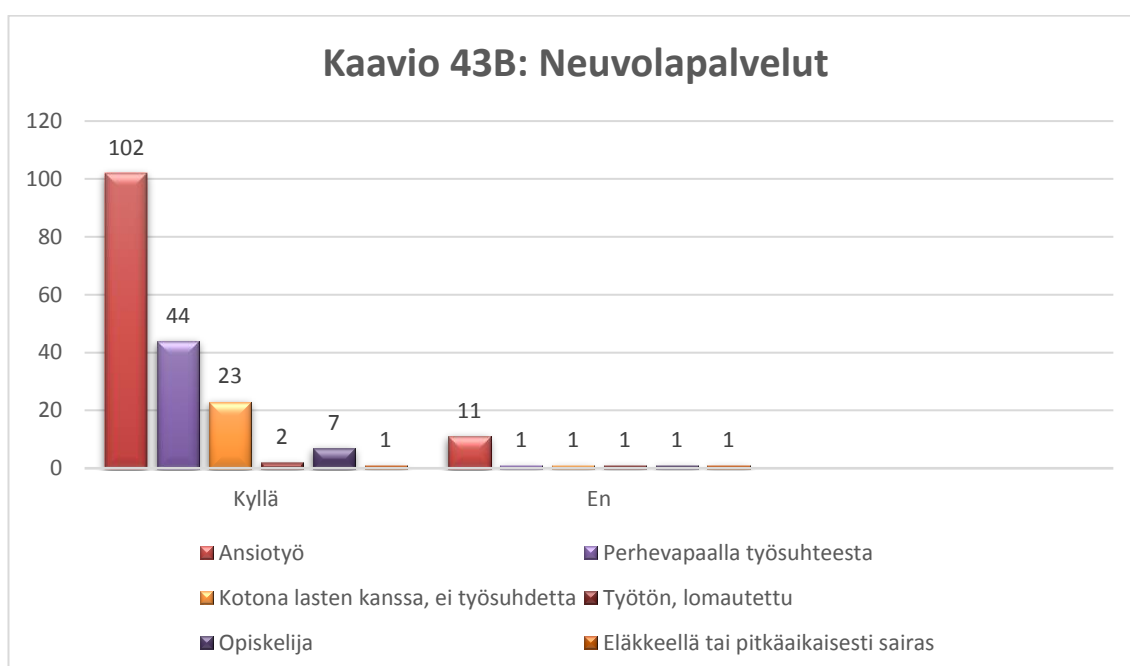
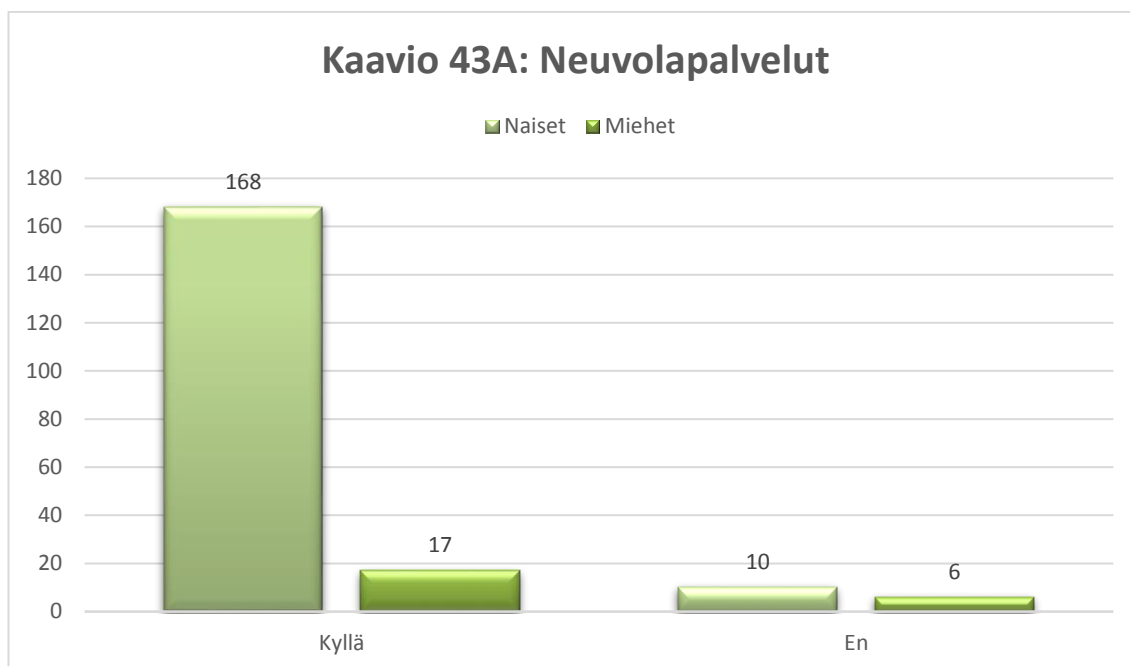

A. Terveyspalvelut

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 185 oli käyttänyt neuvolapalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. 16 vanhempaa, 10 äitiä (62,5 %) ja kuusi isää (37,5 %) ei ollut tarvinnut neuvolanpalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 43A).

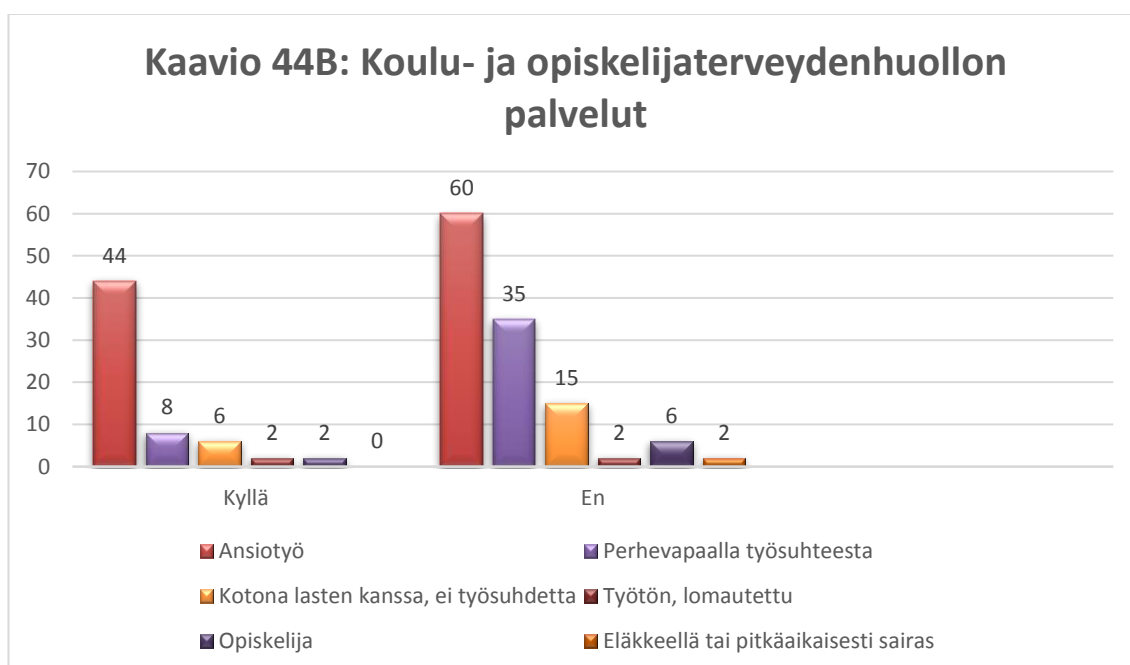
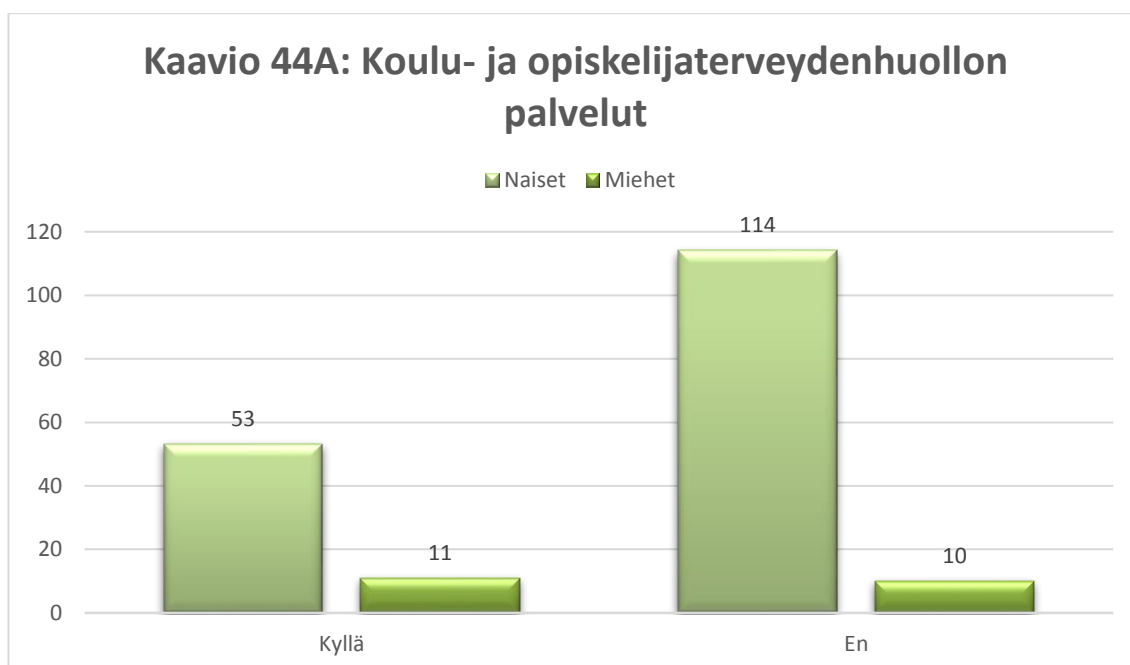
Neuvolapalveluiden käyttäjiä löytyi ainakin yksi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä esimerkkinä 102 ansiotyössä käyvää (57 %), 44 kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (24,6 %), 23 perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (12,8 %) sekä kaksi työtöntä (1,1 %). Ainakin yksi henkilö jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ei ollut myöskään tarvinnut neuvolanpalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana esimerkkinä 11 ansiotyötä tekevää vanhempaa (68,8 %), pitkäaikaisesti sairastava/eläkkeellä oleva vanhempi (6,2 %) sekä opiskelija (6,2 %) (Kaavio 43B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Kyllä (6) kohdassa.

64 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 53 äitiä (82,8 %) ja 11 isää (17,2 %) olivat käyttäneet viimeisen vuoden aikana koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palveluita. Vanhemmista jotka vastasivat kyselyyn 124, 114 äitiä (91,9 %) ja 10 isää (8,1 %) eivät olleet tarvinneet viimeisen vuoden aikana koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palveluita (Kaavio 44A).

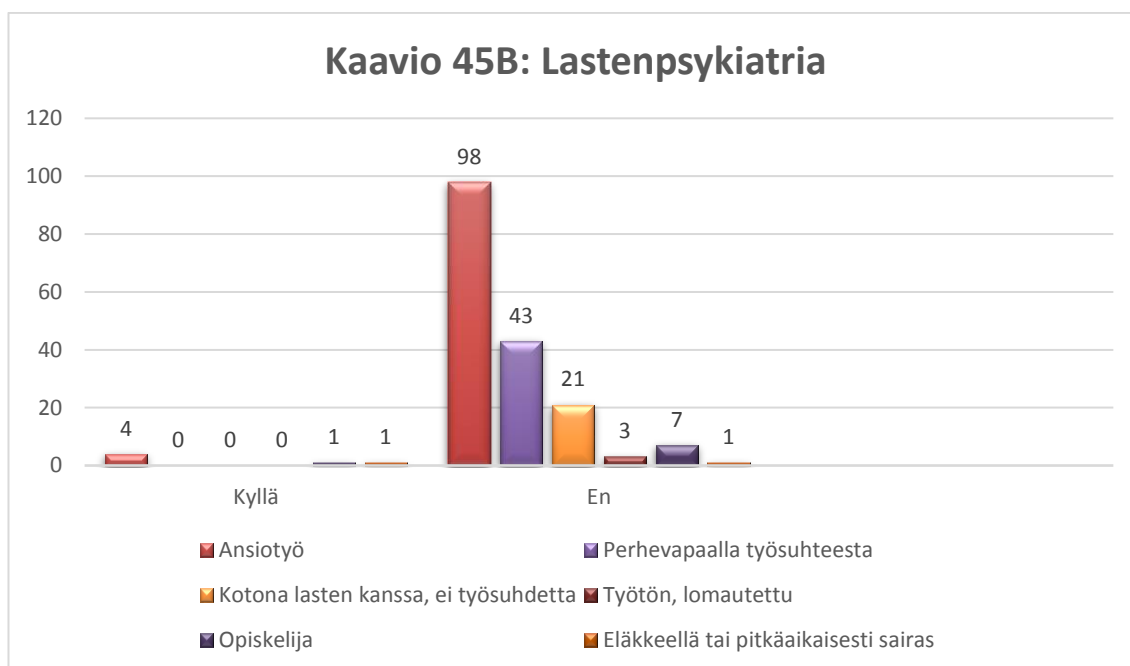
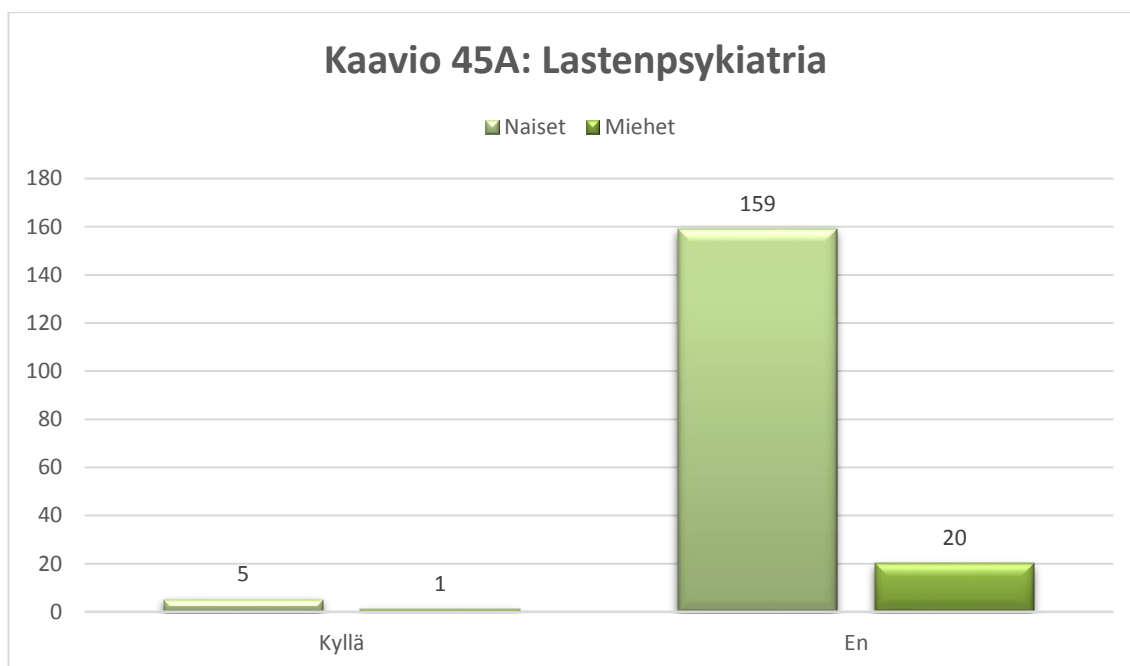
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palveluilla oli jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ainakin yksi käyttäjä viimeisen vuoden aikana paitsi pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat. 50 prosentilla palveluita vähiten käyttivät ansiotyötä tekevät vanhemmat (60 ihmistä). Pitkäaikaisesti sairastavat/eläkkeellä olevat vanhemmat

sekä työttömät käyttivät yhtä harvoin koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palveluita, sillä kummankaan ryhmän edustajat eivät olleet tarvinneet niitä viimeiseen vuoteen (2; 1,7 %) (Kaavio 44B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Kyllä (2) ja En (4) kohdissa.

Kuusi kyselyyn vastannutta vanhempaa, viisi äitiä (83,3 %) ja yksi isä (16,7 %) olivat käyttäneet lastenpsykiatrian palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Vastaajista 179 kertoo ettei ole tarvinnut lastenpsykiatrian palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 45A).

Lastenpsykiatrian palveluita viimeisen vuoden aikana oli käyttänyt neljä ansiotyössä käyvää vanhempaa (66,6 %), pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (16,7 %) sekä opiskeleva vanhempi (16,7 %). Yksikään perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi, työtön tai kotona lasten kanssa oleva vanhempi ei ole tarvinnut lastenpsykiatrian palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 45B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään En (6) kohdassa.

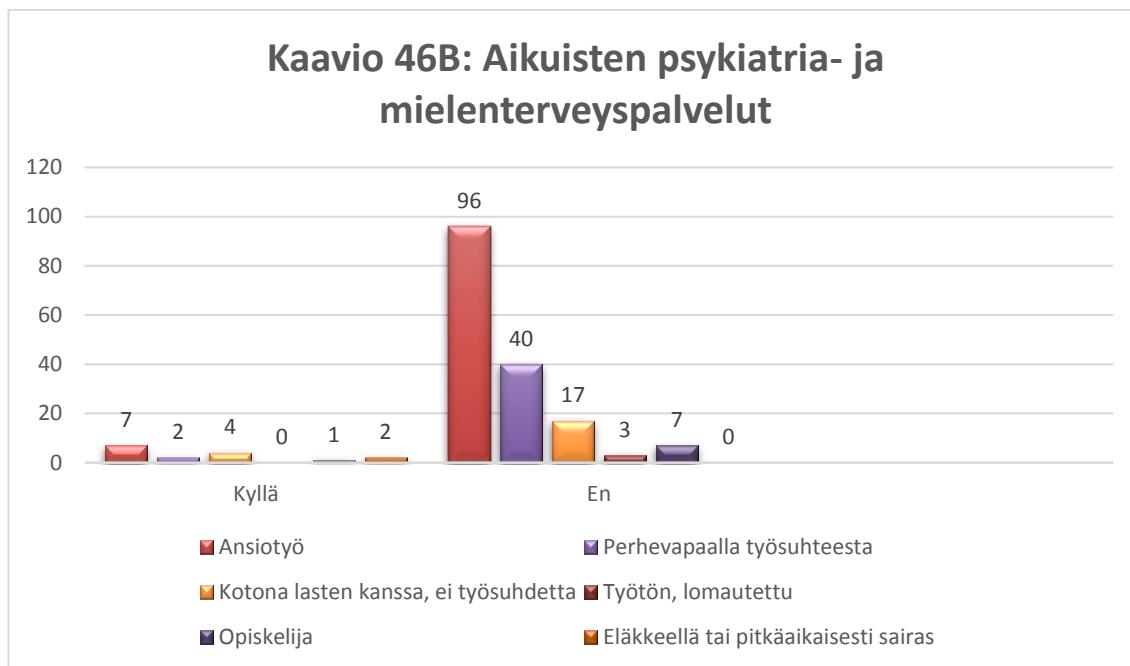

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 17, 16 äitiä (94,1 %) ja yksi isä (5,9 %) ovat käyttäneet viimeisen vuoden aikana aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalveluita. 168 vanhempaa ei

ole tarvinnut psykiatris- ja mielenterveyspalveluita aikuispuolella viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 46A).

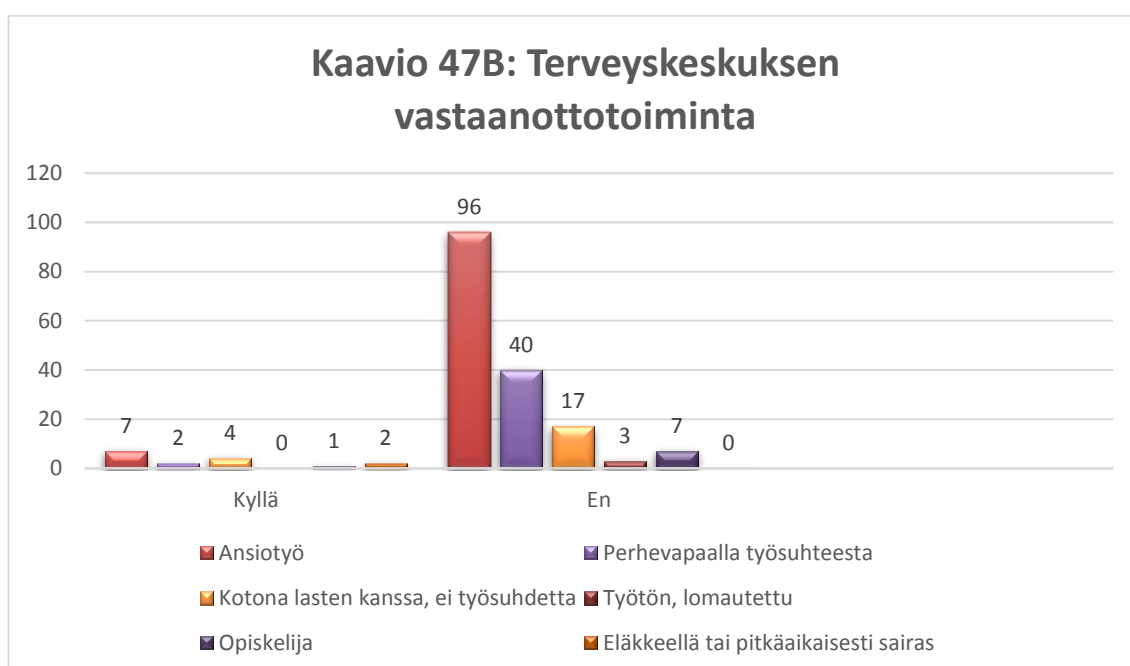
Kyselyyn vastanneista työttömistä yksikään ei ole käyttänyt aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalveluita viimeisen vuoden aikana. Kaikista muista pääasiallisen toiminnan ryhmistä ainakin yksi vanhempi on tarvinnut viimeisen vuoden aikana aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalveluita. Suosituimpia aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalvelut olivat ansiotyössä käyvien (7; 43,8 %) sekä kotona lasten kanssa olevien vanhempien keskuudessa (4; 25 %) (Kaavio 46B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Kyllä (1) ja En (5) kohdissa.

135 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 117 äitiä (86,7 %) ja 18 isää (13,3 %) ovat käyttäneet viimeisen vuoden aikana terveyskeskuksen vastaanotto toiminnan palveluita. 59 vanhempaa kertoo, etteivät ole tarvinneet viimeisen vuoden aikana terveyskeskuksen vastaanotto toiminnan palveluita (Kaavio 47A).

Terveyskeskuksen vastaanotto toiminta on saanut ainakin yhden käyttäjän viime vuoden aikana jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä. Palvelut ovat olleet suosituimpia ansiotyössä käyvien keskuudessa (81; 62,3 %). Suosittuja ne ovat olleet myös perhevapaalla työsuhteesta olevien (25; 19,2 %) sekä kotona lasten kanssa olevien vanhempien (14; 10,8 %) keskuudessa. Kaikki pitkäaikaisesti sairastavat/eläkkeellä olevat vanhemmat jotka vastasivat kyselyyn, olivat käyttäneet terveyskeskuksen vastaanotto toiminnan palveluita viimeisen vuoden aikana (Kaavio 47B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Kyllä (5) ja En (1) kohdissa.

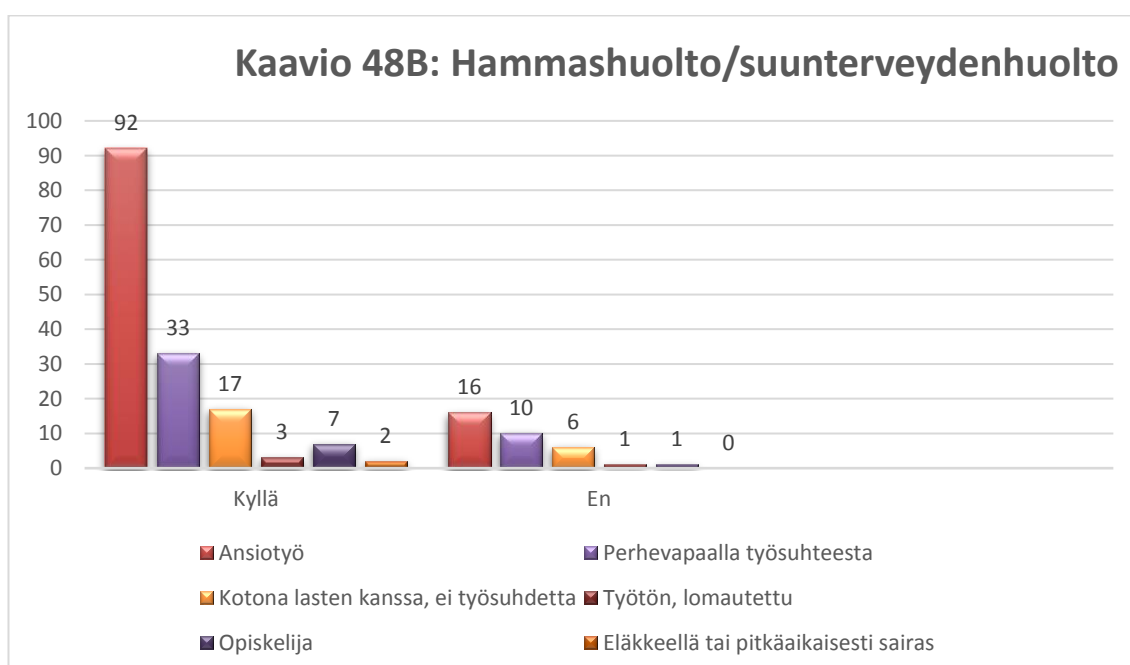
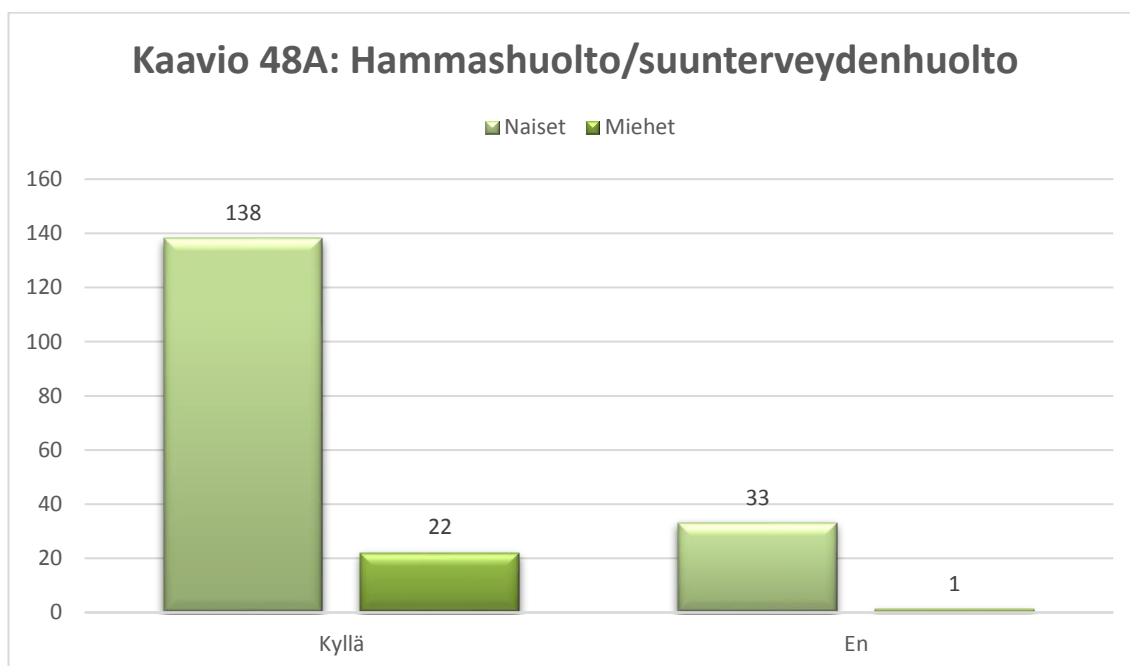

Kyselyyn vastanneista vanhemmista hammashuollon/suunterveydenhuollon palveluita viimeisen vuoden aikana käytti 160 vanhempaa, 138 äitiä (86,2 %) ja 22 isää (13,8 %). 34 vanhempaa, 33 äitiä (97 %) ja yksi isä (3 %) eivät käyttäneet hammashuollon/suunterveydenhuollon palveluita viime vuoden aikana (Kaavio 48A).

59,8 prosentilla ansiotyössä käyvät vanhemmat (92) olivat hammashuollon/suunterveydenhuollon suosituimpia käyttäjiä.

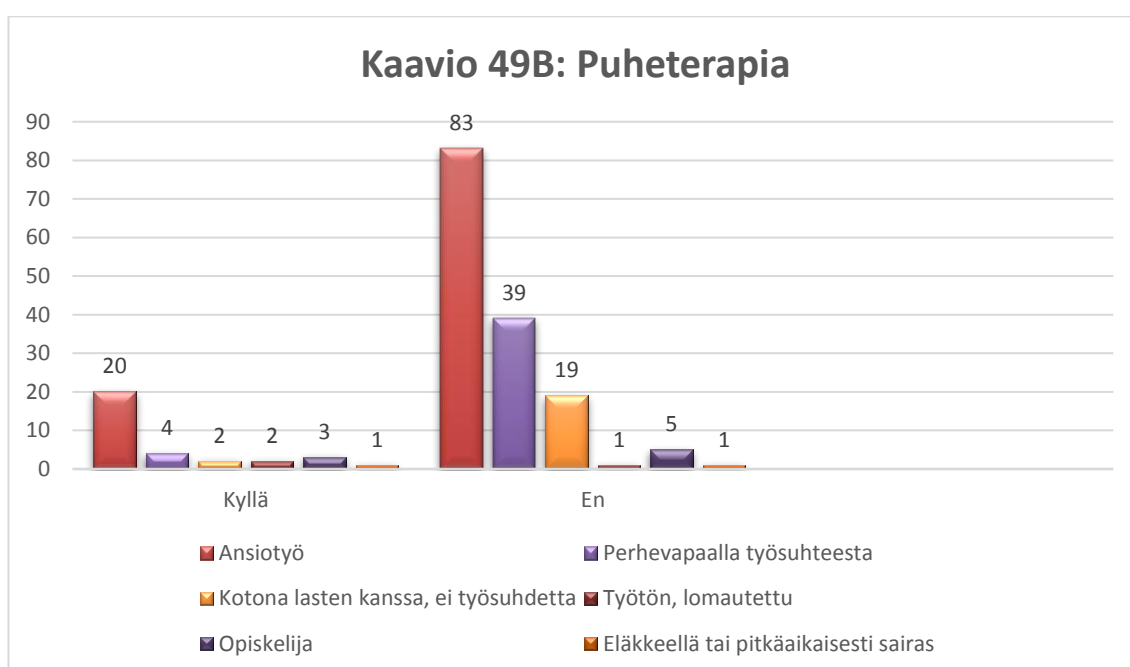
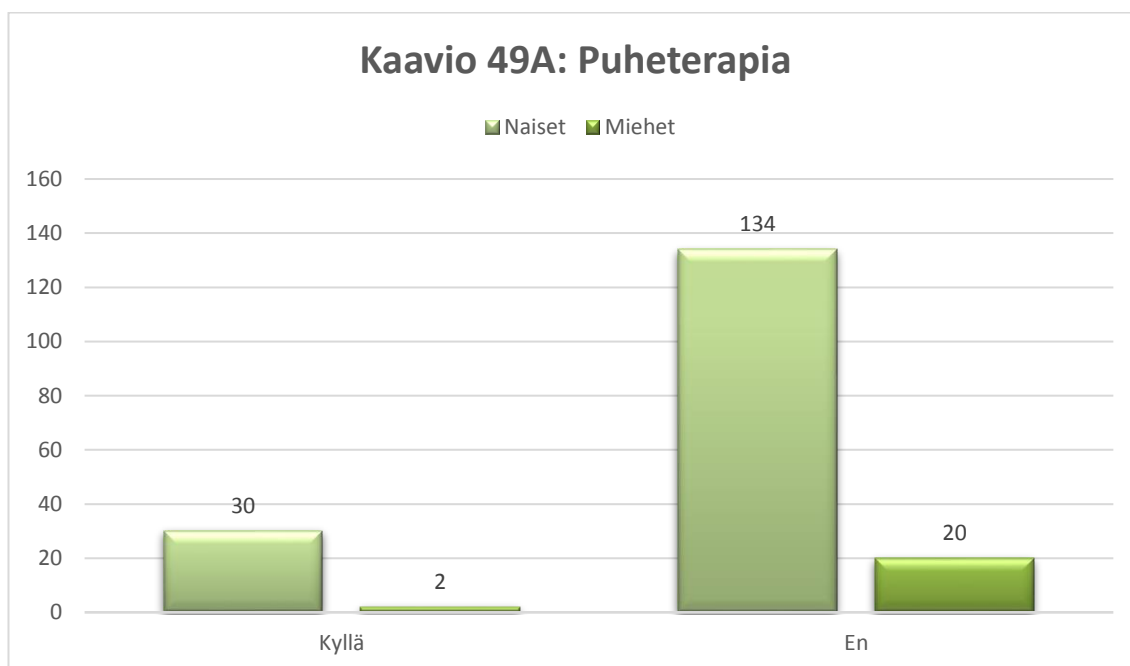
Hammashuollon/suunterveydenhuollon palveluita käyttivät myös 33 perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (21,4 %), kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (17; 11 %),

eläkkeellä olevat/pitkäaikaisesti sairastavat vanhemmat (2; 1,3 %), työttömät (3; 2 %) sekä opiskelevat vanhemmat (7; 4,5 %). Jokainen kyselyyn vastannut eläkeläinen/pitkäaikaisesti sairastava vanhempi oli käyttänyt hammashuollon/suunterveydenhuollon palveluita viimeisen vuoden aikana (Kaavio 48B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Kyllä (6) kohdassa.

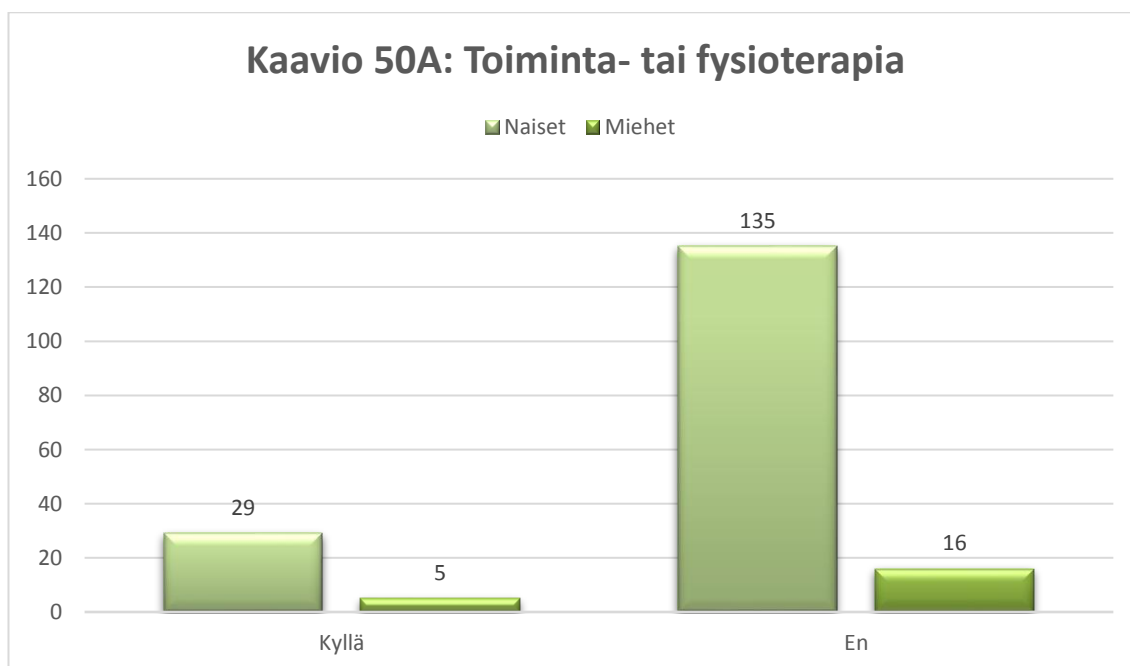
Kyselyyn vastanneista vanhemmista 32, 30 äitiä (93,7 %) ja kaksi isää (6,3 %) oli viimeisen 12 kuukauden aikana käyttänyt puheterapian palveluita. 154 vanhempaa ei ole tarvinnut puheterapian palveluita viimeisen vuoden aikana (Kaavio 49A).

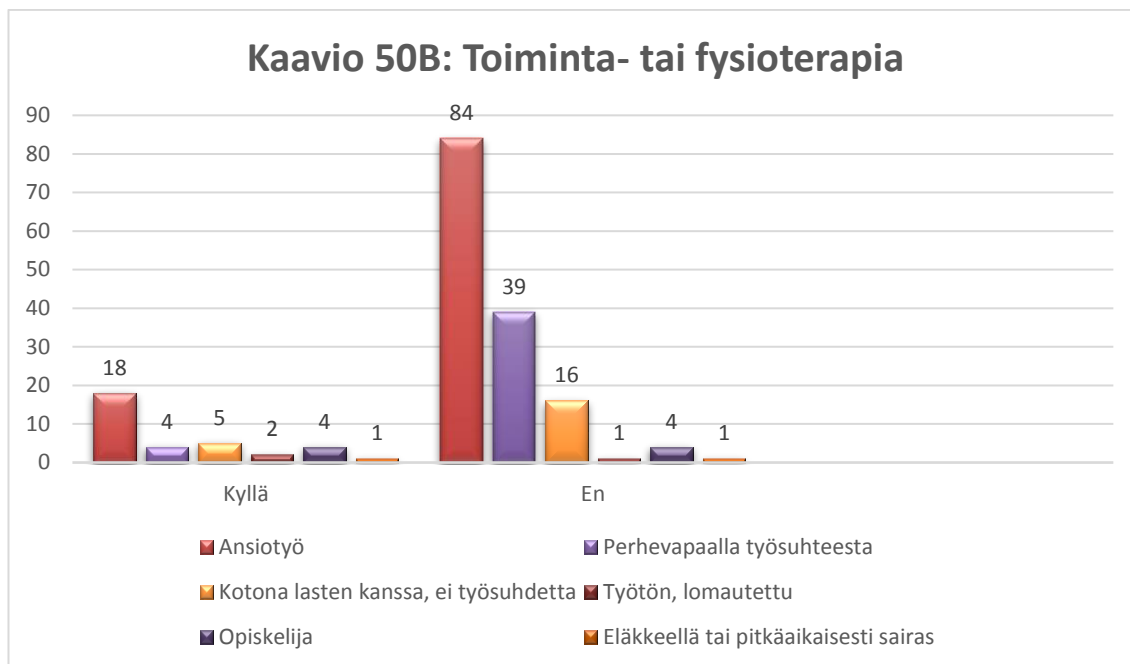
Jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ainakin yksi vanhempi oli viimeisen 12 kuukauden aikana käyttänyt puheterapian palveluita. Suurimmalla 62,5 prosentin osuudella puheterapianpalveluita käytti 20 ansiotyössä käyvää vanhempaa. Muuten palveluita käytti viimeisen vuoden aikana neljä perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (12,5 %), kolme opiskelijaa (9,4 %), 6,2 prosentilla palveluita käytti sekä kotona lasten kanssa olevat vanhemmat, että työttömät (2), lisäksi palveluita käytti yksi pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (3,2 %) (Kaavio 49B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään En (6) kohdassa.

34 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 29 äitiä (85,3 %) ja viisi isää (14,7 %) kertoo käyttäneensä viimeisen 12 kuukauden aikana toiminta- tai fysioterapianpalveluita. 151 vastaajaa ei ole viimeisen vuoden aikana tarvinnut toiminta- tai fysioterapian palveluita (Kaavio 50A).

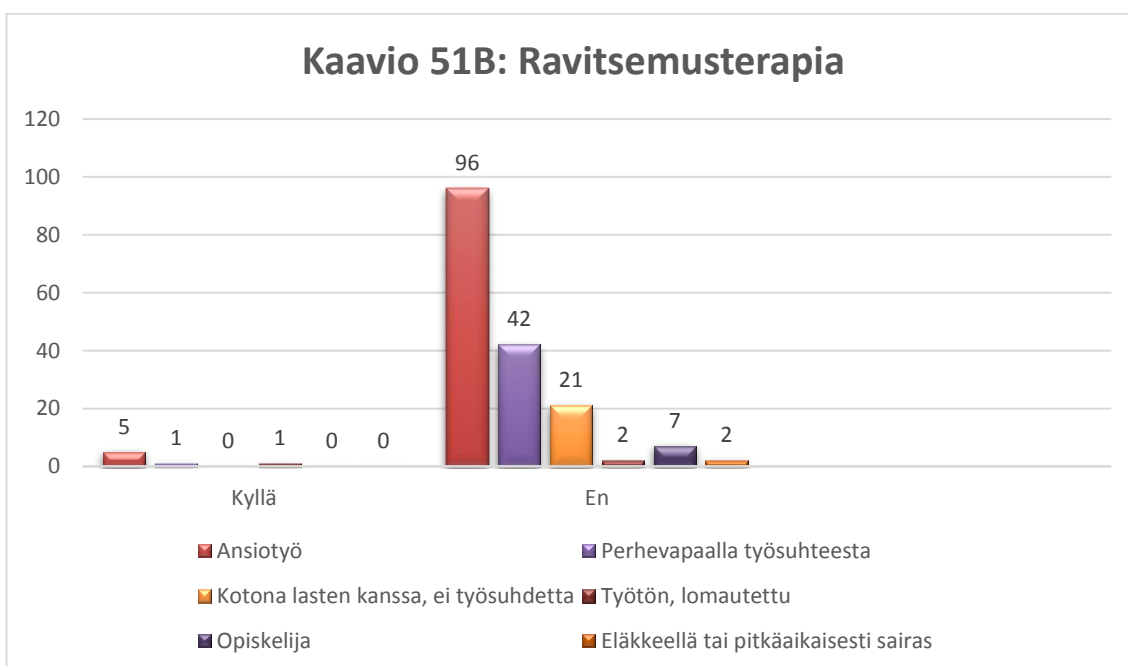
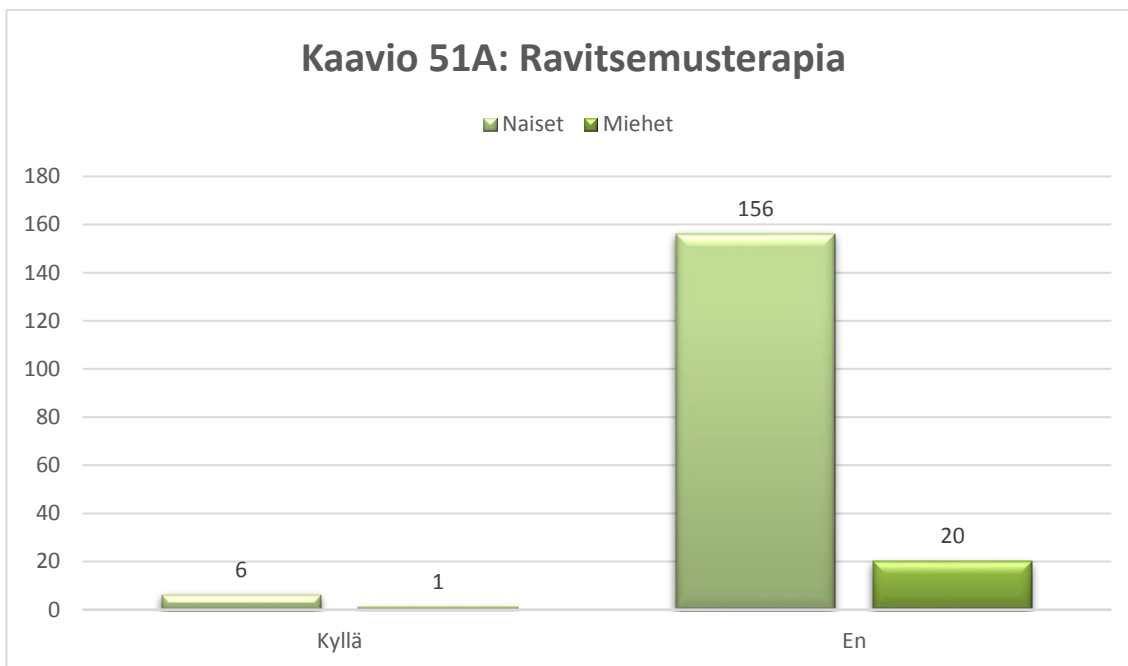
Toiminta- tai fysioterapian palveluita oli viimeisen vuoden aikana käyttänyt ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä. Suurimmalla prosentilla (52,9 %) palveluita käytti viimeisen vuoden aikana ansiotyötä tekevät vanhemmat (18). Palveluita käyttivät viimeisen 12 kuukauden aikana myös viisi kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (14,7 %), 11,8 prosentilla palveluita käyttivät sekä perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat sekä opiskelijat (4), lisäksi palveluita käytti kaksi työtöntä (5,9 %) sekä yksi pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (2,9 %) (Kaavio 50B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään En (6) kohdassa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista seitsemän, kuusi äitiä (85,7 %) ja yksi isä (14,3 %) oli tarvinnut viimeisen vuoden aikana ravitsemusterapian palveluita. 176 vastaajaa kertoo, etteivät tarvinneet viimeisen 12 kuukauden aikaan ravitsemusterapian palveluita (Kaavio 51A).

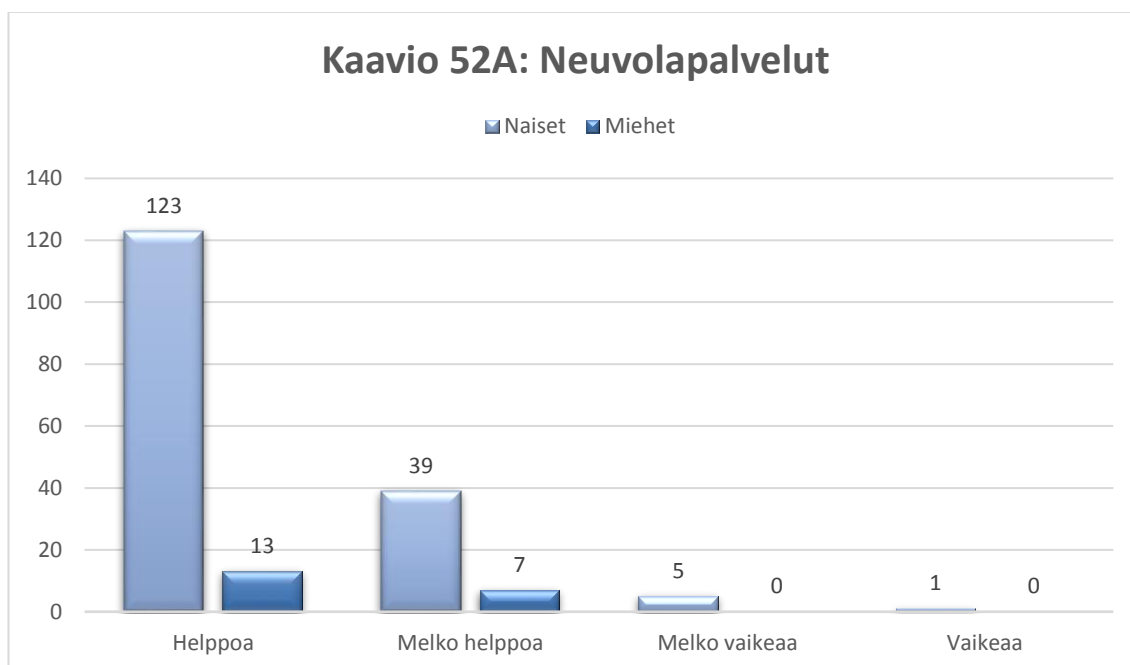
Ansiotyötä tekevistä vastaajista viisi (71,4 %), perhevapaalla työsuhteesta olevista vanhemmista yksi (14,3 %) sekä työttömistä vastaajista yksi vastaaja (14,3 %) kertoo käyttäneensä ravitsemusterapian palveluita viimeisen vuoden aikana. Viimeisen vuoden aikana ravitsemusterapian palveluita eivät käyttäneet kotona lasten kanssa olevat vanhemmat, opiskelijat tai pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat (Kaavio 51B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään En (6) kohdassa.

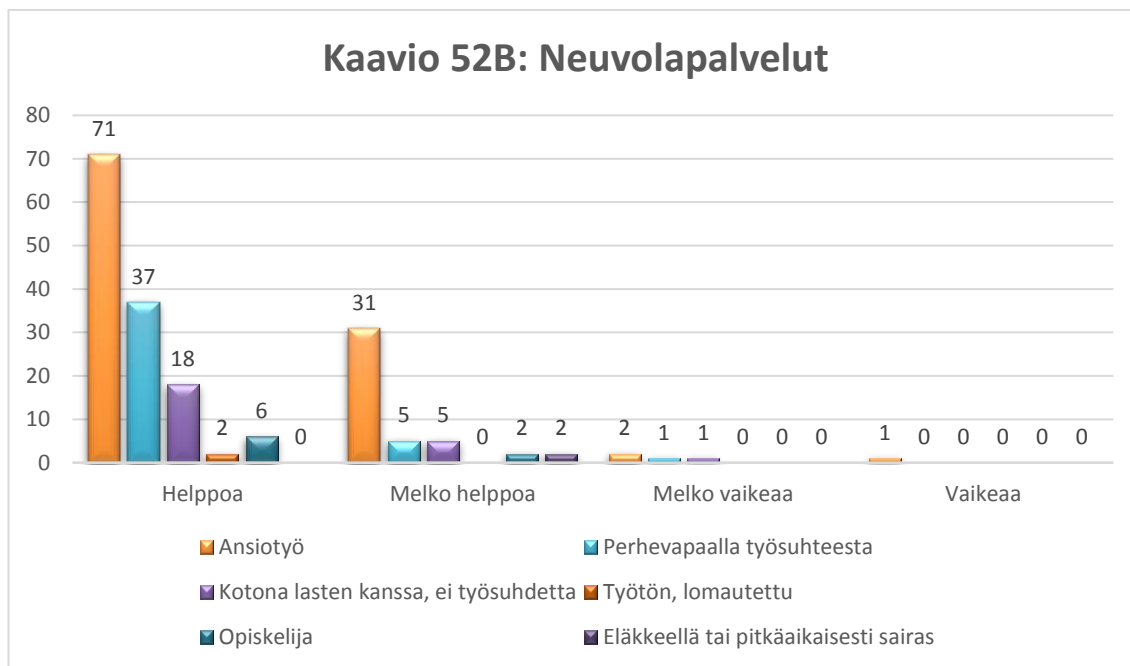

B. PALVELUJEN SAATAVUUS

Kyselyyn vastanneista neuvolapalvelujen käyttäjistä 136 koki palvelujen saatavuuden helpoksi (123 äitiä; 90,4 %, 13 isää; 9,6 %). Melko helppona palvelujen saatavuuden koki 46 vanhempaa, 39 äitiä (84,8 %) ja seitsemän isää (15,2 %). Melko vaikeaksi palvelujen saatavuutta luonnehti viisi vastaajaa (äitejä). Yhden vastaajan mielestä palvelujen saatavuus oli jopa haastavaa (äiti) (Kaavio 52A).

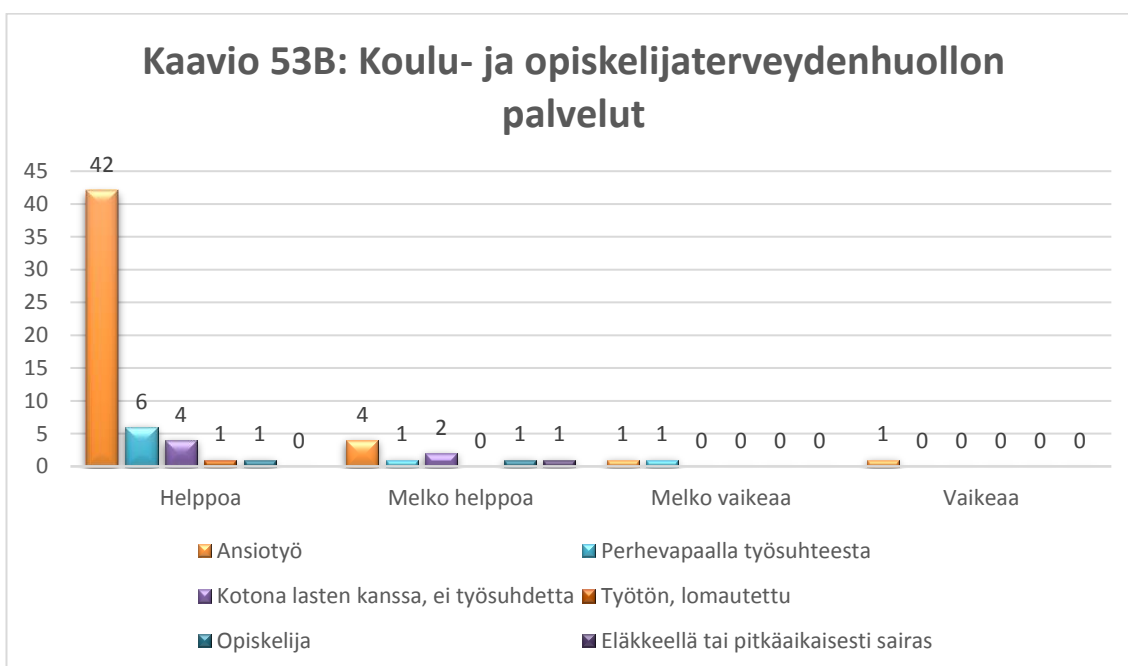
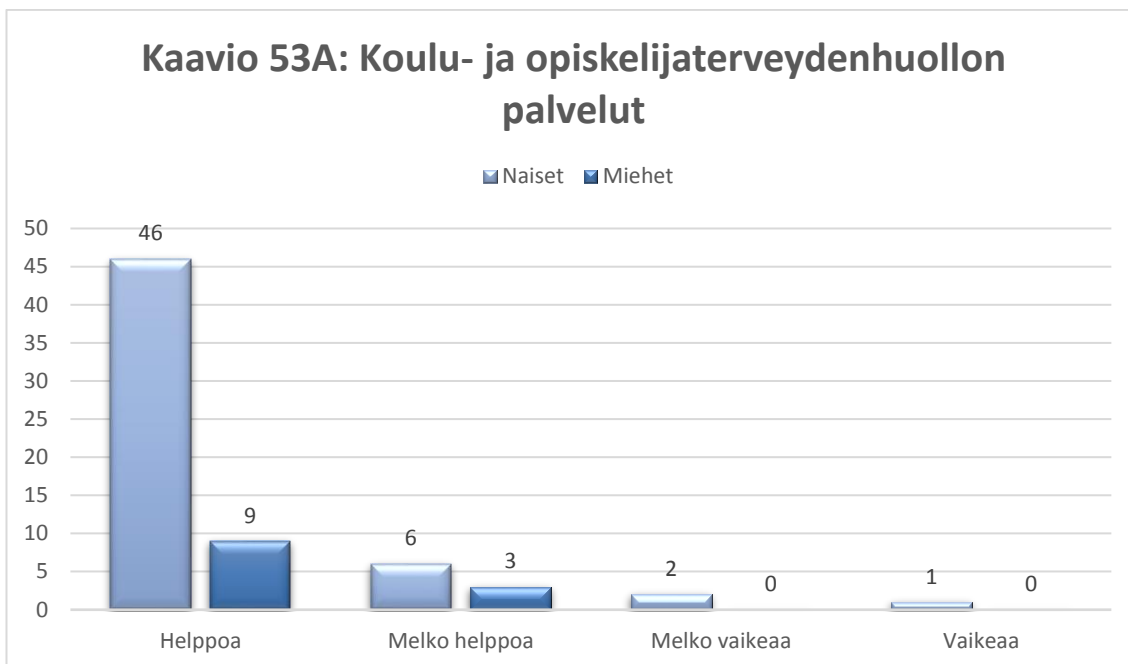
Helpoksi palvelujen saatavuutta kuvailee ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä paitsi pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat. Vastaajista useat pitävät palvelujen saatavuutta melko helppona, sillä lähes jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä paitsi työttömistä ainakin yksi vanhempi oli vastannut näin. Melko vaikeana palvelujen saatavuutta piti kaksi ansiotyössä käyvää vanhempaa (50 %), kotona lasten kanssa oleva vanhempi (25 %) sekä perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (25 %). Vaikeaksi neuvolapalvelujen saatavuutta kuvaili yksi ansiotyötä tekevä vanhempi (Kaavio 52B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Helppoa (2), Melko helppoa (1) sekä Melko vaikeaa (1) kohdissa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 55, 46 äitiä (83,6 %) ja yhdeksän isää (16,4 %) koki koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palvelujen saatavuuden helppona. Melko helpoksi palvelujen saatavuutta luonnehti yhdeksän vanhempaa, kuusi äitiä (66,7 %) ja kolme isää (33,3 %). Kaksi vanhempaa (äitejä) koki koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palvelujen saatavuuden melko vaikeana. Yksi vanhempi (äiti) koki palvelujen saatavuuden jopa vaikeana (Kaavio 53A).

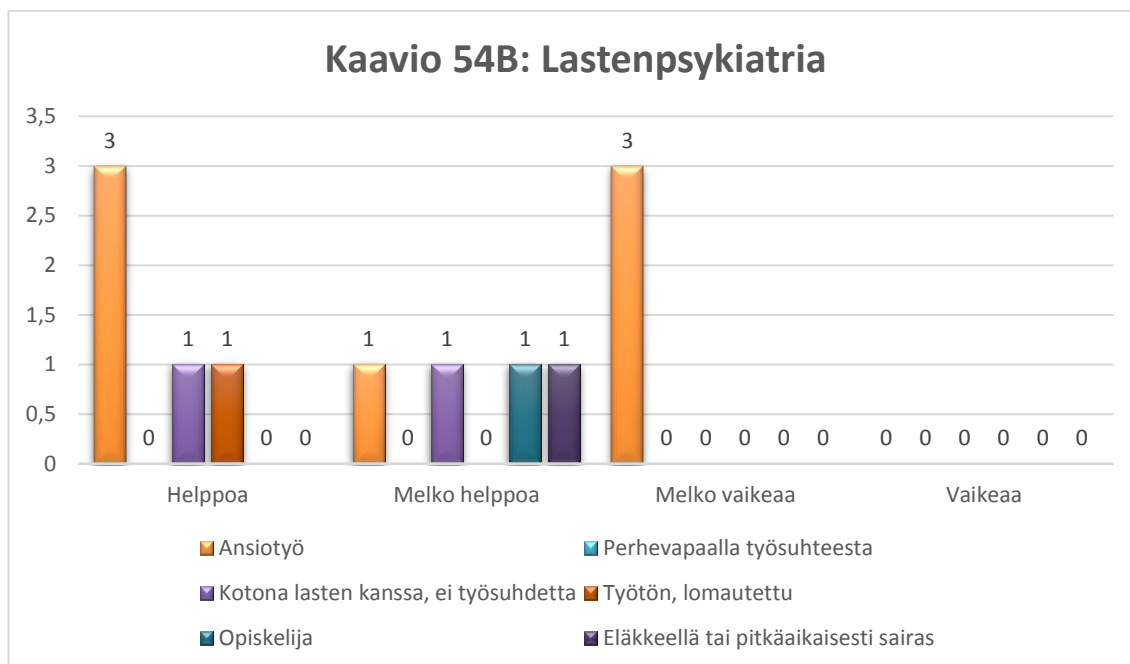
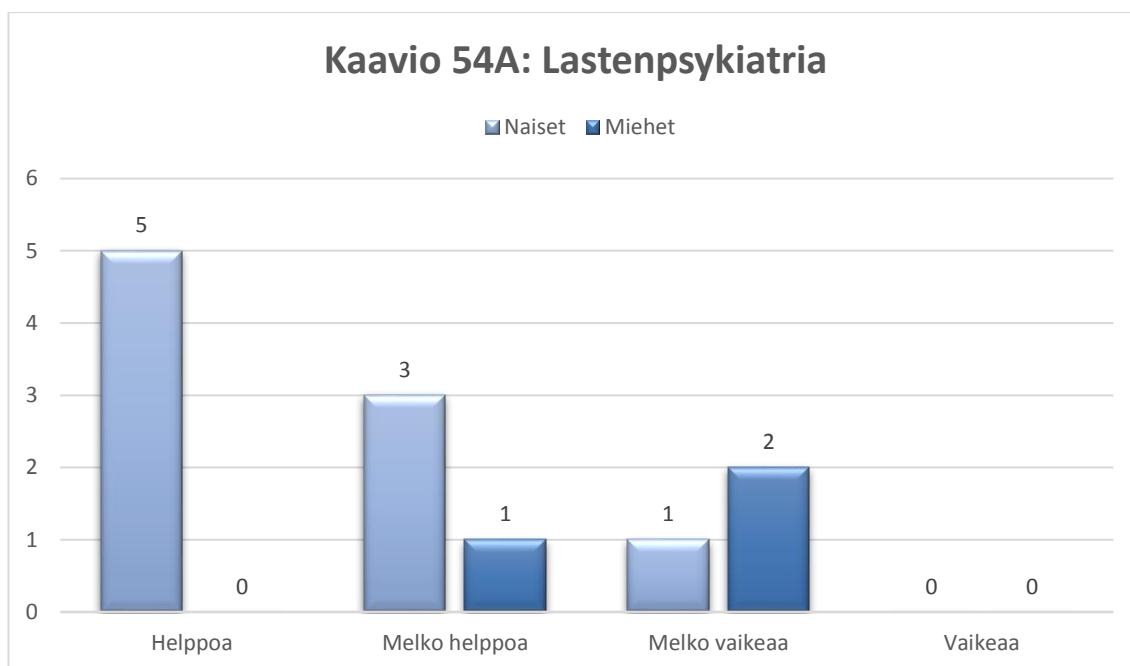
42 ansiotyössä käyvää vanhempaa (77,9 %), kuusi perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (11,1 %), neljä kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (7,4 %), yksi työtön (1,8 %) ja opiskelija (1,8 %) olivat sitä mieltä, että koulu- ja opiskelijaterveydenhuollosta on helppo saada palvelua. Vain eläkkeellä/pitkäaikaisesti sairait vanhemmat eivät kokeneet palvelujen saatavuutta helpoksi. Heistä palvelujen saatavuus oli melko helppoa viimeisen vuoden aikana (1; 11,1 %). Melko helppona palveluiden saatavuutta piti myös neljä ansiotyössä käyvää vanhempaa (44,5 %), perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (11,1 %), kaksi kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (22,2 %) sekä opiskelija (11,1 %). Työttömät eivät kuvailleet palvelujen saatavuutta melko helpoksi viimeisen 12 kuukauden aikana. Melko vaikeaksi palvelujen saatavuutta luonnehti ansiotyössä käyvä vanhempi (50 %) sekä perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (50 %). Yksi ansiotyötä tekevä vanhempi koki palvelujen saatavuuden viimeisen vuoden aikana jopa vaikeana (Kaavio 53B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Helppoa (1) kohdassa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista viisi (äitejä) oli sitä mieltä, että palvelujen saatavuus lastenpsykiatriasta oli helppoa viimeisen 12 kuukauden aikana. Vanhemmista neljä, kolme äitiä (75 %) ja yksi isä (25 %) kuvaili lastenpsykiatrian palvelujen saatavuutta viimeisen vuoden aikana melko helppona. Kolmen vanhemman, kahden isän (66,7 %) ja yhden äidin (33,3 %) mielestä palvelujen saatavuus viimeisen 12 kuukauden aikana oli melko vaikeaa. Yksikään vanhempi ei kuvaillut palvelujen saatavuutta haastavaksi (Kaavio 54A).

Kyselyyn vastanneista vanhemmista vain ansiotyössä käyvät vanhemmat (3; 60 %), kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (1; 20 %) sekä työttömät (1; 20 %) kokivat palvelujen

saatavuuden helppona lastenpsykiatrian palveluista. Melko helpoksi palveluita luonnehti ansiotyötä tekevä vanhempi (25 %), kotona lasten kanssa oleva vanhempi (25 %), opiskelija (25 %) sekä pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (25 %). Kolme ansiotyössä käyvää vanhempaa kuvaili lastenpsykiatrian palvelujen saatavuutta viimeisen 12 kuukauden aikana melko vaikeana. Perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat eivät olleet ollenkaan käyttäneet lastenpsykiatrian palveluita viimeisen vuoden aikana (Kaavio 54B).

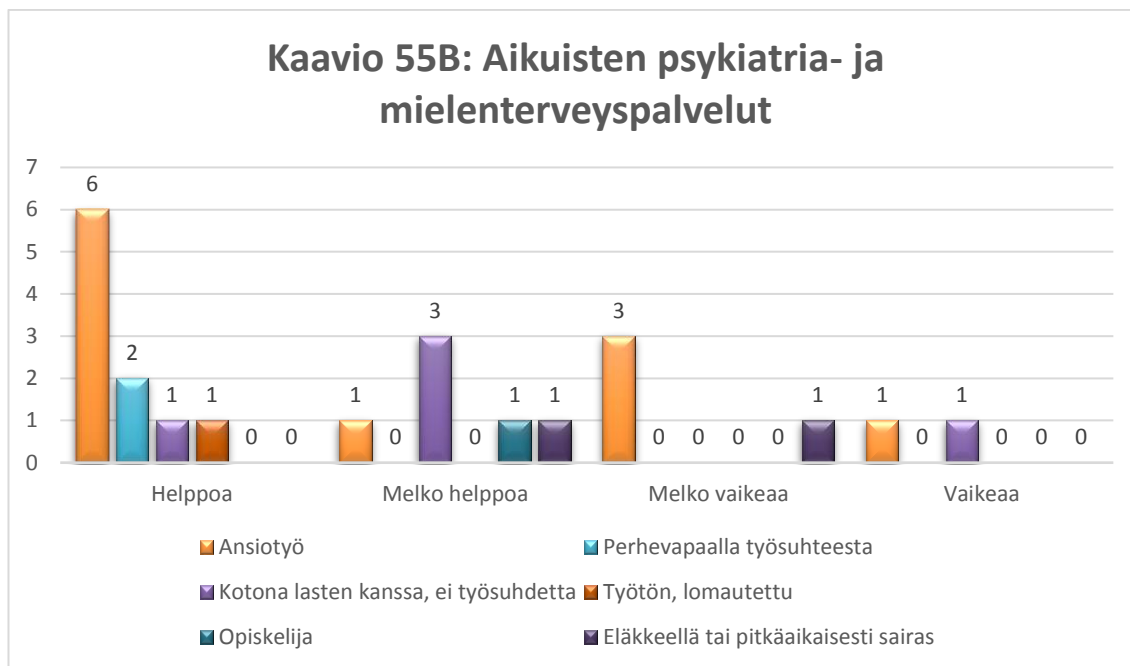

10 kyselyyn vastannutta vanhempaa, yhdeksän äitiä (90 %) ja yksi isä (10 %) koki aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalvelujen saannin helppona viimeisen vuoden aikana. Kuusi

vanhempaa, viisi äitiä (83,3 %) ja yksi isä (16,7 %) kuvailivat palvelujen saantia viimeisen 12 kuukauden aikana melko helpoksi. Melko vaikeaksi aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalvelujen saannin koki viisi vanhempaa, neljä äitiä (80 %) ja yksi isä (20 %) viimeisen vuoden aikana. Kaksi äitiä koki viimeisen 12 kuukauden aikana palvelujen saamisen jopa vaikeana (Kaavio 55A).

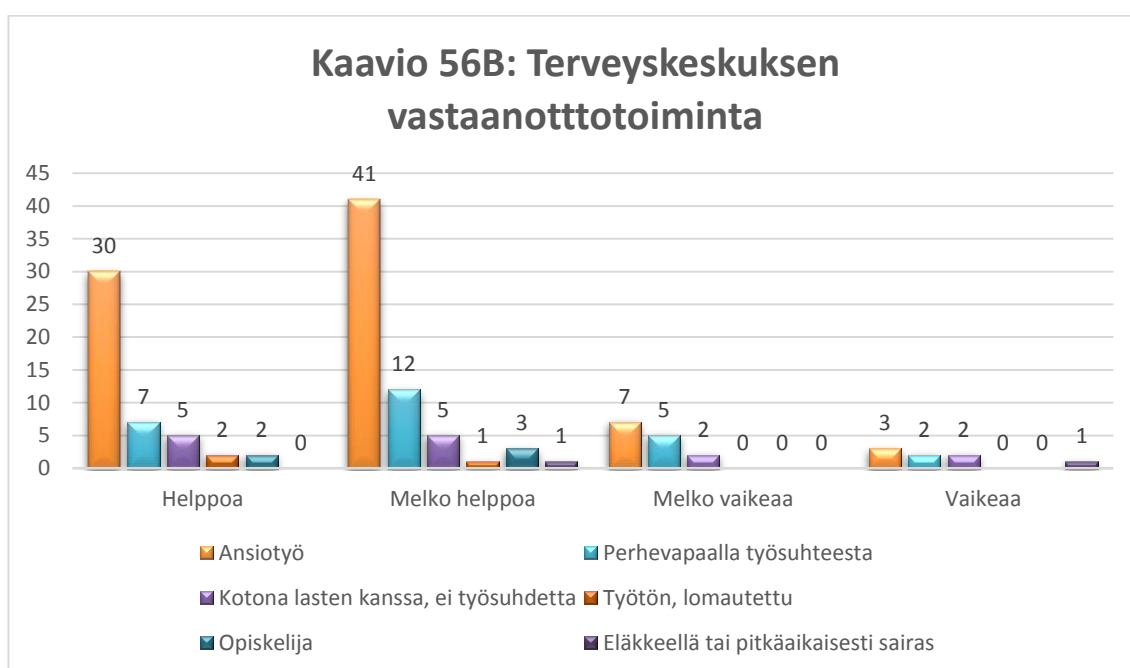
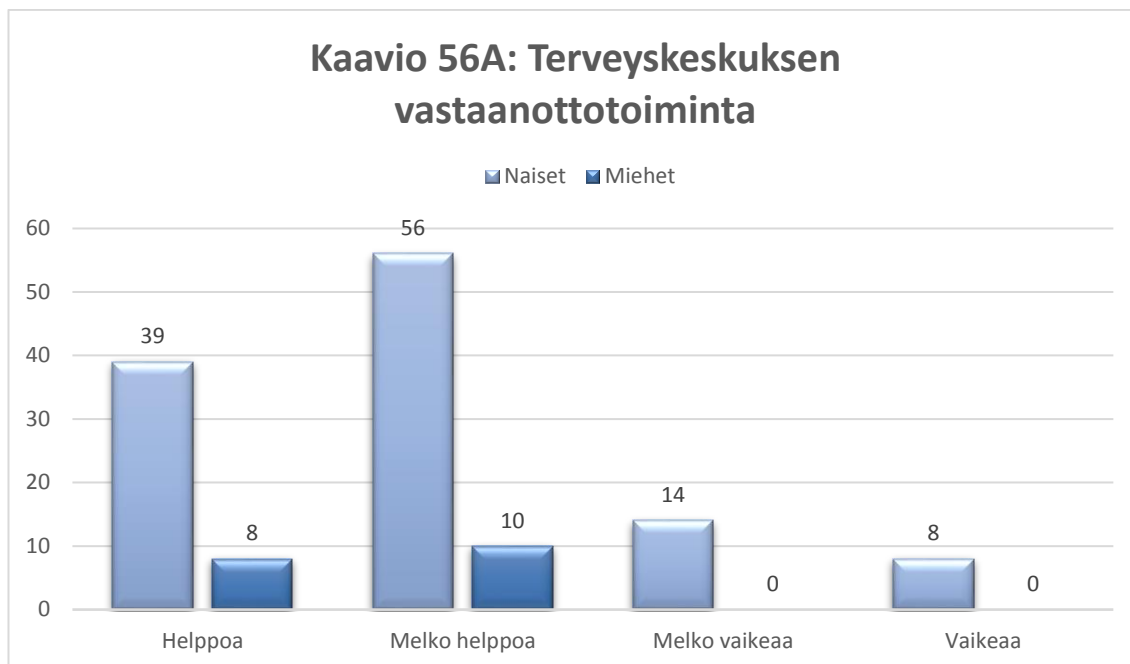
Opiskelijat ja pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat eivät pitäneet palvelujen saantia viimeisen 12 kuukauden aikana helppona aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalveluista. Palveluita helposti saivat kuusi ansiotyössä käyvää vanhempaa (60 %), kaksi perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (20 %), yksi kotona lasten kanssa oleva vanhempi (10 %) sekä työtön vanhempi (10 %). Kyselyyn vastanneista vanhemmista melko helposti palveluita saivat kolme kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (50 %), yksi ansiotyötä tekevä vanhempi (16,7 %), opiskelija (16,7 %) sekä eläkkeellä oleva/pitkäaikaisesti sairas vanhempi (16,7 %). Melko helpoksi palveluiden saantia eivät kuvailleet työttömät tai perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat. Aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalveluista melko vaikeasti palveluita saivat kolme ansiotyössä käyvää vanhempaa (75 %) sekä pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (25 %). Kotona lasten kanssa oleva vanhempi (50 %) sekä ansiotyötä tekevä vanhempi (50 %) kuvailivat palveluiden saamisen viimeisen vuoden aikana vaikeana (Kaavio 55B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Melko vaikeaa (1) kohdassa.

47 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 39 äitiä (83 %) ja kahdeksan isää (17 %) vastasi saaneensa helposti palvelua terveyskeskuksen vastaanotoilta viimeisen 12 kuukauden aikana. 66 vanhempaa, 56 äitiä (84,8 %) ja 10 isää (15,2 %) kuvailee saaneensa terveyskeskuksen vastaanotoilta melko helposti palvelua. Vastaaajista 14 (äitejä) koki palvelun saamisen melko vaikeaksi terveyskeskuksen vastaanotoilta viimeisen vuoden aikana. Kahdeksan vanhempaa (äitejä) vastaa palvelujen saamisen olevan jopa vaikeaa (Kaavio 56A).

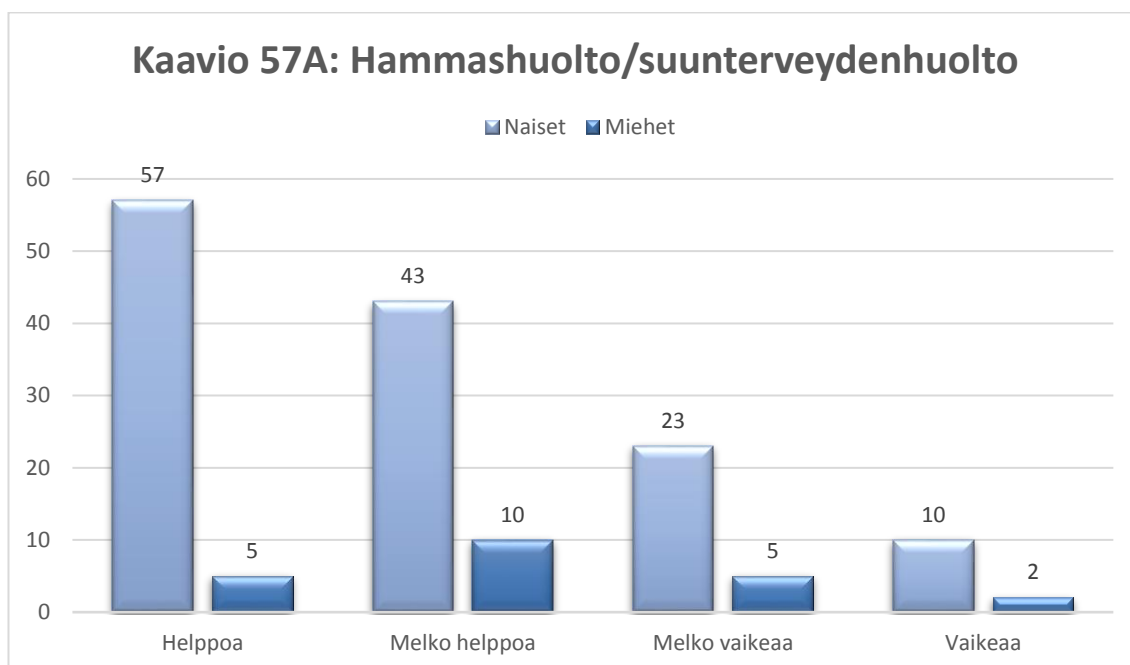
Helposti palveluita terveyskeskuksen vastaanotoilta koki saavansa viimeisen vuoden aikana jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ainakin yksi vanhempi, paitsi pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat. Melko helpoksi palvelujen saantia luonnehti ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä. Ansiotyössä käyvistä vanhemmista seitsemän (50 %), perhevapaalla työsuhteesta olevista vanhemmista viisi (35,7 %) sekä kaksi kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (14,3 %) vastasivat palvelujen saamisen viimeisen vuoden aikana olleen melko vaikeaa terveyskeskuksen vastaanotoilta. Vain työttömät sekä opiskelijat eivät kuvailleet palvelujen saamista vaikeaksi, vaikka muissa pääasiallisen toiminnan ryhmissä ainakin yksi vanhempi oli tätä mieltä viimeisen vuoden aikana (Kaavio 56B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Helppoa (1) ja Melko helppoa (3) kohdissa.

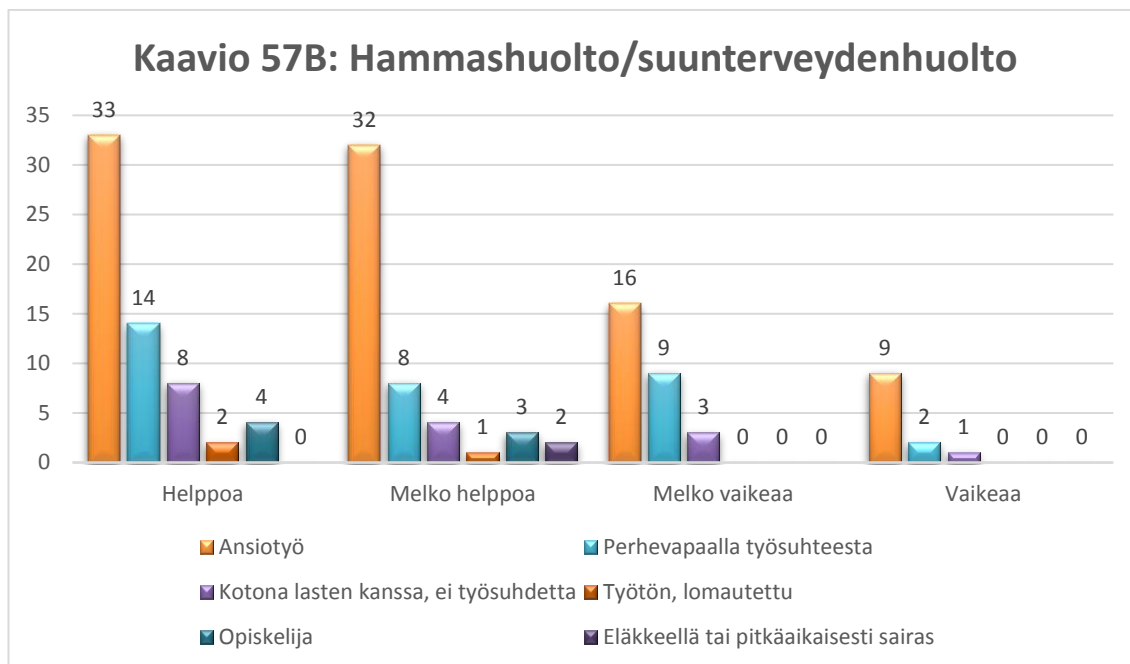

62 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 57 äitiä (91,9 %) ja viisi (8,1 %) oli saanut viimeisen vuoden aikana helposti palveluita hammashuollosta/suunterveydenhuollosta. 53 vanhempaa, 43 äitiä (81,1 %) ja kymmenen isää (18,9 %) kuvaili palvelujen saatavuutta melko helppona. Vanhemmista 28, 23 äitiä (82,1 %) ja viisi isää (17,9 %) koki palvelujen saamisen hammashuollosta/suunterveydenhuollosta melko vaikeana. Vaikeasti palveluja sai viimeisen vuoden aikana jopa 12 vanhempaa, 10 äitiä (83,3 %) ja kaksi isää (16,7 %) (Kaavio 57A).

Kyselyyn vastanneista vanhemmista pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat eivät kuvailleet palvelujen saatavuutta helpoksi niin kuin ainakin yksi vanhempi jokaisesta muusta

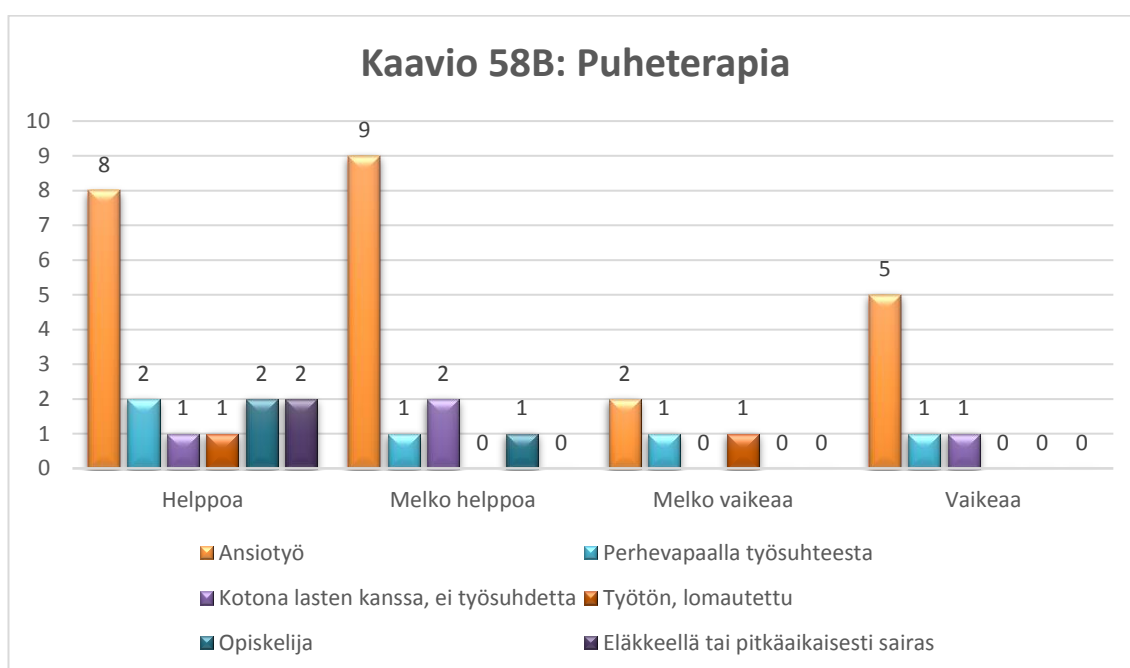
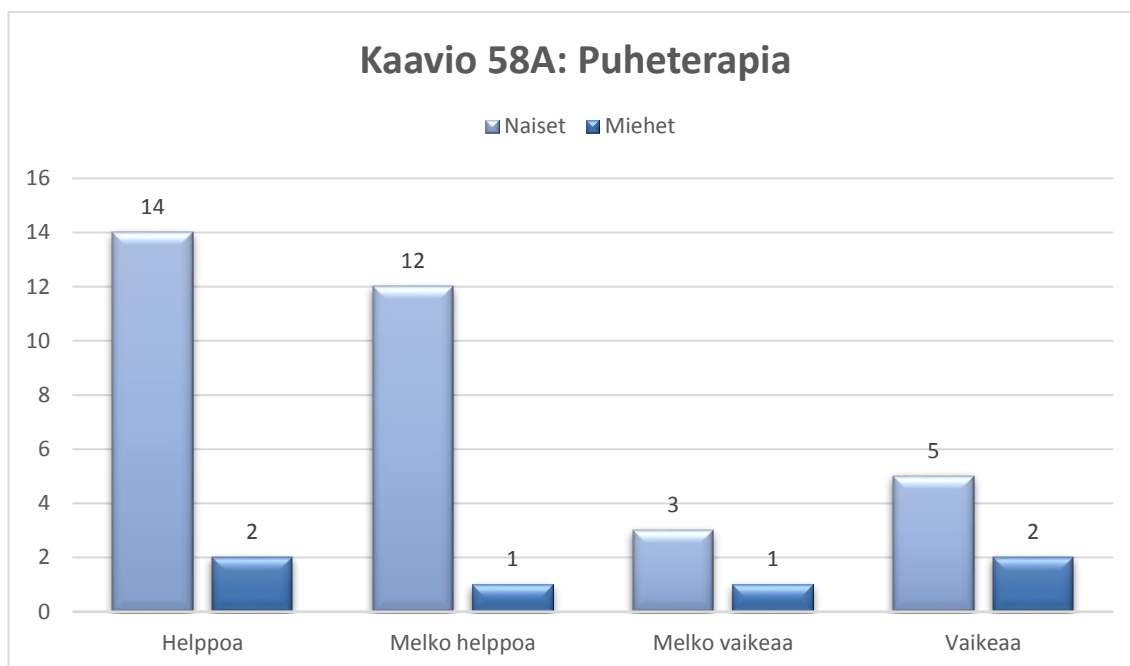
pääasiallisen toiminnan ryhmästä. Melko helpoksi palveluiden saamisen koki ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä. 16 ansiotyössä käyvää vanhempaa (57,1 %), yhdeksän perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (32,2 %) sekä kolme kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (10,7 %) kuvailivat palvelujen saamisen viimeisen vuoden aikana hammashuollosta/suunterveydenhuollosta melko vaikeana. Ansiotyössä käyvät (9; 75 %), kotona lasten kanssa olevat (1; 8,3 %) sekä perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat (2; 16,7 %) olivat yhtä mieltä myös siitä, että palvelujen saanti hammashuollosta/suunterveydenhuollosta viimeisen 12 kuukauden aikana oli vaikeaa (Kaavio 57B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Helppoa (1) ja Melko helppoa (3) kohdissa.

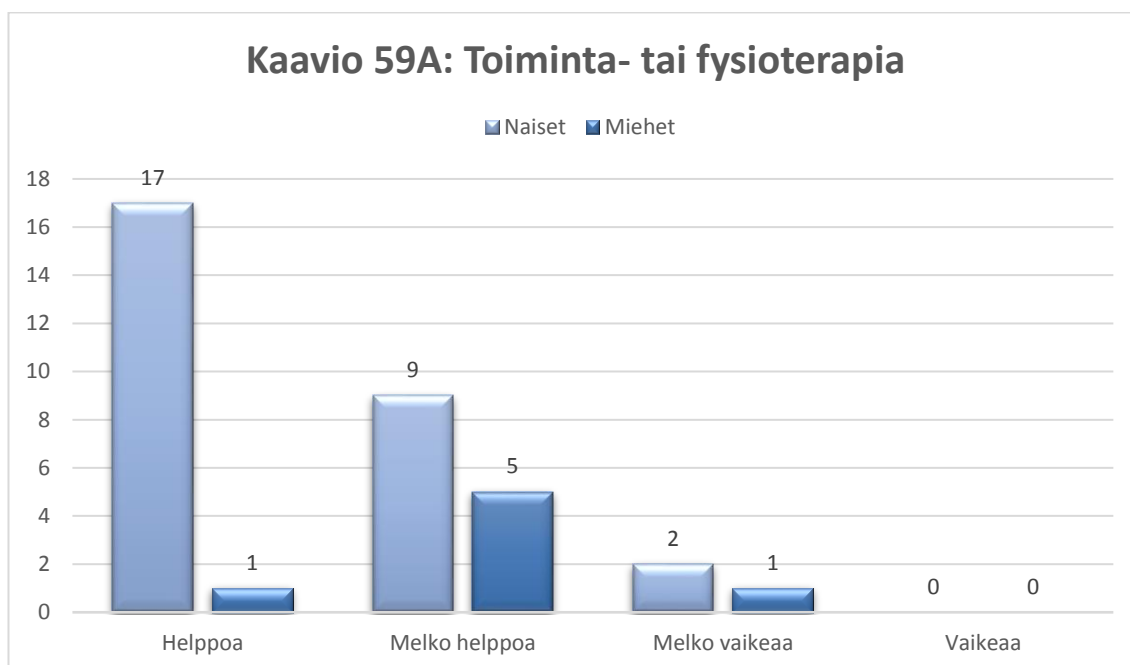
Kyselyyn vastanneista vanhemmista 16, 14 äitiä (87,5 %) ja kaksi isää (12,5 %) kokivat puheterapia palveluiden saatavuuden viimeisen 12 kuukauden aikana helppona. Melko helpoksi palvelujen saamista kuvaili 13 vanhempaa, 12 äitiä (92,3 %) ja yksi isä (7,7 %). Neljä vanhempaa, kolme äitiä (75 %) ja yksi isä (25 %) vastasivat puheterapia palveluiden olevan melko vaikeasti saatavissa. Vaikeaksi palveluiden saatavuutta kuvaili seitsemän vanhempaa, viisi äitiä (71,4 %) ja kaksi isää (28,6 %) (Kaavio 58A).

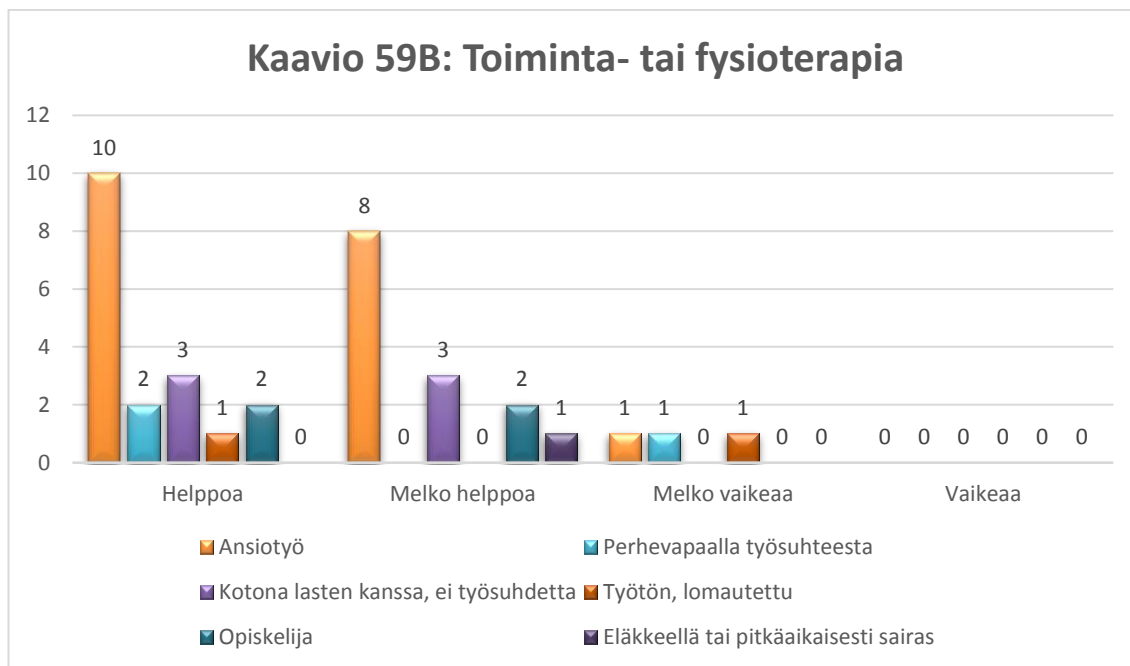
Kyselyyn vastanneista vanhemmista ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä koki saaneensa viime vuoden aikana helposti palveluita puheterapiasta. Myös melko helposti palveluita kuvaili saaneensa ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä paitsi pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat sekä työttömät vanhemmat. Kaksi ansiotyötä tekevää vanhempaa (50 %), perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (25 %) sekä työtön vanhempi (25 %) vastasivat saaneensa viimeisen vuoden aikana melko vaikeasti palveluita puheterapiasta. Vaikeaksi palveluiden saatavuutta kuvaili viisi ansiotyötä tekevää vanhempaa (71,4 %), kotona lasten kanssa oleva vanhempi (14,3 %) sekä perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (14,3 %) (Kaavio 58B).

18 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 17 äitiä (94,4 %) ja yksi isä (5,6 %) olivat saaneet helposti palveluita toiminta- tai fysioterapiasta viimeisen 12 kuukauden aikana. 14 vanhempaa, yhdeksän äitiä (64,3 %) ja viisi isää (35,7 %) kertoo saaneensa palveluita melko helposti. Melko vaikeaksi palvelujen saannin toiminta- tai fysioterapiasta mielsi kolme vanhempaa, kaksi äitiä (66,7 %) ja yksi isä (33,3 %). Yksikään kyselyyn vastannut vanhempi ei kokenut palvelujen saantia vaikeana toiminta- tai fysioterapiasta viimeisen vuoden aikana (Kaavio 59A).

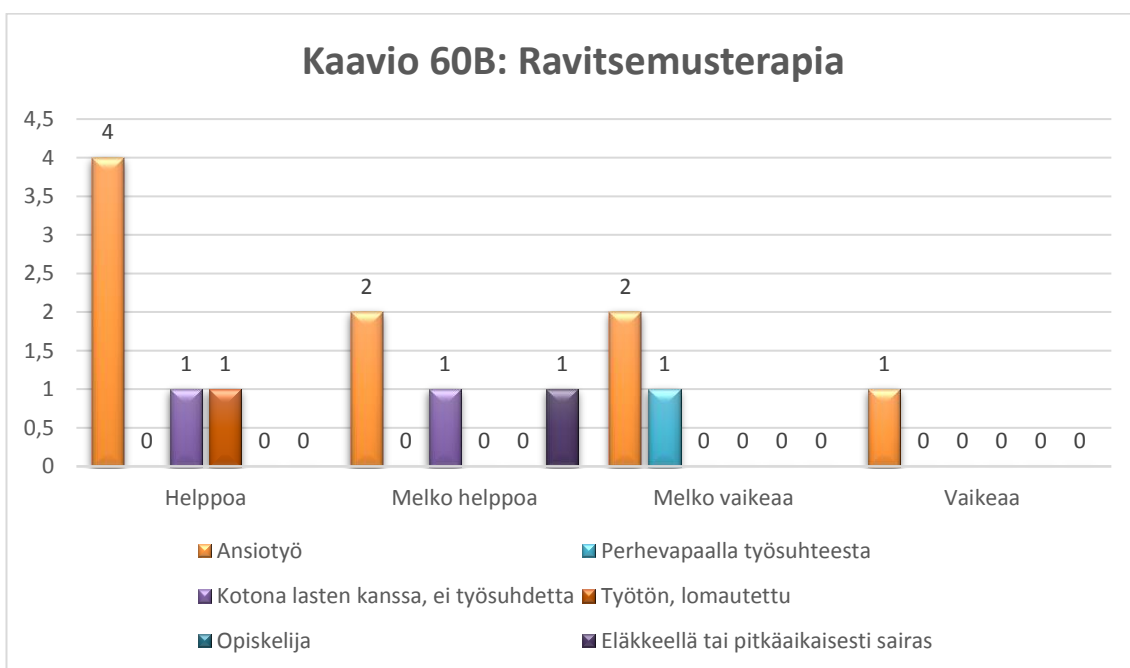
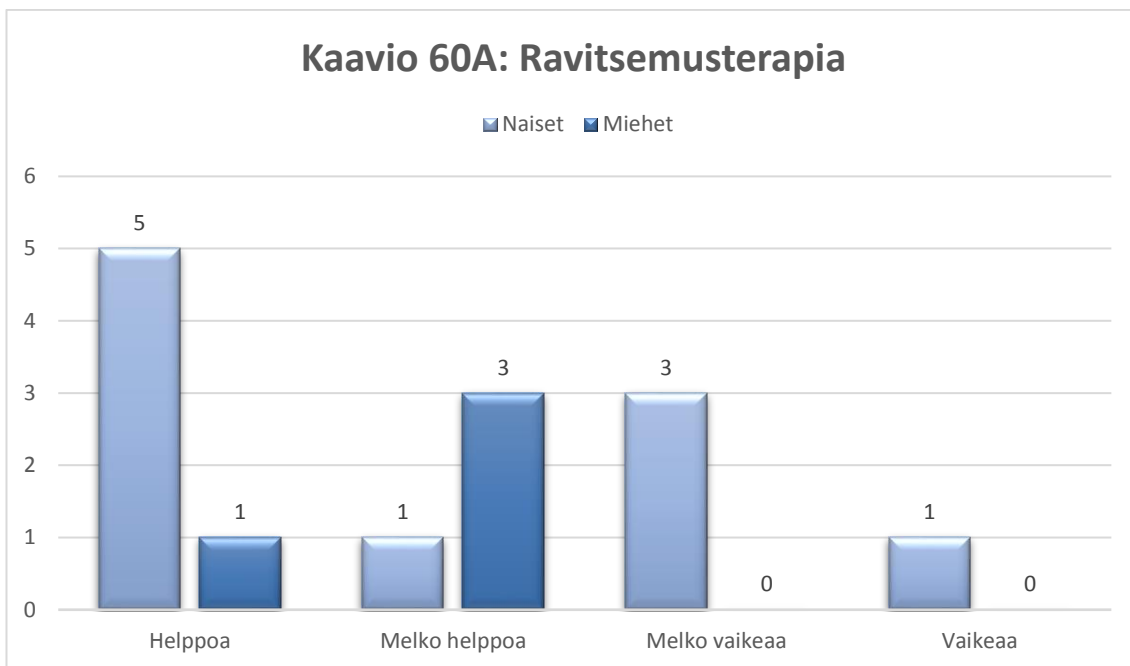
Kyselyyn vastanneet pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat eivät kokeneet palvelujen saantia helppona toiminta- tai fysioterapiasta viimeisen vuoden aikana toisin kuin muista pääasiallisen toiminnan ryhmistä ainakin yksi vanhempi koki. Melko helpoiksi palvelujen saantia kuvaili ansiotyössä käyvät vanhemmat (8; 57,1 %), kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (3; 21,4 %), opiskelijat (2; 14,3 %) sekä pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat (1; 7,2 %). Työttömät sekä perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat eivät kokeneet palvelujen saantia toiminta- tai fysioterapiasta melko helppona viimeisen 12 kuukauden aikana. Työtön, ansiotyötä tekevä vanhempi sekä perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi olivat yhtä mieltä siitä, että palvelujen saanti toiminta- tai fysioterapiasta viimeisen vuoden aikana oli melko vaikeaa. Yksikään vanhempi ei kuvaillut palvelujen saatavuutta vaikeaksi (Kaavio 59B).

Kyselyyn vastanneista vanhemmista kuusi, viisi äitiä (83,3 %) ja yksi isä (16,7 %) vastasivat saaneensa ravitsemusterapiasta palveluita helposti viimeisen vuoden aikana. Melko helposti palveluita oli saanut neljä vanhempaa, kolme isää (75 %) ja yksi äiti (25 %). Kolme vanhempaa (äitejä) koki palvelujen saamisen ravitsemusterapiasta melko vaikeana viimeisen 12 kuukauden aikana. Kyselyyn vastanneista vanhemmista yksi (äiti) koki palvelujen saamisen jopa vaikeana viimeisen vuoden aikana (Kaavio 60A).

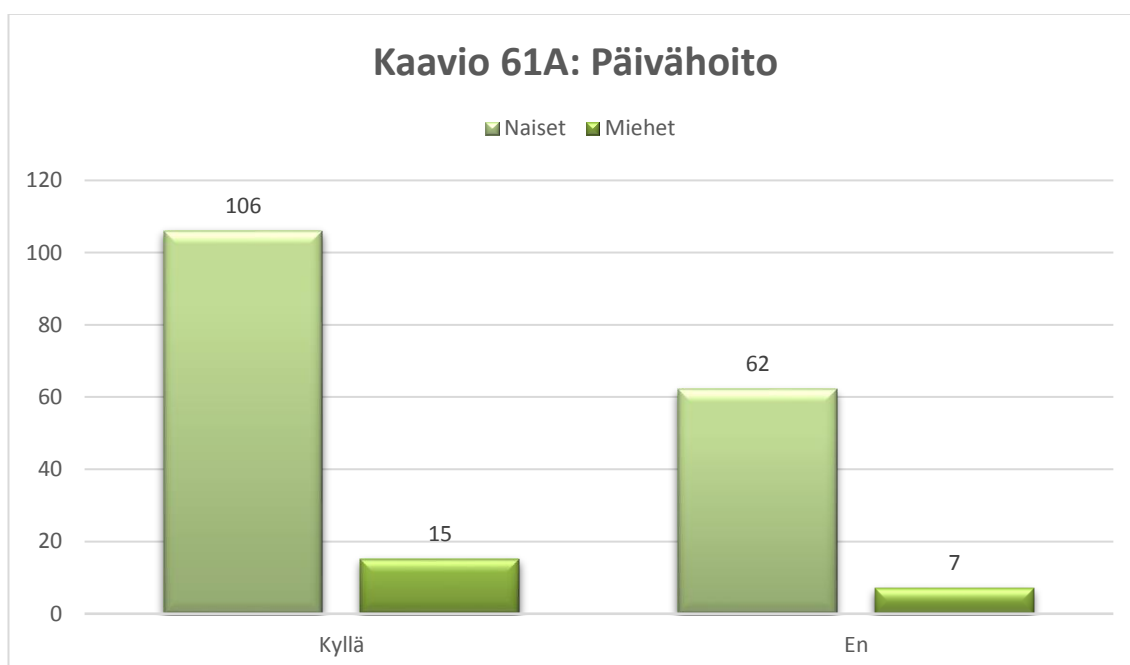
Neljä ansiotyössä käyvää vanhempaa (66,6 %), työtön (16,7 %) sekä kotona lasten kanssa oleva vanhempi (16,7 %) kuvailivat palvelujen saantia ravitsemusterapiasta helppona viimeisen vuoden aikana. Melko helpoksi palvelujen saannin kokivat kaksi ansiotyötä tekevää vanhempaa (50 %), pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (25 %) sekä kotona lasten kanssa oleva vanhempi (25 %). Melko vaikeaksi palvelujen saatavuutta viimeisen vuoden aikana luonnehti kaksi ansiotyössä käyvää vanhempaa (66,7 %) sekä perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (33,3 %). Kyselyyn vastannut vanhempi joka koki palvelujen saamisen vaikeana viimeisen vuoden aikana, oli ansiotyössä (Kaavio 60B).

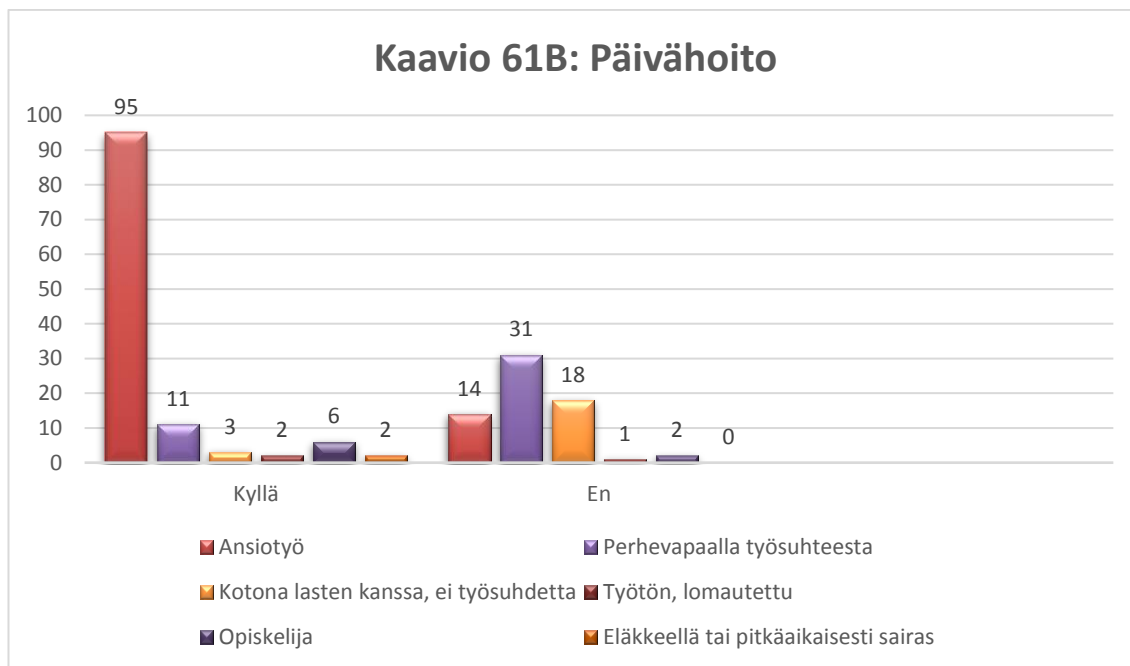

A. SOSIAALIPALVELUT JA VARHAISKASVATUS

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 121, 106 äitiä (87,6 %) ja 15 isää (12,4 %) olivat käyttäneet päivähoiton palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. 69 vanhempaa, 62 äitiä (89,9 %) ja seitsemän isää (10,1 %) eivät olleet tarvinneet viimeisen vuoden aikana päivähoiton palveluita (Kaavio 61A).

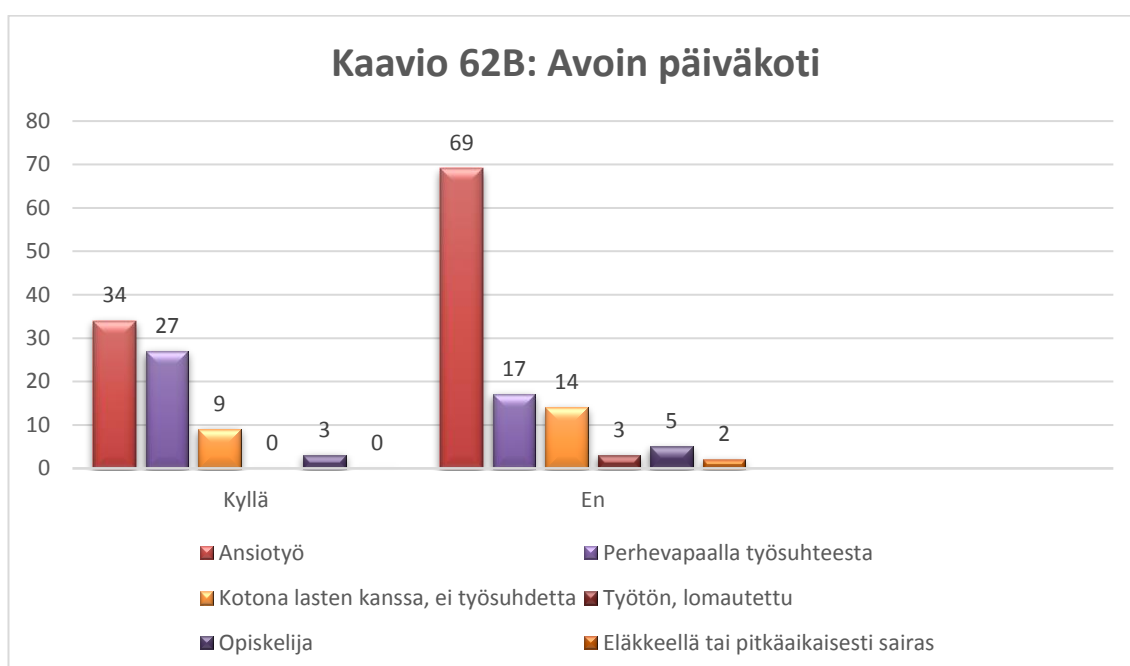
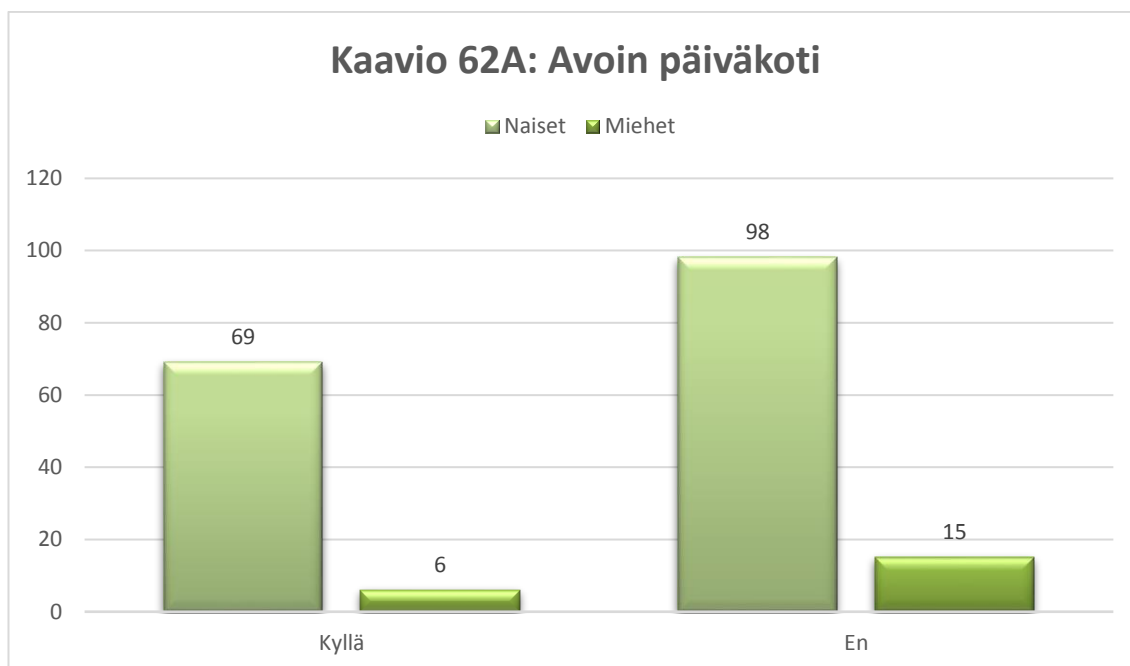
Ansiotyötä tekevistä vanhemmista 95 (79,8 %) oli käyttänyt viimeisen 12 kuukauden aikana päivähoiton palveluita. Perhevapaalla työsuhteesta olevista vanhemmista 11 (9,2 %) oli viimeisen vuoden aikana tarvinnut päivähoiton palveluita. Opiskelijoista kuusi (5,1 %) kertoo käyttäneensä viimeisen 12 kuukauden aikana päivähoiton palveluita. Kolme kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (2,5 %) oli tarvinnut viimeisen vuoden aikana päivähoiton palveluita. Pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat (2; 1,7 %) sekä työttömät (2; 1,7 %) käyttivät päivähoiton palveluita yhtä paljon viimeisen 12 kuukauden aikana. Jokainen kyselyyn vastannut pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi oli käyttänyt viimeisen vuoden aikana päivähoiton palveluita. Muissa pääasiallisen toiminnan ryhmissä oli ainakin yksi vanhempi joka ei ollut käyttänyt palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 61B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Kyllä (2) ja En (3) kohdissa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 75, 69 äitiä (92 %) ja 6 isää (8 %) olivat käyttäneet viimeisen 12 kuukauden aikana avoimen päiväkodin palveluita. Viimeisen vuoden aikana palveluita ei ollut käyttänyt 113 vanhempaa, 98 äitiä (86,7 %) ja 15 isää (13,3 %) (Kaavio 62A).

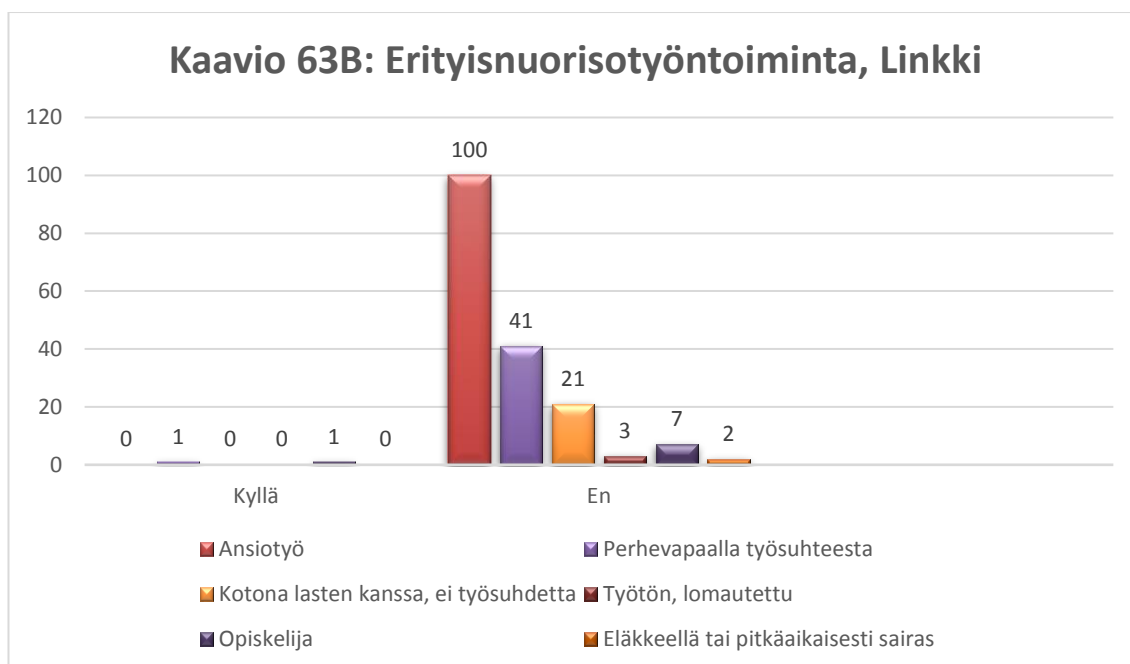
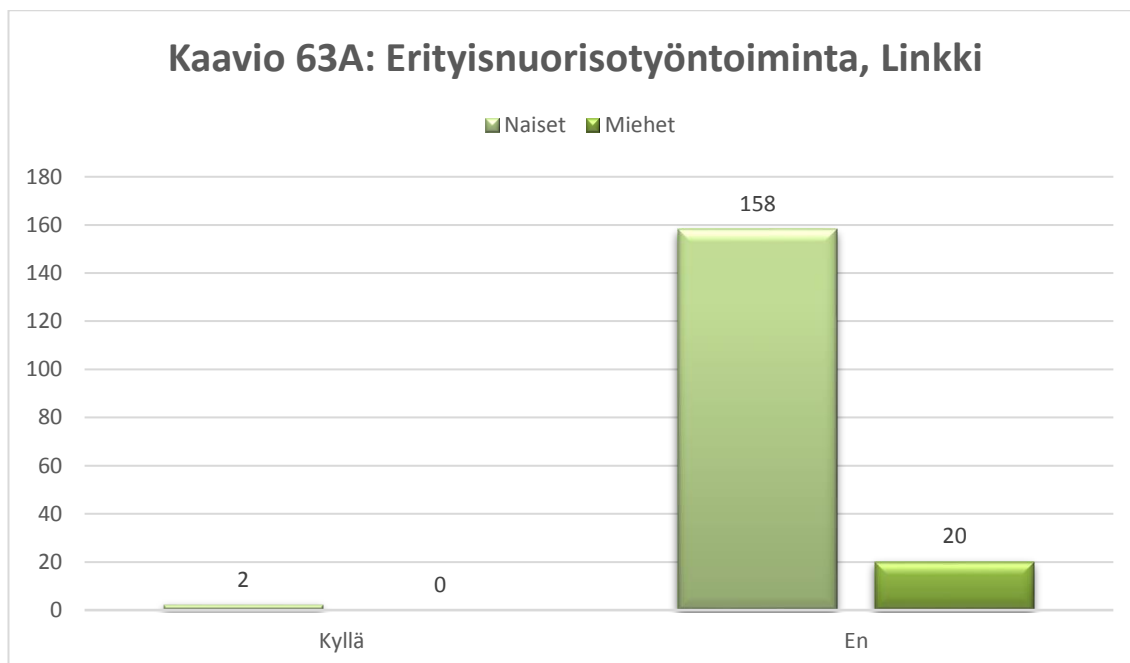
Ansiotyössä käyvistä vanhemmista 34 (46,6 %) oli käyttänyt viimeisen vuoden aikana avoimen päiväkodin palveluita. Perhevapaalla työsuhteesta olevista vanhemmista 27 (37 %) oli tarvinnut avoimen päiväkodin palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Yhdeksän kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (12,3 %) kertoo käyttäneensä avoimen päiväkodin palveluita viimeisen vuoden aikana. Opiskelijoista kolme oli viimeisen 12 kuukauden aikana käyttänyt avoimen päiväkodin palveluita. Eläkkeellä olevat/pitkäaikaisesti sairaat vanhemmat sekä työttömät vanhemmat eivät olleet viimeisen 12 kuukauden aikana tarvinneet avoimen päiväkodin palveluita (Kaavio 62B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Kyllä (2) ja En (3) kohdissa.

Erityisnuorisotyötoiminnan/Linkin palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana käytti kaksi vastaajaa (äitejä). 178 vastaajaa, 158 äitiä (88,8 %) ja 20 isää (11,2 %) ei ollut tarvinnut erityisnuorisotoiminnan/linkin palveluita viimeisen vuoden aikana (Kaavio 63A).

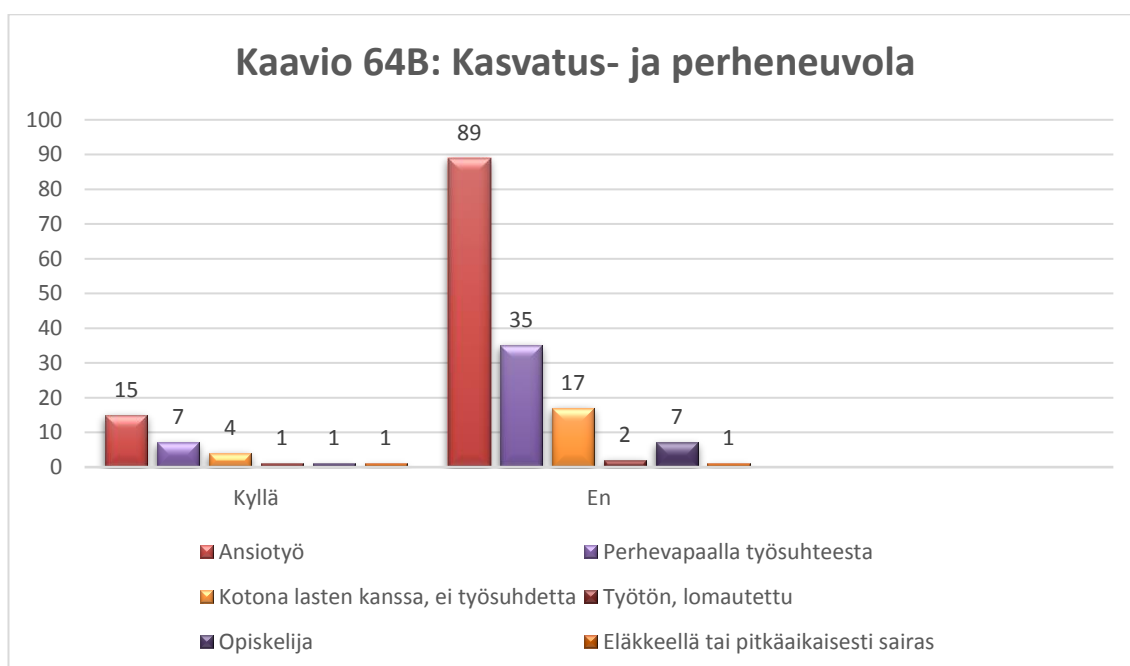
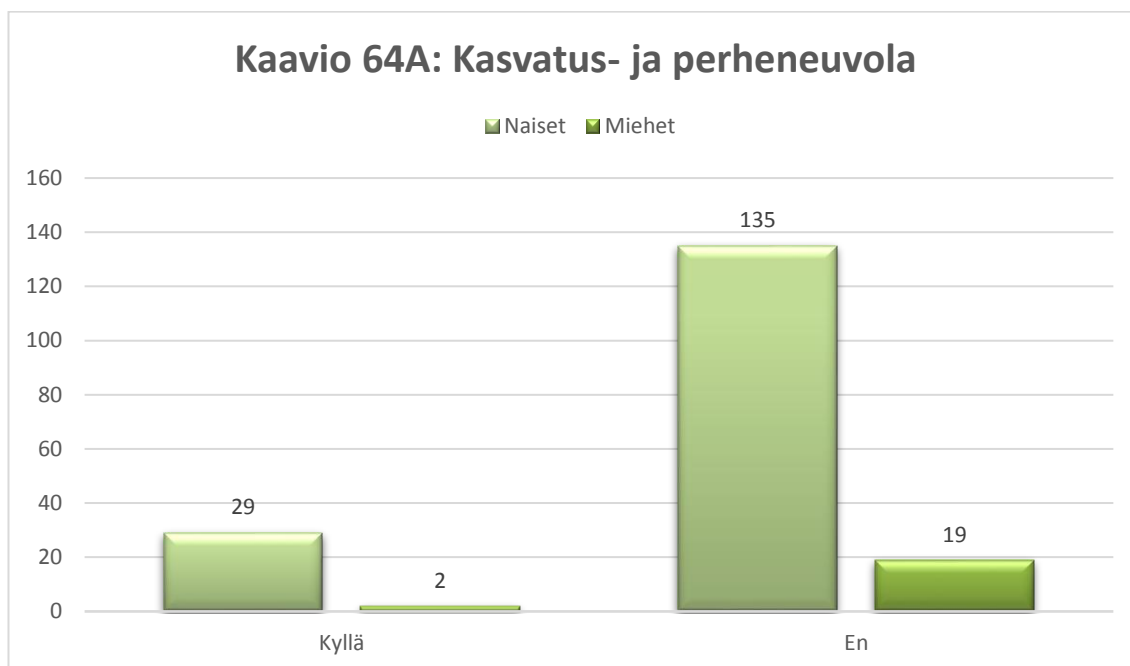
Erityisnuorisotoiminnan/Linkin palveluita käyttivät viimeisen vuoden aikana yksi opiskelija (50 %) ja yksi perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (50 %). Ansio työssä käyvät vanhemmat, kotona lasten kanssa olevat vanhemmat, työttömät sekä pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat eivät olleet viimeisen 12 kuukauden aikana tarvinneet

erityisnuorisotyön/linkin palveluita (Kaavio 63B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään En (4) kohdassa.

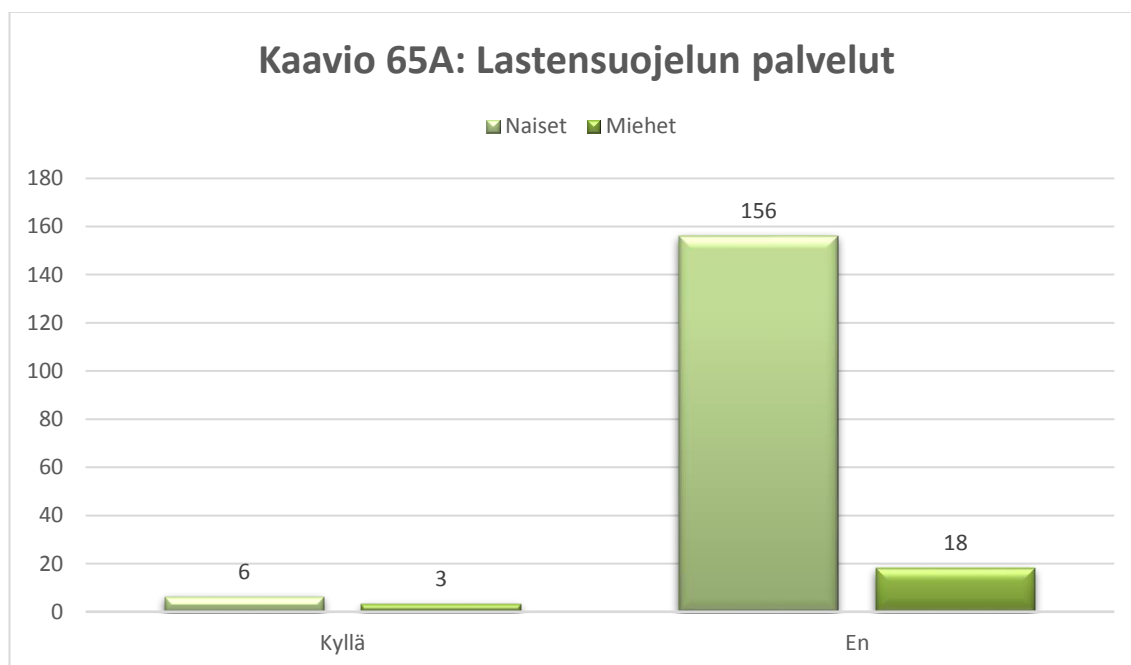
31 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 29 äitiä (93,5 %) ja kaksi isää (6,5 %) olivat viimeisen 12 kuukauden aikana käyttäneet kasvatus- ja perheneuvolanpalveluita. 154 vanhempaa, 135 äitiä (87,7 %) ja 19 isää (12,3 %) eivät viimeisen vuoden aikana tarvinneet kasvatus- ja perheneuvolanpalveluita (Kaavio 64A).

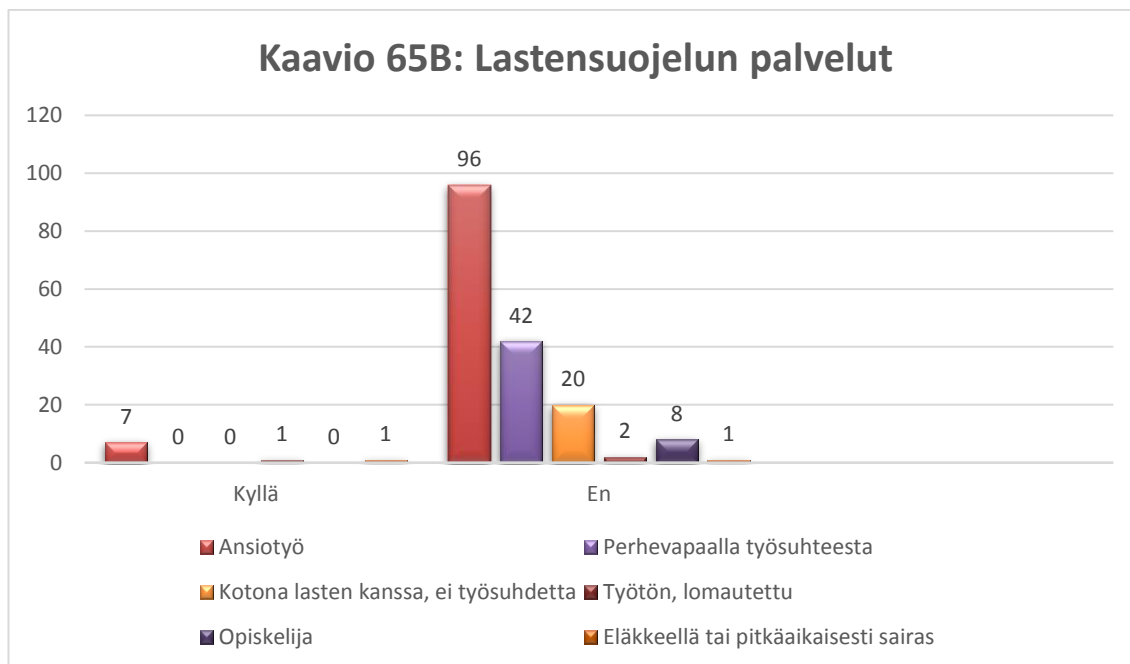
Jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ainakin yksi vanhempi oli käyttänyt viimeisen vuoden aikana kasvatus- ja perheneuvolanpalveluita. Lisäksi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ainakin yksi vanhempi ei ollut tarvinnut kasvatus- ja perheneuvolan palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Kasvatus- ja perheneuvolanpalveluita 3,4 prosentilla yhtä paljon käyttivät työttömät, opiskelijat sekä pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat (Kaavio 64B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Kyllä (2) ja En (3) kohdissa.

Yhdeksän kyselyyn vastannutta vanhempaa, kuusi äitiä (66,7 %) ja kolme isää (33,3 %) olivat viimeisen 12 kuukauden aikana käyttäneet lastensuojelun palveluita. Palveluita eivät tarvinneet viimeisen vuoden aikana 174 vanhempaa, 156 äitiä (89,7 %) ja 18 isää (10,3 %) (Kaavio 65A).

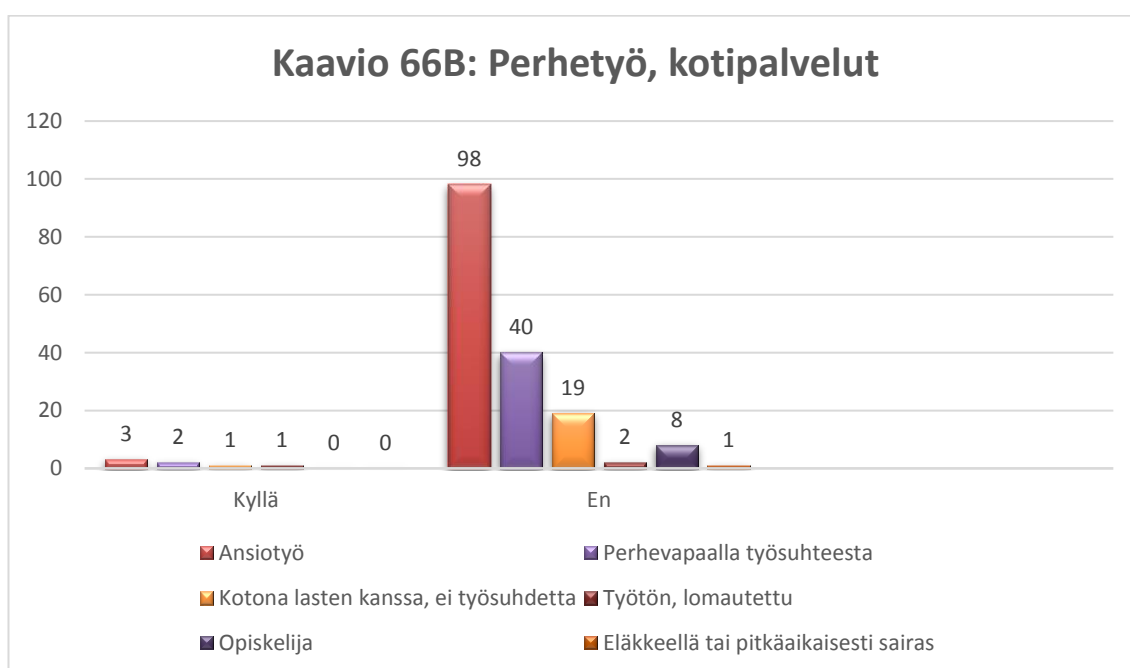
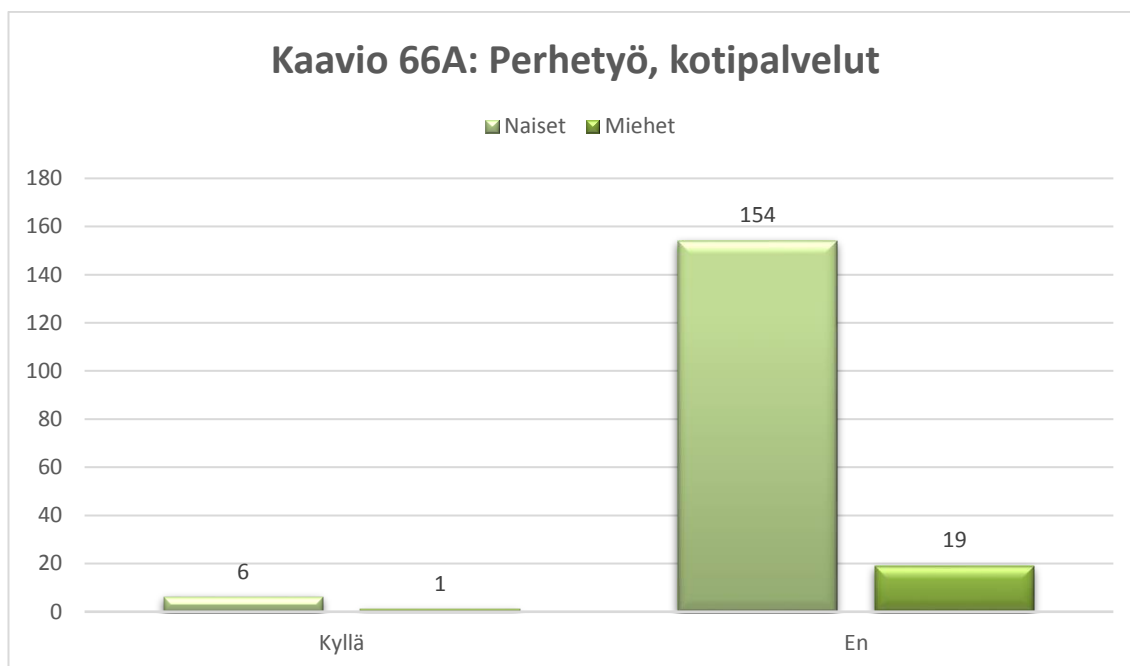
Lastensuojelun palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana olivat käyttäneet seitsemän ansiotyössä käyvää vanhempaa (77,8 %), pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (11,1 %) sekä työtön vanhempi (11,1 %). Perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat, kotona lasten kanssa olevat vanhemmat sekä opiskelijat eivät viimeisen vuoden aikana tarvinneet lastensuojelun palveluita (Kaavio 65B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään En (5) kohdassa.

Seitsemän kyselyyn vastannutta vanhempaa, kuusi äitiä (85,7 %) ja yksi isä (14,3 %) olivat viimeisen 12 kuukauden aikana käyttäneet perhetyöpalveluita. Perhetyöpalveluita eivät tarvinneet viimeisen vuoden aikana 173 vastaajaa, 154 äitiä (89 %) ja 19 isää (11 %) (Kaavio 66A).

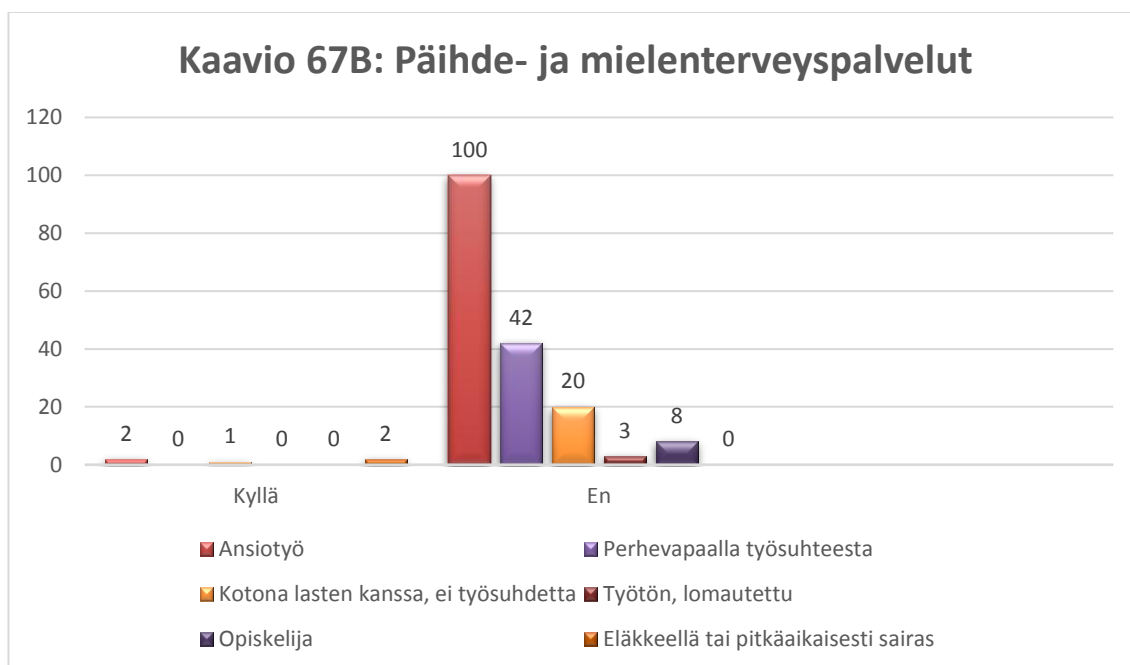
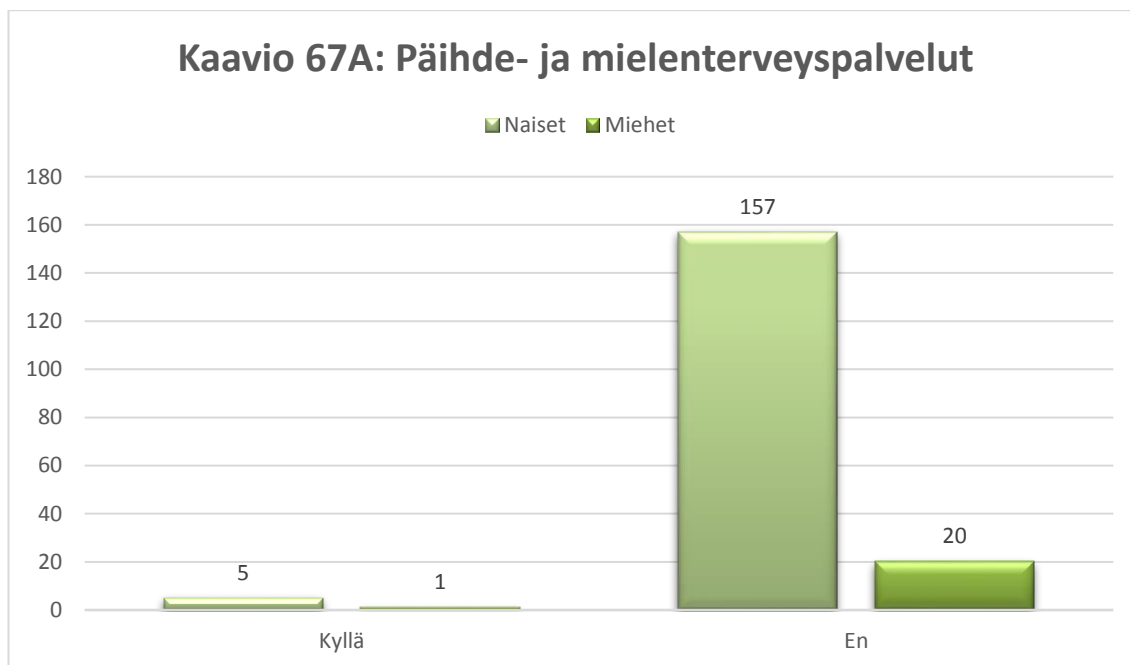
Perhetyöpalveluita viimeisen vuoden aikana käytti kolme ansiotyössä käyvää vanhempaa (42,8 %), kaksi perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (28,6 %), työtön vanhempi (14,3 %) sekä kotona lasten kanssa oleva vanhempi (14,3 %). Pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat sekä opiskelevat vanhemmat eivät tarvinneet perhetyöpalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 66B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään En (5) kohdassa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista kuusi, viisi äitiä (83,3 %) ja yksi isä (16,7 %) olivat käyttäneet päihde- ja mielenterveydenpalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. 177 vastaajaa, 157 äitiä (88,7 %) ja 20 isää (11,3 %) eivät tarvinneet viimeisen vuoden aikana päihde- ja mielenterveyspalveluita (Kaavio 67A).

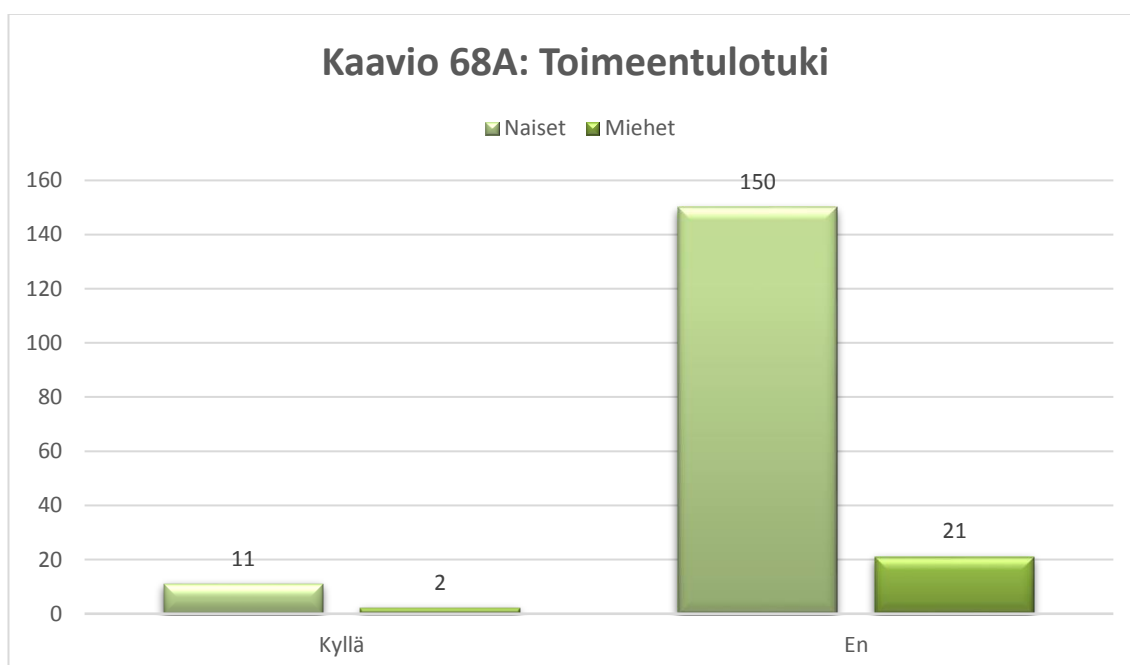
Päihde- ja mielenterveydenpalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana käyttivät kaksi pitkäaikaisesti sairasta/eläkkeellä olevaa vanhempaa (40 %), kaksi ansiotyössä käyvää vanhempaa (40 %) sekä kotona lasten kanssa oleva vanhempi (20 %). Perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat, työttömät sekä opiskelijat eivät tarvinneet viimeisen vuoden

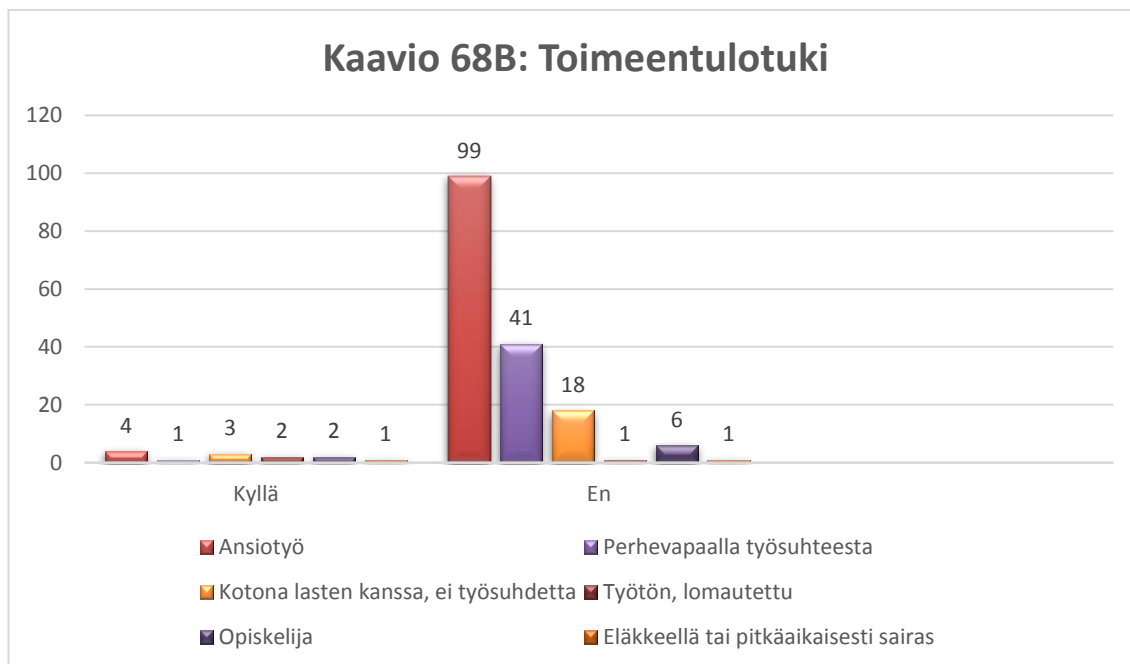
aikana päihde- ja mielenterveydenpalveluita. Kaikki kyselyyn vastanneet pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat olivat käyttäneet viimeisen 12 kuukauden aikana päihde- ja mielenterveyspalveluita (Kaavio 67B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Kyllä (1) ja En (4) kohdissa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista 13, 11 äitiä (84,6 %) ja kaksi isää (15,4 %) olivat viimeisen vuoden aikana tarvinneet toimeentulotukea. Vastaaajista 171, 150 äitiä (87,7 %) ja 21 isää (12,3 %) eivät olleet viimeisen 12 kuukauden aikana tarvinneet toimeentulotukea (Kaavio 68A).

Neljä ansiotyötä tekevää vanhempaa (30,8 %), kolme kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (23 %), työttömiä ja opiskelijoita molempia kaksi (15,4 %), pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (7,7 %) sekä perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (7,7 %) käyttivät toimeentulotuen palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä siis ainakin yksi vanhempi oli tarvinnut viimeisen vuoden aikana toimeentulotukea (Kaavio 68B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään En (5) kohdassa.

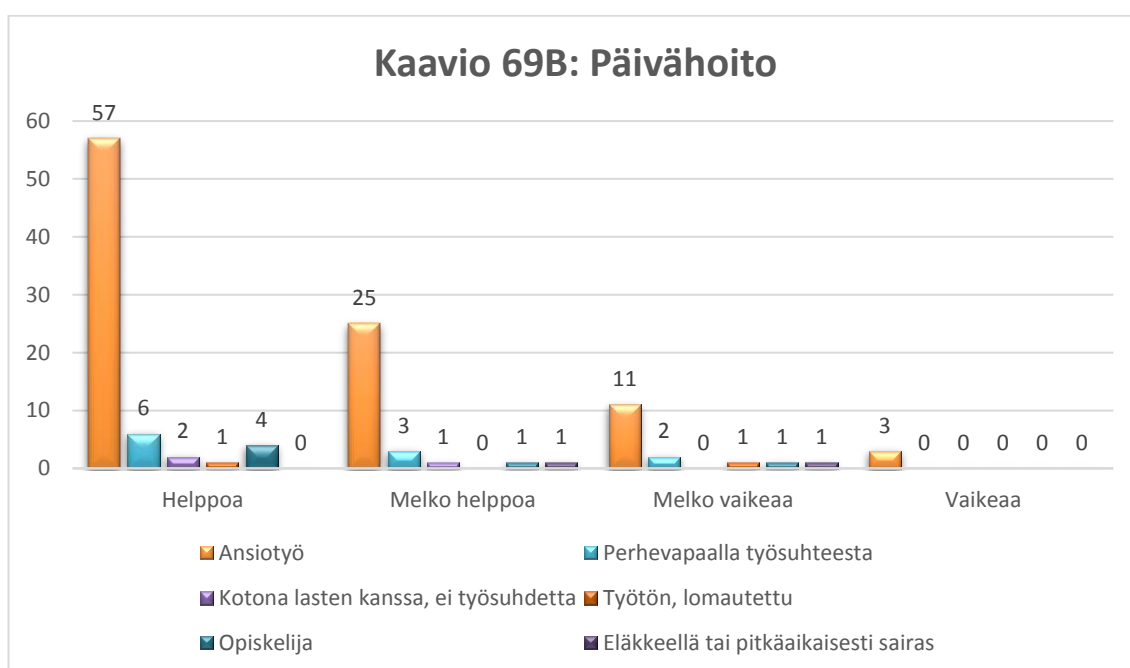
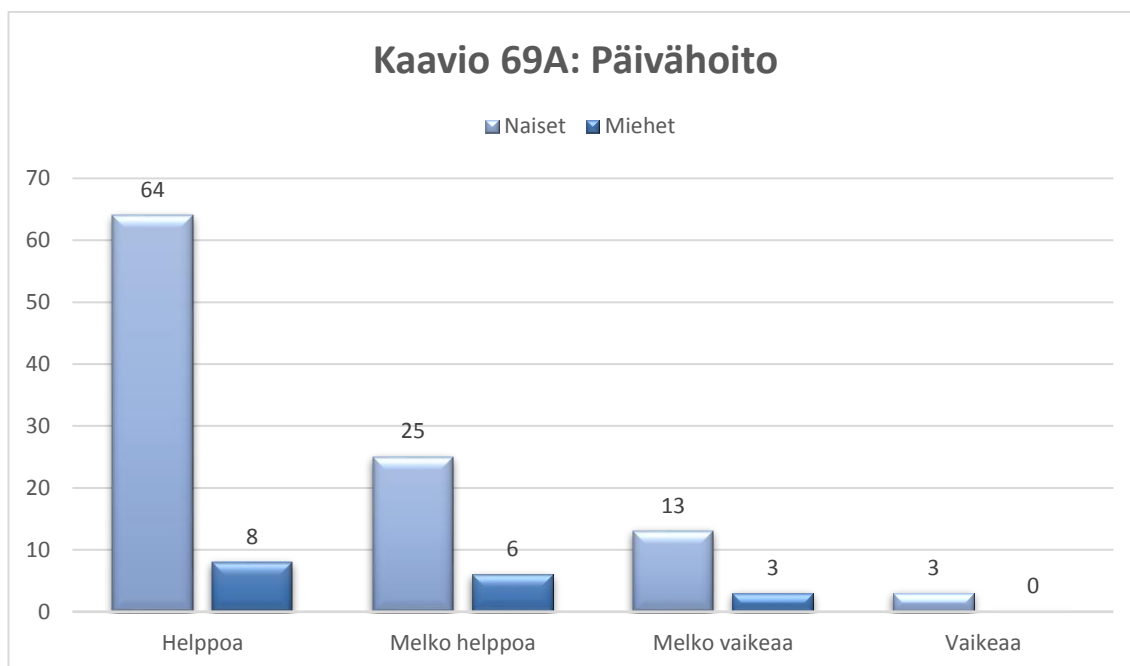

B. PALVELUJEN SAATAVUUS

72 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 64 äitiä (88,9 %) ja kahdeksan isää (11,1 %) koki päivähoiton palvelujen saatavuuden helppona viimeisen 12 kuukauden aikana. Melko helpoksi palvelujen saatavuutta kuvaili 31 vastaajaa, 25 äitiä (80,6 %) ja kuusi isää (19,4 %). 16 vanhempaa, 13 äitiä (81,3 %) ja kolme isää (18,7 %) kertovat palvelujen saamisen päivähoitosta olevan melko vaikeaa. Kolme vanhempaa (äitejä) oli sitä mieltä, että päivähoiton palvelujen saatavuus oli jopa vaikeaa viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 69A).

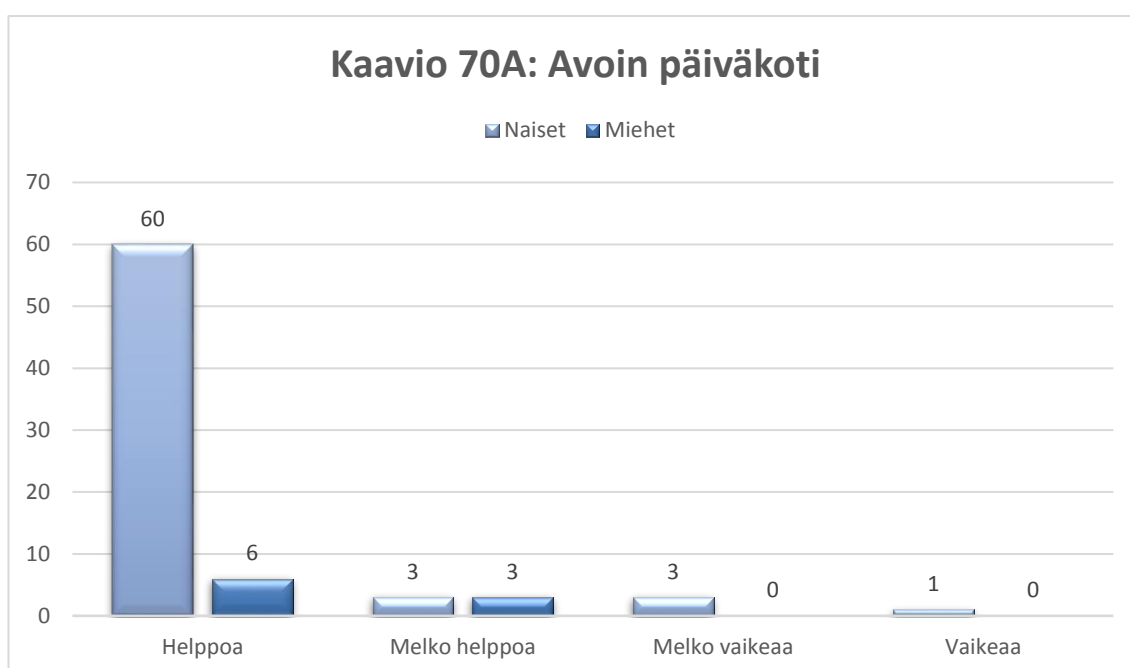
Kyselyyn vastanneista vanhemmista ansiotyössä käyvät (57; 81,4 %), kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (2; 2,9 %), perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat (6; 8,6 %) opiskelijat (5; 5,7 %) sekä yksi työtön (1,4 %) olivat saaneet viimeisen vuoden aikana helposti palveluita päivähoitosta. Pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat eivät kokeneet palvelujen saantia helppona, vaan he kuvailivat palvelujen saantia melko helppona (1; 3,2 %) tai melko vaikeana (1; 6,2 %). Melko vaikeaksi palveluiden saantia kuvailivat ainakin yksi vanhempi jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä paitsi kotona lasten kanssa olevat vanhemmat. Vaikeasti palveluita koki saavansa viimeisen 12 kuukauden aikana kolme ansiotyössä käyvää vanhempaa (Kaavio 69B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Helppoa (2) kohdassa.

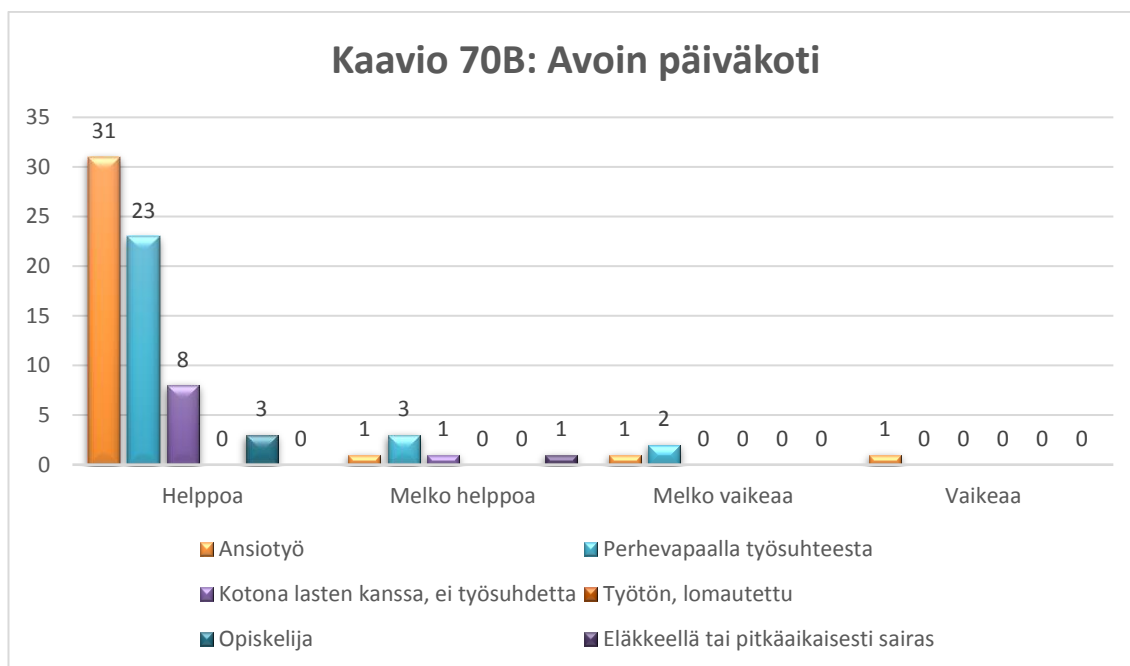

66 kyselyyn vastannutta vanhempaa, 60 äitiä (90,9 %) ja kuusi isää (9,1 %) olivat viimeisen vuoden aikana saaneet helposti palveluita avoimesta päiväkodista. Sekä kolme äitiä (50 %) että kolme isää (50 %) olivat sitä mieltä, että palvelujen saanti avoimesta päiväkodista oli melko helppoa. Kolme vanhempaa (äitejä) vastasi palvelujen saannin viimeisen 12 kuukauden aikana olleen melko vaikeaa avoimesta päiväkodista. Yhden vanhemman (äidin) mielestä palvelujen saanti oli jopa vaikeaa (Kaavio 70A).

Ansio työssä käyvät vanhemmat (31; 47,7 %), perhevapaalla työsuhteesta olevat vanhemmat (23; 35,4 %), kotona lasten kanssa olevat vanhemmat (8; 12,3 %) sekä opiskelijat (3; 4,6 %)

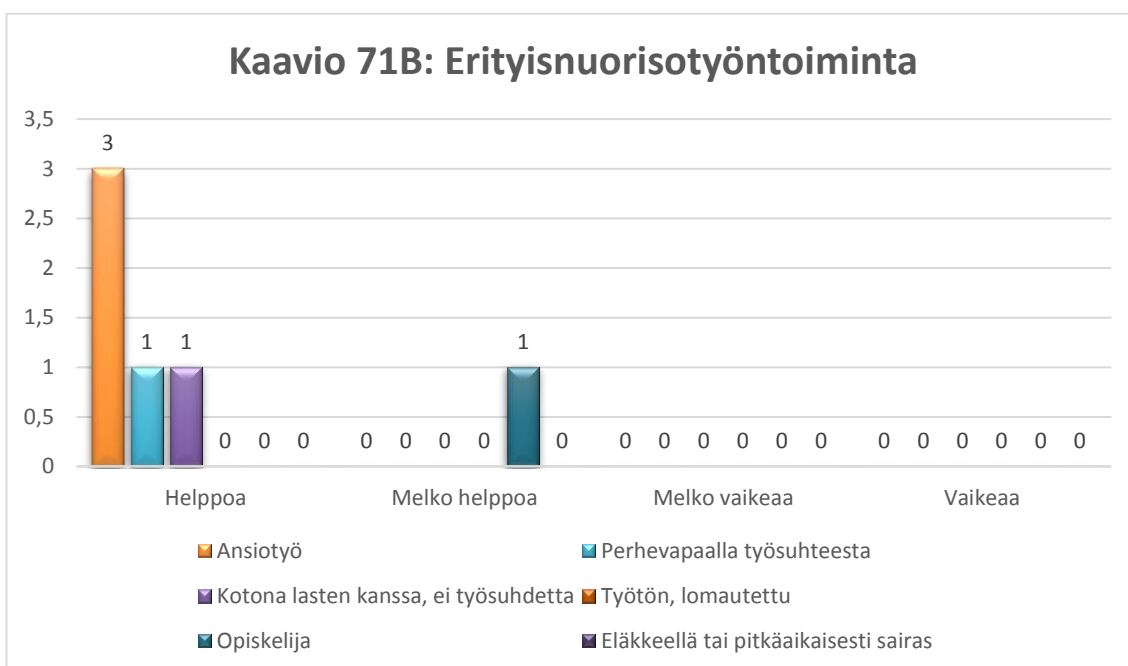
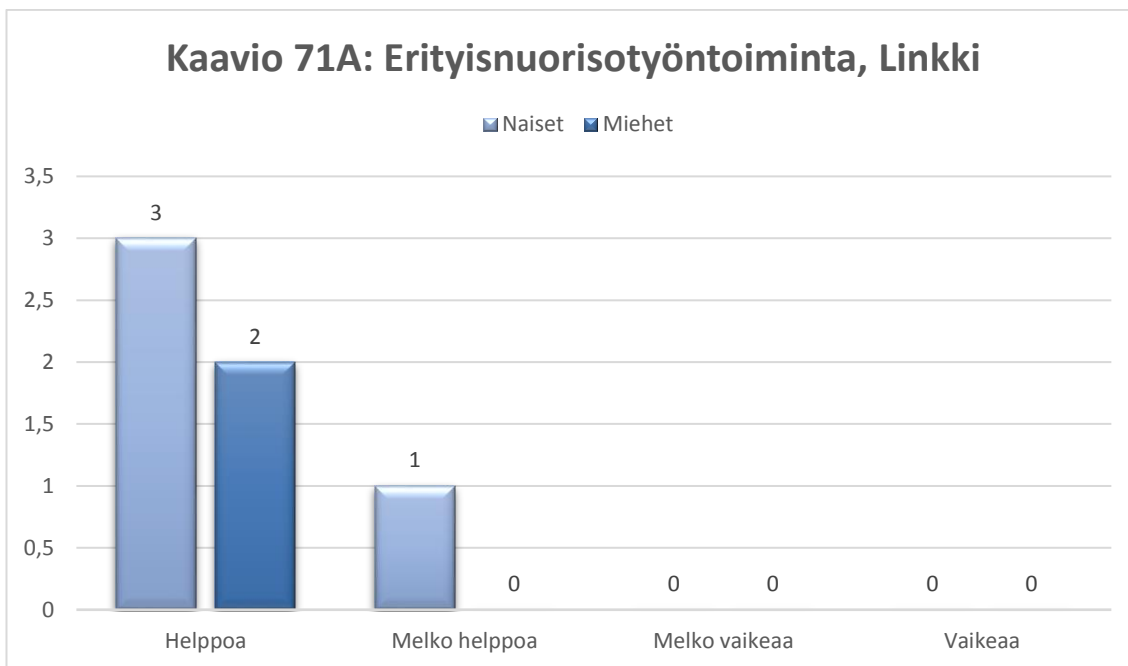
olivat viimeisen 12 kuukauden aikana saaneet avoimesta päiväkodista helposti palveluita. Pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat sekä työttömät vanhemmat eivät kokeneet palvelujen saantia helpoksi viimeisen 12 kuukauden aikana. Pitkäaikaisesti sairaat/eläkkeellä olevat vanhemmat kuvailivat palvelujen saantia melko helppona (16,7 %). Työttömät eivät käyttäneet avoimen päiväkodin palveluita ollenkaan viimeisen vuoden aikana. Melko vaikeaksi palvelujen saantia kuvailivat ansiotyötä tekevä vanhempi (33,3 %) sekä kaksi perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (66,7 %). Palvelujen saatavuuden viimeisen 12 kuukauden aikana koki vaikeana yksi ansiotyössä käyvä vanhempi (Kaavio 70B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Helppoa (1) kohdassa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista viisi, kolme äitiä (60 %) ja kaksi isää (40 %) olivat saaneet erityisnuorisotyötoiminnasta/Linkistä helposti palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Yksi vanhempi (äiti) koki palveluiden saannin melko helpoksi. Yksikään vanhempi ei kuvaillut palveluiden saatavuutta Linkistä/erityisnuorisotyötoiminnasta melko vaikeana tai vaikeana (Kaavio 71A).

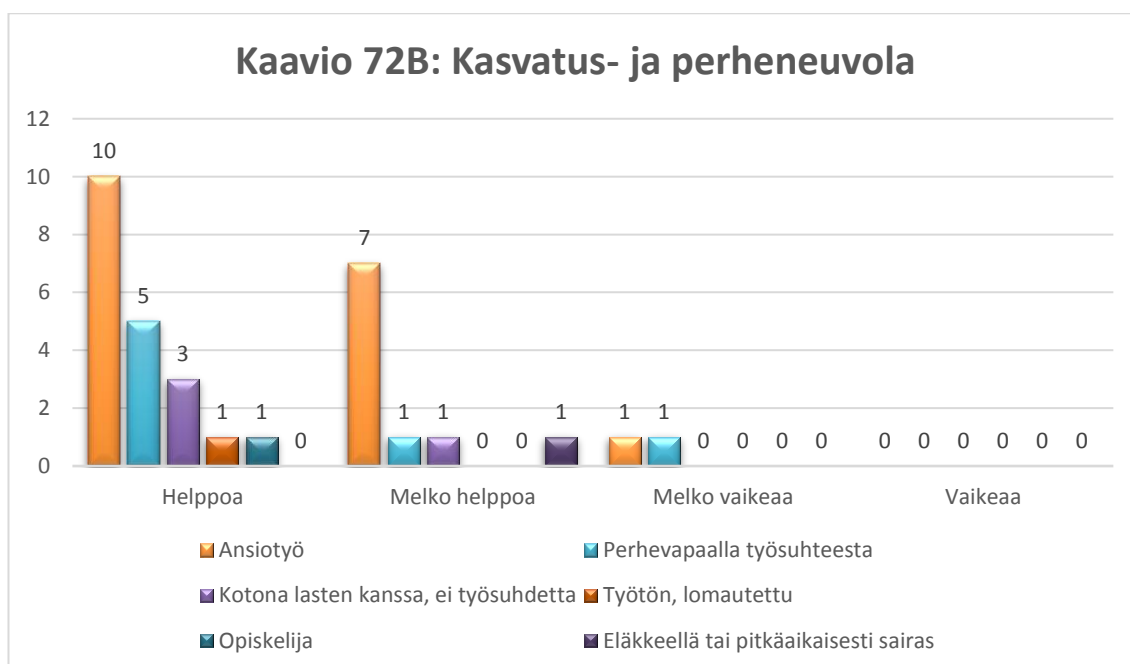
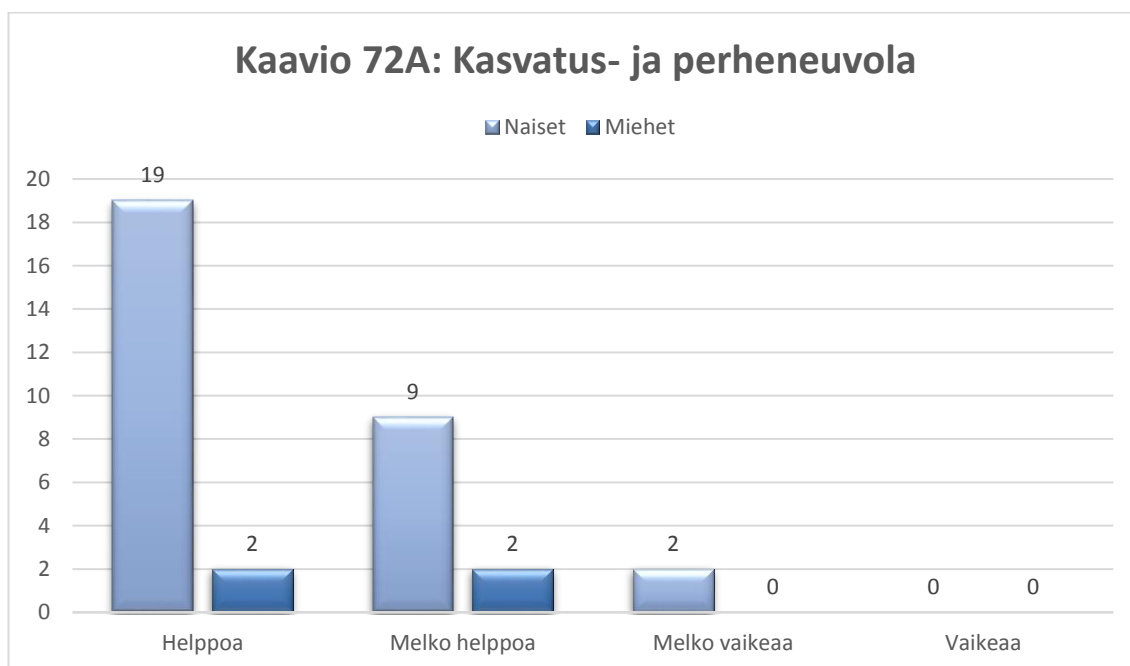
Linkistä/erityisnuorisotyötoiminnasta helposti palveluita saivat viimeisen vuoden aikana kolme ansiotyötä tekevää vanhempaa (60 %), perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (20 %) sekä kotona lasten kanssa oleva vanhempi (20 %). Melko helpoksi palveluiden saantia kuvaili yksi opiskeleva vanhempi. Yhdenkään vanhemman mielestä palveluiden saanti viimeisen 12 kuukauden aikana linkistä/erityisnuorisotyötoiminnasta ei ollut melko vaikeaa tai vaikeaa (Kaavio 71B).

Kasvatus- ja perheneuvolasta viimeisen 12 kuukauden aikana helposti palveluita saivat 21 vanhempaa, 19 äitiä (90,5 %) ja kaksi isää (9,5 %). 11 vanhempaa, yhdeksän äitiä (81,8 %) ja kaksi isää (18,2 %) kertoo saaneensa melko helposti palveluita kasvatus- ja perheneuvolasta. Kaksi vanhempaa (äitejä) kuvailee palvelujen saantia kasvatus- ja perheneuvolasta viimeisen vuoden aikana melko vaikeana. Yksikään vanhempi ei kuvaillut palvelujen saantia vaikeaksi viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 72A).

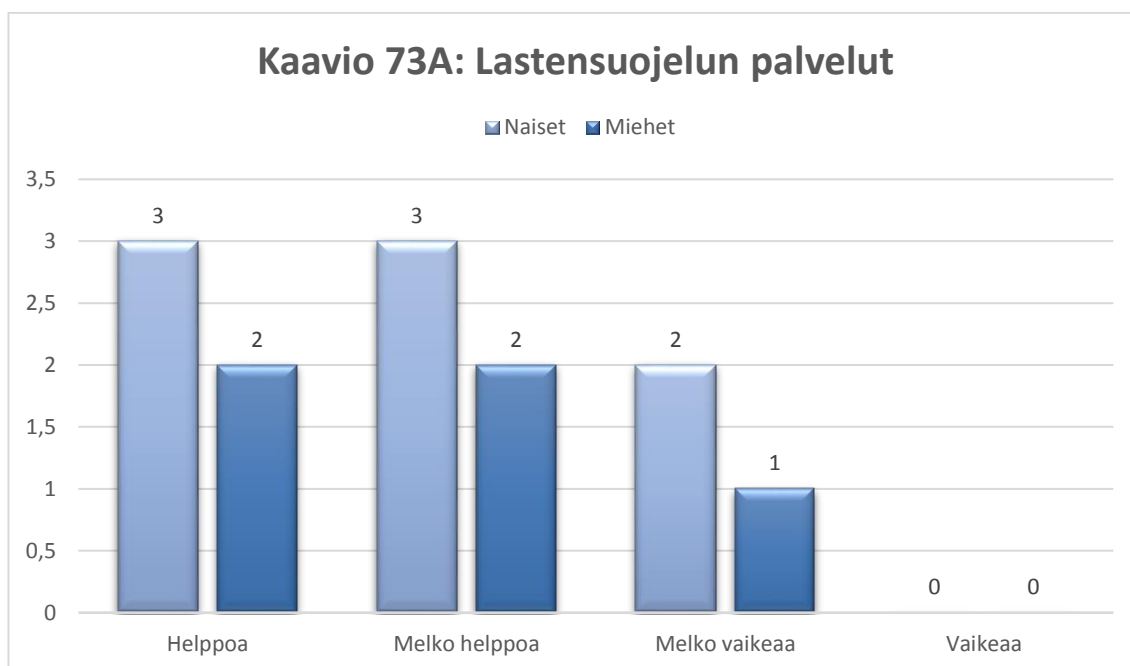
10 ansiotyössä käyvää vanhempaa (50 %), viisi perhevapaalla työsuhteesta olevaa vanhempaa (25 %), kolme kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (15 %), yksi opiskelija (5 %) ja yksi

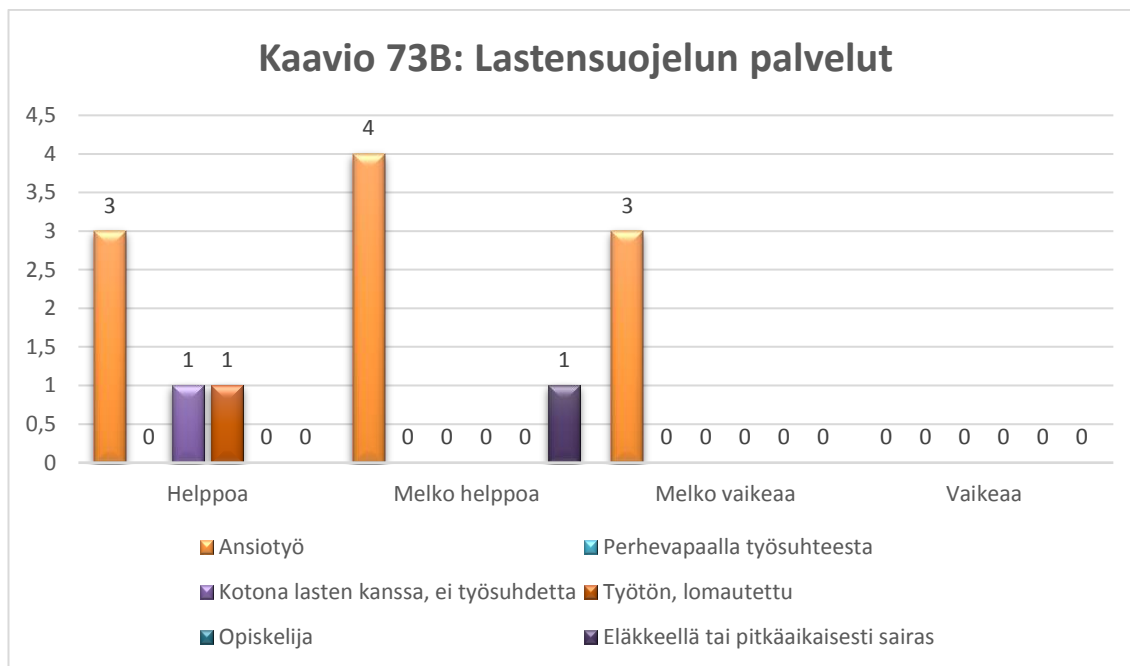
työtön vanhempi (5 %) olivat saaneet helposti palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana kasvatus- ja perheneuvolasta. Melko helpoksi palvelujen saantia kuvailivat pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (10 %), kotona lasten kanssa oleva vanhempi (10 %), perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (10%) sekä ansiotyössä käyvät vanhemmat (7; 70 %). Melko vaikeasti palveluita viimeisen vuoden aikana saivat ansiotyössä käyvä vanhempi (50 %) ja perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (50 %). Vaikeaksi palveluiden saantia ei kuvaillut yksikään vanhempi (Kaavio 72B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Helppoa (1) ja Melko helppoa (1) kohdissa.

Kyselyyn vastanneista vanhemmista viisi, kolme äitiä (60 %) ja kaksi isää (40 %) saivat helposti palveluita lastensuojelusta viimeisen 12 kuukauden aikana. Melko helpoksi palvelujen saamisen koki kolme äitiä (60 %) ja kaksi isää (40 %). Melko vaikeaksi palvelujen saamista kuvaili kaksi äitiä (66,7 %) ja yksi isä (33,3 %). Kyselyyn vastanneista vanhemmista yksikään ei kuvailut palvelujen saatavuutta lastensuojelusta vaikeana (Kaavio 73A).

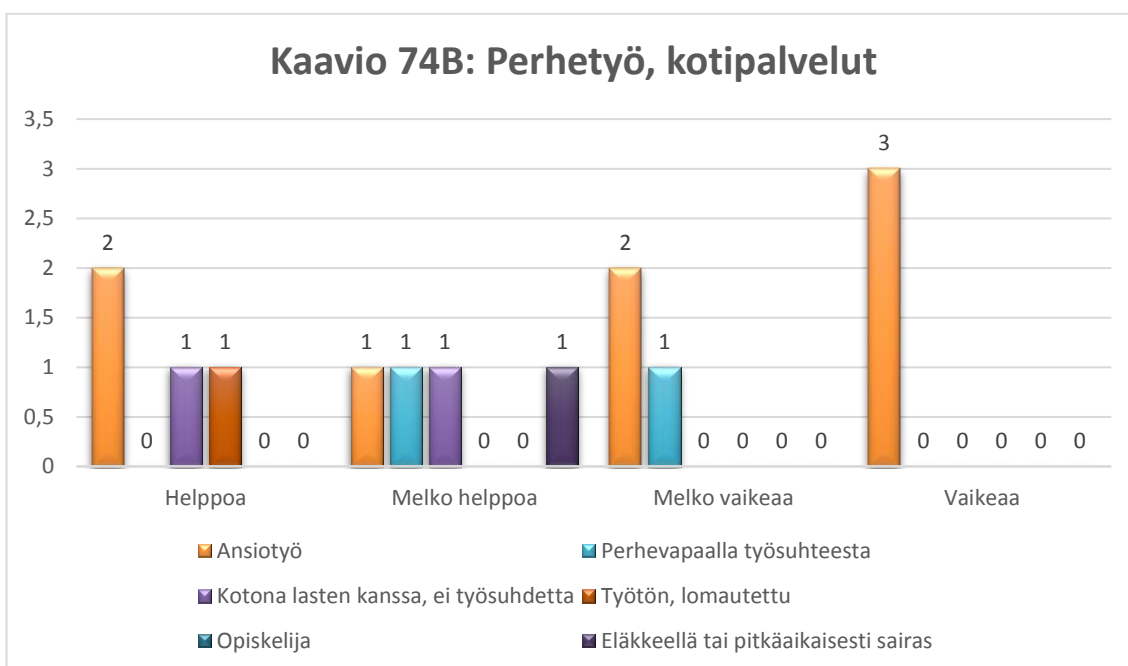
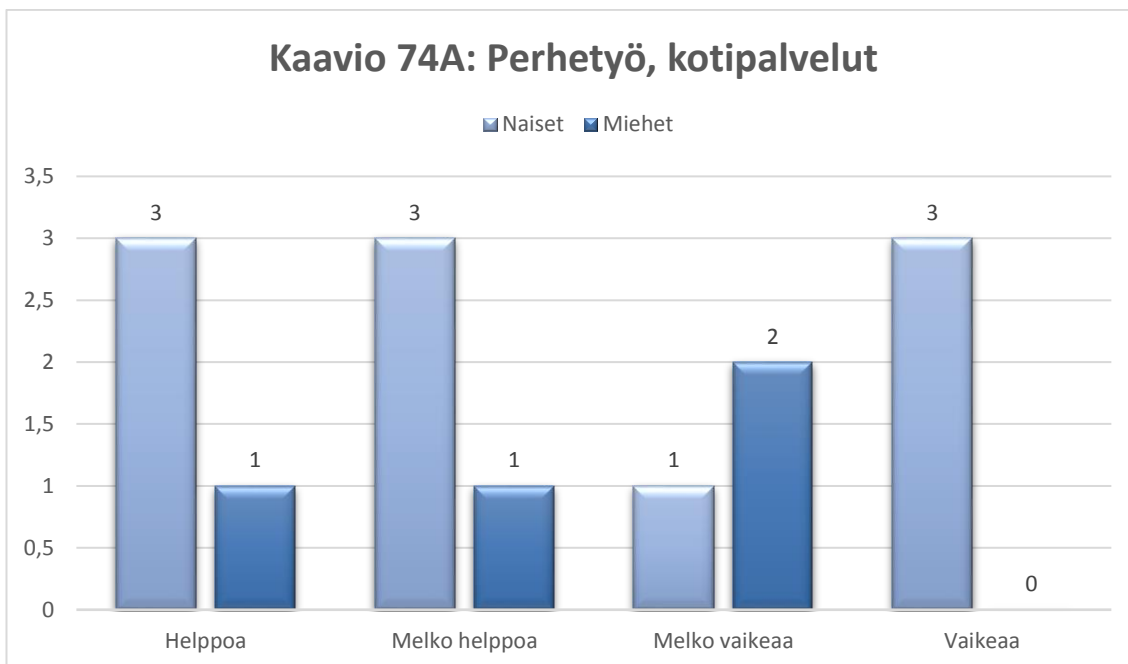
Kolme ansiotyötä tekevää vanhempaa (60 %), kotona lasten kanssa oleva vanhempi (20 %) sekä työtön vanhempi (20 %) olivat viimeisen 12 kuukauden aikana saaneet helposti palveluita lastensuojelusta. Melko helposti palveluita olivat viimeisen vuoden aikana saaneet neljä ansiotyössä käyvää vanhempaa (80 %) ja yksi pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (20 %). Melko vaikeaksi palvelujen saantia olivat kuvailleet kolme ansiotyössä olevaa vanhempaa. Yksikään vanhempi ei mieltänyt lastensuojelupalveluiden saantia vaikeaksi viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 73B).

Kyselyyn vastanneista vanhemmista kolme äitiä (75 %) ja yksi isä (25 %) olivat saaneet kotipalveluista/perhetyöstä helposti palveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Melko helposti palveluita saivat neljä vanhempaa, kolme äitiä (75 %) ja yksi isä (25 %). Palveluiden saantia melko vaikeaksi kuvaili yksi äiti (33,3 %) sekä kaksi isää (66,7 %). Vaikeaksi palveluiden saantia viimeisen vuoden aikana luonnehti kolme vanhempaa (äitejä) (Kaavio 74A).

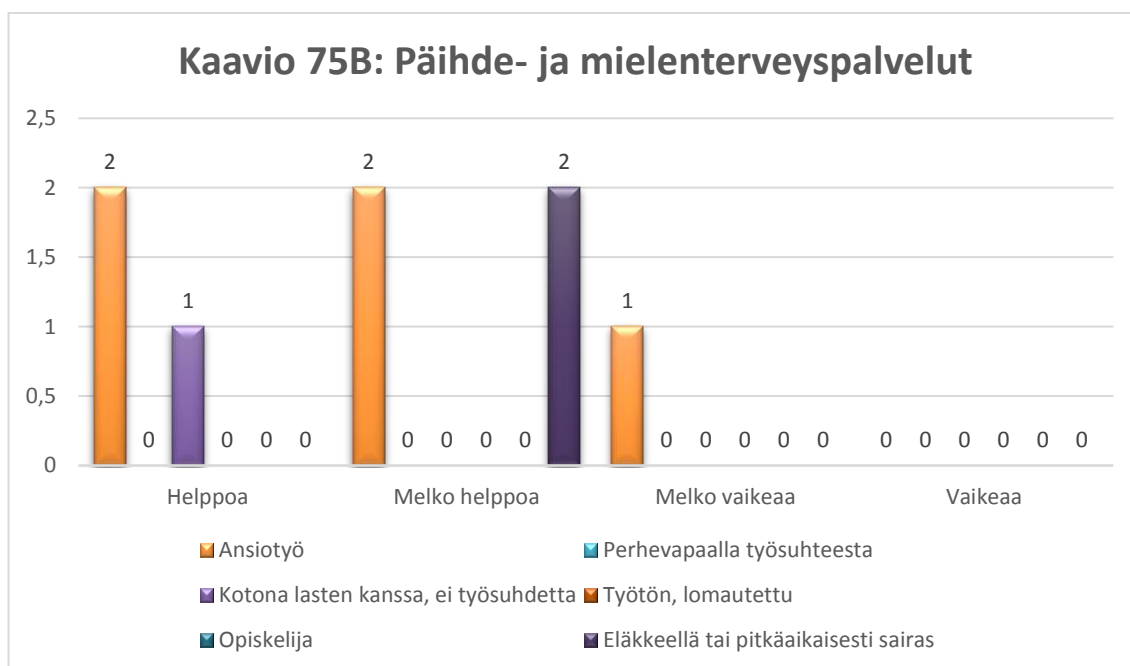
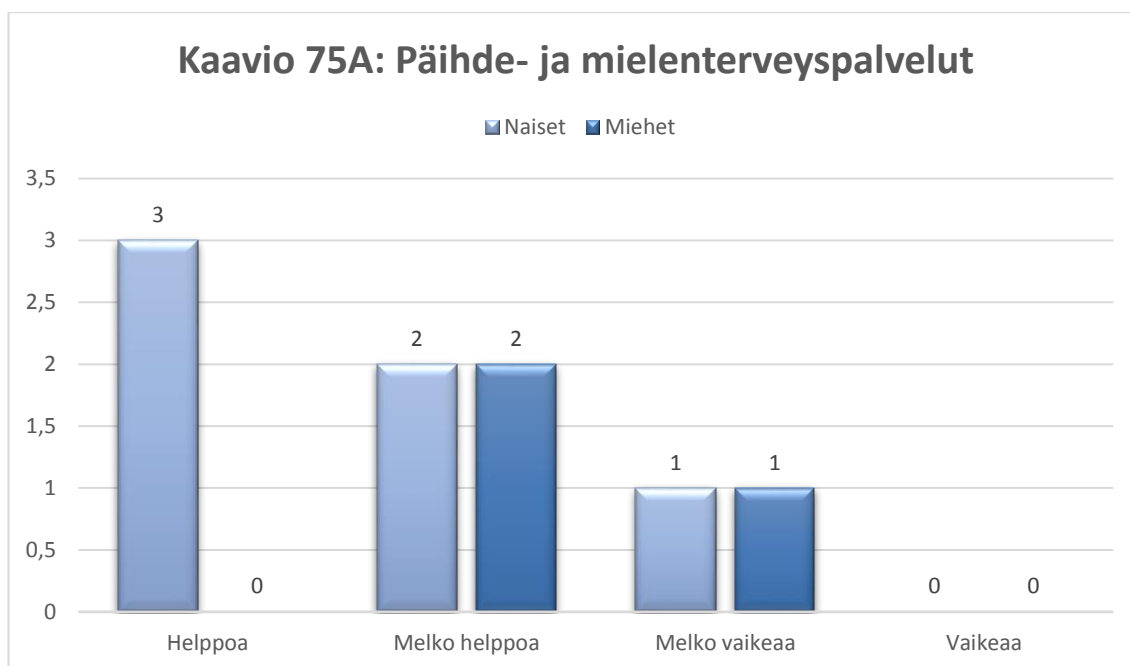
Helppoa palveluiden saanti viimeisen 12 kuukauden aikana oli kahdelle ansiotyössä käyvälle vanhemmalle (50 %), kotona lasten kanssa olevalle vanhemmalle (25 %) sekä työttömälle vanhemmalle (25 %). Melko helpoksi palveluiden saantia kotipalveluista/perhetyöstä kuvaili yksi pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (25 %), ansiotyötä tekevä vanhempi (25 %), kotona lasten kanssa oleva vanhempi (25 %) sekä perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (25 %). Kaksi ansiotyössä käyvää vanhempaa (66,7 %) sekä perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (33,3 %) kertovat palveluiden saannin kotipalveluista/perhetyöstä olevan melko vaikeaa. Ansiotyötä tekevästä vanhemmista kolme kertoo palveluiden saannin olleen jopa vaikeaa viimeisen vuoden aikana. Kotipalvelun/perhetyön palveluita ei käyttänyt yksikään kyselyyn vastannut opiskelija viimeisen 12 kuukauden aikana (Kaavio 74B).

Kolme kyselyyn vastannutta äitiä kuvailee saaneensa päihde- ja mielenterveyspalveluita helposti viimeisen vuoden aikana. Melko helposti palveluita koki saaneensa kaksi äitiä (50 %) ja kaksi isää (50 %). Melko vaikeaksi palveluiden saantia viimeisen 12 kuukauden aikana luonnehti sekä yksi äiti (50 %) että yksi isä (50 %). Yksikään kyselyyn vastannut vanhempi ei kuvaile palveluiden saantia vaikeana (Kaavio 75A).

Päihde- ja mielenterveys palveluita ei käyttänyt viimeisen vuoden aikana yksikään kyselyyn vastannut perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi, työtön vanhempi tai opiskeleva vanhempi. Kaksi ansiotyötä tekevää vanhempaa (66,7 %) sekä kotona lasten kanssa oleva

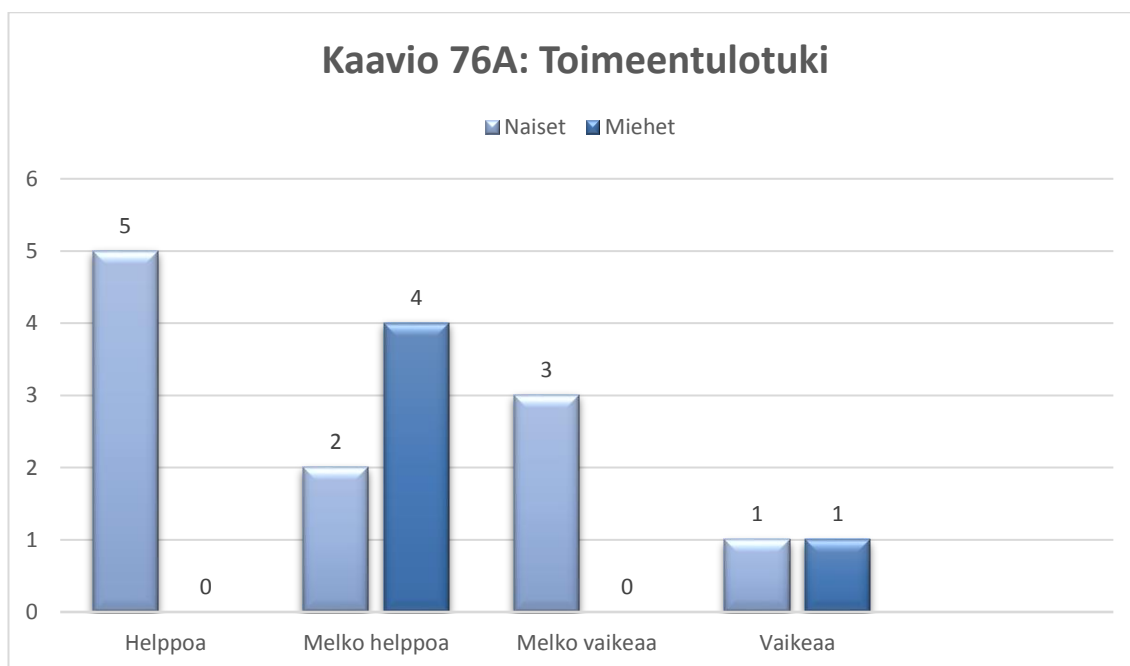
vanhempi (33,3 %) saivat helposti päihde- ja mielenterveyspalveluita viimeisen 12 kuukauden aikana. Melko helposti palveluita kertoo saaneensa kaksi ansiotyössä käyvää vanhempaa (50 %) sekä kaksi pitkäaikaisesti sairaasta/eläkkeellä olevaa vanhempaa (50 %). Ansiotyössä käyvä vanhempi kuvailee palveluiden saantia viimeisen vuoden aikana melko vaikeaksi (Kaavio 75B). Kyselyssä oli lisäksi mukana Muu pääasiallinen toiminta, joka vaikuttaa puuttuvien äänien määrään Melko vaikeaa (1) kohdassa.

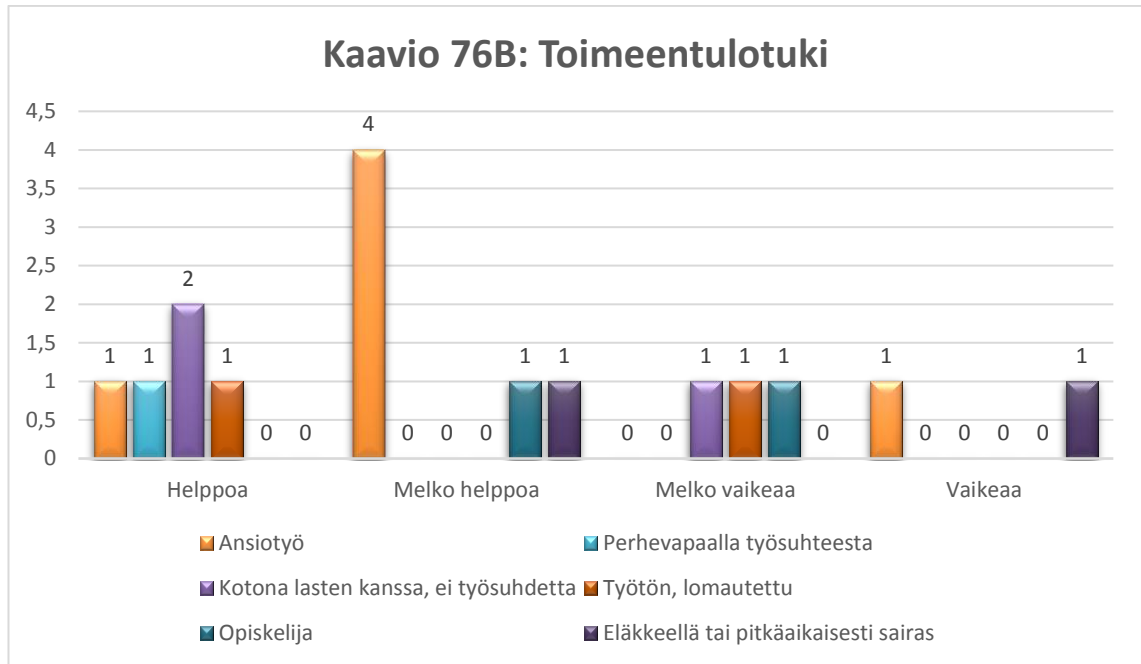

Kyselyyn vastanneista vanhemmista viisi äitiä oli saanut viimeisen 12 kuukauden aikana helposti toimeentulotukea. Melko helpoksi toimeentulotuen saatavuutta kuvailee kaksi äitiä

(33,3 %) ja neljä isää (66,7 %). Melko vaikeasti toimeentulotukea saivat kolme vanhempaa (äitejä) viimeisen vuoden aikana. Vaikeaksi toimeentulotuen saamista luonnehtii sekä yksi äiti (50 %) että yksi isä (50 %) (Kaavio 76A).

Kaksi kotona lasten kanssa olevaa vanhempaa (40 %), ansiotyössä käyvä vanhempi (20 %), perhevapaalla työsuhteesta oleva vanhempi (20 %) sekä työtön vanhempi (20 %) kertovat saaneensa toimeentulotukea helposti viimeisen 12 kuukauden aikana. Melko helposti toimeentulotukea kokivat saaneensa neljä ansiotyötä tekevää vanhempaa (66,6 %), opiskelija (16,7 %) sekä pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (16,7 %). Melko vaikeaksi palveluiden saantia kuvailivat kotona lasten kanssa oleva vanhempi (33,3 %), opiskelija (33,3 %) sekä työtön vanhempi (33,3 %). Vaikeaksi toimeentulotuen saamista luonnehtivat pitkäaikaisesti sairas/eläkkeellä oleva vanhempi (50 %) sekä ansiotyössä oleva vanhempi (50 %). Jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ainakin yksi vanhempi oli tarvinnut viimeisen 12 kuukauden aikana toimeentulotukea (Kaavio 76B).

Alla vielä kokoava kaavio (77) palveluista joita lohjalaiset lapsiperheet käyttävät.

Kaavio 77: Mitä palveluja lohjalaiset lapsiperheet käyttävät?

Arjen tuki ja yhteisöllinen toiminta	Kuinka moni käyttänyt?
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	162
Kerhot, leikkipuistot ja perhekahvila	138
Aamu- ja iltapäivätoiminta	25
Nuorisotalotoiminta	6

Terveyspalvelut	Kuinka moni käyttänyt?
Neuvolapalvelut	185
Hammashuolto/suunterveydenhuolto	160
Terveyskeskuksen vastaanotto	135
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	64
Toiminta- tai fysioterapia	34
Puheterapia	32
Aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalvelut	17
Ravitsemusterapia	7
Lastenpsykiatria	6

Sosiaalipalvelut ja varhaiskasvatus	Kuinka moni käyttänyt?
Päivähoito	121
Avoin päiväkotitoiminta	75

Kasvatus- ja perheneuvola	31
Toimeentulotuki	13
Lastensuojelu	9
Koti- ja perhetyö	7
Päihde- ja mielenterveyspalvelut	6
Erityisnuorisotyö/Linkki	2

5.5 Tiedotus lapsiperheille suunnatuista palveluista

Alla on listattuna kyselyyn vastanneiden 148 vanhemman, 14 isän (9,5 %) ja 134 äidin (90,5 %) vastaukset avoimeen kysymykseen: Miten toivoisit kunnan tiedottavan lapsiperheille suunnatuista palveluista?

Miehet (N:14)

- Lehti-ilmoituksilla/ Paikallislehdissä
- Postilla kotiin
- Opasvihkonen/ selkeä esite
- Tiedote palvelutarjonnasta vuosittain lapsiperheisiin
- Koulun tai päivähoiton kautta (Tietoa kerhoista sekä osa isistä toivonut Wilman käyttöönottoa ja sen kautta tiedotusta tapahtumista ja palveluista.)
- Kaikki palvelut yhteen paikkaan, mieluiten kouluun
- Sosiaalinen media/ netissä (Lohjan kaupungin Facebook-sivuilla tai Lohjalaiset ryhmässä.)
- Ajantasaiset ja selkeät kotisivut
- Kaupungin nettisivut
- Sähköpostitse lähetettävällä selkeällä tiedotteella
- Ilmoitus kauppojen ilmoitus seinille
- Nykyinen malli on OK
- Neuvola

Naiset (N:134)

- Lehdissä/ paikallislehdissä/ ilmaisjakelulehdissä
- Kotiin voisi tulla muutaman kerran vuodessa paperinen esite/ tiedote/opas missä kerrotaan lapsiperheiden palveluista (Selkokielineen, kielenä: suomi, ruotsi ja viro.)
- Sähköisesti/ internetissä/ netissä/ sosiaalinen media (Osa äideistä toivonut perhekohtaista lähestymistä. Palveluiden tiedottaminen Facebook ryhmässä kuten Lohjalaiset. Sosiaalisessa mediassa joka pienten lasten vanhemmilla paljon käytössä.

Lapsiperheiden tietopankki nettisivut. Osa äideistä ei haluaisi tietoa nettiin, sillä eivät jaksakaan eikä ole aikaa istua koneen ääressä.)

- Kaupungin nettisivuilla (Vastaajien mielestä nyt hankalat käyttää, sekavat, eivät ajan tasalla, yhteystiedot saatava kuntoon.)
- Internetsivut, jotka päivitettäisiin useita kertoja vuodessa (Hyvät, helposti löydettävät, Lohja.fi etusivulle linkki näille sivuille.)
- Kootusti yhdestä paikasta
- Lapsiperheille suunnatuilla sähköisillä viesteillä / sähköpostilla
- Neuvola (Äidit kaipaavat neuvolasta tietoa/ mukaan annettavia esitteitä/tietoiskupaketteja/ pidempiä aikoja terveydenhoitajille/ enemmän tietoa avoimista päiväkodeista ja kerhoista.)
- Sairaala (Äidit toivoisivat sairaalasta mukaan annettavia tietoiskupaketteja/ esitteitä.)
- Kunnan kautta
- Kouluissa Wilma
- Päiväkodeissa/ päivähoidossa (Osa äideistä toivoisi päiväkodin/päivähoidon lähettävän sähköisen viikkokirjeen. Ehdotuksena myös kouluissa olevan järjestelmän (Wilman) käyttöönottoa päivähoitoon.)
- Päiväkotien/ koulujen/ kerhojen seinillä ja ilmoitustauluilla
- Neidonkeidas, Tennari, Kirjasto
- Kauppojen ilmoitustaulut
- Seurakunnan perhekahvilan/ kerhotoiminnan kautta
- Yleiset tapahtumat (flyereiden jako)
- Osa äideistä oli sitä mieltä, että erityisesti haja-asutusalueilla ei ole suunnattuja palveluita (Lapsilla kesäkerhoon kävellen tulee matkaa 10 kilometriä suuntaansa.)
- Tiedottaminen tällä hetkellä riittävää
- Tiedotusta vanhemmalta toiselle
- Vinkkejä helposti lähestyttävistä palveluista (Osa äideistä toivoi helposti lähestyttäviä palveluita joihin ottaa yhteyttä, kun sairastuu tai kun tuntuu ettei enää jaksaa.)

5.6 Palvelujen toiminnan kehittäminen yhdessä lapsiperheiden kanssa

Alla on listattuna kyselyyn vastanneiden 95 vanhemman, 11 isän (11,6 %) ja 84 äidin (88,4 %) vastaukset avoimeen kysymykseen: Miten palveluja ja toimintaa voitaisiin kehittää yhdessä lapsiperheiden kanssa?

Miehet (N:11)

- Tämän tyyppiset kyselyt ovat varsin hyviä
- Palautelaatikko

- Kuunnella ja ottamalla huomioon tavallisten perheiden ehdotuksia
- Lohjan päättäjät osoittaisivat välittävänsä lapsista (Lisäisi nuorten perheiden muuttoa Lohjalle.)
- Kehitetään lastenhoitoa ja päiväkotipalveluita
- Lasten hoitoapua olisi joskus kiva saada (Kohtuuhintainen apu olisi myös tervetullut.)
- Kaavoitus ja tonttikauppa vetää, mutta päiväkotij- ja koulupalvelut eivät pysy perässä (Esim. Vappula ja Gunnarla.)
- Keskittämällä kouluun
- Asemanpellon koulun säilyttäminen
- Kyläkoulujen tilojen käyttö iltaisin ja viikonloppuisin
- Säilytetään lähiliikuntapaikat, joihin lapsilla on helppoa ja turvallista mennä
- Perutaan terveysaseman lakkauttaminen Mäntynummesta (Asioiminen on helppoa.)
- Sähköisten palvelujen kehittäminen (Esim. päivähoitohakemusta on kömpelö käyttää.)
- Terveelliset ja turvalliset tilat julkisille palveluille
- Palvelun tarjoajat voisivat tulla esittäytymään kauppoihin omilla ständeillään kello 15-17 välillä kerran kuussa, yksityiset ja kunnalliset palvelut yhdessä ja erikseen. Samalla voisi kerätä kirjallista palautetta jonka perusteella osattaisiin kehittää toimintaa.

Naiset (N:84)

- Asiakasraati
- Toimikunta
- Osallistetaan vanhempia suunnitteluun esim. vanhempainilloissa, kirjastossa, avoimessa päivähoitossa missä vanhemmat muutenkin käyvät
- Kysytään perheiden kanssa töitä tekeviltä, sillä heillä tärkeää tietoa lohjalaisista perheistä ja ideoita kuinka ottaa perheet mukaan kehittämiseen
- Kyselyt/ tyytyväisyyskyselyt (Neuvoloissa, internetissä, sähköpostitse, tapahtumissa.)
- Internet/ sosiaalinen media (Alle kouluikäisten perheissä voitaisiin hyödyntää sähköistä tiedottamista.)
- Ilmoitustaulut
- Kotiin esite alueen toiminnoista
- Lehdissä tiedotteita lapsiperheiden palveluista ja toiminnoista
- Lapsiperheitä mukaan kehitystyöhön (Lohjan eri alueilta.)
- Kuunnellaan lapsiperheitä (Esim. koulujen lakkauttamisen vuoksi lapsi ei pääse itse kävellen kouluun ja jää vaille sitä miten pienemmässä koulussa huomioidaan yksilöt.)
- Ajankohtainen viestittäminen
- Enemmän tietoa tapahtumista (Viikonloppuisin päivitettyä tietoa yhdeltä sivustolta.)
- Kaupungin ja järjestöjen yhteistyö (Osa äideistä toivoisi palveluiden esittäytymistä esimerkiksi kaupungin ja järjestöjen yhteisillä teemapäivillä/messuilla.)

- Avoinpäiväkoti (Äidit toivoisivat avoimenpäiväkodin lisäävän mainostustaan, ottavan avoimemmin mielin uusia jäseniä mukaan, sijaitisi julkisen liikenteen varrella, Vappulaan/Ojamolle tulisi avoinpäiväkoti.)
- Palvelut kouluille ja päiväkoteihin lähelle perheitä
- Kartoittaa koulujen ja kerhojen kautta minkälaisille palveluille olisi kysyntää
- Vapaaehtoisten vanhempien hyödyntäminen kerhotoiminnassa
- Maksuttomia kerhoja eri-ikäisille lapsille (Pyhäkoulu, askartelu/puuhakerho.)
- Liikuntaharrastuksia eri-ikäisille eri puolille Lohjaa (Äidit ovat toivoneet liikuntaharrastuksia 1-3 vuotiaille, Erityisen suosittuja perheiden keskuudessa Tenavatohinat ja Temppis.)
- Kouluihin ja päiväkoteihin lisää resursseja
- Riittävästi päiväkotipaikkoja työmatkojen varrelle arkea helpottamaan
- Iltapäivätoiminnan ylläpitäminen
- Leikkipuisto jossa ohjattua toimintaa joka päivä
- Leikkipuistoja ja niiden valaistusta pitäisi parantaa
- Puistotäti, jolle voisi jättää lapsen lyhytaikaisesti asioilla käynnin ajaksi
- Neuvolapalvelut kotiin
- Neuvoissa ”perhevalmennustyypinen tapaaminen” jossa voisi keskustella elämästä lapsiperheessä (Sekä samalla ideoitaisiin toimintaa, jonka neuvolan hoitajat välittäisivät ennalta sovitulle taholle.)
- Matalan kynnyksen apua lapsiperheille (Apua arkeen, sillä kaikilla ei ole tukiverkkoa ympärillä.)
- Lapsiperheet tarvitsevat apua arjessa selviytymiseen. Aina silloin tällöin tarvitsisi lyhytaikaista apua siivoamisessa tai lapsen hoitoapua kaupassa käynnin tai lapsen sairauden aikana.
- Tapahtumia joissa perheet kohtaisivat kuten kirpputorit, lasten tapahtumapäivät
- Perheiden sosiaalisoitumista, toiminnallisuutta ja henkistä pääomaa lisäävää toimintaa sponsorien avustamana kuten maatilamatkailua ja kaupunki aktiviteettejä (Ei aina maksullista toimintaa.)
- Palveluita tulisi olla myös muualla kuin kaupungin keskuksessa. Alueille kuten Pusula, Oinola, Karjalohja, Nummi ja Sammatti lisää laadukkaita palveluja. (Esim. liikuntakerhoja.)
- Laajempaa tarjontaa lapsiperheiden yhteiseen tekemiseen (Osa äideistä toivoisi Lohjalle sisäleikkipuisto sekä leikkipuistojen sisältöjen uudistusta mm. kahluuallas, ohjattuja leikkihetkiä sekä pientä maksullista purtavaa.)
- Avoimet ovet tapahtumia ja palveluita myös ilta-aikaan
- Rakennusten kunnosta huolehtiminen ja niiden korjaaminen (Ei altisteta lasten terveyttä.)

6 Pohdinta

Valmis kysely ja kerätyt vastaukset tulivat opinnäytetyön tilaajilta. Opinnäytetyön tekijällä ei siis ollut vaikutusta internet-pohjaisen kyselyn kysymyksiin, kyselyn esi-testaamiseen, kyselyn jakamiseen tai vastausten keräämiseen. Kuten menetelmäosiossa pohdittiin, ei internet-pohjaisen tutkimuksen tulokset ole täysin tilastollisesti luotettavat. Kuitenkin sekä kysely, että itse opinnäytetyö tehtiin oikean tarpeen vuoksi, jotta saataisiin kehitettyä lohjalaisia lapsiperheiden palveluita. Tätä varten Lohjan kaupungin tulee tietää, mitä lohjalaiset ajattelevat palveluista. Opinnäytetyö vastaa kaikkiin tutkimuskysymyksiin ja antaa kattavaa tietoa lohjalaisten lapsiperheiden aatteista.

Opinnäytetyön rajaus tehtiin yhteistyössä tilaajien kanssa. Opinnäytetyön analysointi rajautui kyselyn Mitä toivoisit lapsiperheiden palveluilta Lohjalla? kohtiin 15-21. Kyselyn vastaukset analysoitiin tilastollisin menetelmin Webropol kyselytyökalulla Lohjan kaupungin ehdotuksesta. Kyselyn tulokset ilmaistiin numeroina, tekstinä sekä värikkäinä kaavioina. Useissa kaavioissa kävi ilmi kyselyyn vastanneiden määrä, vastaajien sukupuoli sekä vanhemman pääasiallinen toiminta kuten ansiotyö, työttömyys. Vanhemman pääasiallinen toiminta otettiin mukaan kaavioihin siksi että opinnäytetyön tilaajat toivoivat tulosten suhteita taustatietoihin kuten ikään, sukupuoleen. Taustatiedoista pääasiallinen toiminta oli sukupuolen lisäksi kiinnostavin vaihtoehto ja toi tietoa, josta voi olla hyötyä myöhemmissä tutkimuksissa/toiminnan kehittämisessä. Pääasiallisen toiminnan ryhmien kaavioissa oli kuusi mahdollista vaihtoehtoa: ansiotyö, perhevapaalla työsuhteesta, kotona lasten kanssa, työtön/lomautettu, opiskelija sekä eläkkeellä/pitkäaikaisesti sairas. Kyselyssä oli mahdollisuus valita näiden lisäksi Muu, mikä? vaihtoehto, joka ei näy kaavioissa, mutta mainitaan kaavioiden selityksissä, jos yksikin henkilö oli valinnut kyseisen vaihtoehdon. Kaavioita tuli opinnäytetyöhön todella monta, yhteensä 77 (useassa vielä kohta a ja b). Kaaviot antavat paljon tietoa, mutta niiden suuri määrä tekee opinnäytetyöstä hieman raskaan lukea. Näin jälkikäteen ajateltuna olisi opinnäytetyön rajaus voinut olla suppeampi.

Opinnäytetyön tavoitteet ja tarkoitus oli hyvin määritelty, sillä kyselyn vastauksista kävi todella ilmi mitä palveluita lohjalaiset käyttivät, kuinka helposti palvelut olivat saatavilla sekä millaisia huolenaiheita lohjalaisilla lapsiperheillä oli ja mistä he saivat tukea huoliinsa. Kyselyn taustatietojen yhdistäminen vastauksiin oli järkevää. Oli mielenkiintoista nähdä, kuinka miesten vastaukset erosivat naisten vastauksista tai kuinka eri pääasiallisen toiminnan ryhmien vastaukset erosivat toisistaan. Vastauksissa kävi esimerkiksi ilmi, että jokaisesta pääasiallisen toiminnan ryhmästä ainakin yksi vanhempi oli tarvinnut viimeisen 12 kuukauden aikana toimeentulotukea, työttömät ja opiskelijat eivät käyttäneet viimeisen vuoden aikana päihde- ja mielenterveyspalveluita sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan lapsiaan viimeisen 12 kuukauden aikana veivät vain ansiotyössä käyvät vanhemmat sekä opiskelijat. Tietopohjassa MLL (2008) kertookin lasten päivähoidon ja koululaisten aamu- ja

iltapäiväkerhojen asiakasmaksujen olevan liian korkeat pienivarisille lapsiperheille. Myös lasten ja nuorten harrastaminen on vähentynyt, sillä harrastusmaksut ovat nousseet. Kuntien tulisikin tarjota nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalveluita myös vähävaraisille lapsiperheille.

Kyselyn avoimissa kysymyksissä nousi esille, että lohjalaiset perheet kaipaisivat matalan kynnyksen apua esimerkiksi lasten hoitoon, siivoamiseen ja kaupassa käymisen ajaksi. Myös palvelujen saatavuus haja-asutusalueilla oli mietityttänyt niin äitejä kuin isiäkin. Kyläkouluja ja terveyskeskuksia suljetaan ja lapsilla on pitkä matka kouluun ja harrastuksiin. Vastaaajien mielestä erityisesti urheilu mahdollisuuksia tulisi lisätä haja-asutusseuduilla. Puhakan (2003) mukaan Suomen pääkaupunkiseudun lähikuntien haja-asutusalueille muuttaneet lapsiperheet perustelevat usein muuttoa maalle lapsen etuna, sillä kaupunki koetaan uhkaavana erityisesti pienille lapsille. Maaseutu koetaan näiden perheiden mielestä lapsimyönteisempänä ympäristönä. Maaseudulla asuminen vaatii aktiivista elämäntyyliä vanhemmalta, sillä matkakustannukset ovat usein korkeat.

6.1 Luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksen eettisyyteen vaikuttaa tutkijan kiinnostus valitsemaansa aihetta kohtaan. Tutkijan on paneuduttava työhönsä tunnollisesti, jotta hänen hankkimansa ja välittämänsä tietonsa olisi mahdollisimman luotettavaa. Tutkimuksen aiheen valinta onkin itsessään jo eettinen ratkaisu. Tutkijan on oltava rehellinen ja käytettävä luotettavia ja monipuolisia lähteitä tutkimuksessaan. Tutkimusta ei tule tehdä vain sen tekemisen ilosta, vaan sen on oltava myös hyödyllinen. (Kankkunen, Vehviläinen-Julkunen 2009.)

Tutkimukseen osallistumisen on aina oltava vapaaehtoista ja tutkittavalla on oikeus kieltäytyä antamasta tietojaan, olla vastaamatta tai keskeyttää tutkimus. Tutkimuksissa on huomioitava myös anonymiteetti. Tutkimustietoa ei tule luovuttaa tutkimusprosessin ulkopuolisille henkilöille ja ne on hävitettävä sovitulla tavalla tutkimuksen jälkeen. (Kankkunen, Vehviläinen-Julkunen 2009.)

Määrällisen tutkimuksen luotettavuudessa tarkastellaan validiteettia ja reliabiliteettia. Validiteetilla viitataan siihen, onko tutkimuksessa mitattu juuri sitä, mihin oli tarkoituskin saada vastaus. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, onko teoreettiset käsitteet onnistuttu muuttamaan luotettaviksi muuttujiksi. Ulkoisella validiteetilla tarkoitetaan tulosten yleistämistä ulkopuoliseen perusjoukkoon. Mittarin sisältövaliditeetilla tarkoitetaan taas oikeaa mittaria, joka antaa systemaattisesti oikeita, luotettavia tuloksia. Tutkimuksia yleistettäessä on tärkeää pohtia kuinka hyvin tutkimusotos edustaa perusjoukkoa. (Kankkunen, Vehviläinen-Julkunen 2009.) Reliabiliteetilla viitataan tutkimuksen tulosten

pysyvyyteen esimerkiksi, jos tutkimus toistetaan tai mittaria käytetään eri aineistossa. Pysyvyyteen vaikuttaa tutkimuksen mittarin kyky tuottaa haluttuja tuloksia kerta toisensa jälkeen. Jos tulokset ovat samansuuntaisia, voidaan mittaria pitää reliabelina. (Kankkunen, Vehviläinen-Julkunen 2009.)

Määrällisen tutkimuksen pohjalle haetaan kattavasti tietoa ja määritellään tärkeät käsitteet. Teoriapohjaan liitetään myös aiheesta aikaisemmin tehtyjä tutkimuksia, joihin omia tuloksia peilataan lopuksi. Teoreettisten käsitteiden operationalisointi mittaaviksi muuttujiksi ei ole helppoa. Muuttujien muodostaminen vaatii kattavaa perehtymistä aiheen kirjallisuuteen. (Kankkunen, Vehviläinen-Julkunen 2009.)

Tässä opinnäytetyössä luotettavuutta lisää kyselyyn osallistuneiden vapaatahtoisuus. Kyselyyn osallistui vapaaehtoisesti 203 ihmistä eli otosjoukko. Kyselyyn vastattiin internetissä, jolloin se oli helposti saatavilla, taloudellinen ja vastaukset oli helppo liittää analysointiohjelmaan. Internetkyselyissä kynnys vastata on pienempi, mutta samanaikaisesti kysymyksiin voi vastata kuka vain, mitä tahansa. Tästä johtuen internet-pohjaisen kyselyn vastaukset voivat olla tilastollisesti epäluotettavia.

Kysymykset oltiin muotoiltu Likertin asteikoksi, josta oli mahdollista valita itseään parhaiten kuvaava kohta. Mukana olivat myös kysymykset Muu, mikä? joka oli avoin kysymys sekä en osaa sanoa. Vaihtoehto en osaa sanoa, poistaa epämääräisiä vastauksia, sillä kyselyä täyttävän ei tarvitse antaa epävarmaa vastausta. Jos vastaaja ei halunnut ollenkaan vastata kysymykseen pystyi hän myös ohittamaan kysymyksen. Kysymyksiä oli kaiken kaikkiaan 22. Kyselyn saatekirjeessä kuvattiin, että kyselyn avulla pyritään tarkastelemaan keinoja, jotka antavat lapsiperheille voimia arkeen ja vähentävät arjen kuormitusta. Kyselyn vastausten avulla pyritään vastaamaan entistä paremmin perheiden tarpeisiin. Kyselyn saatekirjeessä kerrottiin myös, että kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan palkintoja, joka lisäsi innostusta täyttämään lomakkeen. Lomakkeen lopussa pyydettiin jättämään yhteystiedot arvontaa varten, mutta niitä ei yhdistetty kyselyn vastauksiin. Liian pitkässä tutkimuskyselyssä loppukysymyksiin saatetaan vastata huolimattomasti tai jätetään vain vastaamatta. Kysymysten järjestyksessä tulisi suosia järjestystä taustakysymykset alkuun sitten helpot kysymykset ja viimeiseksi arkaluontoisemmat ja vaikeammat kysymykset. Kyselyssä viimeiseksi kysymyksiksi oli jätetty avoimet kysymykset: Miten toivoisit kunnan tiedottavan lapsiperheille suunnatuista palveluista ja Miten palveluja ja toimintaa voitaisiin kehittää yhdessä lapsiperheiden kanssa? Ensimmäiseen avoimeen kysymykseen vastasi 148 ihmistä ja toiseen 95.

Lähteet

Painettu kirjallisuus

- Forssen, K. 2012. Katsaus taloudellisen niukkuuden ja suomalaisten lapsiperheiden hyvinvoinnin trendeihin vuosina 1995-2010. Teoksessa Forssen Katja, Roivainen Irene, Ylinen Satu, Heinonen Jari (toim.) Kohtaako sosiaalityö köyhyyden? Sosiaalityön tutkimuksen vuosikirja 2011. UNIpress. Kuopio. s 105-127.
- Hurme, H. 1995. Perhe kehityksen kontekstina. Teoksessa Lyytinen, P., Korkiakangas, M. & Lyytinen, H. (toim.) Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissaan. WSOY. Porvoo, 139-156.
- Järvinen, R., Lankinen, A., Taajamo, T., Veistilä, M. & Virolainen, A. 2007. Perheen parhaaksi. Perhetyön arkea. Helsinki: Edita Prima
- Kananen, J. 2014. Verkkotutkimus opinnäytetyönä laadullisen ja määrällisen verkkotutkimuksen opas. Suomen Yliopistopaino Oy-Juvenes Print. s 171
- Kananen, J. 2011. Kvantti Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. s 12-25.
- Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2009. Tutkimus hoitotieteessä. WSOY pro. s 74-75, s 152-153, s 172-179.
- Keurulainen, M. 1998. Elämää perheinä 1990-luvun Suomessa. Kulttuuritaustaltaan erilaisten perheiden rakentuminen ja elämänhallinta taloudeltaan taantuneessa, mutta avautuvassa ja kansainvälistyvässä Suomessa. Acta Universitatis Tamperensis 598. Tampere. s 75.
- Kinnunen, U. & Rönkä, A. 2002. Perhe ja vanhemmuus. PS-KUSTANNUS. s 4-35.
- Kontula, O. 2004. Perhepolitiikka käännekohdassa. Perhe barometri 2004. Väestöntutkimuslaitos E 18/2004. Väestöliitto, Helsinki. s 79-80; 80-81; 134;85.
- Lammi-Taskula, J., Salmi, M. & Sauli, H. 2009. Lapsiperheiden toimeentulo. Teoksessa: Ahlström, S., Karvonen, S. & Lammi- Taskula, J. (toim.) Lapsiperheiden hyvinvointi 2009. THL. Helsinki. s 78-92.
- Metsäpelto, R-L., & Pulkkinen, L. 2004. Vanhempien kasvatustyyli ja psykososiaalinen toimintakyky. Psykologia 39 (3), 212-221.
- Moisio P. 2008. Köyhyyden ja toimeentulo-ongelmien kehitys. Teoksessa Moisio Pasi, Karvonen Sakari, Simpura Jussi, Heikkilä Matti. (toim.) Suomalaisten hyvinvointi 2008. Stakes. Helsinki. s 256-275.
- Paajanen, P. 2007. Mikä on minun perheeni? Suomalaisten käsityksiä perheestä vuosilta 2007 ja 1997. Perhebarometri 2007. Helsinki: Väestöntutkimuslaitos Katsauksia E 30/2007, Väestöliitto. s 27.
- Puhakka, T. (2003). "Kyl me landella ollaan". Haastattelututkimus pääkaupunkiseudun lähikuntien haja-asutusalueille muuttaneista nuorista perheistä. Sosiologian pro gradu-tutkielma. Valtiotieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto.
- Rautiainen, M. 2001. Vanhemmuuden roolikartta. Syvennä ja sovelle. Käyttäjän opas 2. Helsinki: Suomen kuntaliitto.
- Rimpelä, M. 2008. Lasten ja nuorten hyvinvointi. Suomalaisen hyvinvointi 2008. Helsinki: Stakes s 62-75.

Ruoppila, I. 1995. Lapsuus. Teoksessa Lyytinen, P., Korkiakangas, M. & Lyytinen, H. (toim.) Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissaan. WSOY. Porvoo, 30-39.

Räty, T. 2010. Lastensuojelulaki, Käytäntö ja soveltaminen. Helsinki: Edita.
Rönkä, A., Viheräköske, J., Litsilä, R. & Poikkeus, A-M. 2002. Nuoret ja vanhemmat perhesuhteiden muutoksessa. Teoksessa Anna Rönkä & Ulla Kinnunen. Perhe ja vanhemmuus. Suomalainen perhe-elämä ja sen tukeminen. Keuruu: PS-kustannus, 51-70

Tamminen, T. 2004. Olipa kerran lapsuus. Juva: WSOY

Törrönen, M. 1994. Tulkittu lapsi. Lapsen etu ja viidakon laki. Helsinki: Lastensuojelun keskusliitto. s 57.

Törrönen, M. 2002. Onni on joka päivä Lapsiperheen arki ja hyvinvointi. GAUDEAMUS. s 9-33.

Vilen, M., Seppänen, P., Tapio, N. & Toivanen, R. 2010. Kohtaamisia lapsiperheissä Menetelmiä perhetyöhön. KIRJAPAJA. s 10-35.

Vitaro, F., Barker, E.D., Boivin, M., Brendgen, M. & Tremblay, R.E. 2006. Do early difficult temperament and harsh parenting differentially predict reactive and proactive aggression? Journal of Abnormal Child Psychology 34 (5), 685-695

Waller, R., Gardner, F., Hyde, L. W., Shaw, D.S., Dishion, T.J. & Wilson, M. N. 2012. The Journal of Child Psychology and Psychiatry 53 (9), 946-953.

Åstedt-Kurki P. 1992. Terveys, hyvä vointi ja hoitotyö kuntalaisten ja sairaanhoitajien kokemana. Acta Universitatis Tamperensis 349, Tampereen yliopisto, Tampere.

Sähköinen kirjallisuus

Halme, N., Nykänen, S., Perälä, M-L. & Salonen, A. 2011. Miten lasten ja perheiden näkökulmat vastaavat tarpeita? : Vanhempien näkökulma. Raportti. Viitattu 3.4.2016.
<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/80090/27f8cfeb-8fa8-402a-b3a0-e26dd8a7ba6d.pdf?sequence=1>

Halme, N., Kanste, O. & Perälä, M. 2014. Lasten ja perheiden palveluiden saavutettavuus ja avun riittävyys rakenneyhtälömallinkehittäminen ja arviointi. Hoitotiede lehti. Viitattu 3.4.2016.
<http://search.proquest.com.nelli.laurea.fi/docview/1562002452/fulltext/884C9E5F303F47F0PQ/1?accountid=12003>

Halme, N., Kanste, O. & Perälä, M. 2014. Päätöksenteko ja kehittämistarpeet lasten ja perheiden palveluissa: onko vanhempien, työntekijöiden ja johtajien näkemyksissä eroja? Hoitotiede-lehti. Viitattu 3.4.2016.
<http://search.proquest.com.nelli.laurea.fi/docview/1640567515/884C9E5F303F47F0PQ/2?accountid=12003>

Heikkilä, T. 2014. Kvantitatiivinen tutkimus. Viitattu 18.11.2017.
<http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>

L 316/1983. Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta. Viitattu 18.6.2016.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

L417/2007. Lastensuojelulaki. Viitattu 18.6.2016.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Lohja 2016. Lohjan perhekeskus. Viitattu 18.3.2016.

http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&id_sivu=2892&alasisivu=2892

Lundvall, M. 2013. Ainutlaatuinen äityspakkauksemme. Yle Akuutti. Viitattu 3.4.2016.

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/12/18/ainutlaatuinen-aitiyspakkauksemme>

Minkkinen, J. 2015. Lapsen hyvinvointimalli. Lasten emotionaalinen hyvinvointi ja sosiaaliset suhteet koulussa. Väitöskirja. <http://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/97204/978-951-44-9822-0.pdf?sequence=1>

MLL 2008. Kannanotot ja lausunnot Lapsiperheiden sosiaaliturvan kehittäminen. Viitattu 4.4.2016. http://www.mll.fi/medialle/kannanotot_ja_lausunnot/?x41070=5314818

MLL 2016. Vanhemman hyvinvointi. Vanhempainnetti. Viitattu 4.4.2016

http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/vanhemman_hyvinvointi/

Nieminen, E. 2015. Vanhemmuus ja pienten lasten temperamentti sekä näiden väliset yhteydet vanhempien arvioimana. Pro gradu. Viitattu 19.6.2016.

<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/45985/URN:NBN:fi:jyu-201505211943.pdf?sequence=1>

Opetus ja kulttuuriministeriö. 2016. Varhaiskasvatus. Viitattu 25.6.2016.

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/varhaiskasvatus/?lang=fi>

Rautio, H. 2014. ”Hyvä vanhempi pitää huolen itsestään” Hyvä vanhemmuus lasten ja nuorten tulkitsema. Pro gradu. Viitattu 18.6.2016. http://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef-20141336/urn_nbn_fi_uef-20141336.pdf

Rimpelä, M. & Rimpelä, M. 2015. Säästöjä lapsiperheiden palveluremontilla. Kunnallisanalan kehittämissäätiö. Viitattu 5.4.2016.

http://www.kaks.fi/sites/default/files/TutkJulk_93_net.pdf

Tilastokeskus. 2010. Perheet 2009. Väestö 2010. Helsinki: Väestöliitto. Viitattu 20.6.2016.

http://www.stat.fi/til/perh/2009/perh_2009_2010-05-28_fi.pdf

Vuori, A. 2012. Vähävaraisten lapsiperheiden hyvä vointi ja sen tukeminen. Väitöskirja.

Viitattu 20.6.2016. <https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/66970/978-951-44-8980-8.pdf?sequence=1>

Julkaisematon kirjallisuus

Makkonen, M. 2015. Iloa vanhemmuuteen Lapsiperheiden toimiva palvelukokonaisuus Tarkennettu hankesuunnitelma. s 3-10. Viitattu 12.3.2016.

Kuviot

Kuvio 1: Kuvioteksti tulee kuvion alapuolelle (tyyli: Kuvion otsikot) **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**

Taulukot

Taulukko 1: Taulukkoteksti tulee taulukon alapuolelle (tyyli: Taulukon otsikot) **Virhe.**
Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

Liitteet

Liite 1: Kyselylapsiperheille 2015

Liite 1: Kysely lapsiperheille 2015

Mitä toivoisit lapsiperheiden palveluilta Lohjalla?

Kysely alle kouluikäisten lasten vanhemmille lapsiperheiden palvelutarpeista ja palvelujen saatavuudesta

Hyvät vanhemmat,

Lohjan kaupunki kehittää lapsiperheille tarjottavia palveluja osana Iloa vanhemmuuteen -hanketta.

Tavoitteenamme on vastata entistä paremmin perheiden tarpeisiin. Ensimmäinen askel on tarkastella keinoja, mitkä lapsiperheen elämässä antavat voimia tai kuormittavat arkea - tähän tarvitsemme Teidän apuanne.

Kyselyyn voi vastata 15.11.2015 saakka. Vastajien kesken arvomme 10 kpl Neidonkeitaan perhelippuja. Arvontaan osallistuminen edellyttää, että täytät yhteystietosi kyselyn loppuksi. **Vastauksia ei yhdistetä arvontaa varten jätettyihin yhteystietoihin.** Arvonta suoritetaan 16.11.2015 ja vastaajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

Lisätietoja kyselystä antaa: Iloa vanhemmuuteen - hankkeen projektityöntekijä Pauliina Saarinen-den Hollander p.

044-374 2858 tai pauliina.saarinen-denhollander@lohja.fi

TAUSTATIETOJA							
1.	Sukupuolesi?	Mies	1	Nainen	2		
2.	Äidinkielesi?	Suomi	1	Ruotsi	2	Muu	3 Mikä?
3.	Minkä ikäinen olet?	Alle 18 18–25 26–35 36–45 45–55 56–65 yli 65					
4.	Koulutus (valitse ylin suorittamasi tutkinto):	Peruskoulu _____ Ammatillinen tutkinto tai lukio _____ Alin korkea-aste (opistoaste) _____ Alempi korkeakoulututkinto (ammatti- ja alempi korkeakoulututkinto) _____ Ylempi korkeakoulututkinto _____ Tutkijakoulutusaste (lisensiaatti tai tohtori) _____ Opiskelija _____					

5.	Pääasiallinen toiminta?				
	Ansiotyössä (palkansaaja tai yrittäjä) _____ Jos vastasi kyllä, valitse myös työaikaamuoto: säännöllinen päivätyö, vuorotyö, epäsäännöllinen työaika, muu, mikä)? _____ Perhevapaalla työsuhteesta _____ Kotona lasten kanssa, ei työsuhdetta _____ Työtön, lomautettu _____ Opiskelija _____ Eläkkeellä tai pitkäaikaisesti sairas _____ Muu, mikä? _____				
6.	Lapsen/lasten pääasiallinen asumismuoto				
	Kahden vanhemman kanssa	1			
	Vanhempien kanssa vuorotellen, vanhemmat eivät asu yhdessä	2			
	Vain äidin kanssa	3			
	Vain isän kanssa	4			
	Äidin / isän ja hänen kumppaninsa kanssa	5			
	Muulla tavoin, miten?	6			
7.	Lapsen/ lasten huoltajuus?				
	Yhteishuoltajuus	1			
	Yksinhuoltajuus	2			
	Oheishuoltajuus	3			
8.	Kirjoita perheesi kaikkien lasten syntymävuodet (esimerkiksi 2012)				
		1. _____	2. _____	3. _____	4. _____
		5. _____	6. _____	7. _____	8. _____
		9. _____	10. _____		
PARISUHDE					
9.	<i>Vastaa vain, jos olet parisuhteessa.</i>				
	Miten tyytyväinen olet parisuhteeseesi?				
	Olen parisuhteeseeni	Tyytyväinen	Melko tyytyväinen	Melko tyytymätön	Tyytymätön
		en	en	ön	En osaa sanoa
		1	2	3	4
					9

VANHEMMUUS JA LASTENHOITO						
10.	Miten hyvin seuraavat väitteet kuvaavat omaa kokemustasi?					
		Samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Osittain eri mieltä	Eri mieltä	En osaa sanoa
	Koen iloa ja tyytyväisyyttä vanhemmuudestani	1	2	3	4	9
	Tunnen olevani riittävän hyvä vanhempi	1	2	3	4	9
	Olen puolisoni/lapsen toisen vanhemman kanssa samoilla linjoilla lapsen kasvatuksessa	1	2	3	4	9
	Minulla on riittävästi aikaa olla lasteni kanssa	1	2	3	4	9
	Otamme lasten tarpeet huomioon perheemme ajankäytössä	1	2	3	4	9

11. Mitkä asiat tuovat iloa ja onnellisuutta elämäänne?

PERHEEN TUKIVERKOSTO						
12.	Miten seuraavat väitteet kuvaavat perheesi tilannetta?					
		Samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Osittain eri mieltä	Eri mieltä	En osaa sanoa
	Saamme tarvittaessa apua lapsen isovanhemmilta	1	2	3	4	9
	Meillä on apua antavia tuttavai tai naapureita	1	2	3	4	9
	Saamme tarvittaessa apua läheiseltä henkilöltä	1	2	3	4	9
	Saamme tukea muilta lapsiperheiltä	1	2	3	4	9
	Meidän on mahdollista saada lastenhoitoapua	1	2	3	4	9
	Paikkakunnallamme on riittävästi lapsiperheille tarkoitettuja palveluja	1	2	3	4	9

13. Jos sinua painaa jokin asia tai kohtaat ongelmatilanteita perhe-elämässäsi, mistä sinun olisi helpointa lähteä pyytämään apua (perhe- ja ystäväpiirin ulkopuolelta)?

1. Internetin kautta lähetetty kysely , johon saat vastauksen alan ammattilaisilta
2. Avoimen päiväkodin henkilökunta
3. Äitiys- ja lasten neuvola
4. Päiväkodin henkilökunta
5. Kasvatus- ja perheneuvola
6. Seurakunta
7. Perhekahviloiden tai kerhojen ohjaajat
8. Terveyskeskus 9. NeuvotOn-sivusto
10. muu taho? mikä?

Jos valitsit internetin kautta lähetettävän kyselyn, niin kuinka kauan olet valmis odottamaan vastausta

1. samana päivänä (arkipäivänä)
2. yksi arkipäivää
3. kaksi arkipäivää
4. kolme arkipäivää
5. neljä arkipäivää
6. viisi arkipäivää
7. kaksi viikkoa
8. yli kaksi viikkoa

14. Minkälaista tukea ja toimintaa toivoisit perheellesi kunnan järjestämänä? Millaisesta toiminnasta perheesi voisi hyötyä?

HUOLENAIHEET JA TUEN SAAMINEN

15	Oletko viimeisen 12 kuukauden aikana ollut huolissasi seuraavista vanhemmuuteen tai perheeseen liittyvistä asioista? Entä oletko saanut apua lähipiiristäsi tai palvelujärjestelmästä näihin huoliin?	A. Oletko ollut huolissasi?			B. Oletko saanut apua?	
		Ei ole huolta	Lievä huoli	Selvä huoli	Kyllä	En
	Mahdollisia huolia perheessä tai vanhempana toimimisessa:					
	Parisuhdeongelmat	1	2	3	1	2
	Taloudelliset vaikeudet	1	2	3	1	2
	Maltin menettäminen ristiriitatilanteissa lapsen kanssa	1	2	3	1	2

	Jatkuva syyllisyyden tunne riittämättömyydestä vanhempana	1	2	3	1	2
	Oma/ läheisen internetin ongelmakäyttö tai ongelmapelaaminen	1	2	3	1	2
	Oma/ läheisen päihteiden käyttö	1	2	3	1	2
	Oma/ läheisen mielenterveysongelmat	1	2	3	1	2
	Oma/ läheisen pitkäaikainen fyysinen sairaus	1	2	3	1	2
	Väkivalta perheessä	1	2	3	1	2
	Yksinäisyys, vastuun kantaminen yksin vanhempana	1	2	3	1	2
	Ongelmat lapsen tapaamisjärjestelyissä vanhempien asuessa erillään	1	2	3	1	2
	Omien taitojen riittävyys vanhemmuudessa	1	2	3	1	2
	Oma/ läheisen työttömyys	1	2	3	1	2
	Lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvät huolet	1	2	3	1	2
16	Oletko saanut tarvittaessa apua lapseen tai vanhemmuuteen liittyvissä huolissa seuraavilta tahoilta? Oliko tuki riittävää? <i>Valitse sopiva vaihtoehto jokaisesta kohdasta.</i>					
		En ole tarvinnut tukea	Olen saanut tarvitsemaani tukea ja tuki oli riittävää	Olen saanut tukea, mutta tuki ei vastannut odotuksiani	En ole saanut tukea vaikka olisin tarvinnut	
	Äitiys- ja lastenneuvolan henkilöstö	1	2	3	4	
	Perhevalmennus	1	2	3	4	
	Päivähoidon tai esiopetuksen henkilöstö	1	2	3	4	
	Terveyskeskuksen tai sairaalan lääkäri	1	2	3	4	
	Perheneuvolan henkilöstö	1	2	3	4	
	Lastensuojelun henkilöstö	1	2	3	4	
	Perhetyö, kotipalvelut	1	2	3	4	
	Avoin päiväkotijoukko ja avoimet kerhot	1	2	3	4	
	Seurakunta tai vapaaehtoisjärjestö	1	2	3	4	

	Poliisi	1	2	3	4		
	Perhekahviloiden tai - puistojen henkilöstö	1	2	3	4		
	Erityisnuorisotyö	1	2	3	4		
Muu, mikä?							
PALVELUJEN KÄYTTÖ JA SAATAVUUS							
Mitä seuraavia palveluja sinä tai perheesi olette käyttäneet viimeisen 12 kuukauden aikana ja kuinka helppoa sinun on ollut saada näitä palveluja? <i>Vastaa B-sarakkeeseen vain sen palvelun kohdalta, mitä olet käyttänyt</i>							
A. Oletko käyttänyt viimeisen 12 kuukauden aikana?			B. Palvelujen saatavuus?				
		Kyllä	En	Helppo a	Melko helppo a	Melko vaikea a	Vaikeaa
17	ARJEN TUKI JA YHTEISÖLLINEN TOIMINTA	1	2	1	2	3	4
	Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	1	2	1	2	3	4
	Lasten kerhot, leikkipuistot, perhekahvilat	1	2	1	2	3	4
	Kulttuuri- ja liikuntapalvelut, kirjasto	1	2	1	2	3	4
	Nuorisotalotoiminta	1	2	1	2	3	4
18	TERVEYSPALVELUT	1	2	1	2	3	4
	Neuvolapalvelut	1	2	1	2	3	4
	Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollo n palvelut	1	2	1	2	3	4
	Lastenpsykiatria	1	2	1	2	3	4
	Aikuisten psykiatria- ja mielenterveyspalvelut	1	2	1	2	3	4
	Terveyskeskuksen vastaanotto toiminta	1	2	1	2	3	4
	Hammashuolto/ suun terveydenhuolto	1	2	1	2	3	4
	Puheterapia	1	2	1	2	3	4
	Toiminta- tai fysioterapia	1	2	1	2	3	4

	Ravitsemusterapia	1	2	1	2	3	4
19	SOSIAALI- JA VARHAISKASVATUS	1	2	1	2	3	4
	Päivähoito	1	2	1	2	3	4
	Avoin päiväkot	1	2	1	2	3	4
	Erytisnuorisotyön toiminta, Linkki	1	2	1	2	3	4
	Kasvatus- ja perheneuvola	1	2	1	2	3	4
	Lastensuojelun palvelut	1	2	1	2	3	4
	Perhetyö, kotipalvelut	1	2	1	2	3	4
	Päihde- ja mielenterveyspalvelut	1	2	1	2	3	4
	Toimeentulotuki	1	2	1	2	3	4
20. Miten toivoisit kunnan tiedottavan lapsiperheille suunnatuista palveluista?							
21. Miten palveluja ja toimintaa voitaisiin kehittää yhdessä lapsiperheiden kanssa?							
22. Mitä muuta haluat sanoa?							

Lämmin kiitos avustasi! Jos haluat osallistua arvontaa, kerrothan yhteystietosi seuraavalla sivulla.

Vastauksia ei yhdistetä arvontaa varten jätettyihin yhteystietoihin.

Yhteystiedot arvontaa varten:

Etu- ja sukunimi	
Puh	
e-mail	

Osoite	
--------	--